دائم ئىشلىتىلىدىغان ئۇيغۇرچە تېبابەتچى دورىلىرى قوللانمىسى

(يەككە دورا قىسمى)

شىنجاڭ پەن - تېخنىكا سەھىيە نەشرىياتى (W)

دائىم ئىشلىتىلىدىغان ئۇيغۇر تېبابىتى دورىلىرى قوللانمىسى

(يەككە دورا قىسمى)

شىنجاڭ پەن - تېخنىكا سەھىيە نەشرىياتى(W)

图书在版编目(CIP)数据

常用维吾尔医药物手册 ：维吾尔文/艾合买提江·司马义等编著. — 乌鲁木齐 ：新疆科技卫生出版社，2000.1
ISBN 7—5372—2183—9

Ⅰ.常… Ⅱ.艾… Ⅲ.维吾尔族-民族医学-药物-手册
维吾尔语(中国少数民族语言)Ⅳ.R291.5—62

中国版本图书馆 CIP 数据核字(1999)第 74032 号

责任编辑:亚力坤·阿布都沙拉木
校　　对:热依汗·努尔

常用维吾尔医药物手册

艾合买提江·司马义
阿不力克木·努尔买买提阿吉　编著
阿布力米提·阿布卡得尔

新疆科技卫生出版社(W)出版发行
(乌鲁木齐市龙泉街 66 号　邮编 830001)
新疆《喀什日报》印刷厂印刷
787×1092 毫米　32 开本 10.25 印张
2000 年 1 月第一版　2000 年 1 第一次印刷
印数:1—3000

ISBN 7—5372—2183—9/R·281　定价:13·80 元

كىرىش سۆز

ئۇيغۇر تېبابىتى يەككە دورىگەرلىكى ئۇزۇن تارىخقا ئىگە، ئۇ ئۇيغۇر خەلقىنىڭ مىڭلىغان يىللاردىن بېرى تەبىئەت ۋە كېسەللىكلەر بىلەن كۆرەش قىلىش جەريانىداشەكىللەنگەن ھەمدە ئۇزلۇكسىز تەرەققي قىلىۋاتقان بىر ئىلىم.

ئۇيغۇر تېبابىتى يەككە دورىلىرى ئۇنۇمىنىڭ ياخشىلىقى، ئەكس تەسىرىنىڭ نىسبەتەن ئازلىقى، تەننەرخىنىڭ ئەرزانلىقى بىلەن خەلقىمىزنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشىپ، ئەسرلەردىن بۇيان خەلقىمىزنىڭ ساقلىق ـ ساقلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىشلىرىدا تېگىشلىك ھەسسە قوشۇپ كېلىۋاتىدۇ.

بىز خەلقىمىزنىڭ ئېھتىياجىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئۇيغۇر تېبابىتىدە ئىشلىتىلىپ كېلىۋاتقان ۋە خەلقىمىز ئارسىدا قوللىنىلىۋاتقان، ئۆسۈملۈك، مەدەن ۋە ھايۋانى دورىلارنى رەتلەپ، ئۆز ئارا سېلىشتۇرما تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ مەزكۇر قوللانمىنى تۈزۈپ چىقتۇق.

بۇ قوللانما 600 خىلدىن ئارتۇق دورىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. پايدىلىنىشتا قولاي بولۇش ئۈچۈن، دورىلارنىڭ نامى، تونۇش، تەبىئىتى، خۇسۇسىيىتى، ئىشلىتىلىشى، زىيانلىق تەسىرى، تۈزەتكۈچىسى، مىقدارى قاتارلىقلارنى جەدۋەللەشتۇردۇق.

بۇ قوللانما ئۇيغۇر تېبابىتى دورىگەرلىكى بويىچە ھازىرغىچە نەشر قىلىنغان كىتابلار ئىچىدە كىرگۈزۈلگەن دورىلارنىڭ كۆپلىكى، مەزمۇنىنىڭ ئىخچام ۋە چۈشىنىشلىكى، تۈزۈلۈشىنىڭ ئۆزگىچىلىكى جەھەتتە نىسبەتەن مۇكەممەللەك بولۇپ، ئۇيغۇر تېبابىتى خادىملىرى، دورا تەتقىقاتچىلىرى كەڭ بىمارلار ھەمدە ئۇيغۇر تېبابىتى ھەۋەسكارلىرىنىڭ پايدىلىنىشىغا مۇۋاپىق كېلىدۇ.

تۈزگۈچىلەردىن

مۇندەرىجە

ئا

ئابنۇس ..... (1)
ئاپتاپپەرەس گۈلى ..... (1)
ئاپتاپپەرەس ئۇرۇقى ..... (2)
ئاپتاپپەرەس يۇپۇرمىقى ..... (2)
ئاپتاپپەرەس يېغى ..... (3)
ئات گۆشى ..... (3)
ئات يادا تېشى ..... (4)
ئاچچىق تاۋۇز ..... (4)
ئاچچىق ئۇرۇك مېغىزى ..... (5)
ئاچچىق ئەمەن ..... (5)
ئادەمگىياھ ..... (6)
ئادراسمان ئۇرۇقى ..... (6)
ئادراسمان ئۇرۇقى يېغى ..... (7)
ئارپا ..... (7)
ئارپىبەدىيان ..... (8)
ئارپىبەدىيان يىلتىز پوستى ..... (8)
ئارچا مېۋىسى ..... (9)
ئازغان مېۋىسى ..... (9)
ئاسارۇن ..... (10)
ئاغمچا ..... (10)
ئاقاقىيا ..... (11)
ئاق باش ئوت ..... (11)
ئاق تېرەك ..... (12)
ئاق تىكەن مېۋىسى ..... (12)
ئاق توغرىغۇ ..... (13)
ئاق خەربەق ..... (13)
ئاق سەندەل ..... (14)
ئاقسرقەرھا ..... (14)
ئاق لەيلىگۈلى ..... (15)
ئاق لەيلى ئۇرۇقى ..... (15)
ئاق لەيلى يىلتىزى ..... (16)
ئاق مۇرچ ..... (16)
ئالتۇن ..... (17)
ئالتۇن ۋەرەق ..... (17)
ئالقات مېۋىسى ..... (18)
ئالما ..... (18)
ئاپتاپپەرەس يىلتىزى ..... (19)
ئامىلە ..... (19)
ئامۇت ..... (20)
ئانار پوستى ..... (20)
ئانار رۇببى ..... (21)
ئانار گۈلى ..... (21)
ئانار ئۇرۇقى ..... (22)
ئاچچىق ئانار ..... (22)
ئاچچىق بادام ..... (23)
ئادراسمان ..... (23)
ئاق قىچا ..... (24)
ئاق ملاش ..... (24)

ئە

ئەتىرگۈل ..... (25)
ئەپلىسىن ..... (25)
ئەدەس ..... (26)

ئەرمىدۇن ئۇرۇقى ..... (26)
ئەرۇسە ياپرىقى ..... (27)
ئەرەب يېلىمى ..... (27)
ئەپيۇن ..... (28)
ئەقىق ..... (28)
ئەكلىكئوت ..... (29)
ئەمەن ..... (29)
ئەنبەر ..... (30)
ئەنجىباھار ..... (30)
ئەنجۇدان ئۇرۇقى ..... (31)
ئەنجۇدان يىلتىزى ..... (31)
ئەنجۇر ..... (32)
ئەنزىروت ..... (32)
ئەنگورى شىپا ..... (33)
ئەيننەدەك ئۇرۇقى ..... (33)

ب

بابۇنە ..... (34)
بىنەپشە ..... (34)
بادام يېغى ..... (35)
بادرەنجبۇيا ھىندى ..... (35)
بادرەنجبۇياچىنى ..... (36)
باقىلا ..... (36)
بالادۇر ..... (37)
بالەنگۇ ..... (37)
بالەنگۇ ئۇرۇقى ..... (38)
بانان ..... (38)
بەرەنگى كابۇلى ..... (39)
بەسباسە ..... (39)
بەلىلە ..... (40)
بەللوت ..... (40)
بەنگىرە ..... (41)
بەھمەن ..... (41)
بەھمەن سەفىد ..... (42)
بوزىدان ..... (42)
بۇدۇشقاق مېۋىسى ..... (43)
بۇدۇشقاق يىلتىزى ..... (43)
بۇغا قېنى ..... (44)
بۇغداي ..... (44)
بۇيا ..... (45)
بۇيا ئۇرۇقى ..... (45)
بۆرە سويمىسى يىلتىزى پوستى .. (46)
بۆرە سويمىسى مېۋىسى ئۇرۇقى (46)
بۆرە سويمىسى يوپۇرمىقى ..... (47)
بۆرە سويمىسى گۈلى ..... (47)
بۆكەن مۈڭگۈزى ..... (48)
بېدە ..... (48)
بېدە ئۇرۇقى ..... (49)
بېدىمشكى ..... (49)
بېھى ..... (50)
بۇغا مۈڭگۈزى ..... (50)
بىلىق مېڭە تېشى ..... (51)
بىستىپايەج ..... (51)
بىلسان مېۋىسى ..... (52)
بىلسان ياغىچى ..... (52)
بىلسان يېغى ..... (53)
بلىتىللا ..... (53)
بېھى ئۇرۇقى ..... (54)
بىلىق يىلىمى ..... (54)
بېغىرتاق ..... (55)
بۇزغۇن ..... (55)
بىخ مارجان ..... (56)
بۆرەك ..... (56)

پ

پاختەك گۆشى ..... (57)
پالەك ..... (57)
پالەك ئۇرۇقى ..... (58)

پۇنۇس ئۇرۇقى ..... (58)
پىدىگەن ..... (59)
پىرسىياۋشان ..... (59)
پىستە ..... (60)
پىستە پوستى ..... (60)
پىلە قۇرتى ..... (61)
پىلە غوزىسى ..... (61)
پىلپىل ..... (62)
پىننە ..... (62)
پىياز ..... (63)
پىياز ئۇرۇقى ..... (63)
پاقىيوپۇرمىقى ..... (64)
پاقىيوپۇرمىقى ئۇرۇقى ..... (64)
پىلپىلمۇپە ..... (65)
پاقا ..... (65)
پالۇزەج ..... (66)

ت

تاجىكۇل ..... (67)
تاغ بادىرەنجىبۇيىسى ..... (67)
تاغ رەيھىنى ..... (68)
تاغ رەيھىنى يېغى ..... (68)
تاتلىق بادام ..... (69)
تاغ پىيىزى ..... (69)
تاغ كەرەپشىسى ..... (70)
تاغ كەرەپشىسى ئۇرۇقى ..... (70)
تاغ سامسىقى ..... (71)
تاغ لەيلىسى ..... (71)
تاماكا ..... (72)
تاۋۇز ..... (72)
تاۋۇز ئۇرۇقى ..... (73)
تاۋۇزەك چاتقىلى ..... (73)
تەرخەمەك ئۇرۇقى ..... (74)
تەرخەمەك ..... (74)
تەمرى ھىندى ..... (75)
تولغماچ مېۋىلىك تاغ كۇنجۇتى (75)
تۆمۇر دورىسى ..... (76)
تۆمۇر كېپىكى ..... (76)
تۇدرى ئۇرۇقى ..... (77)
تۇربۇد ..... (77)
تۇرمۇس ..... (78)
تۇرۇپ ..... (78)
تۇرۇپ ئۇرۇقى ..... (79)
تېرىق ..... (79)
تىكەنلىك لىپەككۇل ..... (80)
تال ..... (80)
توخۇ تاشلىقى ..... (81)
توخۇ گۆشى ..... (81)
توخۇ يېغى ..... (82)
تۇخۇم سېرىقى ..... (82)
تۇخۇم ئېقى ..... (83)
تۆگە گۆشى ..... (83)
تۆگە سۈتى ..... (84)
تۈلكە گۆشى ..... (84)
تەلق ..... (85)
تاباشىر ..... (85)
تاتلىق ئانار ..... (86)
تاراسىس ..... (86)
تار- تار ..... (87)
تاغ قۇستىسى ..... (87)
تال ماكانە ..... (88)
تالسپەر ..... (88)
تۇز ..... (89)
تەبئىمىس ..... (89)
تەرخۇن ..... (90)
تەلۇە ئانار ..... (90)
تۆمۇر ..... (91)

ج

جالاپا ..... (92)
جاۋاشىر ..... (92)
جەدۋار چىنى ..... (93)
جەدۋار ھىندى ..... (93)
جەرەن گۆشى ..... (94)
جەرەن مۇڭگۇزى ..... (94)
جوزنەك ..... (95)
جۆئدە ..... (95)
جۇۋنە ..... (96)
جۇيخۇاگۇل ..... (96)
جىغان مېۋىسى ..... (97)
جىگدە ..... (97)
جىگدە چېچىكى ..... (98)
جىنتىيانا ..... (98)
جىنكېۋنزى ئۇرۇقى ..... (99)
جوز بەۋۋا ..... (99)
جىگەر ..... (100)

چ

چار پاقا ..... (101)
چار يىلان ..... (101)
چاققاقئوت ئۇرۇقى ..... (102)
چاكاندا ..... (102)
چالموگرا مېۋىسى ..... (103)
چالموگرا يېغى ..... (103)
چامغۇر ..... (104)
چامغۇر ئۇرۇقى ..... (104)
چاي ..... (105)
چايان ..... (105)
چىنار ..... (106)
چوڭ قاقىلە ..... (106)
چۆپچىن ..... (107)
چۇچۇكبۇيا يىلتىزى ..... (107)
چۇچۇكبۇيا قىيامى ..... (108)
چۇچۇمەل ئالما ..... (108)
چۇمۇلە ..... (109)
چىغىرتماق يىلتىزى ..... (109)
چىگىت ..... (110)
چىگىت يېغى ..... (110)
چىلاپا ..... (111)
چىلان ..... (111)
چىكەتكە ..... (112)
چۇرۇنجى ..... (112)
چىلغوزا ..... (113)

خ

خاسىك ..... (114)
خاسىك يېغى ..... (114)
خاكشى ..... (115)
خەرنوب ..... (115)
خورما ..... (116)
خورما ئۇرۇقى ..... (116)
خولىنجان ..... (117)
خۇسويەتۇسسۆئلەپ ..... (117)
خۇنسىياۋشان ..... (118)
خېنە ..... (118)
خېنىگۇل ..... (119)
خىيار شەنبەر ..... (119)

د

دارچىن ..... (120)
دارچىن يوپۇرمىقى ..... (120)
دانكا ..... (121)

دەند ..... (121)
دورىلىق گاۋزەبيان ..... (122)
دولانە ..... (122)
دورنەج ئەقرەبى ..... (123)
دېڭىز پىيىزى ..... (123)
دەند يېغى ..... (124)
دئوبرقاي يىلىمى ..... (124)
دانە فەرەڭ ..... (125)

ر

رازيانەج ..... (126)
رال ..... (126)
راسەن ..... (127)
رەيھان ..... (127)
رەيھان ئۇرۇقى ..... (128)
رەۋەن ..... (128)
رۇم بەدىيان ..... (129)

ز

زاراڭزا چېچىكى ..... (130)
زاراڭزا ئۇرۇقى ..... (130)
زاراڭزا يېغى ..... (131)
زاغۇن ئۇرۇقى ..... (131)
زەفەر ..... (132)
زەرارىھ ..... (132)
زەردچۇبە ..... (133)
زەرنەب ..... (133)
زەنجىۋىل ..... (134)
زەمچە ..... (134)
زەيتۇن مېۋىسى ..... (135)
زەيتۇن يېغى ..... (135)
زورۇنبات ..... (136)
زۇفا ..... (136)
زىرە ..... (137)
زىرىق ..... (137)
زىغىر ئۇرۇقى ..... (138)
زىغىر يېغى ..... (138)
زىفتى رومى ..... (139)
زۇلۇك ..... (139)
زەنكار ..... (140)
زەرنىخ ..... (140)

س

سارالڭ بۇغداي ..... (141)
سازالڭ ..... (141)
سازەج ھىندى ..... (142)
سامساق ..... (142)
سانا ..... (143)
سانجىق ئوت يىلتىزى ..... (143)
سەئتەر ..... (144)
سەئدى ..... (144)
سەبرى ..... (145)
سەفىداپ كاشغەرى ..... (145)
سەدەپ ..... (146)
سەرپىستان ..... (146)
سەرخس ..... (147)
سەرمس ..... (147)
سەرمس ئۇرۇقى ..... (148)
سەرسەبىل ..... (148)
سەكبىنەج ..... (149)
سەنگى جاراھەت ..... (149)
سەنگىيا ..... (150)
سەۋزە ..... (150)
سەۋزە ئۇرۇقى ..... (151)

سوزاپ ..... (151)
سوزاپ ئۇرۇقى ..... (152)
سوقمۇنيا ..... (152)
سۇندۇروس ..... (153)
سۇنبۇل جەبەلى ..... (153)
سۇنبۇل چىنى ..... (154)
سۇنبۇل رۇمى ..... (154)
سۇنبۇل ھىندى ..... (155)
سۇماق ..... (155)
سۆرۈنجان ..... (156)
سۆگەت شېخى ..... (156)
سۆگەتگۈل ..... (157)
سۇتلۇك ئوت ..... (157)
سۇتلۇك ئوت (چوڭ) ..... (158)
سۇرمە ..... (158)
سېرىق يۆگەي ..... (159)
سېرىق يۆگەي ئۇرۇقى ..... (159)
سىدىر ..... (160)
سەقەتقۇر ..... (160)
سېغىزخان ..... (161)
سوپۇن ..... (161)
سېرىق زەرنىخ ..... (162)
سېرىق ھېلىلە ..... (162)
سېمىز ئوت ..... (163)
سېمىزئوت ئۇرۇقى ..... (163)
سىماب ..... (164)
سىيادان ..... (164)

ش

شاپتۇل ..... (165)
شاپتۇل مېغىزى ..... (165)
شاپتۇل مېغىزى يېغى ..... (166)
شازاندىرا ..... (166)
شازاندىرا ئۇرۇقى ..... (167)
شاقاقۇل ..... (167)
شاكال بەدىيان ..... (168)
شاقايىقۇننۇئمان ..... (168)
شاھتەرەچىنى ..... (169)
شاھتەرە ھىندى ..... (169)
شەپەرەك ..... (170)
شەترەنجى ..... (170)
شەۋكىران ..... (171)
شومشا ئۇرۇقى ..... (171)
شىخ ..... (172)
شېكەرتىغال ..... (172)
شېكەر قومۇشى ..... (173)
شىرخىست ..... (173)
شىنجاك بالدىرغىنى ..... (174)
شۇرا قەلىمى ..... (174)
شاتۇت ..... (175)
شۇكائى ..... (175)
شېكەر ..... (176)
شادىنەج ..... (176)

غ

غاپىس ..... (177)
غارىقۇن ..... (177)
غار - غار ..... (178)
غاز ..... (178)

ف

فەرەنجمشكى ..... (179)
فەرفىيۇن ..... (179)
فەنىرمايە ..... (180)
فېندۇق ..... (180)
فۇفەل ..... (181)
فروزەج ..... (181)

قاپاق ..... (182)
قاپاق ئۇرۇقى ..... (182)
قارا ئەندز ..... (183)
قارا خەربەق ..... (183)
قارا كۆز بەدىيان ..... (184)
قارا كۆز بەدىيان مايىسى ... (184)
قارا ھېلىلە ..... (185)
قارا ئۆرۈك ..... (185)
قارا ئۈجمە ..... (186)
قارمۇچ ..... (186)
قودا ..... (187)
قايماق ..... (187)
قەردمانا ..... (188)
قەسبوززەررە ..... (188)
قارا ئارچا ..... (189)
قەلەمپۇر ..... (189)
قەلەمپۇر يېغى ..... (190)

ق

قدلەي ..... (190)
قەنبىل ..... (191)
قەنتەرىيون سەغىر ..... (191)
قەنتەرىيون كەبىر ..... (192)
قەھۋە ..... (192)
قەيسۇم ..... (193)
قوغۇن ..... (193)
قوغۇن ئۇرۇقى ..... (194)
قوغۇشۇن ..... (194)
قومۇش يىلتىزى ..... (195)
قوي گۆشى ..... (195)
قۇ ..... (196)
قۇسته ..... (196)
قۇشقاچ گۆشى ..... (197)
قۇشقاچ مېڭىسى ..... (197)
قۇلقۇل ..... (198)
قۇل يىلىن ..... (198)
قۇندۇز قەھرى ..... (199)
قېتىق ..... (199)
قېتىق سۈزمىسى ..... (200)
قېرىقىزئۇرۇقى ..... (200)
قېلىن دارچىن ..... (201)
قىرغاۋۇل ..... (201)
قىچا ..... (202)
قىزىل بۇغداش ..... (202)
قىزىلچا ..... (203)
قىزىل چۆپچىن ..... (203)
قارا ئارچا ئۇرۇقى ..... (204)
قىزىل زەرنىخ ..... (204)
قىزىل سەندەل ..... (205)
قىزىل سىر ..... (205)
قىزىلگۈل ..... (206)
قىزىلمۇرچ ..... (206)

ك

كاسنه ..... (207)
كاسنه ئۇرۇقى ..... (207)
كاشىم ..... (208)
كافۇر ..... (208)
كاكنەچ ..... (209)
كالا چۈيسى ..... (209)
كالا سۈتى ..... (210)
كالا گۆشى ..... (210)
كالا ئۆتى ..... (211)
كاللەك بەسەي ..... (211)
كالى زىرە ..... (212)
كامادىرىيۇس ..... (212)
كاۋا ..... (213)
كاۋا ئۇرۇقى ..... (213)
كەبابە ..... (214)

كابەبە خەندان ..... (214)
كەپتەر ..... (215)
كەپتەر تۇخۇمى ..... (215)
كاتھىندى ..... (216)
كەترا ..... (216)
كەتراچىنى ..... (217)
كەرەپشە ..... (217)
كەرەپشە ئۇرۇقى ..... (218)
كەركىدان مۇڭگۈزى ..... (218)
كەرۇيا ..... (219)
كەسلەنچۇك ..... (219)
كەپەرەس ..... (220)
كەكىرە ئۇرۇقى ..... (220)
كەكلىك ..... (221)
كەندىر ئۇرۇقى ..... (221)
كەھربا ..... (222)
كۇتىكى ..... (222)
كۇچۇلا ..... (223)
كۇندۇر ..... (223)
كۇندۇش ..... (224)
كۆپۈكى دەريا ..... (224)
كۆكتاش ..... (225)
كۆك ئامۇت ..... (225)
كۆكسۇلتان ..... (226)
كۆكسۇلتان ئۇرۇقى ..... (226)
كۆكنار چېچىكى ..... (227)
كۆك كاۋا ..... (227)
كۆك ماش ..... (228)
كۆكنار ..... (228)
كۆكنار پوستى ..... (229)
كۆكنار ئۇرۇقى ..... (229)
كۆك يانتاق ..... (230)
كۈدە ..... (230)
كۈدە ئۇرۇقى ..... (231)
كۆموش ..... (231)
كۆموش ۋەرەق ..... (232)
كۈنجۈت ..... (232)
كۈنجۈت يېغى ..... (233)
كېلەر ..... (233)
كېۋەز ئانىسى ..... (234)
كېۋەز چېچىكى ..... (234)
كىچىك قاقىلە ..... (235)
كىرپە ..... (235)
كىشمىش ..... (236)
كىيورە ..... (236)

گ

گاۋزىبان ھىندى ..... (237)
گۈلبىنەپشە ..... (237)
گۈلدارچىن ..... (238)
گۈڭگۈرت ..... (238)
گىلاس ..... (239)

ل

لاجۋەرد ..... (240)
لاچىندانەھىندى ..... (240)
لادەن ..... (241)
لەھيە تۇتتىس ..... (241)
لوبان ..... (242)
لوبيا ..... (242)

لوك ..... (243)
لوكات ..... (243)
لويلا ..... (244)
لسانۇل ئەساپىر ..... (244)
لىمون ..... (245)

م

مارجان ..... (246)
مازەربيۇن ..... (246)
ماگنىت تېشى ..... (247)
مانگو ..... (247)
مانگو مېغىزى ..... (248)
مالكەنگىنى ..... (248)
مامىسا ..... (249)
مامىرانچىنى ..... (249)
ماھىدانە ..... (250)
ماھى زەھرەج ..... (250)
مەدەستان ..... (251)
مەرزەنجۇش ..... (251)
مەرۋايىت ..... (252)
مەستىكى رۇمى ..... (252)
موزا ..... (253)
مۇرمەككى ..... (253)
موم ..... (254)
مۇمىيا ..... (254)
مۇسلى ..... (255)
مۇغاس ..... (255)
مۇقەل ..... (256)
مېڭە ..... (256)
مىئەسائىلە ..... (257)
مىشكىدانە ..... (257)
مىشكى تارامىش ..... (258)
مىك دۇانە ..... (258)
مىس ..... (259)

ن

نارجىل ..... (260)
نارمىشك ..... (260)
نەغەزگۇل ..... (261)
نەغەزگۇل ئۇرۇقى ..... (261)
نەغەزگۇل يىلتىزى ..... (262)
نۇقۇت ..... (262)
نۇشۇدۇر ..... (263)
نىشاستە ..... (263)
نىلۇپەر ..... (264)
نىلۇپەر ئۇرۇقى ..... (264)

ھ

ھاشا ..... (265)
ھەبە تۇلخوزرا ..... (265)
ھەبىۇلئاس ..... (266)
ھەبىۇلبان ..... (266)
ھەبىۇلقۇلت ..... (267)
ھەببى رىشات ..... (267)
ھەببى زەلەم ..... (268)
ھەبىۇلغار ..... (268)
ھەجەرۇلىيەھۇد ..... (269)

ھەسەل ..... (269)
ھەشقىپىچەك ..... (270)
ھەشقىپىچەك ئۇرۇقى ..... (270)
ھەلىيۇن ..... (271)
ھەلىيۇن ئۇرۇقى ..... (271)
ھەمشىباھار ..... (272)
ھۇزۇز ھىندى ..... (272)
ھۇزۇز مەككى ..... (273)
ھۇماما ..... (273)
ھۇممماز ..... (274)
ھۇممماز ئۇرۇقى ..... (274)
ھۆپۆپ ..... (275)
ھىلىلە ..... (275)
ھىلگ ..... (276)

ئو

ئوردان ..... (277)
ئوسما ئۇرۇقى ..... (277)
ئوسما يوپۇرمىقى ..... (278)
ئوغرىتىكەن ..... (278)

ئۇ

ئۇترۇج ..... (279)
ئۇد ھىندى ..... (279)
ئۇد سەلب ..... (280)
ئۇزۇنچاق زىراۋەندى ..... (280)
ئۇستىقۇددۇس ..... (281)
ئۇسرۇل ..... (281)
ئۇسۇك ئۇرۇقى ..... (282)
ئۇشەق ..... (282)
ئۇششاق يوپۇرماقلىق شۇاق ..... (283)

ئۆ

ئۆت ..... (284)
ئۆچكە گۆشى ..... (284)
ئۆرۈك ..... (285)
ئۆرۈك مېغىزى ..... (285)
ئۆرۈك مېغىزى يېغى ..... (286)
ئۆشنە ..... (286)
ئۆلۈك بۇلۇت ..... (287)

ئۈ

ئۈزمە ..... (288)
ئۈزۈم ..... (288)

ئې

ئېيىق ئۆتى ..... (289) | ئېيىق يېغى ..... (289)

ئى

ئىپار ..... (290)
ئىت ئۈزۈمى ..... (290)
ئىتياڭتىقى ..... (291)
ئىتياڭتىقى گۈلى ..... (291)
ئىتياڭتىقى يوپۇرمىقى ... (292)
ئىزخىر ..... (292)
ئىسپىغۇل ..... (293)
ئىكلىلمىلىك ..... (293)
ئىگىر ..... (294)
ئىنەكپىتى ئۇرۇقى ..... (294)
ئىنەكپىتى يېغى ..... (295)
ئىسكەند ..... (295)
ئىقلىمىيا ..... (296)

ۋ

ۋاسالغۇ ..... (297)

ي

ياقۇت ..... (298)
ياڭاق مېغىزى ..... (298)
يالپۇز ..... (299)
يانتاق شىكىرى ..... (299)
ياۋا ئامۇت ..... (300)
ياۋا پۇرچاق ..... (300)
ياۋا رەيھان ..... (301)
ياۋا سامساق ..... (301)
ياۋا سەۋزە ..... (302)
ياۋا سەۋزە ئۇرۇقى ..... (302)
ياۋا كۈنجۈت ..... (303)
يەرمەدىكى ..... (303)
يۇلغۇن مېۋىسى ..... (304)
يۇمران بۇغا مۇڭگۈزى ..... (304)
ياۋا توشقان ..... (305)
يۇمغاقسۇت ..... (305)
يۇمغاقسۇت ئۇرۇقى ..... (306)
يۇمىلاق زىراۋەندە ..... (306)
يۇمىلاق قاقىلە ..... (307)
يىلان قاسىرىقى ..... (307)

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئابنۇس	بۇ ئابنۇس دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئابنۇس دەرىخى بولۇپ، دورىغا ئۇنىڭياغاچ كېپىكى ئىشلىتىلىدۇ	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	تۇتۇش، قورۇش، توختىتىش، قان تازىلاش	تەمرەتكە، قىچىشقاق قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىستېمال قىلسا، ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	4～6 گرام
ئاپتاپپەرەس گۈلى	مۇرەككەپ گۈللۈك لەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاپتاپپەرەسنىڭ گۈلى	مۆتىدىل	ئىششىق تارقىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، سۇيدۇك، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، قان بېسىمىنى چۈشۈرۈش، ئاشقازان، جىگەر خىزمىتىنى تەڭشەش تەسىرىگە ئىگە	چىش ئاغرىقى، مۇپاسىل، بوۋاسىر، يۇقىرى قان بېسىمى، ئاشقازان، بۆرەك ئاجىزلىقى، ھەيزكەلمەسلىك قاتارىكېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ھامىلدارلارغا زىيان قىلىدۇ	زەپە	قاينىتىپ 25دىن 6～ 8 مىنۇت

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئاپتاپپەرەس يۇرۇقى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاپتاپپەرەسنىڭ يۇرۇقى	قۇرۇق سوغۇق	سىلىقلاشتۇرۇش، سۈت كۆپەيتىش، تولغاق توختىتىش، سۈيدۈك ھاجىدۇرۇش ۋە ئەسۈنى كۆرۈندۈرۈش	قەۋزىيەت، ئىشتىھاسىزلىق، سۈيدۈك يولى يالليۇغى، ھامىلدارلىق مەزگىلىدىكى سۈلۈق ئىششىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	قۇرۇق مىزاج كىشى لەرگە زىيان قىلىدۇ	قۇرۇق مىزاج كىشى لەر ئۈچۈن سىركە جىببىن	ئۇرۇقنىڭ سىلىق قاينىتىلىپ تېمىدىن 30 ~ 15 م ل
ئاپتاپپەرەس يوپۇرمىقى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاپتاپپەرەسنىڭ يوپۇرمىقى	سوغوق	قىزىتماچۈشۈرۈش، زەھەرقايتۇرۇش	بەزگەك، كۆيۈك جاراھەتلىرى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاج كىشى لەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	15 گىرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئاپتاپىپەرەس يېغى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاپتاپپەرەسنىڭ پىشقان ئۇرۇقىنىڭ يېغى	قۇرۇق سوغۇق	سىلىقلاشتۇرۇش، يۇمشىتىش، سۈت كۆپەيتىش تەسىرىگە ئىگە	ھەرخىل تىرە كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇقچان كېشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ناۋات	مۇۋاپىق مىقداردا ئىشلىتىلىدۇ
ئات گۈشى	ئات ئائىلىسىدىكى ھايۋانات ئاتنىڭ گۈشى	2 - دەرىجىلىك ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	مىزاجىنى تەڭشەش، ھارارەتنى كۈچەيتىش، قۇۋۋەتلەش بولۇش، تىرە رەڭگىنى چىرايلىقلاشتۇرۇش	مۇپاسىل، لەقۋا، رەئىشە، بۇۋاسىر، ئۈچەي يىرىڭلىق جاراھەتلىرىگە قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ئانار سۈيى، دوغاپ	ئەھۋالغا قاراپ بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئات يادا تېشى	ئات ئائىلىسىدىكى ھايۋانات ئاتنىڭ قېرىن ۋە ئۇچەي يوللىرىدىكى تاش	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	زەھەر قايتۇرۇش، بەلغەم بوشىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش	تۇنقاقلىق، قان تۇكۈرۈش ۋە قۇسۇش، غەلۋىرەك قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ			بىر گىرام
ئاچچىق تاۋۇز	كاۋا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاچچىق تاۋۇزنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	كۆچلۈك سۈرۈش، توسالغۇنى ئېچىپ، يەلنى تارقىتىش، ئاغرىق توختىتىش، ئىششىق ياندۇرۇش	سوغۇقتىن بولغان ھەر خىل باش ئاغرىقلىرىغا، قەۋزىيەتكە، پالەج، لەقۋا، چىش ئاغرىقى، دەم سقىش قاتارلىقلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىجەز كىشىلەرگە ۋە ئىسسىق پەسلىدە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ	سەمغى ئەرەبى، كەتىرا، نىشاستە	2～3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئاچچىق ئۇرۇق مېغىزى	ئەتىرگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سېرىق ئۇرۇكنىڭ ئاچچىق تەملىك قۇرۇتۇلغان مېغىزى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يۆتەل ۋە ئاغرىق توختىتىش، بەلغەم بوشىتىش	يۆتەل، زېقا قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	مىقدارىدىن ئېشىپ كەتسە، باشنى ئاغرىتىدۇ، نەپەسنى قىيىنلاشتۇرىدۇ	ھەسەل	1~3 گرام
ئاچچىق ئەمەن	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاچچىق ئەمەننىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئاشقازاننى قۇۋۇتلىش، ئىشتىھا ياندۇرۇش، سۇيدۇك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش، قۇرت ئۆلتۈرۈش	ھەر خىل يالليۇغلىنىش-لارغا، ئىشتىھاسىزلىق، ھۆل تەمرەتكە ۋەقىزىتما قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	باشنى ئاغرىتىدۇ	ئانار شەربىتى، رۇم بەدىيان	2~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئادەمگىياھ	ئاكانتۇ پاناكس دەرىخى ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈم- لۈك ئادەمگىياھ- نىڭ يىلتىزى	مۆتىدىل، ئىسسىقا مايىل	زېھنىي قۇۋۋەتنى ئاشۇرۇش، تال ۋە ئۆپ- كىنى قۇۋۋەتلەش، تەبئىي قۇۋۋەتنى تولدۇرۇش، ساپ قان ھاسىل قىلىش	ئىشتىھاسىزلىق، ماغدۇرسىزلىق، پۇتۇن بەدەن ئاجىزلىقى، باش ئاجىزلىقى، نېرۋا ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ			3~9 گرام
ئادراسمان ئۇرۇقى	ئۇغرىتىكەن ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئادا- راسمانىنىڭ ئۇ- رۇقى	3 - دەرە- جىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	بەدەننى قۇۋۋەتلەپ، باھنى كۈچەيتىش، پەي- نېرۋىنى كۈچەيتىش، يەل ھەيدەش، ئۇچەي قۇرتىنى چۈشۈرۈش، سۈت، ھەيز ۋە سۈيدۈك- نى ماڭدۇرۇش	پالەچ، لەقۋا، باھ ئاجىز- لىقى، چوڭ - كىچىك بوغۇملار ئاغرىقى، ئىر- قۇتسا قاتارلىقلارغا ئىشلە- تىلىدۇ	باش ئاغرە- تىدۇ	چۈچۈ- مەل نەرسە- لەر	2~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئادراسمان ئۇرۇقى يەنى	ئوغرىتىكەن ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاد- راسماننىڭ ئۇرۇ- قىدىن گىلى ھېكمەت قىلىش ياكى ياغ تارتىش ئۈسكۈنىلىرى بىلەن تارتىپ ئېلىنغان يېغى	3- دە- رىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مېڭىنىڭ توسال- غۇلىرىنى ئېچىش، پەيلەرنى چىقىتىش، يەللەرنى تارقىتىش	پالەچ، لەقۋا، رە- ئىشە، سەرئى، پەيلەرنىڭ بوشاپ كېتىشى قاتارلىقلا- رغا ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغرى- تىدۇ	سىركەدە- جۇل	ئەھ- ۋالغا قاراپ ئىش- لىتى- لىدۇ
ئاقارتما	باشاقلىق ئۆ- سۈملۈكلەر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئار- پىنىڭ دېنى	1 - دەرى- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	قان ۋە سەپرانى پەسەيتىش، قىزىتما قايتۇرۇش، قو- رۇش، تۇتۇش	ئىسسىقچان كېشىلەر- گە، سىمىزلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇقجان كېشىلەرنىڭ ھەزىمىنى بۇزىدۇ	رۇم بەدە- يان، گۇل- قەنت، شە- كەر، ناۋات	مۇۋا- پىق مىق- دارىدا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئارپىبەدىيان	كۈنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئارپىبەدىيانىنىڭ قۇرۇتۇلغان پىشىق مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، ئاشقازانىنى قۇۋۇتلەش، يەل تارقىتىش، سۈت كۆپەيتىش، زەھەر قايتۇرۇش، كۆروش قۇۋۇتىنى ياخشىلاش، خۇشپۇراق پەيدا قىلىش	ئېغىز پۇراش، ھەزىمنىڭ ئاجىزلىقى، قورساق ئېسىلىش، قورساق ئاغرىقى، دېمى سىقىلىش، يەل ئاغرىقى، كونا ئىچ ئۆتكۈ، كۆزنىڭ كۆروش قۇۋۇتىنىڭ ئاجىزلىقى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق- چان كىشىلەرگە زىيان قىلمايدۇ	سەندەل	3～6 گرام
ئارپىبەدىيان يىلتىز پوستى	كۈنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئارپىبەدىيانىنىڭ قۇرۇتۇلغان يىلتىز پوستى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ھەزىمنى ياخشىلاش، توسالغۇلارنى ئېچىش، ئىششىق ۋە يەل تارقىتىش	قۇلۇنجى، بەل ئاغرىقى، يانپاش ئاغرىقى، غول ئاغرىقى ئاشقازان ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغرىتمايدۇ	بىنەپشە	5～7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئارچا مېۋىسى	ئارچا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شىنجاڭ يۇلاق ئارچىسىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق	بەدەننى قىزىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، پارقىرىتىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، زەھەر قايتۇرۇش، ئاغرىق توختىتىش، سۈت كۆپەيتىش	يۈقىرىقى مەقسەتتە ئىشلىتىلىدۇ	كۆكرەكنى يېرىكلەشتۈرىدۇ، ھامىلدارلار، ئاشقازان، گال ئاغرىقلىرىغا بېرىشكە بولمايدۇ ھەسەل ۋە خولىنجان بىلەن قوشۇپ بېرىلسە، يۈقىرىقى زىيانلىق تەسىر پەيدا قىلىدۇ	كەتىرا	4 گرام
ئازغان مېۋىسى	ئەتىرگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئازغانىنىڭ پىشقان مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مەنىنى تىزگىنلەش، ئىچ سۇرۇشنى توختىتىش، سۈيدۈكنى قېتىم سانىنى ئازايتىش، قانىنى تازىلاش، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، ئاغرىق توختىتىش	سۈرگىتى ئىنزال، ئىسھال، سىيگەكلىك، خۇن تەۋرەپ كېتىش، كۆپ تەرلەش، بەل، پۇت، قوللارنىڭ ئاغرىشى، يۆتەل، زىققە، قىچىشقاق قاتارلىقلارنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئاسارۇن	زىراۋەندى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاسارۇن- نىڭ يىلتىزلىق پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىلىك ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	يۇمشىتىش، تارقىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، بۆرەك، تال ۋە جىنسىي ئىزانى قۇۋۋەتلەش مېڭە ۋە ئاشقازاننى ياخشىلاش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى ياخشىلاش	ھۆل سوغۇقتىن بولغان مەرئىي، لەقۋا، پالەچ، ئىستېرخا، تەشەننوج (تارتىشىپ قېلىش)، بەۋەشىلىق، نېرۋا ئاجىزلىقى، بالىياتقۇ مەنبەلىك باش ئاغرىقى، ئۇنۇتقاقلىق قاتارلىقلارغا ئوندىن باشقا ھەر خىل سۇلۇق ياكى توسالغۇ مەنبەلىك ئىششىقلار، سىيىشنىڭ قىيىنلىشىشى، خۇن چىگلىشىش، بۆرەك ۋە دوۋساقتا تاش پەيدا بولۇش، ھەر خىل چوڭ - كىچىك بوغۇم ئاغرىقلىرى ھەمدە ھۆللۈكتىن بولغان جىنسىي ئاجىزلىق قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	تۇخۇ- مەك	10 گرام
ئاغچا	كاۋا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاغچا جىنىسىنىڭ قۇرۇتۇلغان پىشىق مېۋىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	كۈچلۈك سۈرۈش رولى بار بولۇپ، ھەيز، چوڭ - كىچىك تەرەتنى راۋانلاشتۇرۇش ھەمدە جاراھەتنى پۈتتۈرۈش	يەرقان، ئىستىسقا، رېماتىزم، سىفلىس، جوزام، يۆتەل، دەم سىقىش ۋە خۇن چىگلىشىش قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	مىقدارىدىن ئېشىپ كەتسە قانلىق ئىچ ئۆتكۈ پەيدا قىلىپ، ئادەمنى ئۆلتۈرۈپ قويىدۇ	سېرىق ماي، كالا يېغى ۋە باشقا يانغارنى ئىچكۈزىسە زىيانلىق تەسىرى قايتىدۇ	4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئاقاقىيا	پۈرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بەبۈل دېگەن دەرەخنىڭ مېۋىسى ۋە يوپۇرمىقىدىن سىقىپ چىقىرىلغان شىرە سى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	قۇرۇتۇش، قاتۇرۇش، تۇتۇش، نەپس يولىدىن كەلگەن قانىنى توختىتىش، ئاشقازانىنى ۋە جىگەرنى قۇۋۋەتلەش	قانلىق كېچ ئۆتكۈ، سوغۇق چىقىپ قېلىش ۋە بالىياتقۇ چىقۇقى، بوۋاسىر، ئاق خۇن كۆپ كېلىش، چاچنىڭ ئاقىرىپ كېتىشى، ئاشقازان، جىگەر ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	سۇددە پەيدا قىلىدۇ	بادام يېغى	3~5 گرام
ئاق بالىق ئۇرۇ	ئېيىق تاپانلىقلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاقباش ئۇتنىڭ پۇتۇن چۆپى	قۇرۇق ئىسسىق	تارتىشىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، زەھەر قايتۇرۇش، قان توختىتىش	تولغاق، سۇيدۇك، ھەيز توسۇلۇپ قېلىش، بەرمس قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋساقا زىيان قىلىدۇ	بەدىيان	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ياڭاق تېرەك	تال - تېرەكلەر ئائىلىسىدىكى ئاق تېرەك بولۇپ، ئۇنىڭ پوستى، پوتلىسى ۋە يوپۇرمىقى دورا قاتارىدا ئىشلىتىلىدۇ	قۇرۇق سوغۇق	قان توختىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، ئىششىق قايتۇرۇش	چوڭ تېرەتتىن قان كېلىش، ئىچ ئۆتكۈ، بۆرەك ياللۇقى، زۇكام، چىش ئاغرىش قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق چان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	قايناتىپ 3～6 مىنۇت
ياڭاق تېكەن مېۋىسى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاق تېكەننىڭ مېۋىسى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ھەزمنى ياخشىلاش، توسالغۇلارنى ئېچىش، قان توختىتىش، قىزىتما قايتۇرۇش، بۇزۇق بەلغەم ۋە سەۋدانى سۈرۈش، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، زەھەرگە قارشى تۇرۇش، يەل تارقىتىش	ئاشقازان ئاجىزلىقى، قان تۆكۈرۈش، ئاشقازان مەنبەلىك ئىسھال، قىزىتما، يەرقان، ئىششىق ۋە تەڭگىسىمان چاچ چۈشۈش قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	ئەفسەنتىن	5～7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئاق ئورۇق	تال تېرەكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك توغراقنىڭ تېنىدىن سىرغىپ چىققان يېلىمى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	تارقىتىش، پارقىرىتىش	قورساق ۋە ئۇچەينىڭ ئاغرىشى، ھۆللۈكتىن بولغان يۆتەل، كۆپ تەرلەش، باھانىڭ ئاجىزلىقى ھەمدە قىچىشقاق، مۇدۇر، بەرەس قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	مىقدارىدىن ئېشىپ كەتسە ئاشقازانى بۇزىدۇ ۋە قۇستۇرىدۇ	مەسىتىكى، سەمغى ئەرەبى	3～7 گرام
ئاق خەربەق	گۈلسامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاق خەربەقنىڭ قۇرۇتۇلغان يىلتىزى ۋە يىلتىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىپ، قويۇق سەپرا ۋە بەلغەمنى سۈرۈپ چىقىرىدۇ	پالەچ، سەرسام، بەلغەم مەنبەلىك تۇتقاقلىق، سەرئى، بوغۇم ئاغرىشى ھەمدە خۇن چىگلىشىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەككە زىيان قىلىدۇ	مەسىتىكى	0.1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئاق سەندەل	سەندەل ئاغىنىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاق سەندەل تىنىك ياغاچ قىسمى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	يۇرەك، مېڭىنى قۇۋۋەتلەش قىزىتما قايتۇرۇش، تېنچلاندۇرۇش، كۆڭۈلنى ئېچىش، بەلغەمبوشتىش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش	يۇرەك، مېڭە ئاجىزلىقى، يۆتەل، سوزنەك، سۈيدۈك ئېچىشىپ كېلىش، قىزىتما قايتۇرۇش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	باھقا زىيان قىلمىدۇ	ھەسەل ، ناۋات	7～5 گرام
ئاققىرقەرھا	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاققىرقەرھانىڭ قۇرۇتۇلغان يىلتىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، مېڭىدىكى ئارتۇق ماددىلارنى تازىلاش، نېرۋىنى ۋە باھنى قۇۋۋەتلەش، ئېغىزدىن ۋە تىلدىن سۇ ئاققۇزۇش، ھەيز ماڭدۇرۇش، قىزىتىش ۋە يەڭگىل سەزمەس قىلىش رولى بار	لەقۋا، پالەچ، ئىستىرخا، تارتىشىش، قېتىپ قېلىش، تىترەش ۋە ھۆللۈكتىن بولغان باش ئاغرىش، جىنسىي ئاجىزلىق، يۆتەل قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلمىدۇ	كەتىرا	1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئاق لەيلى گۈلى	تۇغمىگۈل ئائىلىسىدە- كى دورىلىق ئاق لەيلە- نىڭ گۈلى	هۆل سو- غۇق	سىلىقلاشتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش، ماددىلارنى تارقىتىش	ئىسسىقتىن بولغان بېش ئاغرىقى، كۆكرەك پەردە يالليۇغى، نەزلە، زۇكام، يوتەل، ئۇچەي يالليۇغى قاتار- لىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقا- زانغا زە- يان قە- لىدۇ	هەسەل	10～5 گرام
ئاق لەيلى ئۇرۇقى	تۇغمىگۈل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك دورە- لىق ئاق لەيلىنىڭ ئۇرۇقى	هۆل سو- غۇق	ئاغرىق پەسەيتىش، يەل تارقىتىش، يۇمشىتىش	يانپاش ئاغرىقى، مۇپاسىل، زۇكام يۆتەل قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	هەزم قىلىشنى ناچارلاش- تۇرىدۇ	ئارپە- بەدىيان	8～5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئاق لەيلى يىلتىزى	تۇغمىگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك دورىلىق ئاق لەيلىنىڭ يىلتىزى	ھۆل سوغۇق	تارقىتىش، يۇمشىتىش، سىلىقلاشتۇرۇش ئاغرىق پەسەيتىش	قۇرۇق ئىسسىقتىن بولغان بوغۇم ئاغرىقى، ئۆپكە يالليۇقى، نەزلە، زۇكام، ئۇچەي يالليۇقى، تولغاق، سۈيدۈكنىڭ كۆيۈپ كېلىشى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان خىزمىتىنى سۇسلاشتۇرىدۇ	ھەل، ئارپا بادىيان	5~7 گرام
ئاق مۇرچ	قارىمۇچ ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قارىمۇچنىڭ مېۋىسى بولۇپ، پىشقاندىن كېيىن قىزارغان ۋاقتىدا پوستى ئېلىۋېتىلسە رەڭگى ئاقسېرىپ ئاق مۇرچ بولىدۇ	3 - دەرىجىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	يەل تارقىتىش، ھەزمىنى ياخشىلاش، يۇرەك، ئاشقازان، باھنى قۇۋۇتلەش، بەلغەم چىقىرىش	ئاشقازان ئاجىزلىقى، باش، چىش ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق جان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	قارا-مۇرچ	1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئالتون	كاندىن چىقىدىغان بىر خىل مەدەن	مۆتىدىل، ئىسسىقلىق مايىل	يۇرەكنى قۇۋۋەتلەپ، كۆڭۈلنى خوشاللاندۇرۇش، زېھنىنى ئېچىش	غەم ئەندىشە، بەدەن ئاجىزلىقى، بوۋاسىر، قان تولغاق، تۇتقاقلىق، قان قۇسۇش، ئېغىز پۇراش، كۆز ياشاڭغۇراش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋسۇنغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، ھەبۋلىماس، شاھى بەللۇت	كۈشتە قىلىنغان تالقاندىن 0.1~0.3 گرام
ئالتون ۋەرىقە	سىرتى ئالتۇندىن سوقۇپ تەييارلانغان قەغەزسىمان يالتىراق پارچىسى	مۆتىدىل ئىسسىقلىق مايىل	يۇرەكنى قۇۋۋەتلەش، ماددا ئالماشتۇرۇشنى ياخشىلاش، زېھنىنى ئېچىپ، ئۇنۇتقاقلىقنى داۋالاش	رەئىس ئەزالاردىكى ئۆمۈمىي خىزمەت ئاجىزلىقى، خەفەقان، ئۇنۇتقاقلىق، مالىخۇلىيا قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	سۇيدۇك يولىغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، ئىپار، شاھى بەللۇت، كەتىرا ھىندى	5~10 پارچە

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئالقات مېۋىسى	پىدىگەن ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئالقاتنىڭ مېۋىسى	مۆتىدىل	بۆرەك، جىگەرنى قۇۋۇەتلەش، مەنى پەيدا قىلىش، كۆزنى قۇۋۇەتلەش	بۆرەك ئاجىزلىقى، مەنى كېمىيىپ كېتىش، بەل، ئومۇرتقىلار ئاغرىش، نېرۋا ئاجىزلىقى، كۆز تورلىشىش قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			15～7 گرام
ئالما	ئازغان ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئالمىنىڭ پىشقان ھۆل مېۋىسى	ھۆل ئىسسىق	كۆڭۈلنى ئېچىش، ئاشقازان، مېڭە، يۈرەك نېكنى قۇۋۇەتلەش، ۋەسۋەسىنى يوقىتىش، قۇرۇق يۆتەلگە شىپا بولۇش	مېڭە، يۈرەك، جىگەر ئاجىزلىقى، چىش تۈۋى ۋە بۇرۇن قاناش، يۈرەك نېغىش، قۇرۇق يۆتەل قاتارلىق كېسەللىكلەردە مۇڭاپىق ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يېسە ئۇنۇقاق قىلىپ قويىدۇ، قورساق-نى كۆپىتۈرىدۇ	گۈل-قەنت، دار-چىن، ھەسەل	24～12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئاپتاپىيە رەڭ يىلتىزى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈمە- لۈك ئاپتاپ- پەرەسىنىڭ يىلتىزى	سوغۇق	سۇيدۇك ھەيدەش، ئاغ- رىق پەسەيتىش، يۆتەل توختىتىش، قىزىتما قايتۇرۇش	سۇيدۇكنىڭ تەستە كې- لىشى، سۇيدۇك يولىدا تاش تۇرۇپ قېلىش، چىش ئاغرىقى قاتارلىق- لارغا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاج- لارغا زە- يان قە- لىدۇ	ھەسەل	15～30g
ئاملە	سۇتلۇك ئوتلار ئائە- لىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاملىنىڭ پىشقان مې- ۋىسى	1 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	رەئىس ئەزالارنى قۇۋ- ۋەتلەش، ئاشقازاننىڭ تۇتۇش كۈچىنى ئاشۇرۇش، كۆزنى روشەنلەشتۇرۇش، چاچ- نى قارايتىش، ئىچ قاتۇرۇش ۋە ئاغرىق	ئومۇمىي بەدەن ئاجىزلە- قى، خەپەقان، ئاشقازان ۋە كۆز خىزمىتىنىڭ ناچارلىقى، چاچ چۈ- شۈش، پالەچ، لەقۋا قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	تال ئا- جىزلىقى ۋە قۇ- لۇنجىغا زىيان قىلىدۇ	تال كې- سەللىكى ئۈچۈن سۇنبۇل، ھەسەل؛ قۇلۇنجى ئۈچۈن	10～15 گرام

نامی	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
دورا-ملار	ئازغان ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك ئامۇت دەرىخىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرە-جىدە ھۆل سو-غۇق، كۆچار ئا-مۇتى مۆ-تىدىل	يۇرەك، مېڭىنى قۇۋۋەتلەش، تېرىنى يۇمشىتىش ۋە پارقى-رىتىش، ئاشقازاننى كۈچەيتىش، قاننىڭ نورمالاشتۇرۇش ۋە ئىچنى يۇمشىتىش	يۇرەك، مېڭە، ئاشقازان ئاجىزلىقى، بەدەننىڭ قۇرغاقلىقى، قەۋزىيەت، خەپەقان قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	سو-غاقجا-لارغا ۋە ئاش-قازىنى ئاجىز-لارغا زىيان قىلىدۇ	زەنجە-بىل مۇ-رابباسى، بادىيان	مۇۋاپىق مىقداردا
ئانار پوستى	ئانار ئائىلە-دىكى ئۆسۈم-لۈك ئانار دەرە-خىنىڭ پىشقان تاتلىق مېۋە-سىنىڭ تاشقى پوستى	ئىسسىق	پەينى چىكتىش، جاراسسملارنى ئۆلتۈ-رۈش، ئىچ سۈرۈش ۋە قاناشنى توختىتىش، مەنىنى قويۇقلىتىش	كونا ئىسھال، ھەر خىل ئەزالاردىن قان كېلىش، مەنى سۈيۈلۈپ كېتىش، ئۇچەي مەددىسى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	قەۋزى-يەت پەيدا قىلىدۇ	ھەسەل	3~9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	گىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئانار روغنى	ئاتلىق، ئاچچىق ئانار سۈيىنى بىرلەشتۈرۈپ (ئايرىم تەييارلىسىمۇ بولىدۇ) سۈس ئوتتا قاينىتىپ، قازانلىق ئاغزىنى ئوچۇق پېتى قويۇپ قويسا قېتىپ تەييار بولىدىغان جىگەر رەڭلىك رۇب (ئېكستراكت) دۇر	قۇرۇق گىسىق	ئۇچى قۇرتلىرىنى ئۆلتۈرۈش، سۈيدۈك تېمىپ كېلىشىگە شىپا بولۇش	ئۇچەيدىكى قۇرتلارنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن گىشلىتىلىدۇ	كۆپ گىشلىتىلسە توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ	جويۇز ياكى ئاچ-چىق ئانار بىرلىشى زى قاينات-مىسى	2~5 گرام
ئانار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئانار مېۋىسىنىڭ گۈلى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ئىسھال ۋە قاناشنى توختىتىش، بەدەننى قۇرۇتۇش	ئىسھال، ئىچىغزىدىكى سۇلۇق جاراھەت، چىش ئاغرىش، بۇۋاسىر، سۇلۇق قىچىشقاق، سوئى چىقىپ قېلىش قاتارلىق كېسەللىكلەردە	كۆپ گىستېمال قىلىنسا باش ئاغرىقى ۋە توسالغۇ	كەتىرا		3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئانار تۇرۇقى	ئانار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئانار دەرىخىنىڭ پىشقان مېۋىسىنىڭ قۇرۇتۇلغان ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق غۇق	ئاشقازاننى قۇۋۇەتلەش، ئىشتىهانى ئېچىش، ئىسهالنى توختىتىش، چىش تۇۋىنى چىڭىتىش	تولغاق، ھەزىمنىڭ ناچارلىقى، چىش بوشاپ كېتىش قاتارلىقلاردا مۇۋاپىق ئۇسۇلدا ئىشلىتىلىدۇ	قەۋزىيەت پەيدا قىلىدۇ	ئاچچىقسۇ	4 گرام
ئاچچىق ئانار	ئانار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاچچىق ئانارنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ئىسسىقتىن بولغان خەقان، ئىچ سۇرۇشنى توختىتىش، جىگەر ھارارىتىنى پەسەيتىش	قۇرساق ئاغرىقى، ئىچ سۇرۇش، ئېغىز پۇراش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	زەنجۇبىل	60 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئۇچىق بادام	ئازغان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك، ئاچچىق باداملىك مېغىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئىششىق قايتۇرۇش، سۇيدۇك، ھەيزنى ماڭدۇرۇش، بەلغەم بوشىتىش	يۆتەل، زىققە، ھەيز كەلمەسلىك، سۇيدۇك تۇتۇلۇش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	تاتلىق بادام	1 گرام
تاداراسمان	ئۇغرى تىكەن ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاداراسمانىنىڭ پۈتۈن چۆپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇس ئىسسىق	باھنى قۇۋۇتلەش، بەدەننى سەمرتىش، سۇيدۇك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش، يەللەرنى تارقىتىش	باھ ئاجىزلىقى، ئۇچەي كېسەللىكلىرى، سۇيدۇك ۋە ھەيز كەلمەسلىك، بەدەن ئورۇقلاپ كېتىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركەنجۈبىل	6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئاق قىچا	كرېست گۈلـلۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاق قىچىنىڭ قۇرۇتۇلغان پىششىق ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مېڭە، ئاشقازاندىكى ئارتۇق ھۆللۈكلەرنى يوقىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، تەرەتنى يۇمشىتىش	ھەر خىل سوغۇقتىن بولغان كېسەللىكلەرگە، قىچىشقاق، زۇكام، ئىشتىهاسىزلىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق- چان كەشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	3—4 گرام
ئاق مايا	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاق ماشىنىڭ پىشقان ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قان تازىلاش، سۈيدۇك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش، ئىشتىشاق ياندۇرۇش، جىگەر تالنىڭ توسالغۇلىرىنى ئېچىش	جىگەر، تالنىڭ توسالغۇلىرىنى ئېچىش، قان تازىلاش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	زىرە		15 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئەنئەر گۈل	ئازغان ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئەتىرگۈل- نىڭ يېرىم ئېچىلغان ۋاقتىدىكى گۈلى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يۇرەك ۋە مېڭىنى قۇۋۋەتلەش، كۆڭۈلنى ئېچىش، ئىشتىياق قايتۇرۇش، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش	يۇرەك، مېڭە ئاجىزلىقى، خۇن چىگلىش قاتارلىق كېسەللىكلەرده ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	رەيھان گۈلى	5~7 گرام
ئەپلىسىن	سەپرا ئوتلار ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك پىششىق ئەپلىسىن- نىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە جىدە قۇرۇق سوغۇق	سەپرانى پەسەيتىش ۋە تەڭشەش، يۇرەك- نى قۇۋۋەتلەش، ئاشقازان خىزمىتىنى ياخشىلاش	ۋابا، كۆڭۈل ئاينىش قاتارلىقلار- دا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەرنى ئاجىزلاشتۇرىدۇ	ئاق قەنت، تۇز، قارامۇچ	نارجىل سۇيى 60~80 ml، پوستى 3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئەدەس	پۈرچاق ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئەدەس نامـ- لىق بىر خىل ماش	ئىسسىق سوغۇقتا مۆتىدىل، 2 - دە- رىجىدە قۇرۇق	قان بېسىمىنى پەسەيتىش، ئىششىق قايتۇرۇش، ئىسھال- نى توختىتىش، چىرايغا جۇلاھ بە- رىش	نەپس سقىلىش، يۆتەل، ئەمچەك يالليۇغى، ھەر خىل بەزلەر ئىششقى، گال يالليۇغى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	يەل پەيدا قىلىدۇ، بوۋاسىر- غا زىيان قىلىدۇ، ئاشقازا- نى بۇزىدۇ	يېڭى كۈنـ جۇت يېغى، بادام يېغى، ھە- سەل، گۆش	20 گرام
ئەرمىدۇن ئۇرۇقى	ئەرمىدۇن دەرىخى ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئەرمىدۇنـ نىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرد- جىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسىق	مەنىي پەيدا قىلىش، باھنى قۇۋۋەتلەش، يەللەرنى پەسەيتىش، ئاغرىق توختىتىش، سۈيدۈك ماڭدۇرۇش	بەل ۋە بېقىن قىسمى يېقىمسىز- لىنىش، باھ ئاجىزلىقى، كۆپ ئېھتىلام بولۇش، خەۋەقان، نەپس سقىلىش، كونا يۆتەل، بالىياقۇ يالليۇغى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەر- نىڭ بە- شىنى ئاغرىتىدۇ	يۇمـ- غاقسۇت	6～9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تەرۇسە پىرىقى	ئاكلىنتاتسىيە ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك ئۆز- دەك تۇم- شۇق گۈلـ- نىـك هۆل ياكى قۇرۇ- تۇلغىنى	1 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	جاراسىملارنى يوقـ- تىـپ، قىـزىتما قايتۇرۇش، سپازمـ- نى بوشـتىـپ، بەلغەم هەيدەش	نەپس ئەزالىرى كېسەللىكلىرىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	هامـ- لىدارلا- رغا زىـ- يان قىـ- لىدۇ	قارـ- مۇچ، هەسەل	4～10 گرام
تەرەپ پىلىمى	پۇرچاق ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئەرەب ئا- كاتسىيىسـ- نىك پىلىمى	ئىسسىق- لىقتا مۆ- تىدىل، 2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق	بەلغەم بوشتىـش، ئاشقازان، ئۇچەيلەر- نىـى قـۇزۇتلـەش، ئىچنى قاتتۇرۇش	كۆكرەك ئاغرىش، يۆتـەل، ئاۋاز پۇتۇش، تولغاق، ئاشقازان، ئۇچەي يالۇغى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	قەۋزى- يەت پەيدا قىلىدۇ	كەتـ- را، گۈ- لاب، سەندەل	4～8 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
چەيۋەن	كۆكنار ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈم- لۈك كۆكنارنىڭ خام ۋاقتىدىكى غوزىسىنى تىلىپ قويما ئېقىپ چىقىپ قاتىدىغان سۈتى (يېلىمى)	4 - دە- رىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ئارام بېرىش، مەنى تۇتۇش، ئۇخلىتىش، ئىچ سۈرۈشنى توختە- تىش، سۈيدۈك ۋە قان توختىتىش، تارقە- تىش، ئاغرىق قالدۇ- رۇش، خىلىتلارنىڭ بۇزۇلۇشىنى توسۇش ۋە ئۇنى ساقلاش	قاتتىق ئاغرىق، بىئارام- لىق، ئۈيقۇسىزلىق، سەرسام، مالىخۇلىيا، تولغاق، كونا زۇكام، يۆتەل، زىققە، بلش، كۆز، قۇلاق ئاغرىقى، ئىسسىق- تىن بولغان كونا قىزىتما ۋە دەۋرلىك قىزىتما قاتارلىق- لاردا ئىشلىتىلىدۇ	مىقداردىن ئېشىپ كەتكەن ھەمدە تېز- جىي مەقسەتكە خىلاپ ھالەتتە ئىشلەتكەن- دە، زەھەرلا سىتە- مىسىنى بۇزىدۇ رەئىس ئەزالارنى كاردىن چىقىرىپ، ئىنسانىي شەرەپتىن مەھرۇم قىلىدۇ	ھەر خىل مېۋە سۈلىرى، ھە- سەل ئۇچۇن ئەمەن سۈيى بولۇپ، ئالا مۇھىمى ئىنسانلار ئۈز- ئۈزىنى تۇتۇۋا- لىش ئىرادە- سىدۇر	0. 25 ~ 0. 125 گرام
ئەقىق	بۇ بىر خىل كۇۋارتس تۈ- رىدىكى مەدەن- دۇر	2 - دەرىجە- دە قۇ- رۇق سوغۇق	يۇرەكنى قۇۋۋەت- لەش، توسالغۇلارنى ئېچىش، تاشلارنى ئېزىش، كۆزنى ياخشىلاش، چىشنى چىڭىتىش	خەفەقان، جىگەر ۋە تال توسۇلۇش، چىش تۇۋى بوشاپ كېتىش، ھەر خىل جاراھەت قاتارلىق- لاردا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەككە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	0. 5 ~ 1. 5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئەخلىكئوت	پوتا كۆز ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شىنجاك ئەخلىكئوتى ياكى ئەخلىكئوتە-نىڭ قۇرۇ-تۇلغان يىلتىزى	سوغۇق	قان تازىلاش، زەھەر قايتۇرۇش	سوزۇلما جىگەر ياللۇغى، يەرقان، ئەسۋە، تېرە راكى، ھەر خىل كۆدۈمبا - چاقىلار، داغلار، قانلىق سۈيدۈك، قانلىق تولغاق، ئىسسىقتىن بولغان تىلما قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان، ئۈچەي ئاجىز ۋە تەرىتى سۈيۇلۇپ كەتكەن بىمارلارغا قاتتىق زەھەر قىلىدۇ		3～9 گرام
ئەمەن	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە-كى ئۆسۈمە-لۈك ئەمەن-نىڭ قۇرۇ-تۇلغان يو-پۇرمىقى	قۇرۇق ئىسسىق	ئىششىق قايتۇ-رۇش، ئاغرىق قال-دۇرۇش، سۈيدۈك ھەيدەش، ھەيز ماڭدۇرۇش، قۇرت ئۆلتۈرۈش، تەرلەتىش	ھەر خىل قىزىتمىلار، ھەر خىل سۇلۇق ئىششىقلار، سۈيدۈك، ھەيز تۇتۇلۇش، قىيىن تۇغۇت، كۆكرەك ئاغرىقى، نەپەر سىقىلىش، بۆرەك، دوۋسۇنغا تاش پەيدا بولۇپ قېلىش، يانپاش، بوغۇلار ئاغرىقى قاتارلىق كېسەللىكلەردە ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغرىتىدۇ بەدەننى قۇرۇتىدۇ	سوغۇق مىزاج كىشىلەرگە روھىي بەدىيان، مەستەكى؛ ئىسسىق مىزاج كىشىلەرگە ئانار شەربىتى	5～6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تەنبەر	قارا كىت ئائىلىسىدىكى ھايۋانات ئىسمىغرىم ۋىل ناملىق بىر خىل قارا كىتنىڭ ئۇچەي ئاجراتمىلىرىنىڭ قۇرۇتۇلغان ماددىسى	قۇرۇق ئىسىق	مېڭە ۋە يۇرەكنى كۈچەيتىش ۋە تەبىئىي ئىسسىقلىقنى ساقلاش	مېڭە ۋە يۇرەك ئاجىزلىقى، بىھوشلۇق قاتارلىقلاردا ھەمدە مۇھىم دورا ياسالمىلىرىدا تەركىبىي قىسمى سۈپىتىدە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلەتسە جىگەر، ئۇچەي-گە زىيان قىلىدۇ	ئەرەب يېلىمى، تاباشىر	0.1～0.3 گرام
زەنجىباھار	قامچىئوت ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئەنجىباھارنىڭ يىلتىزسىمان غولى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	تۇتۇش تەسىرىگە ئىگە	ھەر خىل تېپتىكى ئىچ ئۆتكۈ، قان كېتىش ھەمدە كونا، يېڭى سىل، يىرىڭلىق چاقىلار، زەھەرلىنىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	زەنجىۋىل، ھەسەل	3～5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئەنجۈدان ئۇرۇقى	كۈنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھېئىنىسىنىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يەللەرنى تارقىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، ئىششىقلارنى قايتۇرۇش، ئاشقازاننى قۇۋۋەتلەش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش	يۇقىرىقى مەسىلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	دوۋسۇنغا زىيان قىلمايدۇ	قوغۇن ئۇرۇقى	2~1 گرام
ئەنجۈدان يىلتىزى	كۈنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھېئىنىسىنىڭ يىلتىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەل ھەيدەش، توسالغۇلارنى ئېچىش، سۈيدۈك، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، سوغۇقتىن بولغان بوغۇم ئاغرىقلىرىنى قالدۇرۇش، زەخىم ۋە جاراھەتلىرىنى پۈتتۈرۈش، زەھەر قايتۇرۇش، بۆرەك، ئۇچەينى قۇۋۋەتلەش	يۇقىرىقى مەسىلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرنىڭ ئۆپكە ۋە ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ ئۇزۇندا سىكىدۇ	ھەسەل	2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئەنجۇر	ئۇجمە ئا- ئىلىسىدە- كى ئۆ- سۈملۈك ئەنجۇر- نىڭ پىش- قان مېۋە- سى	1 - دەرە- جىدە ھۆل ئىسسىق	سەمرىتىش، تە- رەتنى يۇمشە- تىش، يەل تار- قىتىش، بەلغەم بوشىتىش، چە- راينى پارقىرە- تىش ۋە سۈيدۈك ھەيدەش	ئۆپكە جاراھەتلىرى، نېرۋا ئاجىزلە- قى، ئورۇقلاش، قەۋزىيەت، قۇرۇق يۆتەل، چېچەك، جىگەر ۋە تال تو- سۇلۇش، سۈيدۈك ۋە ھەيز تۆتۈلۈپ قېلىش، سۈيدۈك تېمىپ تۇرۇش قا- تارلىق كېسەللىك ۋە ئالامەتلەردە مۇڭاپىق ئىستېمال قىلدۇرۇلىدۇ	كۆپ يىسە جە- گەر، ئاشقا- زانغا ئېغىر كېلىدۇ	قۇرۇقىنىڭ زىيىنى ئۆ- چۈن سىر- كەنجىبىن، ھۆلنىڭ زىيىنى ئۆ- چۈن يا- ڭاق، رۇم بەدىيانلار بېرىلىدۇ	5～7 گرام
ئەنزىرۇت	بىز خىل تىكەنلىك دەرەخنىڭ يېلىمى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئې- چىش، يەل تار- قىتىش، ئىش- شىق قايتۇ- رۇش، ئارتۇقچە بەلغەمنى سۇ- رۇش، يارىلارنى قۇرۇتۇش	ھەر خىل بوغۇم ئاغرىقلىرى، ئۇل- تۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىقى، قۇلاق يال- لۇغى، ھەر خىل جاراھەتلەردە ئىش- لىتىلىدۇ	ئۇچەي- گە زە- يان قىلىدۇ	بادام يې- غى، كە- تىرا	0.5～3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئەنگورى شپىا	پېدىگەن ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئەنگورى شپىانلىقى پىششىق مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	تۇتۇش، ئىشتىق قايتۇرۇش، قۇرۇتۇش، تارقىتىش	جىگەر، ئاشقازان، كاناي، بۆرەك يالۇغلىرى ھەمدە سۇلۇق ئىششق، گال ئاغرىقى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	دوڭسۇنغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، شېكەر	قۇرۇتۇلغان مېۋىسىدىن 5~7 گرام
ئەينىددىك ئۇرۇقى	پۇرچاق ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئەينىددىك ئىنىڭ ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	كۆڭۈلنى ئېچىش، ئەزالارنى قۇۋۋەتلەش، ئىستە ساقلاش قابىلىيىتىنى ئۆستۈرۈش	باش ئاغرىقى، ئۇنۇتقاقلىق، ھەر خىل ئىششىقلار، بەرەس، بەھەق، كۆز ئاجىزلىقى قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	تەرەنجىبىن ۋە كۆك يۇمغاقسۇت	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
بىلىنجۇنە	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بابۇنە-نىڭ پۈتۈن ئۆسۈملۈكى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مېڭە ۋە پەيلەرنىڭ قۇۋۋەتلىش، ئاشقازانىنى كۈچەيتىش، ئىششىق تارقىتىش، يەل هەيدەش، سۈيدۈك، هەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش	نەرۋا ئاجىزلىقى، تۇتقاقلىق، هەزىم ناچارلىقى، بوغۇم ئاغرىقى، قۇلاق ئاغرىقى، هەر خىل قاتتىق ئىششىقلار، هەيز توسۇلۇش، سۈيدۈك تۇتۇلۇش قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	گالغا زىيان قىلىدۇ	هەسەل ۋە ئانار شەربىتى	2~10 گرام
بىنەپشە	بىنەپشە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بىنەپشە-نىڭ چۆپى	هۆل سوغۇق	قىزىتما قايتۇرۇش، تەرمت ماددۇرۇش يالۇغ قايتۇرۇش، كۆكرەكنى سىلىقلاشتۇرۇش	كۆكرەك پەردە يالۇغى، ئۆپكە يالۇغى، ئىسقىتىن بولغان باش ئاغرىقى، قەۋزىيەت، قىزىتما قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	يۇرەك-كە زىيان قىلىدۇ	نىلۇپەر	7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بادام يېغى	ئازغان ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بادام دەرد-خىنىلىك قۇرۇتۇلغان مېغىزىنىلىك يېغى	مۆتىدىل	ئۇيقۇ كەلتۈرۈش، مېڭىگە ھۆللۈك يەتكۈزۈش، ئاۋازنى ساپ قىلىش، ئاغرىق پەسەيتىش، ئىششىق ياندۇرۇش	ئۇيقۇسىزلىق، ئۆپكە يالليۇغى، دەم سقىش، تولغاق، ئوچەي سانجىقى، مېڭە ۋە باش ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ			10 ~ 15 گرام
بادرەنجبۇيا ھىندى	كالپۇكسىمان گۈلىلۈكلەر ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بادرەنجبۇ-يىنىلىك پۇتۇن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قان تازىلاش، كۆڭۈلنى ئېچىش، يۈرەكنى قۇۋۋەتلەش، سەۋدانى تازىلاش، زەھەر قايتۇرۇش، ماددىلارنى تارقىتىش	يۈرەك ئاجىزلىقى، ۋەسۋەسە، زىققە ھەمدە بەلغەم ۋە سەۋدا مەنبەلىك باشقا كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	بېقىن ئاغرىقى پەيدا قىلىدۇ	كۆندۈر	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بادرەنجبۇيا چىنى	كالپۇكسىمان گۈلى لۈكلەر ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك باغ بادرەنجبۇيسىنىڭ پۈتۈن چۆپى	قۇرۇق ئىسىق	رەئىس ئەزالارنى قۇۋۇتلەش، تىنچلاندۇرۇش، يۆتەل پەسەيتىش	يۇرەك سامىسى يېقىمسىزلىنىش، زىققە، باش قېيىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	كۈندۈر	10 ~ 15 گرام
باقىلا	پۇرچاق ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك باقىلانىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسىق	ئىششىق تارقىتىش، تازىلاش، سۇيدۇك ۋە ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، ئىچنى توختىتىش، ئاشقازان ئاغرىقلىرىنى پەسەيتىش، قۇرت ئۆلتۈرۈش	ھەر خىل ئىششىقلار، ئاشقازان ئاغرىش، بەرەس، سۇيدۇك ۋە ھەيز تۇتۇلۇش، ئىسھال، ئۇچەي مەددىسى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تەستە سىڭىدۇ، يەل پەيدا قىلىدۇ	سەپرا، تۇز	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بالادۇر	سىر دەرد- خى ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك ئانارکاردى ۋە بالادۇر ئۇرۇقدىشە- شىك مېۋىسى	قۇرۇق ئىسىق	نېرۋا ۋە پەيلەرنى قۇۋۇۋەتلەش، جارا- ھەتنى قاتۇرۇش، قورۇش، قۇرۇ- تۇش، يۇمشە- تىش، تېرىنى غىدىقلاش	نېرۋا ئاجىزلىقى، ھەر خىل بوغۇم ئاغرىقلە- رى، تېرە كېسەللىك- لىرى، چىش بوشاپ كېتىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج- لىق، قۇرغاق تەبىئەتلىك ھەمدە مېڭە پەر- دە يالليۇغىغا گرىپتار بولغان- لارغا كۆچلۈك ئەكس تەسىر كۆرسىتىدۇ	كۈنجۈت يېغى، قايماق، ياڭاق مې- غىزى يا- كى يېغى	125 ~ 100 م گ
بالەنگۇ	كالپۇكسە- مان گۈل- لۈكلەر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بالەنگۇنىڭ پۈتۈن چۆپى	1 - دەرد- جىدە مۆل ئىسسىق	كۆڭۈلنى ئېچىش، مېڭە، يۈرەكنى قۇۋۇۋەتلەش، تۇ- تۇش، قورۇش	ئويچانلىق، ۋەسۋەسە، ئۇچەي جاراھىتى، يۆتەل، قىزىتما، بەزگەك ۋە تولغاقنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازاننى سۈسلاشتۇرىدۇ	ئاق ناۋات	4~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بالەنگۇ ئۇرۇقى	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بالەنگۇنىڭ ئۇرۇقى	ئىسسىق	تۇتۇش ۋە مېڭىنى كۈچەيتىش	ئۇنۇتقاقلىق، خەپەقان، جاراھەت قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ناۋات	4 گرام
بانان	بانان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بانان دەرىخىنىڭ مېۋىسى	مۆتىدىل، 2 - دەرىجىدە ھۆل	بەدەننى سەمرىتىش، باھنى قۇۋۋەتلەش، ئۈچەينى يۇمشىتىش، بەلغەم بوشىتىش	ئورۇقلۇق، زىققە، گال قۇرۇقلۇقى، باھ ئاجىزلىقى قاتارلىقلاردا مۇۋاپىق ئىستېمال قىلدۇرۇلىدۇ	قوساقنى گېسىدۇ	تۇز، زەنجىۋىل	ئەڭ ئالغا قاراپ بېرىلمىدۇ.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بەرەنگى كابۇلى	ئاردىسىيا- كالا ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك بەرەنگى كا- بۇلى (كابىلى) نامىش ئۇرۇ- قى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	قويۇق بەلغەم، سەۋ- دا خىلىتلىرىنى سۇرۇش، جاراسىم ئۆلتۈرۈش، ئۇچەي قۇرتىنى چۈشۈرۈش	بوغۇم ئاغرىقى، ھەر خىل مەددىلەر، جاراھەت، ھەزىم بۇزۇلۇش، چىش ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قى- لمىدۇ	مەستىكى	1~2 گرام
بەسباسە	زەنجىۋىل ئائىلىسىدى- كى ئۆسۈم- لۈك جويۇز- نىڭسىرتقى پوستى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	مېڭە، ئاشقازان، جىگەر، باھنى قۇزۇتلىش، ھۆل- لۈكنى قۇرۇتۇش، توسالغۇلارنى ئې- چىش، قىزىتىش، يەل ھەيدەش، تۆ- تۈش قۇزۇتنى ئاشۇرۇش	ھۆللۈكتىن بولغان ئۆپكە كېسەللىكلىرى، يۇرەك ئاجىزلىقى، ئۇچەي ھەرىكىتى- نىڭ سۇسلۇقى، كونا ئىسھال، سۇيدۇكنىڭ تېمىپ كېلىشى، ئېغىزنىڭ سېسىق پۇرىشى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەر كېسەللىك- لىرى ۋە تۇنقاقلىقا- قاتتىق زە- يان قىلە- دۇ. شۇڭا بېرىلمەيدۇ	جىگەر كېسەللە- كى ئۇچۇن ئەرەب يې- لىمى، تۇنقاقلىق ئۇچۇن گۇلاب قو- شۇپ بېرە- لىدۇ	6~9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بەلىلە	چاھار بۇرجەك ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بەلىلەنىڭ قۇرۇغان پىشىقى مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مېڭە، ئاشقازان ۋە كۆزنى قۇۋۋەتلەش، سەۋدا ۋە سەپرا مادىسىنى سۈرۈپ چىقىرىش	ئاشقازان، ئۇچەي مەنبەلىك ئىچ ئۆتكۈ، مېڭە ۋە ئاشقازان ئاجىزلىقى، كۆز ياشاقىغۇراش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇزۇندا سۇ ئىچىدۇ	ھەسەل، شېكەر	5~9 گرام
بەللوت	دوب دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك دوب دەرىخىنىڭ پىشقان مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ئىچنى توختىتىش، قۇرۇتۇش، تۈتۈش	ئىسھال، قاناش، مەنىي يۇرۇپ كېتىش، ئۇچەي يارىسى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سەۋدانى ئاشۇرىدۇ، گالغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
بەڭگىرە	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈملۈك بەڭگە- رەنىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قانىنى تازىلاش، باھنى كۈچەيتىش، كۆزنىڭ كۆرۈش كۈچىنى ئاشۇرۇش، يەل ھەيدەش، ئىششىق ياندۇرۇش	تال، جىگەر چوڭىيىپ كېتىش، ھەر خىل يالليۇغلار، جوزام، بەرەس، قىچىشقاق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج- لىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	قارىمۇچ، ھەسەل، زەنجىۋىل	يوپۇرمىقىدىن 5~7 گرام، ئۇرۇقىدىن 1~3 گرام
بەھمەن	بىر خىل ئۆسۈملۈك- نىڭ يىلتىزى بولۇپ، تومۇزدا كولاپ ئېلىنىدۇ	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	باھنى، يۇرەكنى قۇۋۋەتلەش، بەدەننى سەمرىتىش، كۆڭۈلنى ئېچىش، مەنىي كۆپەيتىش	يۇرەك ئېغىش، بىئاراملىق، پەرىشانلىق، مەنىي تۆتالماسلىق، يەرقان قاتارلىق كېسەللىكلەرده ئىشلىتىلىدۇ	مەقئىتكە زىيان قىلىدۇ	رۇم بەدىيان، كەتىرا، چىلان	4~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بەھمەن سەفىد	قوڭغۇراق گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك شىنە- جاك قانتېپە- رىنىك يىلـ- تىزى	مۆتىدىل	تالنى ۋە ئاشقازاننى قۇۋۇەتلەش، روھنى قۇۋۇەتلەش، ياخشى خىلىت ھاسىل قىلىش	ئىشتىھاسىزلىق، ماغدۇرسىزلىق، چوڭ تەرەتنىڭ سۈيۈلۈپ كېتىشى، بوۋاسىر، بالىياتقۇ چۈقۇقى، نەپەس سىقىلىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			10 ~ 15 گرام
بەھمەن زەرد	ئاقىرقەرھا خىلىدىكى بىر خىل ئۆسۈملۈك- لۈك يىلتـ- زى	2 - دەرـ- جىدە قۇـ- رۇق ئىسسىق	باھنى قوزغاش، پەي - ئىسەبلەرنى قۇۋـ- ۋەتلەش، يۇمشـ- تىش، ئىششىق قايتۇرۇش	پەي، نېرۋا ئاجىزلىقى، باش ئاجىزلىقى، بوغۇم ئاغرىقى ۋە سۈيدۈك تۇتۇلۇشلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇرۇق بېزىكە زىيان قىلىدۇ	ھەـ- سەل، قىچا	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
بۇدۇشقاق مېۋىسى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بۇدۇشقاقنىڭ مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	جاراسمىلارنى ئۆلتۈرۈش، بەدەننى پارقىرىتىش	سوزۇلما نەپس يولى كېسەللىكلىرى، ھۆللۈكتىن بولغان بوغۇم ياللۇغى، مەقئەت ئىششىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			10 ~ 20 گرام
بۇدۇشقاق يىلتىزى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بۇدۇشقاقنىڭ يىلتىزى	1 - دەرىجىلىك ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	ماددىلارنى تارقىتىدۇ	يۆتەل، كۆكرەكنىڭ يىرىكلىكى، مەقئەت ئىششىقى، باھ ئاجىزلىقى، سوزۇلما بۇرۇن ياللۇغى، رېماتىزملىق بوغۇم ياللۇقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			مۇۋاپىق ھالدا ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
چاقماق تېشى	چىپار بۇغا، قارا تايغان بۇغا ۋە باشقا بۇغىلار-نىڭ ساپ قېنى	ئىسسىق	بەدەننى كۈچەيتىش، باھنى قۇۋۇتلىش، قان كۆپەيتىش، مەنىنى كۆپەيتىش	قان ئازلىق، نېرۋا ئاجىزلىق، مەنىي تۇتالماسلىق، خەپەقان، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			كۈمىلاج تەييارلاپ ئىچىشكە 3~4 گرام
بۇغداي	باشاقلىق ئۆسۈملۈكلەر ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بۇغدايىنىڭ ئۇرۇقى ياكى ئۇنى	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، ھۆل - قۇرۇقلۇقتا مۆتىدىل	بەدەننى سەمرىتىش، چىرايىنى پارقىرىتىش، مادداللارنى تارقىتىش	ئومۇمىي بەدەن ئاجىزلىقى، كونا يۆتەل، زىققە قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يېسە قوساق-نى ئېسىدۇ	سىركە، ئاچچىق-سۇ	مۇڭا-پىق ھالدا ئىستې-مال قى-لىنىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئۇنۇ	پۇرچاق ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بۇيا (بولۇپمۇ ئاچچىق بۇيا) نىڭ پۇ- تۇن چۆپى	سوغۇق	زەھەر قايتۇرۇپ، قىزىتمىنى پەسەي- تىش، ئاغرىق توخ- تىتىش	ئوچەي ياللۇغى، كاناي ياللۇغى، ھۆل تەمرەتكە، قوتۇر قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سۇغۇقچان كىشىلەرگە زىيان قى- لمايدۇ	ھەسەل	3 گرام
بۇيا تۇرۇقى	پۇرچاق ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بۇيىنىڭ ئۇرۇقى	سوغۇق	تۇتۇش، ياللۇغ قاي- تۇرۇش	ھەر خىل راك ئۆسمىلە- رى، تولغاق، سوزۇلما كاناي ياللۇغى، جاھىل تېرە كېسەللىكلىرى زىيابىتىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	مىقداردىن كۆپ ئىش- لىتىلسە، زەھەرلەي- دۇ. كۆ- كۈلنى ئې- لىشتۇرىدۇ	سۈت	2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بۇرە سويىمىسى پىلتىزى پوستى	كەپە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بۇرە سويمىسىنىڭ پىلتىز پوستى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، ئىششىق ۋە يەل تارقىتىش، پەيلەرنى قۇۋۇەتلەش، ئارتۇقچە بەلغەم ۋە سەۋدانى سۇرۇپ چىقىرىش، سۇيدۇك ھەيدەش	پالەچ، لەقۋا، پەي بوشىشىپ كېتىش، ئۇششاق بوغۇملار ئاغرىقى، ئولتۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىقى، سۇلۇق ئىششىق، چاشقان يارىسى، بەھەق، تەمرىتكە قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان زىيانلىق قىلمىدۇ	خولىنجان، ھەسەل؛ ئىسسىق مىزاجلىقلار ئۈچۈن سىركەنجىبىن، دوۋساق ئاجىز لىقى ئۈچۈن رۇم بەدىيان، ئۈستىقۇددۇس	4~5 گرام
بۇرە سويىمىسى مېۋىسى ئۇرۇقى	كەپە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بۇرە سويمىسىنىڭ مېۋىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەدەننى تازىلاش	ئۇچەي ۋە ئاشقازانلىقنى سوۋۇپ كېتىشى، ماددىلارنىڭ يىغىلىپ قېلىپ چىقىپ كېتەلمەسلىكى قاتارلىقلاردا ئىچىنى يۇمشىتىپ، كېرەكسىز خىلىتلارنى ھەيدەش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	ئىسقجان كىشىلەرگە زىيان قىلمىدۇ	سىركە	5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بۆرە سويمىسى يوپۇرمىقى	كەپە ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك بۆرە سويمە-سىنىڭ يوپۇرمىقى	3 - دەرە-جىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسىق	ئۆتكۈر جاراسىملار-نى يوقىتىش	خانازىر، كۆز ۋە كۆز ئەتراپە-دىكى يامان سۈپەتلىك ئاقما كېسەل (ناسۇر) ھەمدە ئۇچەي مەددىسى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قە-لمىدۇ	سىر-كەنجە-بىن	3~4 گرام
بۆرە سويمىسى گۈلى	كەپە ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك بۆرە سويمە-سىنىڭ گۈلى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسىق	ماددىلارنى يۇمشە-تىش ۋە يوقىتىش	كۆز جاراھەتلىرىنى پۈتتۈرۈش-تە، بەلغەمنى تازىلاشتا ۋە ئىشتىھانى ئېچىشتا مۇۋاپىق ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازاننى غىدىقلايدۇ	سىر-كەنجە-بىن	10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تۆكەن موڭگۇزى	بۇۋداي ئالىسىدىكى ھايۋانات بۆكەنىڭ مۇڭگۈزى	سوغۇق	زەھەر قايتۇرۇش، قان بەسمىنى چۈشۈرۈش، سۆڭەكنى چىڭىتىش، تارتىشىنى بوشىتىش، جىگەر خىزمىتىنى نورماللاشتۇرۇش	ھەر خىل يۇقىرى قىزىتمىلار، نېرۋا ئاجىزلىقى، يۇقىرى قان بېسىمى، كۆز ئاغرىش، تارتىشىپ قېلىش، غالجىر كېسەللىكى، تۆتاقلىق قارىلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆكۈلنى ئاينىتىدۇ	تەرەت جەمبۇ، مېۋە شەربەتلىرى، شېكەر	1.5 گرام
سىدە	پۇرچاق ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆك گۈلى، لۈك بېدە ۋە تىكەنلىك بېدىنىڭ پۇتۇن چۆپى	1 - دەرىجىنىڭ ئاخىرىدا ھۆل ئىسسىق	بەدەننى سەمرتىش، باھنى كۈچەيتىش، تەرەتنى يۇمشىتىش	سوغۇقتىن بولغان ئىششقلار، تارتىشىپ قېلىش، مەنىي تېز يۇرۇپ كېتىش، ھەيز توسۇلۇش، كۆكرەك-ىنىڭ قۇرۇقلۇقى، يۆتەل قارىلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	قوساقنى كۆپتۈرىدۇ	زىرە	10 ~ 30 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
يىلدىزە ئۇرۇقى	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يىلدىزىنىڭ مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	ئىچنى توختىتىش، نېرۋىنى كۈچەيتىش، باھنى قۇۋۇەتلەش ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش	كۆكرەكىنىڭ يىرىكلىكى، باھ ئاجىزلىقى، يۆتەل، ئىسھال، پالەچ، لەقۋا قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	يەل پەيدا قىلىدۇ	بەدىيان	10 گرام
يىلدىزمىشكى	تال - تەرەكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئىپار سۆگىتىنىڭ گۈلى	ھۆل سوغۇق	مېڭە، يۈرەكنى قۇۋۇەتلەش، ئىشتىق قايتۇرۇش، قىزىتما قايتۇرۇش	مېڭە، يۈرەك ئاجىزلىقى، يۈرەك ئاغرىشى، ئۇسۇزلۇق، قۇسۇش ۋە باشقا كېسەللىكلەردە ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇقچان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	سۈيى 25～50 م ل ئۇرۇقىدىن 50～100 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئۇلۇغ	ئازغان ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك بىينىڭ مېۋىسى	مۆتىدىل	مېڭە، يۈرەك، جىگەر، ئاشقازانىنى قۇۋۇەتلەش، ئىچنى توختىتىش، سۈيدۈك ھەيدەش	مېڭە، يۈرەك، جىگەر، ئاشقازان ئاجىزلىقى، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، ئىچ سۈرۈش، ئۇسسۇزلۇق قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىستىمال قىلسا ھەق پەيدا قىلىدۇ	ھەسەل	20 ~ 40 گرام
بۇغا مۆڭگۈزى	بۇغا ئالىسىدىكى گۈلدار بۇغا (چىپار بۇغا) ۋە قارا تايغان بۇغىلارنىڭ تېخى سۆڭەكلەشمىگەن قويۇق تۈكلۈك يۇمران مۆڭگۈزى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بۆرەك ۋە ئاشقازانىنى قىزىتىش، باھنى كۈچەيتىش، قانىنى توختىتىپ جاراھەتنى پۈتكۈرۈش، ئىششىق تارقىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش	بۆرەك ۋە باھ ئاجىزلىقى، يۈرەك، مېڭە خىزمىتىنىڭ ناچارلىقى، پەي بوشاپ كېتىش، قىچىشقاق، بەرەس، ئاق داغ، قوتۇر، چىش تۈۋى بوشاپ كېتىش، ھەيز توسۇلۇش، سۈت كەلمەسلىك، ھەزم بۇزۇلۇش قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	گۆشنى كۆپ يېسە، مۇڭگۈزنى ئارتۇق ئىشلەتسە، سەۋدا پەيدا قىلىدۇ، كۆزنى ئېچىشتۇرۇپ، ياش ئاققۇزىدۇ	كەتىرا، ھەسەل، پىستە مېغىزى	4~8 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
بىلىق مىڭە تېشى	تاش قۇلاق بېلىق-لار ئائىلىسىدىكى هايۋانات سېرىق بېلىقنىڭ قۇلىقىدىكى يۇلتۇزسىمان تاش	1- دەرىجىدە ئىسسىق 2- دەرىجىدە قۇرۇق	سۇيدۇك هەيدەش، تاشلارنى ئېزىش	بۆرەك، دوڭساق ۋە سۇيدۇك يولىدا تاش پەيدا بولۇش كېسەللىكىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق-لارغا زىيان قىلىدۇ	كالا سۈتى، كەتىرا هېيدى	1گرام
بېستىپايەچ	چىلپايە ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈم-لۈك بىستېپا ئېپېنىڭ يىلتىزسىمان غولى	قۇرۇق ئىسسىق	ئۆزگەرگەن سەۋدا، بەلغەمنى سۇرۇش، يەل هەيدەش، قان تازىلاش	سەۋدا ۋە بەلغەم مەنبەلىك قىچىشقاق، بوۋاسىر، جوزام، سەرئى، مالىخۇلىيا، رېماتىزم، بوغۇم ئاغرىقى، قۇلۇنجى، يۆرەك سېلىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە بۆرەككە زىيان قىلىدۇ	سېرىق هېلە، پىر-سىياۋشان	4~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
بىلسان مېۋىسى	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بىلسان دەرىخىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئاشقازاننى قۇۋۇۋەتلەش، ھەزىمنى ياخشىلاش، مېڭىنى كۈچەيتىش، مېڭە توسالغۇلىرىنى ئېچىش، ئاغرىق پەسەيتىش، ھۆل-لۈكنى قۇرۇتۇش	پالەچ، لەقۋا، زىققە، ئۆپكە يالىلۇقى، ئاشقازان ئاغرىقى، چايان چېقىش، سۈيدۈك ۋە ھەيز توسۇلۇش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	دۇساقا زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	3~5 گرام
بىلسان ياغىچى	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بىلسان دەرىخىنىڭ ياغىچى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مېڭە ۋە ئۇمۇمىي بەدەننى قۇۋۇۋەتلەش، ھۆللۈكلەرنى قۇرۇتۇش، بەلغەم بوشىتىش، بالا چۈشۈرۈش،	نېرۋا ئاجىزلىقى، زىققە، يۆتەل، سوغۇقتىن بولغان جىگەر، ئاشقازان ئاجىزلىقى، بەرەس، تەمرەتكە قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەي-گە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
بىلسان يېغى	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بىلسان دەرىخىنىڭ يېغى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	رەئىس ئەزالارنى قۇۋۇتلاش، ئىشتىق ياندۇرۇش، پەينى چىقىرىش، بەلغەم چىقىرىش	ئاشقازان، جىگەر، مېڭىنى قۇۋۇتلاش، پالەچ، لەقۋا، يۆتەل، زىققە، ئۆپكە يالۇقى ۋە سۆزنەككە ئىشلىتىلىدۇ	ھامىلىدارلارغا زىيان قىلىدۇ	كاۋا يېغى، ئوسۇك يېغى	1~2 م ل
بىلىتىللا	تۆلكە تاشقىنىڭ قۇرۇتۇلغان تۆگۈنەك غولى	مۆتىدىل	بەدەننى قۇۋۇتلەش، توسالغۇلارنى ئېچىش، قان توختىتىش، ئىششىق قايتۇرۇش، گۆش ئۆستۈرۈش	قان تۆكۈرۈش، ھەر خىل يارىلار ۋە جاراھەتلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			3~9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
يېمىق تۇرۇقى:	ئازغان ئالىنىدىكى ئۆسۈملۈك بېھىنىڭ ئىچىدىكى ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق	ھۆللۈك پەيدا قىلىش، سىلىغايتىش، قىزىتما پەسەيتىش، يۆتەل توختىتىش، تىلنىڭ قۇرغاقلىقىنى پەسەيتىش	ھەر خىل قىزىتما، سىل ۋە يادانقۇچى تەپ، نەزلە ۋە زۇكام، تىلنىڭ ئېچىشىشى، يۆتەل، ئۆپكە، كۆكرەك يىرىكلىكى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ.			3~4 گرام
يىلىق يىلىمى	بېلىقنىڭ قارنىدا پەيدا بولىدىغان، توخۇلىتىلغان چاۋا ياغقا ئوخشاش بىر خىل ھۆلۈك	قۇرۇق ئىسسىق	جاراھەتلەرنى ساقايتىش، ھۆللۈكلەرنى قۇرۇتۇش	ھەر خىل جاراھەتلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	زىرە	4-8 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
سەمرىق	رەڭگى كەكىلىككە ئوخشاش دىغان ئەمما كەكلىكتىن كىچىكرەك كىلىدىغان، تاغدا بولىدىغان بىر خىل ئۇچار قانات	مۆتىدىل	مېڭىنى قۇۋۇتلەش، تۇتۇلۇشقا قابىلىيەتنى ياخشىلاش	مېڭىنى ۋە تۇتۇلۇشقا قابىلىيەتنى ياخشىلاش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	كىسەل چاندۇرۇش	ئاچچىق - چۈچۈك نەرسىلەر	مۇۋاپىق مىقدارىدا
جۇرغۇن	پىستە دەرىخىنىڭ مېۋىسىگە ئوخشاش بەرمەيدىغان يىلىكى ساختا مېۋىسى	قۇرۇق سوغۇق	ئىچ توختاتقۇچ	ئىچ سۈرۈشكە ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق جان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
مارجان	سۇدا بولـ- دىغان بىـر خىـل تاش بولۇپ، رەڭگى قـ- ىزىل، قـارا بولـىـدۇ. تەمى تۇز- سىز	قۇرۇق ئىسسىق	قـان تـوختـۇتـۇش، تىنىـچلاندۇرۇش، ئىچنى قاتۇرۇش	ئاغرىق توختۇتۇش، قان توختۇتۇش مەقسىتىدە ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك- كە زە- يان قىلىدۇ	كەتىرا	1~4 گرام
بۆرەك	ھايۋانلار- نىڭ بەدىنـ- ىدىكى ئەزا- لىرىنىـڭ بىرى	قۇرۇق سوغۇق	بۆرەكنى قۇۋۇەتلەش	بۆرەكنى قۇۋۇەتلەش مەقسىتىـدە ئىشلىتىلىدۇ	تەستە سىگـ- ىدۇ	زىرە، قارا- مۇچ	ئەھ- ۋالغا قاراپ مۇۋا- پىق مىق- دارىدا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ياختەك گۈشى	كەپتەر ئالبىسىدىكى قۇش تاغ پاختىكىنىك گۈشى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىپ، قويۇق يەلىمەرنى تارقىتىش، باھنى قۇۋۇتلىش، زەھەر قايتۇرۇش، يىرىڭنى توختىتىش	تىترەش (رەئىشە)، پالەچ، بەرەس، باھ ئالجىزلىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىستېمال قىلغاندا ئۇسۇسە پەيدا قىلىدۇ. ماخاۋنى قوزغايدۇ	ياغ ۋە خۇشپۇراق دورىلار	مۇۋاپىق مىقدارىدا بېرىلىدۇ
ياللاق	لويلا ئالبىسىدىكى ئۇسۇملۇك پالەكنىك پۇتۇن چۆپى	ھۆل سوغۇق	قىزىتما پەسەيتىش، ھەزىمگە ياردەم بېرىش، كۆكرەك ۋە ئۆپكىنىك ئىسسىق تىن بولغان يالليۇغنى ياندۇرۇش، سۈيدۈك ھەيدەش ھەمدە ئىچنى يۇمشىتىش	دەۋرلىك قىزىتمىلار، سىل، يەرقان، قەۋزىيەت، دوۋساق تېشى، ئىسسىقتىن بولغان بوغۇم ئاغرىقى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ، باھنى تۆۋەنلىتىدۇ	بادام يېغى، قايماق، سېرىق ياغ، قارامۇچ ھەمدە باشقا ئىسسىق دورىلار بىلەن پىشۇرۇپ يېيىشتىن ئىبارەت	1~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
پالەك ئۇرۇقى	لويلا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پالەكنىڭ ئۇرۇقى	ھۆل سوغۇق	ئاغرىق پەسەيتىش، ئىسسىقتىن بولغان تەپلەرنى پەسەيتىش، سۈيدۈكنى راۋانلاشتۇرۇش، ئۇسسۇزلۇقنى قاندۇرۇش	سۈيدۈك توسۇلۇش، يۇرەك ئاغرىقى، ئىچكى ئەزالارنىڭ ئاغرىقى، تەپ، سىل، قاتتىق ئىششىق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	گىلى مەخ-تۇم، سېمىز ئوت ئۇرۇقى	5～7 گرام
پۇنۇس ئۇرۇقى	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك گال پۇپۇرماقلىق پۇنۇس ۋە ئاددىي پۇنۇسنىڭ ئۇرۇقىدىن ئىبارەت. ئالدىنقىسى چوڭ پۇنۇس، كېيىنكىسى كىچىك پۇنۇس دېيىلىدۇ	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئارتۇقچە سەۋدا ۋە بەلغەمنى سۇرۇپ، قانىنى تازىلاش، ئىسسىق يەلنى ھەيدەش، جۇلا بېرىش	ھەر خىل تېرە كېسەللىكلىرىدىن جوزام، قۇبا، قىچىشقاق، تەمرەتكە، بەھەق، بەرەس ۋە داغلارنى داۋالاشتا ئىچىشكە ۋە زىماد قىلىشقا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	سۇت	9～15 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
پىدىگەن	پىدىگەن ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پىدىگەننىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	تارقىتىش، ئىششىق قايتۇرۇش، توتۇش	ھەر خىل ئىششىق، جاراھەتلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىقچان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	گۆش، ماي	مۇۋاپىق مىقدارىدا
پىرسىياۋشان	پىرسىياۋشان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پىرسىياۋشان ۋە ئاق كۆرۈنۈشلۈك پىرسىياۋشاننىڭ پۈتۈن چۆپى	مۆتىدىل	مۆتىدىل ئىششىق تارقىتىش، يۇمشىتىش، توسالغۇلار ئېچىش، پارقىرىتىش، قىزىتما قايتۇرۇش، بەلغەم چىقىرىش، بەدەننى تازىلاش، ھەيز ۋە سۈيدۈك ھەيدەش، بەلغەمنى لايىقلاشتۇرۇش، قۇرۇتۇش	كۆكرەك ۋە ئۆپكىگە دائىر كېسەللىكلەر، سىيىشنىڭ قىيىنلىشىشى، ھەيز توختاپ قېلىش، چاچ - ساقاللارنىڭ چۈشۈپ كېتىشى، باش ئاغرىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ.	مەستىكى، گۈلبەننەپشە	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
پىستە	سىر دەرد- خى ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك پىستىنىك ئۇرۇقى	ھۆل ئىسسىق	رەئىس ئەزالارنى قۇۋۇتلىش، توسال- غۇلارنى ئېچىپ قان پەيدا قىلىش، باھنى قۇۋۇتلىش، مەنىي پەيدا قىلىش، سەمرىتىش	رەئىس ئەزالاردىكى ئومۇمىي ئاجىزلىق، ئورۇقلۇق، مەنىي سۈيۈلۈپ، باھ ئاجىزلاپ كېتىش، يۆتەل، قۇسۇش، قورساق ئاغرىقى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يېسە تىلما كېسەل- لىكى پەيدا قىلىدۇ	سىر- كە، ئاچ- چىق ئانار، گۈلە.	8 گرام
پىستە پوستى	سىر دەرد- خى ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك پىستىنىك پوستى	قۇرۇق سوغۇق	قۇسۇش كۆڭۈل ئېلىشىنى پەسەي- تىش ئىچ سۈرۈشنى توختىتىش	تۆتۈش، توختىتىش تولغاق، قۇسۇش، كۆڭۈل ئېلىشىش، سوغۇق چىقىپ قېلىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەي- نى سۈس- لاشتۇ- رىدۇ	تاتلىق ئانار	5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
پىلە قۇرۇتى	پىلە پىلە كېپىنىكى ئائىلىسىدە- كى ھاشارات- نىڭ لېچىنـ- كىسى	قۇرۇق ئىسـ- سىق	يۇرەك، مېڭىنـــى قۇۋۇەتلەش	يۇرەك، مېڭە ئاجىزلىـــقىـــغا ئىشلىتىلىدۇ			2 گرام
پىلە غوزىسى	پىلە پىـــلە كېپىنىكـــى ئائىلىسىدە- كى ھاشارات پىلە پىـــلە كېپىنىكـ- نىڭ غوزـ- سى	خام پىـــلە غوزىسى 1 - دەرىجىدە قۇـ- رۇق ئىسـ- سىق، قاينات- قىنى قۇرۇقـ- قا مايىل	مېڭە ۋە يۇرەكنـــى قۇۋۇەتلەپ كۆڭۈلنى ئېچىـــش، بەلغەم چىقىرىش، پارقىرـ- تىش	نېرۋا ئاجىزلىقـــى، خەپەقان، يۆتەل، زىققە، كۆز ياشائېغۇراش، كۆزگە جاراھەت چىـــقىـــش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			1~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
چىلسل	قارىمۇچ ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پىلپىلنىاق پىشمىغان باشقى	قۇرۇق ئىسىق	ئاشقازاننى قۇۋۈتلەش، ھەزىمنى ياخشىلاش، سوغۇقلۇقنى ھەيدەپ باھنى كۈچەيتىش، جىگەر، تالىناك توسالغۇلىرىنى ئېچىش، قەينى توختىتىش، ئىچىنى خۇشبۇي قىلىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزىنى ماڭدۇرۇش، ئاغرىق توختىتىش	ئىشتىھاسىزلىق، قورساق كۆپۈش، قۇسۇش، ئىچىز پۇراش، باھ ئاجىزلىقى، سىيىشنىاك قىينىلىشىشى، يۆتەل، ئۇششاق بوغۇم ۋە يانپاش ئاغرىقى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغ- رىقى پەيدا قىلىدۇ	سەز- دەل، گۈلا- ب، ۋە سەم- خى ئە- رەبى	1~2 گرام
چىنە	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك باغ پىنىسى ۋە ياۋا پىننە- ناك پۈتۈن چۆپى	2 - دەرد- جىنىاك ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسىق، ئازراق ھۆللۈكى بار	كۆكۈلنى ئېچىش، يۇرەكنى كۈچەيتىش، قاننى سۈيۈلدۈ- رۈش، سوغۇقلۇقنى ھەي- دەش، خام بەلغەمنى پىشۇ- رۇش، ئاشقازاننى كۈچەي- تىش، باھنى قوزغاش، ئاغرىق توختىتىش	سوغۇقتىن بولغان باش، قۇلاق، چىش ئاغرىقى، قان تۆكۈرۈش، يۇرەك ئاجىزلە- قى، ئىشتىھاسىزلىق، كۆكۈل ئېلىشىش، قۇ- سۇش، يۇقۇملۇق ئىچ ئۆتكۈ، باھ ئاجىزلىقى، بوۋاسىر، تاشاق ئىششىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	يەل پەيدا قىلىدۇ، گالنى قە- چىشتۇرە- دۇ	چىگ- سەي	6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
پىياز	گۈلسامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پىياز-نىڭ يېشى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 1 - دەرىجىدە قۇرۇق، ئازراق ھۆللۈكى بار	ھەزمنى ياخشىلاش، ئىششىق تارقىتىش، پارچىلاش، بەلغەم بوشىتىش، پارقىرىتىش، باھنى قۇۋۇەتلەش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، سۈيدۈك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش	يۇرەك كېسەللىكى، ھەزىم ناچارلىقى، ھوشسىزلىق، كالتە يۆتەل، سۈيدۈك ۋە ھەيز تۈتۈلۈپ قېلىش، ۋابالىق ئىسىچ ئۆتكۈ، باھ ئاجىزلىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	قۇرۇق ئىسىق مىزاجلىقلارغا زىيان قىلىدۇ. كۆپ يېيىلسە مېڭىگە يەل پەيدا قىلىپ، ئۇنۇتقاق قىلىپ قويىدۇ	سىر-كە، تۇز، ھەسەل، ئانار سۈيى.	پىياز سۈيىدىن 20 ~ 30 مىل
پىياز تۇرۇقى	گۈلسامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پىياز-نىڭ ئۇرۇقى	مۆتىدىل	جۇلا بېرىش، غىدىقلاش، قوزغىتىش تەسىرىگە ئىگە. باشقا خۇسۇسىيەتلىرى پىيازنىڭكىگە ئوخشاش	پەي - نېرۋا ۋە باھ ئاجىزلىقى، تەڭگىسمان چاچ چۈشۈش، داغ، بەھەق، بەرەس، تەمرەتكە، قارا داغ ۋە بوۋاسىر قاتارلىقلارنى دەۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسىق مىزاج كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، سىر-كە، تۇز	3~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
پاقىيوپۇرمىقى .	پاقىيوپۇرمىقى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پاقىيوپۇرمىقى ۋە تۈز يىلتىزلىق پاقىيوپۇرمىقنىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	قورۇش، تۈتۈش، ئاغرىق قالدۇرۇش	ئىسھال، تولغاق، بۇرۇن قاناش، بوۋاسىر، ھەيزىنىڭ كۆپلۈكى قاتارلىق كېسەللىكلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە تالغا زىيان قىلىدۇ.	ھەسەل	10 گرام، سۇيىدىن 80～60 م ل
پاقىيوپۇرمىقى تۈرۈقى	پاقىيوپۇرمىقى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پاقىيوپۇرمىقى ياكى تۈز يىلتىزلىق پاقىيوپۇرمىقنىڭ ئۇرۇقى	قۇرۇق سوغۇق	قورۇش، تۈتۈش	تولغاق، ھەيزىنىڭ كۆپ كېلىشى، جۈدەتكۈچى قىزىتما ۋە سىل كېسەللىكىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە تالغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	7～5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
چىلىملۇبە	قارىمۇچ ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پىلپىلنىڭ پىشمىغان غۇزىمىك يىلىتىزى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئىشتىهانى ئېچىش، يەللەرنى تارقىتىش، ئىششىق قايتۇرۇش ئاغزىنى پەسەيتىش	چوڭ - كىچىك بوغۇملار ئاغرىقى، يانپاش ئاغرىقى، ئاشقازان ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق چان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سۈت	3گرام
ياقا	قوش ماكانلىقلار سىنىپى پاقا ئائىلىسىدىكى يېشىل پاقا	قۇرۇق سوغۇق	زەھەر قايتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش، قان توختىتىش	زەھەرقايتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش، قان توختىتىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ			5~8 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئالتۇزمچ	بوغداي كىراخ-مالى بىلەن تەييارلانغان بىر خىل ھالۋا	قۇرۇق ئىسسىق	ئاشقازانىنى، ئۆپكىنى قۇۋۇەتلەش	ئۆپكە، ئاشقازان كېسەللىك-لىرى ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ			ئەھۋالغا قاراپ مۇۋاپىق مىقدارىدا بېرىلە-دۇ.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تاجىكۆل	قامچا گۈل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك تاج- گۈلنىڭ گۈل تىزمە- سىدىن ئە- بارەت	1 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	قانىنى سوۋۇتۇش، يەل تارقىتىش، ھەيز ماڭدۇرۇش، سۈيدۈك ھەيدەش تە- سىرىگە ئىگە	ئاق خۇننىڭ كۆپ كېلىشى، تول- غاق، ھەيزكەلمەسلىك، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، بەل ئاغرىقى قاتارلىق كېسەللىكلەرده ئىشلىتىلىدۇ	سو- غۇق- چان كىشى- لەرگە زىيان قىلمايدۇ	ھەسەل	قاينىتما تەييارلاش ئۈچۈن 5~10 گرام
تاغ بادرەنجىبۇيىسى	كالپۇكسى- مان گۈل- لۈكلەر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك گۈل بو- غۈمنىڭ پۈ- تۈن چۆپى	سوغۇق	ھەيز كەلتۈرۈش، قانىنى جانلاندۇ- رۇش، سۈيدۈك ھەيدەش، ئىششىق ياندۇرۇش، توسال- غۇلارنى ئېچىش	خۇن چىگىلىش، قورساق ئاغ- رىش، بۆرەك جامىياللۇقى، سۈيدۈك كەلمەسلىك، سۈيدۈك- تىن قان كېلىش ھەمدە سىرتقى تەرەپتىن جاراھەتنىڭ يارىلىرىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			ئىچىشكە 0.5~1 گرام سىرتقا مۇڭاپىق سۈركۈلە- دۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تاغ رەيھىنى	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاغ رەيھانىنىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 1 - دەرىجىدە قۇرۇق	يۇرەكنى قۇۋۋەتلەش، پۇراش - سېزىش نېرۋىلىرىنى كۈچەيتىش، ئاشقازاننى ۋە باھنى قۇۋۋەتلەش، ئىشتىق قايتۇرۇش، سۇيدۇك، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش	يۇرەك ۋە جىگەر ئاجىزلىقى، كۆكۈل ئاينىش، نەپەس سىقىلىش، بۆرەك ۋە دوۋساقتا تاش پەيدا بولۇش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	باشنى ئاغرىتىپ، كۆزنى قارائىغۇلاشتۇرىدۇ	تەرخەمەك، سېمىز ئوت، سىركە	5 گرام
تاغ رەيھىنى يېغى	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاغ رەيھىنىنىڭ مەخسۇس تارتىپ ئېلىنغان يېغى	ئىسسىق	ئاغرىق پەسەيتىش، داغ، سەپكۈننى چۈشۈرۈش	سوغۇقتىن بولغان پۇت قول ئاغرىقى، پەي تارتىشىپ قېلىش، ئۇچەي مەددىسى، يۇزدىكى داغ قاتارلىقلارنى داۋالاشتا روشەن ئۈنۈمىنى كۆرسىتىدۇ	باشنى ئېغىر سىمپ قويىدۇ	سىركە	10 م گ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تاتلىق بادام	ئازغان ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك بادام دەرىخىنىڭ قۇرۇتۇلغان تاتلىق تەملىك ئۇرۇقى	1 - دەرىجىدە ھۆل، 2 - دەرىجە دە ئىسسىق	نېرۋىنى كۈچەيتىش، باھنى قۇۋۋەتلەش، يالۇغ قايتۇرۇش، سەمرتىش	نېرۋا ئاجىزلىقى، ئۇنۇتقاقلىق، ئورۇقلاش، باھ ئاجىزلىقى، بۆرەك ۋە ئاشقازان ئاجىزلىقى، تولغاق، قان‌تۈكۈرۈش، سۈيدۈكنىڭ كۆيۈپ كېلىشى، يۆتەل ۋە گالىنىڭ يىرىكلىكى، ئۆپكە پەردىلىرى يالۇقى، نەپەس سىقىلىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلمايدۇ. ئۇزۇن-داسىغا ئىچىلسا ئادەمنى ئىسسىق مىزاجلىقلارغا زىيان قىلىدۇ	مەسىتىكى، شېكەر	7~15 گرام
تاغ سېبىزى	گۈلسامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا پىيازنىڭ قۇرۇتۇلغان پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	سۈمۈرگۈچى، قاننى ۋە ئارتۇقچە خىلىتلارنى بەدەن سىرتىغا ھەيدەيدىغان، كۆيدۈرگۈچى، يارا ھاسىل قىلغۇچى، قۇيۇق كەيمۇسلارنى سۇيۇقلاندۇرچىلىق، ئەنسىل سىركىسىنى بەدەننى كۈچەيتىش تەسىرىگە ئىگە	نېرۋا ۋە بوغۇم ئاغرىقلىرى، نەپەس سىقىلىش، سېيىش قىينىلىشى، ھەيز توسۇلۇش، بالىياتقۇ ئىششىقى، گال ئاغرىقى، دائىرىلىك چاچ چۈشۈش، تېرە سويۇلۇش ۋە ھەر خىل سىرتقى يارىلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسىق مىزاجلىقلارغا زىيان قىلىدۇ	كاۋۇر، ھەسەل، گۈلاب	4~6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تاغ كەرەپشىسى	تاغ كەرەپ-شىسىنىڭ پۈتۈن چۆپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق	يەل تارقىتىش، سۈيدۈك، ھەيزنى راۋان قىلىش، زەھەر قايتۇرۇش، يەل تارقىتىش	يۇقىرىقى مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ			5 گرام
تاغ كەرەپشىسى ئۇرۇقى	تاغ كەرەپ-شىسى (فەتەرسالىيون) نىڭ ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يەل تارقىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، قورساقتىكى بالىنى چۈشۈرۈش	كۆكرەك پەردە يالىلۇقى، ئۇلتۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىقى، ئۇششاق بوغۇملار ئاغرىقى، جىگەر توسۇلۇش، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، ھەيز توسۇلۇش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سۈيدۈكنى پات - پات كەلتۈرىدۇ	كاسىنى ئۇرۇقى	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تاغ سامسىقى	گۈلسامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاغ سامسىقىنىڭ تەڭگىسىمان غولى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يەل تارقىتىش، ھەيز ماڭدۇرۇش، زەھەر قايتۇرۇش	نەپس سىقىلىش، جىگەر، تال ئاجىزلىقى، غەلۋىرەك، قان ئۈيۈپ قېلىش، ئۇرۇقى بولسا جىنسىي كۈچنى كۈچەيتىشتە ئىشلىتىلىدۇ	باشنى ئاغرىتىدۇ	سۈت، قايماق	5~6 گرام
تاغ لەيلىسى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاغ لەيلىسىنىڭ پۈتۈن چۆپى	مۆتىدىل	قاننى جانلاندۇرۇش، پەي - نېرۋىلارنى كۈچەيتىش، بۆرەكنى قۇۋۋەتلەش، بالىياتقۇنىڭ قىسقىرىشىنى كۈچەيتىش	سوغۇقتىن بولغان رېماتىزىم، بوغۇم ئاغرىقلىرى، بۆرەك، دوڭسۇننىڭسوڭۇپ كېتىشى، بالا ھەمرىسىنىڭ چۈشمەسلىكى، قىزىل سىرتقا تەپمەسلىك، ئۆپكە ئىششىقى، يۆتەل، باھ ئاجىزلىقى، ئاق خۇن كۆپ كېلىش، چىش ئاغرىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ھامىلدارلارغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	ئېچىشتۇرۇپ چۈن 3~6 گرام، سىرتىغا ئىشلەتكەندە 9~15 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تاماكا	پېدىگەن ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاماكىنىڭ يوپۇرمىقى	3 - دە- رىجە- نىڭ ئا- خىرىدا قۇرۇق ئىسىق	چۈشكۈرتۈش، ئاغرىق توختە- تىش، بەدەننى قۇرۇتۇش	بەلغەملىك ئۆپكە-نەپس يوللىرى كېسەللىكلىرى، نەزلىلىك زۇكام، بۇرۇن قاناش، چىش ئاغرىقى، كونا جاراھەتلەر، مېڭىدىكى ئارتۇقچە ھۆللۈك قاتارلىقلاردا قۇرۇ- تۇش، ئاغرىق بېسىش مەقسىتە- دە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ. يۇرەك، مېڭە، كۆز ۋە جىنسىي ئەزالىرى ئاجىز- لاشتۇرىدۇ، تومۇر- لاردا توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ، قانىنى قويۇلدۇرىدۇ	يېگى سېغىلى- غان سۈت	~ 242 121 م گ
تاۋۇز	كاۋا ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك تاۋۇزنىڭ مېۋىسى	ھۆل سوغۇق	بەدەننى ھۆللەشتۈ- رۈش، قان ۋە سەپرانىڭ قىزىقلە- شىنى پەسەيتىش، ئۇسسۇزلۇقنى قاندۇرۇش، سۈي- دۈك ھەيدەش تە- سىرىگە ئىگە	ئىسسىقلىقنىڭ ئېشىپ كېتىشى ۋە ھاۋا تەپتىدىن بولغان بىئارامچىلىق، ئاشقازانىنىڭ ئېچىشىشى، سۆزنەك، بۆرەك ۋە دوۋساق تاشلىرى، گال يىرىكلىكى، سىل قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاج- لىقلارغا زىيان قىلىدۇ. ئاشقازان- نى بۇزىدۇ، ئۇ- نۇتقاق قىلىپ قويىدۇ	ھە- سەل، گۈل- قەنت، قەنت	ئېھتە- ياجغا لايىق بېرە- لىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	گىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تاۋۇز ئۇرۇقى	قاپاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاۋۇزنىڭ پىشقان ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	سوۋۇتۇش، ھۆل لەشتۇرۇش، سەمرەتىش، سەپرا ۋە قاننىڭ قىزىقلىقىنى پەسەيتىش، سۈيدۈكنى راۋانلاشتۇرۇش	سىل قىزىتمىسى، يۇقىرى قان بېسىمى، قان قىزىقلىقى، سۈيدۈك ئېچىشىپ كېلىش، قان تۆمۈر قېتىشىش، قان تۈكۈرۈش قاتارلىقلارنى دەۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، ئاق ناۋات	15 ~ 30 گرام
تاۋۇزەك چاقىلى	تۈگمىگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاۋۇزەك چاقىلىنىڭ پۈتۈن چۆپى	مۆتىدىل	يۇرەكنى قۇۋۋەتلەش، ئاغرىق پەسەيتىش، مەنى قويۇقلاشتۇرۇش، بەلغەم چىقىرىش، چاچ ئۆستۈرۈش ۋە قارايتىش، سۈيدۈك ھەيدەش	خەپەقان، ئېھتىلام بولۇش، كۆكرەكنىڭ يىرىكلىكى، سۆزنەك قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	قارىمۇچ، ناۋات، قەنت	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تەرخەمەك ئۇرۇقى	بۇ قاپاق ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تەرخەمەك-تىك پىشقان ئۇرۇقى	2 - دەرد-جىدە ھۆل ئىسسىق	قىزىتما پەسەيتىش، ئاغرىق توختىتىش، سۈيدۈك ھەيدەش	سۈيدۈكنىك كۆيۈپ كېلىشى، قىيىنلىشىشى، ئىسسىق ئۆتۈش، ئۇسۇزلۇق، ھەيز ۋە سۈيدۈك ھەيدەش قاتارلىقلاردا بېرىلىدۇ	سو-غۇق مىزاج-لىق كىشى-لەرگە زىيان قىلىدۇ	بادد-يان، زەنجە-بىل	10 ~ 15 گرام
تەرخەمەك	كاۋا ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك تەرخەمەك-تىك مېۋىسى	2 - دەرد-جىدە ھۆل سو-غۇق	سەپرانىك تېزلىكى ۋە قىزىتمىنى پەسەيتىش، چىرايىنى گۈزەللەشتۈ-رۈش، چوڭ - كىچىك تەرەتنى راۋانلاشتۇرۇش	گال ياللۇقى، قىزىتما، سېمىش قىيىنلىشىش، دوۋساقتا تاش - قۇم پەيدا بولۇش، ئۇيقۇسىزلىق، جىگەر ياللۇقى، ئىسسىقتىن بولغان باش ئاغرىقى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاجلىقلاردا بال پەيدا قىلىدۇ. قورسىقنى كۆپتۈرىدۇ، كونا تەپلەرنى قوزغايدۇ	سوغۇق مىزاجلىقلار ئۈچۈن تۇز، جۇۋىنا، قۇرۇق ئۈزۈم، ئىسسىق مىزاملىقلار ئۈچۈن سىر-كەنجىبىن	مۇۋاپىق مىقدارلىق ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تەمىرى ھىندى	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاچچىق پۇرچاقىنىڭ مېۋىسى	قۇرۇق سوغۇق	سەپرانى تەڭشەپ ئاشقازاننى كۈچەيتىش، يۇرەكنى سالقىنلاشتۇرۇش، ئۇچەينىڭ تۈتۈش كۈچىنى ئاشۇرۇش، قان تازىلاش، ئاغرىق توختىتىش، مەنى تۈتۈش	سەپرادىن بولغان قىزىتمىلار، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئېھتىلام، قىچىشقاق، جوزام، سۆزەك، ئىسقىتىن بولغان ئىششقىلار ۋە باشقا ئىسقىتىن بولغان يالۇغلارنى قايتۇرۇش مەقسىتىدە ئىشلىتىلىدۇ	يۆتەل پەيدا قىلىدۇ	چىلان، شەكەر	25 ~ 50 گرام
تولغماچ مېۋىلىك تاغ كۈنجۈتى	سترىكنوس دەرەخلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاش كۈنجۈتنىڭ تولغماچ مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	تۈتۈش، تارقىتىش، سىپازما قايتۇرۇش، پەيلەرنى قۇۋۇتلەش	تولغاق، قۇلۇنجى، پالەچ، لەقۋا، تىترەش ۋە پەي كېسەللىكلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ	باشقا زىيان قىلمايدۇ	بادام يېغى	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
1: دومۇر دورىسى	گۈلسامساق ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك، ئۇزۇنچاق زىرا-ۋەندى يوپۇر-ماقلىق چۆچە-نىك قۇرۇتۇلغان يىلتىزى	2 - دەرە-جىنىك ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسىق	تارقىتىش، يۇمشا-تىش، تەرلىتىش، سۇيدۇك ھەيدەش قان تازىلاش	كۆپىنچە ھۆل سوغۇقتىن بولغان مېڭە، كۆكرەك ئاغرىقلىرى، ھەر خىل تەپلەر، ئۆپكە كېسەل-لىكى، ئولتۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىقى ئومۇمى بەدەن سۇلۇق ئىششىقى، قوتۇر، قىچىشقاق، قاندىكى بۇزۇقلۇق قاتارلىقلارغا ئىشلىتە-لىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	بادام يېغى	5~7 گرام
2: دومۇر كېسىكى	تۆمۇرنى تاۋلاپ چاغدا تۆ-مۇردىن ئاجراپ چىققان زەررە-چە	2 - دەرە-جىدە ئىسىق، 3 - دە-رىجىدە قۇرۇق	قان تولۇقلاش ۋە توختىتىش، يىرىڭ-لىق چاقىلارنى يوقىتىش، سۇلۇق ئىششىقنى تارقىتىش	كەمقانلىق، ئاسان قاناش، ئىششىق، كونا ئىسھال، ھەزىم ئاجىزلىشىش، مەنى يۇرۇپ كېتىش، مەددە، پەي بوشاپ كېتىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلە-دۇ	ئۆپكىگە زىيان قى-لىدۇ. جى-گەر ياللۇ-قىغا گرىپ-تار بولغان-لارغا بە-رىلمەيدۇ	كەنىرا ۋە ھەسەل	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تۇدرى تۇرۇقى	كرېست گۈل- لۈكلەر ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈم- لۈك ئىككى خىل تۈدرىنىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	باھنى كۈچەيتىش، مەنى ۋە سۈت كۆپەي- تىش	باھ ئاجىزلىقى، مەنى يۇرۇپ كېتىش، سۈت كەملىك قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تېرىدە قە- چىشقاق پەيدا قىلە- دۇ	قاينە- تىلغان سۈيىدە تەرلە- تىش	10 ~ 15 گرام
تۇرىبۇد	يۆگەيلەر ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈم- لۈك تۈرىبۇدىنىڭ يىلتىزى ۋە تېنىنىڭ يېغىچى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	بۇزۇق بەلغەم، سەپرا ۋە سەۋدانى سۈرۈش	ئىستىسقا، بۇۋاسىر، بوغۇم ئاغرىقى، ئولتۇرغۇچى نېرۋا ئاغرىقى، لەقۋا، يۆتەل، زىققا، مالىخۇلىيا قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	يۈرەك ۋە ئۆچەيگە زىيان قە- لمىدۇ. ئە- زالارنى قۇ- رۇتىدۇ، كۆڭۈلنى ئېلىشتۇرە- دۇ	بادام، پىستە ۋە ياغ- لىرى، كەتىرا	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تۇرمۇش	پارچاق ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك تۇرمۇسنىڭ قۇرۇغان پىشىق ئاق رەڭلىك ئۇرۇقى	قۇرۇق ئىسسىق	ئىششىق قايتۇرۇش، قان تازىلاش، ھەيز ۋە سۈيدۈك ھايدۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىش، ئۇچەي قۇرتلىرىنى ئۆلتۈرۈش	يانپاش ئاغرىقى، ئۇچەي قۇرتلىرى، ناسور، خانازىر، مۇپاسىل، بۇۋاسىر، كونا باش ئاغرىقى، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، ھەيز توسۇلۇش ۋە ھەر خىل تېرە كېسەللىكلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يېسە چىرايىنى سارغايتىۋېتىدۇ	بادام يېغى	4～6 گرام
قورۇق	كرېست گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تۇرۇپنىڭ يەر تېگىدىكى مېۋىسى	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە ھۆل	ھەزىمنى ياخشىلاش، يەل ھەيدەش، سۈيدۈك ھەيدەش، يۇمشىتىش، ئىشقلارنى تارقىتىش	ھەزىمسىزلىك ناچارلىقى، قۇلاق ئاغرىقى، يۆتەل، ئاۋاز تۇتۇلۇپ سېلىش، ئىستېسقا، يەرقان، ئۆت تېشى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆڭۈلنى ئېلىشتۇرىدۇ، باش، گال، چىشلارغا زىيان قىلىدۇ	تۇز، ھەسەل، سىركە، گەچىلا، نغانزىرە	60 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	گىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تۇرۇپ تۇرۇقى	كرېست گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈمـ- لۈك تۇرۇپـ- سىمان قورۇلـ- غان پىششىق تۇرۇقى	3 - دەرـ- جىدە گىسىق، 2 - دەـ- رىجىدە قۇرۇق	سۇيدۇك ماڭدۇـ- رۇش، يەل ھەيـ- دەش، بەلغەم بوشـ- تىش، ئاشقازانـنى قۇزۇغۇتلىش، چىرايغا جۇلاھ بېرىش	سۇيدۇك تۇتۇلۇش، ھەزىم ناچار- لىقى، ئاشقازان يالۇقى، داغ، بەرەس، بەھەق ۋە باشقا تېرە كېسەللىكلەرگە بېرىلىدۇ	گىسىق مىزاجلىقـ- لارغا زىـ- يان قىلىدۇ	زىرە، ھەـ- سەل، تۇز	1~3 گرام
ھۆل	باشاقلىق ئۆسۈملۈكـ- لەر ئائىلىـ- سىدىكى ئۆسۈملۈك تېرىقنىلىق ئۇرۇق مۇـ- غىزى	1 - دەرـ- جىدە قۇـ- رۇق سو- غۇق	سۇيدۇك ھەيدەش، بەدەننى قۇرۇتۇش	ھۆللۈكنى ئېشىپ كەتكەن ئەھۋالدا ھەمدە ئىستىسقانى ياخشىلاشقا ئىشلىتىلىدۇ	قورساقنى ئېسىدۇ، تۇسالغۇ پەيدا قىـ- لىدۇ	ھەـ- سەل، شېكەر	ئەھـ- ۋالغا قاراپ بېرىلىـ- دۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تىكەنلىك لىپەكگۈل	قامچىگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تىكەنلىك لىپەكگۈلنىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	سۇيدۇك ھاجىدۇرۇش، ئىششىق قايتۇرۇش، بەلغەم چىقىرىش ۋە قان تازىلاش	سۇلۇق ئىششىق، سىيىش قىينىلىشى، يۆتەل، زىققا، بۇۋاسىر قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىشتىھانى ئاچىدۇ	قارا-مۇچ، ھەسەل	5~7 گرام
تاك	ئۈيى ھايۋانلىرىنىڭ يېگى، پاكىز تېلى	قۇرۇق سوغۇق	جاراھەتنىڭ قېنىنى توختىتىپ، يارىنى پۈتتۈرۈش، تالىنىڭ خىزمەتىنى ياخشىلاش	قان ئازلىق ۋە يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرده ئىشلىتىلىدۇ	ئۇزۇنداسىكىدۇ	قوي يېغى ۋە مەۋشەربەتى	قۇرۇق تالدىن 1 ~ 0.5 گرام، مۆل تالدىن 50 ~ 80 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تۇخۇم تاشلىقى	قىرغاۋۇل ئا-ئىلىسىدىكى ئۆي توخۇسى-نىڭ قۇرۇق تاشلىق خالتە-سىنىڭ ئىچكى پەردىسى	ئىسسىق، ھۆل - قۇرۇق-لۇقتا مۆ-تىدىل	ئاشقازان ۋە تالنى قۇۋۇۋەتلەش، ئىشتە-ھانى ئېچىش	ئاشقازان ئاجىزلىقى، ھەزمىنىڭ سۇسلىقى، ئىچ ئۆتكۈ قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			1 گرام
تۇخۇم گۆشى	قىرغاۋۇل ئائىلىسىدىكى ئۆي توخۇسى-نىڭ گۆشى	ئىسسىق	قان پەيدا قىلىش، باھنى كۈچەيتىش، قۇلۇنجىنى ئېچىش، چىراي ۋە ئاۋازنى ياخشىلاش	بەدەن ۋە باھ ئاجىزلىقى، ئىشتىھا تۇتۇلۇش، كۆكۈل ئاينىش، چارچاش قاتارلىقلاردا سالامەتلىكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش مەقسىتىدە ئىشلە-تىلىدۇ. قان بېسىمى يۇقىرى ھەمدە گۆش - ياغ يېيىشتىن پەرھىز قىلىۋاتقان بىمارلارغا-مۇ مۇۋاپىق كېلىدۇ			200～300 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
توخۇ يېمى.	قىرغاۋۇل ئائىلىسىدە- كى ئۆي توخۇسىنىڭ سېرىق، سۈزۈك يە- غى	ئىسسىق	يۇمشىتىش، چىرايـ- نى ياخشىلاش	توخۇ گۆشى بىلەن ئىستېمال قىلىنسا گۆشنىڭ مەنپەئىتىنى ئاشۇرىدۇ. خاتا تېڭىلىپ قالغان سۆڭەكنى ياغلاپ بەرسە سۆڭەك ئاسان بوشايدۇ، شۇ مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ			مۇۋاـ- پىق مىقدار- دا ئىشـ- لىتىلـ- ىدۇ
توخۇم سېرىقى.	ئۆي توخۇ- سىنىڭ تۇخۇمىنىڭ سېرىقى	قۇرۇق ئىسسىق	بەدەننى قۇۋۇتلەش، قان كۆپەيتىش، يەل ھەيدەش، ھەزمنى ياخشىلاش	سىل، خەپەقان، كۆيۈك يارىسى، ئىچى سۇرۇش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سەپرا مىزاج- لىق كىشـ- لەرگە زىيان قىلىدۇ	سىر- كەنجـ- بىن	30 ~ 50 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
قىرغاۋۇل ئائىلىسىدىكى ئۆي توخۇسى تۇخۇمىنىڭ ئېقى	ھۆل سوغۇق	قىزىتما پەسەيتىش، زەھەر قايتۇرۇش، ھۆللەشتۈرۈش، گۇزۇق بولۇش	گال ئاغرىش، كۆز قىزىرىش، يۆتەل، ئىچ سۈرۈش، بەزگەك، كۆيۈك يارىسى ۋە زەھەرلىنىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			10 ~ 20 گرام
تۆگە ئائىلىسىدىكى ھايۋانات قوش لوكىلىق تۆگىنىڭ گۆشى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	رەئىس ئەزالارنى قۇۋۇتلەش، ئاغرىق قالدۇرۇش، قان توختىتىش ۋە قېزىتمىنى ياندۇرۇش	باھ ئاجىزلىقى، قۇبا، بۇۋاسىر، خانازىر، مۇدۇر، ئىستىسقا، سەرتان، پالەچ، نىقرىس، رەئىشە، يىرىڭلىق جاراھەت، يارا قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	خىلتلارنى بۇزىدۇ	قىچا، تۇز، سىرىق چېچەك، سىركە، ئاچچىقسۇ	مۇۋاپىق مىقدارىدا بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تۆگە سۈتى	تۆگە ئائىلىسىدىكى هايۋان چىشى تۆگىنىڭ سۈتى	ھۆل ئىسسىق	ئۆپكە سىلىي، كۆكرەك پەردە يالۇغىغا مەنپەئەت قىلىدۇ	تۆگە سۈتىنى بىر ئۆرلىتىپلا بېرىلسە ئۆپكە سىلىي، كۆكرەك پەردە يالۇقى، ئورۇقلاپ كېتىش، بەدەن ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ناھايىتى ياخشى ئۇنۇم بېرىدۇ. تۆگە سۈتىدىن ئېلىنغان قىمىزنىي داۋاملىق ئىستېمال قىلسىمۇ يۇقىرىقىدەك ئۇنۇمنى بېرىدۇ	ئىسسىق جان كۆشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ
تۆلكە گۆشى	ئىتلار ئائىلىسىدىكى هايۋانات تۆلكىنىڭ گۆشى	گۆشى قۇرۇق ئىسسىق	باھنىي قوزغاش، ئاغرىق توختىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش	بوغۇم ئاغرىقى، پالەچ، تارتىشىپ قېلىش، زىققا، ئىستىسقا، يۆتەل، پۇت - قول ئاغرىقىي، كۆيۈك، ناسۇر، يىرىڭلىق چاقا، باھ ئاجىزلىقى، قۇلاق ئېغرىلىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەر خىل مەۋلەر	مۇۋاپىق مىقدارىدا بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تالق	سىلىكات كىسىلاتا تۇزلىرى تۇرىدىكى مېنېرال ماددا تالكومىنىك كالىكسىمان ھالىتىدىن ئىبارەت	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	تۇتۇش، قۇرۇتۇش، قان، مەنى ۋە ئىسھالنى توختىتىش	ئىسھال، ئېھتىلام، ھەر خىل ئەزالاردىن قان كېتىش، زىققا، سۈزەك، ماخاۋ، قوتۇر، قىچىشقاق، داغ، يىرىڭلىق چاقا قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك ۋە تالغا زىيان قىلىدۇ	كەتىرا، ھەسەل، ماي، چىگىسەي ئۇرۇقى	2 گرام
تاباشىر	باشاقلىق ئۆسۈملۈكلەر ئائىلىسىدىكى كۆك بامبۇكنىڭ بامبۇك پارازىت ھەرىلىرى يەپ كاۋاك قىلغان ئورۇنلاردا قېتىپ قالغان ماددا	قۇرۇق سوغۇق	يۇرەك، جىگەر ئاجىزلىقى، ئىچى سۇرۇش، مەنىنىڭ تېز كېتىشى، بالىياتقۇدىن سۈيۈقلۇقنىڭ كۆپ ئېقىشى، قاندىن بولغان بوۋاسىر قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	يۇرەك، جىگەر ئاجىزلىقى، ئىچى سۇرۇش، مەنىنىڭ تېز كېتىشى، بالىياتقۇدىن سۈيۈقلۇقنىڭ كۆپ ئېقىشى، قاندىن بولغان بوۋاسىر قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	باھا، ئۆپكە-گە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	2~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئاتلىق ئاناز	ئانار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئانار دەرىخىنىڭ پىشقان مېۋىسى	ھۆل سوغۇق	يۈرەك، جىگەر، باھنىي قۇۋۇەتلەش، سۈيدۈك ھەيدەش، قان كۆپەيتىش، ھارارەتنى پەسەيتىش، ساپقان پەيدا قىلىش، يۆتەل توختىتىش	يۈرەك، جىگەر، باھ ئاجىزلىقىغا، زەقە، قان ئازلىق، تولغاق، سۈتكى چىقىپ كېتىش، قېچىشقاق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان زىيان قىلىدۇ	شەكەر، ئاچچىق ئانار سۈيى	30 ~ 50 گرام
تاراسسى	موگوغا ئوخشايدىغان بىر خىل ئۆسۈملۈك بولۇپ رەڭگى قىزىل، تەمى تاتلىق	3 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ئىچ ئۆتكۈ، قانىنى توختىتىش، جىگەر، ئاشقازانىنى قۇۋۇەتلەش، بوغۇملارنى چىڭىتىش	ئاشقازان، جىگەر ئاجىزلىقىغا، ئىچى سۈرۈشكە، بۇزۇق ماددىلارنى تارقىتىشقا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە گەزىيان قىلىدۇ	شېكەر	4~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تار	خورما دەرىخىگە ئوخشايدىغان ئېگىز، كۆچەتلىرى بىر خىل دەرەخنىڭ مېۋىسى	ھۆل سوغۇق	باھانى قۇۋۇتلەش، سۈيدۈك ھاجىدۇرۇش، سەپرا قانىنىڭ ھارارىتىنى پەسەيتىش، ئۇسسۇزلۇقنى قاندۇرۇش	باھانى قۇۋۇتلەشكە، سۈيدۈك ھەيدەشكە، سەپرا ۋە قاننىڭ ھارارىتىنى پەسەيتىشكە ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	شېكەر	ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ
تاغ قوستىسى	قامچا ئوت ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاغ قوستىسىنىڭ پۈتۈن چۆپى	قۇرۇق سوغۇق	ئىچ توختىتىش، تېنىچلاندۇرۇش	ئىچ توختىتىش، تېنىچلاندۇرۇش مەقسىتىدە ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك كە زىيان قىلىدۇ	ئارپىسى بىلەن	3～10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تال ماكانە	كرىست گۈل- لۈكلەر ئائىلە- سىدىكى ئۆ- سۈملۈك تال ماكانەنلىك ئۇ- رۇقى	قۇرۇق ئىسىق	سەمرىتىش، باھنى كۈچەيتىش، كۆكۈل- نى ئېچىش	سەمرىتىش، باھنى كۈچەيتىش مەقسەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسىق مىزاج- لىق كىشى- لەرگە زىيان قىلىدۇ	سوغۇق تەبىئەت- لىك نەرسە- لەر	7 گرام
تالسىمەر	بىر خىل قۇۋۇ- زاق بولۇپ دار- چىندىن قە- لىن، قاتتىق- راق خۇشپۇراق- لىق بولىدۇ	قۇرۇق- ئىسىق	لەقۋا، پالەچكە مەن- پەئەت قىلىش، قان توختىتىش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلى- دۇ	ھەسەل	4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئۇرۇق:	بىر خىل مەدەن	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	زېھنىنى قۇۋۋەتلەش، قۇرساق ئىسكىنى يوقىتىش، شىلىمشىق بەلغەملەرنى يوقىتىش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىقچان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھۆل سوغۇق نەرسىلەر	ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ
تەبىئىسى	تەبىئى مەۋجۇت بولىدىغان بىر خىل مەدەن	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ماددىلارنى تارقىتىش، زەھەر قايتۇرۇش، كۆرۈش قۇۋۋىتىنى ئاشۇرۇش، تۇغۇت چەكلەش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	رەئىس ئەزالارغا زىيان قىلىدۇ	سۈت، قايماق	ئىچىدىن، سىرتىدىن مۇزلاپ قالماسلىقى كېرەك - ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تەرخۇن	بىر خىل كۆكتات	3 ـ دەرىجە دە قۇرۇق ئىسسىق	مادىلارنى تارقىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، ئاشقازاننى قۇۋۇتلەش	يۇقىرىقى مەسىلىلەرنى ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ. باھقا زىيان قىلمىدۇ	ھەسەل، كەرەپشەر	مۇۋاپىق مىقداردا ئىشلىتىلىدۇ.
تەلۇە ئانار	ئانار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تەلۇە، ئانارنىڭ پۈشتەن مېۋىسى	ھۆل ئىسسىق	سەپرانى تىزلىكىنى پەسەيتىش، ئىچ توختىتىش	سەپرادىن بولغان كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ھۆل سوغۇق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	شېكەر	30 ~ 40 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئۇرۇق-	بىر خىل مەدەن	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	باھنى قۇۋۇتلىش، ئىچ توختىتىش، ئاشقازاننى قۇۋۇتلىش	باھ ئاجىزلىقى، ئاشقازان ئاجىزلىقى، تال ئىششىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغرىتىدۇ، قۇر- ساق ئاغرىتىدۇ	سۇت، قايماق	3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ياڭاق	يۆگەيلەر ئالـ ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چۆل كاۋـ سىنىڭ قۇرۇتۇلغان تۈگۈنەك يىلتىزى	3 - دەرىجـ ده قۇـ رۇق ئىسىق	ئىچىنىڭ سۇرۇش، بەدەندىكى ھۆللۈكلەرنى چىقىرىش ئاغرىق پەسەيتىش	كونا باش ئاغرىقى، سەرئى، ئومۇمىي بەدەن سۇلۇق ئىششقى، قەۋزىيەت، كونا يۆتەل، قىزىتما، بۆرەك، ئىرقۇننىسا، پالەچ قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	مىقداردىن كۆپ بېرىشكە بولمايدۇ قۇـ رۇق مىجەز كىشىلەرگە بېرىلمەيدۇ. ئىسىق مىـ زاجلارغا زىيان قىلىدۇ	گۈلـ قەنت، ئەرقى بەدىيان	تالقـ ىندىن 4 گرام
جاۋاشىر	كۈنلۈكسىـ مان گۈلـ لۈكلەر ئالـ ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك جاۋاشىرنىڭ يېلىمى	3 - دەرىجـ ده قۇـ رۇق ئىسىق	توسالغۇلارنى ئېچىپ، يەللەرنى تارقىتىش، يۇمشىتىش، بەلغەمنى سۇرۇش، قىزىتىش، پەيلەرنى قۇۋۇتلەش، چىراينى پارقىرىتىش، گۆش ئۈندۈرۈش، سۈيدۈك ھەيدەش، ھەيز ماڭدۇرۇش	ھەر خىل بوغۇم ئاغرىقى، سۇلۇق ئىششىق، يۆتەل، زىققە، سەكتە، تىترەش، پالەچ، لەقۋا، قورساق ئېسىلىش، بالىياتقۇ يەللىك ئىششقى ۋە ھەر خىل زەخىملەردە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يېيىلسە ئۇرۇقدانغا زىـ يان قىلىدۇ	مۇر- مەككى	2~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
جەدۋار چىنى	ئېيىقتاپاد-لىقلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بېيشىنىڭ يېنىدا ئۆسىدىغان بالا يىلتىزى	قۇرۇق ئىسىق	ئومۇمىي بەدەننىڭ قۇۋۇەتلىش، جىنسىي قابىلىيەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، ئىششىق قايتۇرۇش، ھۆلۈكنى ئازايتىش	باھ ئاجىزلىقى، پۇت - قول سۇلۇق ئىششىقى، ئورۇقلاپ كېتىش، ئىشتىھاسىزلىق، رەئىس ئەزالارنىڭ ئاجىزلىقى، ئىستېرخا، دۆيلىنىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق-چان كۆشلەرگە زىيان قىلمايدۇ	سىركە	قاينات-مىسى 3~10 م ل
جەدۋار ھىندى	ئېيىقتاپاد-لىقلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھىندى جەدۋارىنىڭ يىلتىزى	قۇرۇق ئىسىق	نېرۋىنى كۈچەيتىپ، ئاغرىق پەسەيتىش، رەئىس ئەزالارنى كۈچەيتىش، زەھەر قايتۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىپ تاشلارنى ئېزىش، قىزىتما پەسەيتىش	ھەر خىل ئاغرىقلارنى پەسەيتىش، قولتۇق بېزى ئىششىقى، چۇما، چاشقان يارىسى، گال ئاغرىقى، بادامسىمان بەز يالليۇغى، سەرئى، پالەچ، لەقۋا، تىترەش، ئىستېرخا، دۆيلىنىش، نەزلىلىك زۇكام قاتارلىق مۇرەككەپ كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىقلارنىڭ بېشىنى ئاغرىتىدۇ ھەمدە ئۆچىدە يارا پەيدا قىلىدۇ	يېڭى سۈت، ئارپا سۈيى	0.5~1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
جەرمەن گۈشى	بۇغا ئائىلە-سىدىكى ھايۋانات جەرەنىنىڭ گۆشى	2 - دەرىجىنىڭ ئاخىردا قۇرۇق ئىسسىق	مېڭە، يۇرەكنى قۇۋۇتلىش، ھەيز توختىتىش، چاچ چىقىرىش، قىزىتما پەسەيتىش، زەھەر قايتۇرۇش، سوغۇق-لۇقنى قايتۇرۇش	نېرۋا ئاجىزلىقى، خەپەقان، پالەچ، ئىستېرخا، كۆزگە ئاق پەردە چۈشۈش، يەرقان قاتارلىق-لارغا ئىشلىتىلىدۇ	قۇلۇنجى پەيدا قىلىدۇ	كۈنجۈت، بادام يېغى، ياڭاق يېغى، سىركە، ئاچچىق-چۈچۈك مېۋە سۈ-لىرى	ئەھۋالغا قاراپ بېرىلە-دۇ.
جەرمەن مۇڭگۈزى	بۇغا ئائىلە-سىدىكى ھايۋان جە-رەنىنىڭ مۇڭگۈزى	مۆتىدىل	قان توختىتىش، ئىششىق تارقىتىش، قىزىتما قايتۇرۇش	بۇغا مۇڭگۈزىنى مۇزاپىق ئېرىتكۈچتە ئېرىتىپ ئىچكۈزۈلسە قىزىتما يانىدۇ، ئوكۇل ئىشلەپ ئىشلىتىلسە دورىلار سەۋەبىدىن بولغان تارتىشىپ قېلىشنى قايتۇرىدۇ. ئوندىن باشقا ئىششىق تارقىتىش، قان توختىتىش مەقسەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ			ئەھۋالغا قاراپ مۇزاپىق مىقداردا بېرىلە-دۇ.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
جوزنەك	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا روپا جوزنىكىنىڭ غولى ۋە يوپۇرمىقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قان تازىلاش، تۆشۈك قالغان قانىنى تارقىتىش، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، سۈيدۈكنى ماڭدۇرۇش	ھەيز تەرتىپسىزلىنىش، تۇغۇتتىن كېيىن قان توختاپ قېلىپ، قورساق ئاغرىش، پۇتۇن بەدەن سۇلۇق ئىششىقى، يەرقان ھەمدە غەلۋىرەككە ئوخشاش تېرە كېسەللىكلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق جان كۆشۈلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	6~9 گرام
خۇنۈدە	بىر غېرىچ ئەتراپىدا ئۆسىدىغان ئۆسۈملۈكتۇر	1 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	زەھەر قايتۇرۇش، سۈيدۈك ھەيدەش، يەللەرنى تارقىتىش، تەرەتنى ماڭدۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىش، قاننى تازىلاش	ئۇنۇتقاقلىق، سوغۇقتىن بولغان ئىستېسقا، توسالغۇ مەنبەلىك يەرقان، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، ھەيز توسۇلۇش، كونا يىرىڭلىق چاقا، ئۇچەي قۇرتى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
جۇۋۇنە	كۈنلۈكسەمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك جۇۋۇنىنىڭ پىشقان مېۋىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئىشتىهانى ئېچىپ، بەدەننى پارقىرىتىش، يەل تارقىتىش، قورساقتىكى قۇرتنى چۈشۈرۈش، زەھەر ۋە يالۇغ قايتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش	بۇ تەسىرى كۈچلۈك دورا بولۇپ، پالەچ، لەقۋا، تىترەش، بەرەس، مۈدۈر، سېيىشنىڭ قېيىنلاشىشى، ئىشتىهاسىزلىق، ھەيز توسۇلۇش، سۈت كەملىك، ژابا، قورساق ئېسىلىش، ئىستىسقا قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق بولغان باش ئاغرىقلىرىغا بېرىلمەيدۇ	يۇمىغاقسۈت ئۇرۇقى، مۇقەل، تۇرمۇس	3 گرام
جۇۋىخوا گۈل	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك جۇۋىخوا نىڭ باشسەمان گۈل تىزمىسى	سوغۇق	يەل ھەيدەش، جىگەرنى ئارتۇقچە ئىسسىقلىقتىن تازىلاپ، كۆزنى روشەن قىلىش، چاقا - جاراھەتلەرنىڭ زەھىرىنى قايتۇرۇش تەسىرىگە ئىگە	زۇكامنىڭ ئالامەتلىرىدىن قىزىش، باش ئاغرىش، كۆز قىزىرىش، گال ئاغرىش، باش قېيىش، قۇلاق قىچقىرىش، قىچىشىش، ئاغرىش قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق غۇۋجان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	4~12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
جىغان مېۋىسى	جىگدە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك جىغانىنىڭ مېۋىسى	مۆتىدىل	يۆتەل توختىتىش، بەلغەم بوشىتىش، سۇيدۇك ماڭدۇرۇش، ئىششقىلارنى تارقىتىش	ھەزىم ئاجىزلىقى، ئىشتىھاسىزلىق، جىگەر قېتىشىشتىن بولغان سۇلۇق ئىششىقلار، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش ۋە يۆتەلنىڭ داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			3~9 گرام
جىگدە	جىگدە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك جىگدىنىڭ مېۋىسى	1 - دەرىجىدە سوغۇق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	كۆڭۈلنى ئېچىش، بەدەننى قۇۋۇتلىش، تىنچلاندۇرۇش، نېرۋىنى پەسەيتىش، ئىسھالنى توختىتىش، سۇيدۇك ماڭدۇرۇش، مەنىنى تۈتۈش	ئومۇمىي بەدەن ئاجىزلىقى، ئاشقازان ئاجىزلىقى، سەپرادىن بولغان تولغاق، سۇيدۇكنىڭ تېمپ كېلىشى، قۇسۇش، ئىسھال ۋە ئاشقازاندىن مېڭىگە گاز ئۆرلەش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆنىرىغانلىرى زىيان قىلىدۇ. قورساق ئاغرىقى پەيدا قىلىدۇ	ھەسەل	مۇۋاپىق مىقدارىدا بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
جىڭگدە چېچىكى	جىگدە ئائىلىسىدىكى جىگدىنىڭ چېچىكى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسىق	مېڭىنى ۋە جىنسىي ھېسسىياتنى قوزغاش، جاراسمىلارنى ئۆلتۈرۈش	رەئىس ئەزالار سۇسلۇقى، پالەچ، قاتما، ئۆپكە يالۇغى، ئىستىسقا، يەرقان ۋە قىزىتمىدىن بولغان تىترەش قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىقجان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	1~4 گرام
جىنتىيانا	جىنتىيانا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك جىنتىيانىڭ بوغۇملۇق يىلتىزى	1 - دەرىجىدە جىنىڭ ئاۋۇللىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	ئىششىق ۋە يەللەرنى يوقىتىش، ماددىلارنى تارقىتىش، ھەزىمنى ياخشىلاش، سوغۇقتىن بولغان ئىچكى ئاغرىقلارنى پەسەيتىش، سۇيدۇك ۋە ھەيز مائىدۇرۇش، زەھەر قايتۇرۇش	پالەچ، لەقۋا، نېرۋا ئاجىزلىقى، ھەزىم ناچارلىقى، جىگەر ۋە تال ئىششىقى، سۇيدۇك ۋە ھەيز تۇتۇلۇش، زەھەرلىك ھاشاراتلار زەھىرىنى قايتۇرۇش ھەمدە ئۆلۈك بالىنى چۈشۈرۈش مەقسىتىدە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەر- نىڭ كۆكرەك زىيان قىلىدۇ	ئۇسقۇدۇر- يۇن	4 گرام، شەربەتى 3 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
جىنكېۋنزى تۇرۇقى	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بابچىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قان تازىلاش، يۆمشىتىش، ئۆچەيدىكى قۇرتلارنى ئۆلتۈرۈش، ئاشقازاننى قۇۋۇەتلەش، بەلغەم سۈرۈش	جوزام، بەھەق، بەرمس، داغ، قىچىشقاق ۋە تەمرەتكىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	قورساق- نى ئېسىدۇ.	قېتىق ۋە مايلىق نەرسىلەر	1~3 گرام
جوز بەووا	جويۇز ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك جويۇزنىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	كۆڭۈلنى ئېچىپ باھانى قۇۋۇەتلەش، يەڭگىل دەرىجىدە تۇتۇش، تەبئىي ھارارەتنى ساقلاش، سوغۇقتىن بولغان ئىششقلارنى تارقىتىش، ئاشقازاننى كۈچەيتىپ، يەلنى ھەيدەش، سەزمەس قىلىش، ئىچ ئۆتكۈنى توختىتىش، سۈيدۈكنى راۋانلاشتۇرۇش	يۇرەك ۋە ئاشقازان ئاجىزلىقى، باھ ئاجىزلىقى، مەنىي يۇرۇپ كېتىش، ئىسھال، باش ۋە پۇت - قوللار ئاغرىقى، پالەچ قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە، جەگەرگە، ئىسسىق مىزاجلىقلار- غا زىيان قىلىدۇ	يۇمغاق- ھۆت، ھەسەل، بىنەپشە	0.5~1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
جىگەر	هايۋانلارنىڭ مۇهىم بىر ئەزاسى	هۆل ئىسسىق	كۆزنى روشەن قىلىش، ئىچ سۇرۇشنى توختىتىش، ئۇچەي يىرىڭلىق جاراهىتىنى يوقىتىش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	سىركە، تۇز	ئەھۋالغا قاراپ ئىستېمال قىلىنىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
چار پاقا	پاقا ئائىلىسىدىكى ھايۋانات چار پاقا- نىڭ پۈتۈن تېنى	ھۆل ئىسسىق	زەھەر قايتۇرۇش، قان توختىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، ئىششىق قايتۇرۇش، جاراھەتنى پۈتتۈرۈش، سۈيدۈك ھەيدەش	ھەر خىل قاناش، سۈلۈق ئىششقلار، يەللىك جارا- ھەت، سۈيدۈك تۈتۈلۈش قا- تارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	مىقدارى ئېشىپ كەتسە ياكى باشقا خىل پاقىلار ئىستېمال قى- لىنسا، ئىچ- كى ئەزالاردا ئىششىق پەيدا قىلىدۇ. يۈ- رەك سالىدۇ	تۇز، سېرىقچە- چەك سۇ- يى، سىر- كەنجە- بىن، دارچىن، مېۋەشەر- بەتلىرى	مۇۋاپىق مىقدار- دا ئىش- لىتىلىدۇ
چار يىلان	كۆزەينەك- لىك يىلان ئائىلىسىدە- كى كۆمۈش ھالقىلىق چار يىلان- نىڭ قۇرۇ- تۇلغان تېنى	3 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	يەل ھەيدەش، قان تازىلاش، ئاغرىق قالدۇرۇش، سپاز- ما ۋە زەھەر قايتۇ- رۇش	رېماتىزم، بەل - پۇت ئاغرە- قى، لىمفا سىلى، ئۆپكە سە- لى، ھەر خىل ئۆسمە، بە- رەس، تەمرەتكە، قۇبا، جە- رەب، ھۆل سېرىق چاقا، جا- راھەت، بەھەق قاتارلىق كە- سەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىستە- مال قىلسا مېڭىنى قۇ- رۇتىدۇ	سۇت، تۇخۇم ئېقى، مايلىق شورپا، تەرياق	1~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
چاقاقئىوت ئۇرۇقى	چاقاقئىوت ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كەندىر يوپۇرماقلىق چاقاق، تار يوپۇرماقلىق چاقاق ئوتلارنىڭ ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	شىلىمشىق خىلىتلار ۋە ئىششىق، توساللىغۇلارنى تارقىتىش، ئۆپكىنى تازىلاش، سۈيدۈك، ھەيز ۋە سۈتنى راۋانلاشتۇرۇش	ئۆپكە ۋە كاناي شاخچىلاردا ئارتۇقچە ماددا تۇرۇۋېلىش، بۆرەكتە توسالغۇ پەيدا بولۇش، سۈيدۈك، ھەيز ۋە سۈت توسۇلۇش قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆچەيگە زىيان قىلىدۇ	سەمگە ئەرەبى، كەتىرا، چىلان	6 گرام
چاكاندا	چاكاندا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چاكاندا، قىرىق بوغۇملۇق چاكاندا ياكى ئوتتۇرا چاكاندىنىڭ ئۆسۈملۈك غولى	1 - دەرىجىدە سوغۇق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	قورۇش، ئىچكى ئەزالارنى كۈچلەندۈرۈش، نەزلىنى توختىتىش	جىگەر، يۇرەك ئاجىزلىقى، ھەر خىل بوغۇم ئاغرىقلىرى، ئۆپكە ياللۇغى، پەتەق، چەقىق، ئىسھال، ئوغرى تەر قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆيقۇنى قاچۇرىدۇ	بىنەپشە	5~10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
چالموگرا مېۋىسى	چالموگرا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تايلاندا چالموگراسىياكى خەينەن چالموگراسىنىڭ ئۇرۇقى	2 ـ دەرىجىدە ئىسسىق، 3 ـ دەرىجىدە قۇرۇق	تېرىنى قىزارتىش، قان تازىلاش	بۇ مەخسۇس جوزام (ماخاۋ)، تەمرەتكە، ھۆل تەمرەتكە (ئېكسزىما)، قىچىشقاق	ئىسسىق مىزاجلىقلار غا زىيان قىلىدۇ	سۈت ياكى شېكەر	قاينىتىپ 1.5～3 گرام
چالموگرا يېغى	چالموگرا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چالموگرا دەرىخى ئۇرۇقىنىڭ يېغى	3 ـ دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قىزارتىش، پارقىرىتىش	ماخاۋ، تەڭگە تەمرەتكە، قىچىشىش، ئېكسزىما، يېرىڭلىق جاراھەت، تېرە كېپەكلىشىش ۋە بوغۇم ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	قۇسۇتۇرىدۇ	سۈت	2 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
جامغور	كرېست گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى چامغۇر- دۇر	ھۆل ئىسسىق	ئۆپكىنى ياخشىلاپ، بەلغەم بوغىتىش، ئوزۇق بولۇش، تە- بىئەتنى يۇمشىتىش، ئىشتىھانى ئېچىش، مەنىي كۆپەيتىش، كۆزنى قۇۋۋەتلەش، سۈيدۈك ھەيدەش	قەۋزىيەت، يۆتەل، بەدەن ئاجىزلىقى، ئىشتىھاسىز- لىق، باھ ئاجىزلىقى، بوغۇم ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يې- سە قور- ساقنى ئېسىدۇ	قارىمۇچ ۋە چۇچۇمەل نەرسىلەر	ئەھ- ۋالغا قاراپ مۇۋا- پىق بې- رىلىدۇ
جامغور تۇرۇقى	كرېست گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك چا- غۇرنىڭ ئۇ- رۇقى	1 - دەرە- جىدە ھۆل ئىسسىق	چىرايىنى پارقىرا- تىش، باھنى قوزغا- تىش، سۈيدۈك ماڭ- دۇرۇش، كۆزنى روشەنلەشتۈرۈش	ئىسھال، قورساق ئاغرىقى، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، باھ ئاجىزلىقى، يەرقان، داغ، سەپكۈن ھەمدە كۆرۈش ئا- جىزلىقى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	يەل پەيدا قىلىدۇ، ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەر- نىڭ بې- شىنى ئاغرىتىدۇ	سىركەنجە- بىن، ئاچ- چىق - چۈ- چۈك نەرسە- لەر. گۈل- قەنت، خەش- خاش، شې- كەر.	1~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ھېلىلە	چاي ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈملۈك چاينىڭ بىخ يوپۇرمىقى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسىق	كۆڭۈلنى ئېچىش، ھەزىمنى ياخشىلاش، يۇمشىتىش، ئې- چىش، تەرلىتىش، سۇيدۇك ھەيدەش، ئۆسۈزلۇقنى پە- سەيتىش	خەپەقان، بىئاراملىق، زىققە، كۆزگە ئاق چۈ- شۈش، سۇيدۇك تۇتۇلۇش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇيقۇ قاچۇرە- دۇ، قۇرۇق- لۇقپەيدا- قىلە- دۇ	سۈت، شېكەر	3～6 گرام
ئامبۇرسان	سېرىق ئېشەك ئائىلىسىدىكى چايانناڭ قۇرۇ- تۇلغان تېنى	3 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسىق	سپازما بوشىتىش، يەل ھەيدەش، ئاغ- رىق پەسەيتىش، تاش پارچىلاش، ئارتۇق گۆشنى يوقىتىش، سۇيدۇك ھەيدەش	پالەچ، لەقۋا، ئىستېرخا، بوغۇم ئاغرىقلىرى، سۇيدۇك يولىدىكى تاش ۋە يىرىڭلىق جاراھەت، ئاق ۋە قارا داغ، چاچ چۈ- شۈش، بەرەس، بوۋاسىر قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە- گە زە- يان قىلىدۇ	چىگىدەي ئۇ- رۇقى، پىياز سۇيى، پىل- چىل، مۇر- مەككى، سىركە، كا- سىنە سۇيى، قاپاق سۇ- يى، لىمون سۇيى	كۈشە- تكەندىن 0.5～3.5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
جىنار	بىر خىل دەرەخ	ھۆل سوغۇق	ماددىلارنى تارقىتىش، تازىلاش، زەھەرلىك ھاشارەتلەرنىڭ زەھىرىنى قايتۇرۇش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	كۆزگە كانايغا زىيان قىلىدۇ	دارچىن، سۇت	ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ
چوڭ قاقىلە	زەنجىۋىل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چوڭ قاقىلەنىڭ پىشقان مېۋىسى	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	ھەزىمنى ياخشىلاش، ئىچى سۇرۇشنى توختىتىش، يەل ھەيدەش	ئاشقازان ئاجىزلىقى، ئىچ ئۆتكۈ قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	لاچىندا، كاۋا، ۋانچىن	2～4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
جۇجۇكبوتا يىلتىزى.	گۈلسامساق ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك چۆپ- چىننىاك يىلتىز- مان غولى	ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئې- چىش، ماددىلارنى تارقىتىش، قان تازىلاش، رەئىس ئەزالارنى قۇۋۋەتلەش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئىس- سىق- چان كىشى- لەرگە زىيان قىلىدۇ		5~7 گرام
	پۇرچاق ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چۆچۈكبۇيە- نىك يىلتە- زى ۋە يىل- تىزسىمان غولى	ھۆل ئىسسىق	ئارام بېرىش، يۇ- شۇتىش، تازىلاش، سۇيدۇك ھەيدەش، قويۇق خىلتلارنى پىشۇرۇش ۋە تەڭ- شەش، ئۇسۇزلۇق- نى بېسىش، نېرۋە- نى كۈچەيتىش	ئۆپكە كېسەللىكلىرىگە مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ. ئوندىن باشقا، سۆزنەك، يارا، قىچىشقاق، پالەچ قاتارلىقلاردىمۇ قوللىنىلىدۇ	بۆرەك ۋە تالغا زىيان قىلىدۇ.	بۆرەك- كە كە- تىرا، تالغا قىزىل- گۈل	3~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
چۈچۈكبۇتا قىياسى	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چۈچۈكبۇيىنىڭ يىلتىزى ۋە يىلتىزسىمان غولىنى توغراپ سۇ بىلەن قاينىتىپ تەييارلىغان قوكۇر رەڭلىك قېتىشما ماددا	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق، ئازراق ھۆللۈكى بار	ئۆپكىنى قىزىتىش، يۆتەل پەسەيتىش، بەلغەم بوشىتىش، ھەيز ۋە چوڭ - كىچىك تەرەتنى راۋانلاشتۇرۇش	زۇكام ۋە ئۆپكە كېسەللىكلىرىدە مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەككە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا، قىزىل- گۈل	1~3 گرام
چۈچۈمەل ئالما	ئازغان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئالمىنىڭ پىشمىغان ھۆل مېۋىسى	قۇرۇق سوغۇق	تۈتۈش، قورۇش، سەپرانى تەڭشەش	سەپرا خاراكتېرلىك ئىچ ئۆتكۈ، قەي، قىزىتما قاتارلىقلاردا مۇۋاپىق ئىشلىتىلىدۇ	قورساقنى كۆپتۈرىدۇ، يەلتاشما پەيدا قىلىدۇ. بالىلاردا يۆتەل پەيدا قىلىدۇ	ناۋات، ھەسەل	10 ~ 20 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
چۈمۈل	يەردە ئۆۋا ياساپ ياشايدىغان بىر خىل ئومۇرتقىسىز ھايۋاندۇر	قۇرۇق ئىسسىق	يەل تارقىتىش، زەھەر قايتۇرۇش، ئۇششۇكنى ياندۇرۇش، بەرەسنى يوقىتىش، قۇۋۇەتلەش	قۇلاق ئېغرىقى، باش ئاجىزلىقى، بەرەس، ھايۋانات زەھىرىدىن زەخملىنىش، ئۇششۇپ قېلىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	زەھەرلىك بولغاچقا، ئىچىدىن ئىشلىتىلسە قۇرساق قاتىسانجىق پەيدا قىلىدۇ	ھەل، زىرە	ئەھ-ۋالغا قاراپ سىرتىن ئىشلىتىلىدۇ
چىغىرتماق يىلتىزى	چىغىرتماق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شورلۇق چىغىرتماقنىڭ يىلتىزى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئەزالارنى يۇمشىتىش، قىزىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، پارقىرىتىش	كۆكرەك پەردە يالليۇغى (زاتىلجەنبى)، رەئىشە، پالەچ، لەقۋا، بوغۇملار ئاغرىش، تال ئىششىش، شەقىقە، زۇكام، داغ، سەپكۈن قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
جىگىت يېغى	لەيلىگۈل ئائىلىسىدە-كى ئۆسۈمە-لۈك كېۋەز-نىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرە-جىدە ھۆل ئىسسىق	بەدەننى ۋە باھنى كۈچەيتىش، بەلغەم-نى سۈرۈش، سۈيە-دۈك ھەيدەش	ئۆتكۈر ۋە سوزۇلما ياللۇغلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ. ئوندىن باشقا، سۈت كەملىك، بەلغەمدىن بولغان يۆتەل قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك-كە زە-يان قىلىدۇ	بىنەپ-شە، ئاق قەنت	3~7 گرام
جىگىت يېغى	لەيلىگۈل ئائىلىسىدە-كى ئۆسۈمە-لۈك كېۋەز-نىڭ ئۇرۇ-قىدىن تار-تىپ ئېلىنە-غان ياغ	2 - دەرە-جىدە ھۆل ئىسسىق	يۇمشىتىش، بەلغەم چىقىرىش، ئوزۇق بولۇش	باش ئاغرىش، سۈت كەملىك، داغ قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك-كە زە-يان قىلىدۇ	ھەسەل	5~15 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
چىلان	يۆگەيلەر ئا- ئىلمىسىدىكى ئۆسۈملۈك چۆل كاۋۇ- سىنىڭ قۇرۇتۇلغان تۈگۈنەك يىلتىزىدۇر	3 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	ئارتۇقچە ھۆللۈك- لەرنى سۇرۇپ چىقا- رىش، ئاغرىق پەسەي- تىش	سۇلۇق ئىسسىق، بوغۇم ئاغرىقلىرى، كونا باش ئاغرىقى، تۇتقاقلىق، ئادەتلەن- گەن قەۋزىيەت، بۆرەك ساھە- سى تېلىش، كونا يۆتەل ۋە قىزىتما قۇلۇنجى ۋە يەرقان قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلە- تىلىدۇ	قۇرۇق ۋە ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەر- گە زىيان قىلىدۇ ۋە بېرىشكە بولمايدۇ	گۈل- قەنت، بەدىيان گەرەقى	سۇغۇپە- دىن 4 گرام. شەربىتە- دىن 4~6 م ل
چىلان	خوزۇر ئا- ئىلمىسىدىكى ئۆسۈملۈك چىلانىڭ قۇرۇتۇلغان پىششىق مېۋىسى	مۆتە- دىل، سوغۇققا مايىل	قان تازىلاش، قويۇق خىلىتلارنى تارقا- تىش ۋە قىزىتما پەسەيتىش	ئۆپكە يالۇغى، كۆكرەك پەردە يالۇغى، ئۇچەي جاراھىتى، قىچىشقاق، مۇدۇر، زۇكام قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلە- تىلىدۇ	ئاشقازان ۋە باھقا زىيان قى- لىدۇ	شە- كەر، ھە- سەل، گۈلاب	20 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
چىكەتكە چورۇنجى	بىر خىل ھاشارەت بىر خىل دەرەخنىڭ مۇسسىنىڭ مېغىزى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق 2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 1 - دەرىجىدە ھۆل	باھنى قۇۋۋەتلەش، غەيرى تەبىئىي خىلىتلارنى تازىلاش، سۈيدۈك ھەيدەش سەمرىتىش، باھنى قوزغاش، تېرىنى پارقىرىتىش	يۈقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ يۈقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	قىچىشاق پەيدا قىلىدۇ ھەزمىنى بۇزىدۇ	تەلۋە ئانار، سىركەنجۈل ھەسەل	ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
چىلغوزا	سەنوبەر (قارىغاي) ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مايلىق قارىغاينىڭ مېۋىسى	1 - دەرىجىدە ھۆل ئىسسىق	مەنىي كۆپەيتىش، باھانىسى قۇۋۇەتلەش، بەدەننى سەمرىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، بەدەننى قىزىتىش	بەدەن ئاجىزلىقى، باھ ئاجىزلىقى، پالەج، لەقۋا، يۆتەل، زىققا قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان زىيان قىلىدۇ	ئاچچىق ئانار	01 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
خاسلاق	پۇرچاق ئا-ئىلمىدىكى ئۆسۈملۈك يەر ياڭقا-نىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	ئۇزۇق بولۇش، نېرۋىنى قۇۋۋەتلەش، مەنىي كۆپەيتىش	ئاق خۇن ۋە ئېھتىلامنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تەستە سىگىدۇ	زىرە	50 گرام
خاسلاق يېغى	پۇرچاق ئا-ئىلمىدىكى ئۆسۈملۈك يەر ياڭقا-دىن ئېلىنغان ياغدۇر	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قۇۋۋەتلەش ۋە تۇشتۇش	بەدەن ئاجىزلىقى، ئاق خۇن، ئېھتىلام قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق-چان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ئاچ-چىقسۇ	10～25 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
خاكىشى	كرېست گۈل-لۈكلەر ئائىلە-سىدىكى ئۆ-سۈملۈك خاك-شى (چوغۇندان) نىلىق ئۇرۇقى	2 - دەرد-جىدە ھۆل ئىسسىق	بەلغەم چىقىرىش ۋە قىزىتما پە-سەيتىش	قىزىتما، چېچەك، يۆتەل، كونا يۆتەل ۋە نەزلە قاتارلىقلارنى داۋا-لاشتا ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغ-رىتىدۇ	كەتىرا	5~7 گرام
چۆرىتوت	پۈرچاق ئائىلە-سىدىكى ئۆ-سۈملۈك ئۆ-زۈن ۋە بۇر-جەكسىمان ئىككى خىل پۈرچاق ئۆ-سۈملۈكنىڭ مېۋىسى	2 - دەرد-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	تۇتۇش ۋە ھەي-دەش، يۇمشا-تىش ۋە ئوزۇق بولۇش	سۈيدۈك تۇتۇلۇش، ئىسھال، قەۋزىيەت، ئىشتىھاسىزلىق، ئو-رۇقلۇق، گىرىژ، سوغۇق چىقىپ قېلىش، قان تۆكۈرۈش، سۈلۈق ئىششىق ۋە كونا يۆتەللەردە ئىش-لىتىلىدۇ	ئۇزۇندا ھەزىم بو-لىدۇ، بە-دەننى قۇ-رۇتىدۇ	بېھى ئۇرۇ-قى ۋە شېكەر	4~12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
خورما	پالما ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك خورما دەرىخىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قان پەيدا قىلىش ۋە سۈيۈلدۈرۈش، بەدەننىڭ سەمرىتىش، مەنىي پەيدا قىلىش	يۇقىرى قان بېسىمى، پالەچ، لەقۋا، بوغۇملار ئاغرىش، بەل ئاغرىش، يۆتەل قاتارلىقلاردا ھەمدە بەدەننىڭ قۇۋۇەتلەشتە ئىشلىتىلىدۇ	تال، جىگەردە تولا سالغۇ پەيدا قىلىدۇ	سىركەنجىبىن، ئانار سۈيى	40 گرام
خورما ئۆرۈكى	پالما ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك خورما دەرىخىنىڭ مېۋىسىنىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مادداىلارنى يۇمشىتىش، تۆتۈش	مادداىلارنى يۇمشىتىش ۋە تۆتۈش تەسىرى بولۇپ، بۆرەكتە تاش پەيدا بولۇش، ئىچ سۇرۇشنى توختىتىش مەقسەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ	قۇلۇنجى پەيدا قىلىدۇ	بادام يېغى	10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
خولىنجان	زەنجبىل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك چوڭ خولىنجاڭ- نىڭ يىلتىز- سىمان غولى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	قانىنى جانلاندۇ- رۇش، يەل ھەيدەپ، بەلغەمنى چىقە- رىش، باھنى كۈچەي- تىش	نېرۋا ئاجىزلىقى، زىققە، يۆتەل، بەل ئاغرىش، قۇلۇنج، گال ئاغرىش، سۈيدۈك تېمىپ كېلىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سۈيدۈك- لۈككە زە- يان قىلىدۇ	مەستىكى، رۇم بەدە- يان. سەن- دەل، تابا- شىر	2~3 گرام
خۇسىيەتلىك	تۈلكە مايە- كى ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك سۆلەبىنەك قۇرۇتۇلغان تۈگۈنەك غولى	1 - دەرە- جىدە ھۆل ئىسسىق	پەي ۋە باھنى قۇۋ- ۋەتلەش، قان پەيدا قىلىش، ئاغرىشنى قالدۇرۇش	باھ ئاجىزلىقى، كۆپ ئېھتىلام بولۇش ۋە چاچ چۈشۈپ كېتىش قاتارلىق- لاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق- لارغا زىيان قىلىدۇ. ئاشقازانغا ئېغىر كە- لىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىقلار ئۈچۈن سىر- كەنجىبىن، ئاشقازان ئۈ- چۈن شېكەر قوشۇپ بېرە- لىدۇ	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
خونسىياۋشان	پۈرچاق ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئورمۇزىيە دەرىخىنىڭ قۇرۇتۇلغان شىرىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	قان توختىتىش، قىزىتما قايتۇرۇش، ئاشقازان، ئۇچەينى قۇۋۇۋەتلەش، ئىسھالنى توختىتىش	ئىسھال، ھەيز توختىماسلىق، بوۋاسىر، قان قۇسۇش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەككە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا گىرام	1~2 گرام
خۇنە	غالچەك ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك خېنىنىڭ پۈتۈن چۆپى	ھۆل ئىسسىق	ئاشقازان ۋە باھىنى قۇۋۇۋەتلەش، چاچ يىلتىزىنى كۆچەيتىش، قان توختىتىش، قىزىتمىنى پەسەيتىش	نەرۋا، ئاشقازان ۋە باھ ئاجىزلىقى، باش ئاغرىقى، ئېغىز جاراھىتى، قىچىشقاق، ھەر خىل قاناش قاتارلىقلارنىڭ داۋالاشتا ھەمدە قىزىتمىنى چۈشۈرۈشتە ئىشلىتىلىدۇ	گال، ئۆپكىگە ھەمدە ھۆل مىزاجلىقلارغا زىيان قىلىدۇ	گۆش، ياغ، ئىسپىغۇل لۇئابى	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
خىنىسكۆل	خېنە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك خېنىسگۈلى- نىڭ ئۇرۇقدۇر	1 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	يەل ھەيدەش، قايغان قانىنى ماڭدۇرۇش، سۆڭەك ئاغرىقىنى توختىتىش	زەخىملىنىش، بوغۇم ئاغرىقلىرى، بەل - پۇت ئاغرىقى، ھەيزىنىڭ قىيىندا كېلىشى، لىمفا سىلى، باللار پالاكىسى، دەسلەپكى مەزگىلدىكى قىزىلئۆڭگەچ ۋە سۈت بېزى راكىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە- گە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا، ئىسپىغۇل	1~3 گرام
خىيار شەنبەر	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كولباسا دەرىخىنىڭ مېۋىسى	3 - دەرىجىدە ھۆل ئىسسىق	كۆكرەكنى يۇمشىتىش، سۇرۇش، ئىششىق ياندۇرۇش، بالا ۋە بالا ھەمراھنى چۈشۈرۈش	گال ۋە كۆكرەكنىڭ يىرىكلىكى، زىققە، جىگەر يالۇغى، خۇن چىگىلىش، قەۋزىيەت، بوغۇم ئاغرىقى ھەمدە ھەر خىل يالۇغلارنى قايتۇرۇشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆڭۈلنى ئېلىش- تۇرىدۇ، تولغاق قىلىپ قويىدۇ	مەستەكى، رۇم بەدىيان، بادام يېغى	10 ~ 20 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
دارچىن	كافۇر ئائىلە-سىدىكى ئۆ-سۈملۈك دار-چىننىڭ قۇرۇ-تۇلغان قوۋزىقى ياكى شېخىنىڭ قوۋزىقى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	يۇرەك، مېڭە، جە-گەر، ئاشقازان ۋە باھنى كۈچەيتىش، چىرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، سۈيدۈك، ھەيزنى ماڭدۇرۇش	روھسىزلىق، ئىشتىھاسىزلىق، ئىسھال ۋە يۆتەلنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋ-ساقتا زىيان قىلە-دۇ	سىركە	1~2 گرام
دارچىن يوپۇرمىقى	كافۇر ئائىلە-سىدىكى دار-چىن دەرىخە-نىڭ يوپۇرمە-قى	قۇرۇق ئىسسىق	مېڭىنى قۇۋۋەتـ-لەش، يەل تارقـ-تىش، يۆتەل توخـ-تىتىش	نەپەس قىيىنلىشىش، بەدەن ئا-جىزلىق، كونا يۆتەل ۋە قوساق-نىڭ سوغۇقتىن ئاغرىشىنى داۋا-لاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىـ-سىق-چان كىشـ-لەرگە زىيان قىلىدۇ	ئاچـ-چىقسۇ	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
دانىكا	تەبىئىي كان ماددىسى بولغان دانكانىك پىششىقلاپ تەييارلانغان كىرىستالى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	چىرىشنىك ئالدىنى ئېلىش، يۇمشىتىش، ئىششىق تارقىتىش، ھەزمنى ياخشىلاش بەلغەم بوشىتىش	بۇۋاسىر، ئوتنۇرا قۇلاق ياللۇقى، ئېغىز بوشلۇقى ياللۇقى، ئاشقازان ئاغرىش، بالىلارنىك كۆپ قۇسۇشى، قورساق ئېسىلىش، زىققا قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	رەئىس ئەزالارغا زىيان قىلمايدۇ	سەمغى، سىركە	0.5～1 گرام
دەنە	سۇتلۇك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۇسۇملۇك دەندىنىك مېۋىسى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	كۆيگەن خىلىتلارنى سۇرۇپ چىقىرىش، ئىششىق ۋە يەللەرنى تارقىتىش	تېرە يېرىلىش، تەڭگىسىمان چاچ چۈشۈش، سوغۇقتىن بولغان ئىششقلار، ئۇششاق بوغۇملار ئاغرىشى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	قۇرۇق ئىسسىق مىزاج ۋە تېنى ئاجىز كىشىلەرگە زىيان قىلمايدۇ	رۇمبادىيان، كەتىرا، نىشاستە، قىزىلگۈل يوپۇرمىقى ۋە زەپەر قوشۇپ، مۇددەبىر قىلىپ ئىشلىتىلىدۇ	125～65 م گ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
دورىلىق گاۋزىبان	بوتا كۆز ئائىلىسىدە- كى دورىلىق گاۋزەبانىڭ يىلتىزى	مۆتىدىل	قىزىتما قايتۇرۇش، يۆتەل توختىتىش، ئۆپكىنى سىلىقلاش- تۇرۇش، قان توخ- تىتىش، سۈيدۈك ھاجىدۇرۇش	جىگەر يالليۇقى، ئاق خۇن كېلىش، ئۆپكە سىلى، تولغاق، سۈيدۈك يولى يۇقۇملىنىش، ھەر خىل قاناش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			9~15 گرام
دولانە	ئازغان ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك دولانە ۋە تاش دولانە- سىنىڭ مېۋىسى	ئىسسىقا مايىل، زەھەر- سىز	توسالغۇلارنى ئېچىش، يەل تارقا- تىش، ئاشقازان ۋە تالنىڭ خىزمىتىنى ياخشىلاش	ئاشقازان كېسەلىتاسى كېمىيىپ كېتىش خاراكتېرلىك ئاشقازان ئاجىزلىقى، ئىچى سۇرۇش، تۇغۇتتىن كېيىنكى قوساق ئاغرىقى، تولغاق، ئاغرىتىپ كېلىدىغان ھەيز ھەمدە قاندا ماي تەركىبىنىڭ يۇقىرىلاپ كېتىشىنى داۋالايدۇ			6~10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
دورنەچ ئەقرەبى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە كى ئۆسۈملۈك دورنەچ ئەقرەبىنىڭ يىلتىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مېڭە، يۈرەك جىگەر، ئاشقازانىنى قۇۋۇزەتلەش، بەلغەمنى ۋە يەلنى تارقىتىش، قىزىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، ھاممىلىنى ساقلاش، زەھەر قايتۇرۇش	يۈرەك ۋە نېرۋا ئاجىزلىقى، پالەچ، لەقۋا، ۋابا، تولغاق، چۈما ھەمدە ئادەتتىلەنگەن بويىدىن ئاجراشنى داۋالاش مەقسىتىدە ئىشلىتىلىدۇ	باشنى ئاغرىتمدۇ	بادىيان	1~3 گرام
دېڭىز پىيىزى	بىر خىل ئۆسۈملۈك سىمان غولى	قۇرۇق ئىسسىق، ھۆللۈكى ئارتۇق	تارقىتىش، يۇمشىتىش، قۇرۇتۇش، زەھەر قايتۇرۇش، سۈيدۈك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش، بەلغەم بوشتىش، قۇرت ئۆلتۈرۈش	يۆتەل، زىققا، يۈرەك ئاجىزلىقى، ئۇمۇمىي بەدەن ئىششىقى، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، مەددە قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	باش ۋە كۆزگە زىيان قىلىدۇ	ناۋات، سىر-كەنجىبىن	4~6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
دەندە سېمى	سۇتلۇك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك دەندە ئۇرۇقىنىڭ يېغى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئىچىنىسى سۇرۇش، ئۆچەي توسۇلۇشنى ئېچىش، قان تازىلاش	تەمرەتكە، تەڭگىسىمان چاچ چۈشۈش، ئېغىر قەۋزىيەت قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان، ئۆچەينى زەخمىلەندۈرىدۇ	سۇت	يېرىمىدىن بىر تېمىغىچە
دېۋىبۇرقاق يېلىمى	بەتىم (بون) دېگەن دەرەخنىڭ يېلىمى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ماددىلارنى تارقىتىش، يوشۇرۇش سۈيدۈك ھەيدەش، ھەزىمنى ياخشىلاش	يۇقىرىقى مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	ئىسقاجان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	كۆجا	4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
دانە قەرەڭ	رەڭگى كۆك بىر خىل مەدەن تاش	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئەپيۇننىڭ خۇمارىنى پەسەيتىش، كۆزنى رۇشەنلەشتۈرۈش، بەھەق، بەرمسكە مەنپەئەت قىلىش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	سىرىقماي	ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
رازىيانەج	سەنۇبەر ئالىسىدىكى دەرەخ 3 خىل قارىغايىلىق يېلىمى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	كونا يۆتەلنى توختىتىش، مېڭىدىن كەلگەن ئارتۇق ھۆللۈكنى چىقىرىش، جاراھەتلەرنى پۈتتۈرۈش	زىققە، ھەر خىل يارىلار، قىچىشقاق، قوتۇر، پۈت تېرىسىنىڭ يېرىلىشى، بوۋاسىر قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	چاپقان يەرنى ئېچىشتۇرىدۇ	سۈت ۋە قايماق ئىچىش، تۇخۇم ئېقىنى چېپىش، ھەمىشباھار سۈيى بىلەن مومنى ئېرىتىپ چېپىش لازىم	1~2 گرام
رال	سەنۇبەر ئالىسىدىكى سال دېگەن بىر خىل دەرەخنىڭ يېلىمى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	تۈتۈش، يەل ۋە ئىششقىلارنى تارقىتىش، جاراھەتلەرنى پۈتتۈرۈش	تۈتاقلىق، زىققە، ئىسسىقسا، خۇن چىگىلىش، چىش تۈۋى بوشاپ كېتىش ۋە ئاغرىش ھەمدە ھەر خىل جاراھەتلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، خەشخاش	3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
راسەن	بىر خىل ئۆسۈملۈك- تىكەك يىلتىز بولۇپ ياقۇت رەڭ- گىدە قىزىل بولىدۇ	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	زەھەر قايتۇرۇش، يۇرەك، ئاشقازان، باھنى قۇۋۇەتلەش، جىگەر، تالىنىڭ توسالغۇلىرىنى ئېچىش	يۇقىرىقى مەسىلەردە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىستىمال قىلسا قانىنى بۇزىدۇ	سىركە	5 گرام
رەيھان	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئىلىسسىدىكى ئۆسۈملۈك رەيھانىنىڭ پۈتۈن چۆپى	ئىسسىقلىق مايىل مۆتىدىل	توسالغۇلارنى ئېچىش، قان تەڭشەش، يۇرەك قۇۋۇەتلەش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، سۈيدۈكنى راۋانلاشتۇرۇش، كۆكۈلنى ئېچىش	يۇرەك ئاجىزلىقى، يۇرەك تىترەش، زۇكام، يۆتەل، ئىچ ئۆتكۈ ۋە ھەر خىل بەزگەكلەردە ئىشلىتىلىدۇ	كۆزنى ئاجىزلاشتۇرىدۇ	سىركە، خىرفە	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
رەيھان ئۇرۇقى	كالپۇكسىمان گۈلىلۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك رەيھاننىڭ مېۋىسى (ئۇرۇقى)	قۇرۇق سوغۇق	قورۇش (قابزلىق) ، ئاغرىق پەسەيتىش، كۆڭۈلنى خوشال قىلىش، قويۇقلىتىش	يۈرەك كېسەللىكلىرى ۋە تولغاققا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ئاق ناۋات، مەرزەنجۇش	1～2 گرام
رەۋەن	قامچا ئوت ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك دورىلىق رەۋەننىڭ يىلتىزسىمان غولى	مۇرەككەپ	ھۆللۈكلەرنى قۇرۇتۇش، ئىچىنى سۇرۇش، ئىچىنى قاتۇرۇش، سەمرىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش	ھەر خىل ئىششقىلار، يۆتەل، خاپقان، زىققا، سىل، ئىستقا، يەرقان، تۇرلۇك ئىچ ئۆتكۈ، سۈيدۈك قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	تىنى ئاجىزلارغا زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	4گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
رۇم بەدىيان	كۆنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك رۇم بەدىياۋ- نىڭ قۇرۇق تۆلغان پىشـ- قى مېۋىسى	2 - دەرىـ- جىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسىق	يۇمشىتىش، يەللەرنى تارقىتىش، كۆچلۈك زەھەر قايتۇرۇش، تۆ- تۈش، ئاغرىق پەسەي- تىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش، سۈت كەلتۈرۈش، پار- قىرىتىش، ھەزمنى ياخشىلاش كۆزنى رو- شەنلەشتۈرۈش	سوغۇقتىن بولغان لەقۋا، باش ئاغرىقى، شەقىقە، باش قې- يىش، كۆز قارائۇغۇلىشىش، سۈيدۈك، ھەيز توسۇلۇش، ھەزىم ناچارلىقى، بۆرەك ئاغـ- رىقى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق- تىن بولـ- غان باش ئاغرىقى ۋە ئۇچەي ياللۇغىنى ئېغىرلاش- تۇرىدۇ	ئۇچەي ئۇچۇن ئارپىبەدىـ- يان، باش ئاغـ- رىقىغا سىركەنـ- جىبىن	2~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
زارائىزا چېچىكى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زاراڭزىنىڭ گۈلدۈر	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 1 - دەرىجىدە قۇرۇق	يۇمشىتىش، سۈيرۇش، بەلغەم پىشۇرۇش، ئاۋازنى ياخشىلاش، مېڭە، يۇرەك ۋە باھنى قۇۋۋەتلەش، مەنىنى پەيدا قىلىش، ھەيز ماڭدۇرۇش	جىگەر ۋە باھ ئاجىزلىقى، سۇيدۇك تۇتۇلۇش، نەزلە، ئۇيقۇسىزلىق، مەنىي كەملىكى، ھۆل تەمرەتكە، بەھەق، بەرىس قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان ۋە گالغا زىيان قىلىدۇ. باش ئاغرىتىدۇ	رۇمبا-دىيان، ھەسەل	5~7 گرام
زارائىزا ئۇرۇقى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زاراڭزىنىڭ مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	ئىچنى سۈرۈش، بەلغەم بوشتىش، قويۇق خىلتلارنى سۇيۇلدۇرۇش	يۆتەل، ئۇچەينىڭ مۇجۇپ ئاغرىشى، مالىخۇلىيا، خەفەقان، ماخاۋ، قىچىشقاق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	ئەھۋالغا قاراپ بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
زاراڭزا يېغى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك زاراڭزا- نىڭ قۇرۇ- تۇلغان مې- ۋىسى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسىق	سۇيدۇك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش، يەل ھەيدەش، بەلغەم بو- شىتىش	بوغۇم ئاغرىقلىرى، ھەيز ۋە سۇيدۇك توسۇلۇش، قىچىشاقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقا- زانغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	مۇڭا- پىق مىقدار- دا ئىشلە- تىلىدۇ
زاغۇن تۇرۇقى	كرىست گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك زاغۇز- نىڭ ئۇرۇقى	3 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسىق	ھەزمنى ياخشە- لاش، يەل تارقە- تىش، باھنى قۇۋ- ۋەتلەش، سۇيدۇك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش، تېرىنى قىزارتىش	ئىشتىھاسىزلىق، باھ ئاجىزلىقى، سۇيدۇك ۋە ھەيز توسۇلۇش، سەپ- كۇن، بەھەق، بەرس ۋە باشقىلاردا ئۇچىدىن ياكى سىرتىدىن ئىشلىتىلىدۇ	ئىسە- سىق مىزاج- لىقلار- غا زە- يان قىلىدۇ	كاسە- نە، سىر- كە، سېمىز ئوت	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
زەھەر	چىغىرتماق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زەپەرنىڭ ئالىنلىق بوينىنىڭ يۇقىرىقى قىسمى ۋە ئانىلىق تۈمۈشۈقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مېڭە، يۈرەك، جىگەر ۋە باھنى قۇۋۇەتلەش، ھەزمنى ياخشىلاش ھەمدە ئومۇمىي بەدەننى تەڭشەش	ئومۇمىي بەدەن ئاجىزلىقى، پەرىشانلىق، كۆرۈش قۇۋۋىتى ئاجىزلىقى، بۇرۇن شىللىق پەردىسى يالليۇغى، جىگەر، تال، مېڭە توسالغۇلىرى، ئۇيقۇسىزلىق، ئاياللار كېسەللىكلىرى قاتارلىقلاردا ھەمدە مۇھىم دورا نۇسخىلىرىنى تەركىبلەشتە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىقلارغا كۆپ ئىشلىتىلسە زىيان قىلىدۇ	سىركەدىن، جىبىن، زىرەشكە (زىرىق)	1~2 گرام
زەھەر	چوڭ ئالا قوڭغۇز يا-كى ساغۇچ قارا كىچىك ئالا قوڭغۇزنىڭ قۇرۇتۇلغان پۈتۈن تېنى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	توسالغۇلارنى ئېچىش، تاش پارچىلاش، زەھەر قايتۇرۇش، چاچ ئوندۇرۇش، سۈيدۈك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش	بەرس، بەھەق، قارا داغ، قوتۇر، تەمرەتكە، قۇبا، سۆگەل، تېرە قۇۋزاقلىشىش، تۈك ۋە چاچ چۈشۈپ كېتىش، قۇلاق ئاغرىقى، جىگەر ساھەسى يېقىمسىزلىنىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	تاناسسىل ئەزالىرىدا پەيدا قىلىدۇ. ئارتۇق ئىشلىتىلسە ئادەم ئۆلتۈرىدۇ	سىرىق چېچەك، كالا يېغى، كۈنجۈت يېغى، ياغلىق شورپا قاتارلىقلار	0.003 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
زەردچۇبە	زەنجىۋىل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زەردچوبەنىڭ يىلتىزىسىمان غولى	2 ـ دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قان تازىلاش، ئاغرىق پەسەيتىش، تارقىتىش	زۇكام، كۆرۈش ئاجىزلىقى، تراخوما، قىچىشقاق، ياراڭ بوغۇم ئاغرىقى، زەخىملارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	يۇرەككە زىيان قىلىدۇ	ئوت-رۇچ، لىمون	1~3 گرام
زەرنەب	تاكسۇس دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شىمال زەرنەپ دەرىخىنىڭ يوپۇرمىقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	رەئىس ئەزالارنى قۇۋۇتلەش، يەللەرنى تارقىتىش، بەلغەم بوشىتىش، قىزىتما قايتۇرۇش	خەپەقان، ئىشتىھاسىزلىق، زىققە، ھېچ تۇتۇش، پالەچ، لەقۋا قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلارغا ۋە ئاجىز كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	قۇرۇق يۇمغاقسۇت	1~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
زەنجىۋىل	زەنجىۋىل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زەنجىۋىلنىڭ يىلتىزسىمان غولى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 1 - دەرىجىدە ھۆل	قوزغىتىش، ئىشتىها ئېچىش، توسالغۇلارنى ئېچىپ يەل تارقىتىش، شىلىمشىق ھۆللۈكلەرنى تارقىتىش	نېرۋا- پەي ئاجىزلىقى، پالەچ، لەقۋا، ئىشتىهاسىز- لىق، ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ كۆپىيىپ قېلىشى، ئىسھال قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	گالغا زىدىيان قىلىدۇ	بادام يېغى ۋە ھەسەل	1~2 گرام
زەمبىرەك	سۇلفات كىسلاتا تۇزى تۇرىدىكى رودا تېشىنىپ پىششىقلاپ ئىشلەش ئارقىلىق ھاسىل قىلىنغان كىرىستال	3 - دەرىجىدە قۇرۇق، 2 - دەرىجىدە ئىسسىق	قورۇش، قۇرۇتۇش، قان توختىتىش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش	تەپ، بەزگەك، بۇرۇن قانىش، ئېغىز ئاغرىش، چىش تۇۋى قانىش، گال ئاغرىش، كۆكيۆتەل، قان يۇرۇپ كېتىش، قان تۆكۈرۈش، قان سىيىش، سۆزنەك قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىچىلسە، ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	يېڭى سۈت، سېرىق ماي، شېكەر، ناۋات ۋە ھۆل مېۋە	0.5~1.5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
زەيتۇن مېۋىسى	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زەيتۇن مېۋىسىنىڭ قۇرۇق مېۋىسى	مۆتىدىل	قىزىتما قايتۇرۇش، تەرلىتىش	كاناي ياللۇغى، ئۇسۇزلۇق، جاراسمىلىق تولغاق ۋە تېرە كېسەللىكلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ			4~9 گرام
زەيتۇن يېغى	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زەيتۇن مېۋىسىنىڭ يېغى	2 - دەرىجىدە ھۆل ئىسسىق	ئۇمۇمىي بەدەننىڭ قۇۋۇشتىلىش، تارقىتىش، يۇمشىتىش، ھەزىم ئەزالىرىنىڭ قىپقىزىشى، ئېچىشىشى ۋە ئاغرىشىنى توختىتىش	بوغۇم ئاغرىقى، ئولتۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىقى، تېرە قۇرغاقلىشىش، ئاشقازان 12 بارماق ئۆچەي يارىسى، ئادەتتىلەنگەن قەۋزىيەت، باش ئاغرىقى، بوۋاسىر قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	چىرىگەن جايغا سۈركەپ، قېچىش پەيدا قىلىدۇ	ھەسەل، بەنەپشە شەربىتى	

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
زورۇنبات	زەنجىۋىل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك زورۇن- باتنىڭ تۈ- گۈنەك يىلـ- تىزى	2 - دەرد- جىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق، ئازراق ھۆللۈكى بار	توسالغۇلارنى ئې- چىش، يۇرەك، مې- گە، ئاشقازانـنى قۇۋۇەتلەش، سەمرە- تمش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش	بەلغەم ۋە يەل مەنبەلىك يۆتەل، بالىياتقۇ يالليۇغى، تولغاق ھەمدە پەرىشانلىق، خەپەقان قاتارلىقلار- نى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلىتىل- سە يۇرەك- كە زىيان قىلىدۇ، باشنى ئاغرىتىدۇ	بىنەپ- شە	2~4 گرام
زوپا	كالپۇكسە- مان گۈل- لۈكلەر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زۇپانىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	بەلغەم چىقىرىش، ئىششىق تارقىتىش، تەرلىتىش، يەل ھەيدەش، تېرىگە رەڭ بېرىش	زىققە، بەلغەملىك يۆتەل، زاتىلجەنبى، زاتىرىيە، قىزىتما، ئىستىسقا ۋە ئادەتتىكى زۇكام، نەزلىلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەرگە زىيان قى- لىدۇ	ئاچ- چىق ئانار، سەر- پىستان	3~9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
珍珠	كۆنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئالدىدىكى ئۆسۈملۈك زىرىنىڭ قۇرۇتۇلغان پىششىق مېۋىسى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	ئاشقازان ۋە جىگەرنى قۇۋۇتلەش، ئۆچەينى كۈچەيتىش، يەل تارقىتىش، قۇرۇتۇش، قورۇش، قاتۇرۇش، سۇيدۇك ۋە ھەيزىنى ماڭدۇرۇش ھەمدە بۈزۈق ماددىلارنى پارچىلاش	ھەزىم ناچارلىقى، قورساق كۆپۈش، سۆزنەك، جىگەر ۋە ئۆچەينىڭ ھەزىم خىزمىتىنىڭ سۇسلىشىشى، سۇيدۇك ۋە ھەيزنىڭ ئاغرىتىپ كېلىشى ۋە ئىسھال قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلمايدۇ	كەتىرا	4～6 گرام
珍珠	زىرىق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قارا مېۋىلىك زىرىقنىڭ قۇرۇق مېۋىسى	قۇرۇق سوغۇق	ئاشقازان، ئۆچەي يارىسى، سەپرا مەنبەلىك ئىسھال، ۋىتامىن C كەملىك، گال يالۇغى، كالپۇك يېرىلىش، يۇرەك سېلىش، ئۇسۇزلۇق قاتارلىقلارغا مەنپەئەت قىلىدۇ	سوغۇق مىزاجلىق كىشىلەر- گە ۋە ئۇ- چىيىدە يېلى بار- لارغا زە- يان قىلە- مايدۇ	سوغۇق مىزاجلىقلارغا قەلەمپور، ئۇچىيىدە يېلى بار بىمارلارغا تاتلىق نەرسىلەر قوشۇپ بېرىلمەيدۇ		3～6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
زىغىر تۇرۇقى	زىغىر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زىغىرنىڭ قۇرۇلغان پىشىق مېۋىسى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قان تازىلاش، ئاغرىق پەسەيتىش، تارقىتىش، ئىششىق تارقىتىش، يىرىڭلىق چاقىنى قورۇش، ئىچنى بوشىتىپ، بۇزۇلغان بەلغەمنى چىقىرىش	ئۆپكە يالۇغى، كۆكرەك پەردە يالۇغى، بوغۇم يالۇغى، سېرىق ئىت يالۇغى، جىگەر يالۇغى، ئۇچەي يالۇغى، دوۋساق يالۇغى، بالىياتقۇ يالۇغى، سۈيدۈك يولى يالۇغى، بۆرەك تېشى ۋە ھەر خىل يىرىڭلىق چاقىلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئارتۇق ئىستېمال قىلىنسا كۆزنى ئاجىزلاشتۇرىدۇ. ھەزىمنى ئاجىزلاشتۇرىدۇ، ئورۇقداشقا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، سىركەنجىبىن، يۇمغاق سۈت	8～11 گرام
زىغىر يېغى	بۇ زىغىر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زىغىرنىڭ پىشقان ئۇرۇقىنى بېسىش ئارقىلىق ئېلىنغان يېغى	ھۆل ئىسسىق.	ئىششىق قايتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش، پارقىرىتىش	ھەر خىل يارا، جاراھەتلەر، داغ، تەمرەتكە ئۇچەي يارىسى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ.			25～10 م ل.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
زەپقى روميى	نەپتكە ئوخشاش زىمىندىن سىرغىپ چىقىدىغان قارا رەڭلىك يېلىمغا ئوخشاش بىر خىل ماددا	قۇرۇق ئىسسىق	چوڭ - كىچىك بوغۇم ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلىش، يەل تارقىتىش، ئىششىق قايتۇرۇش	يۇقىرىقى مەسىتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	كەتكۈرا	2~6 گرام
زوفلۇك	ئۆستەڭ، كۆللەردە، ساسلىقلاردا بولىدىغان بىر خىل قۇرت	قۇرۇق ئىسسىق	باھنى كۈچەيتىش، ئاۋازنى ئېچىش يىرىڭلىق چاقىلارغا مەنپەئەت قىلىش ئىششىق قايتۇرۇش	يۇقىرىقى مەسىتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ			1~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
زەنگار	بىر خىل مەدەن	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يىرىڭلىق جاراھەتلەردىكى ئارتۇق گۆشنى يوقىتىش، تارتۇقنى يوقىتىش	ھەر خىل يىرىڭلىق جاراھەتلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	زەھەرلىك	قاينىتىپ سۇ، بادام يېغى	0.5～1 گرام
زەرنىخ	گۈڭگۇرتقا ئوخشاش كان-دىن چىقىدىغان بىر خىل مەدەن	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	زەخمىلەردىكى ئارتۇق گۆشلەرنى يېيىش، تاز، قوتۇر، گۆشخور چاقالارنى يوقىتىش، قورساقتىكى ھەر خىل قۇرتلارنى ئۆلتۈرۈش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	باھقا زىيان قىلىدۇ، خىلتلارنى كۆيدۈرىدۇ	سىرىق ياغ، ھېلە، گۈرۈچ ئۇنى	1.5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	توزەتكۈچىسى	مىقدارى
سارالما بۇغداي	ئۆسۈملۈكى بۇغدايغا ئوخشايدۇ، ئەمما تېنى بۇغداي ۋە ئارپىدىن ئىنچىكە ۋە كىچىك بولۇپ، ئاساسەن زىغىرلىقتا ئۆسىدۇ. ئۇرۇقىنىڭ قارا، قاتتىق كەلگىنى ياخشىسى ھېسابلىنىدۇ	قۇرۇق ئىسسىق	تارقىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، قان توختىتىش	تۇغۇتنى تېزلىتىش، پۇت - قول كىچىك بوغۇم ئاغرىقلىرىنى قالدۇرۇش ۋە قاننى توختىتىش مەقسەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ	باشنى-قايدۇ. رېدۇ. گەزالار سېزىمنى سۇسلاشتۇرىدۇ	سېرىق ياغ، يېڭى-سۇت	2.0～5 گرام
سازاقلار	سازاقلارنىڭ ھايۋان سازاقى قۇرتىنىڭ قۇرۇتۇلغان پۇتۇن تېنى	ھۆل ئىسسىق	باھنى قۇۋۋەتلەش، ئىششىق قا يتۇرۇش، قىزىتما پەسەيتىش، جاراھەتنى پۈتۈرۈش، ئاغرىق قالدۇرۇش	باھ ئاجىزلىقى، ھۆل تەمرەتكە، پالەچ، پۇت - قول ئاغرىش، يۇقىرى قان بېسىمى، كۆيۈك قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			3～10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سازەج ھىندى	كامفورا ئالىسىدىكى كافۇر دەرىخىنىڭ يوپۇرمىقى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	ئاشقازان ۋە مېڭىنى - قۇۋۋەتلەش، كۆڭۈلنى ئېچىش، يەللەرنى تارقىتىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، بەتبۇيلۇقنى يوقىتىش	يۇرەك ئاجىزلىقى، ئاشقازان خىزمىتى سۇسلىشىش، خىيالپەرەسلىك، ئۇچەي يېلى، ئىسسىقا، يەرقان، تال توسالغۇسى ۋە مەقئەت كېسەللىكلىرىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە دوۋساقا زىيان قىلىدۇ	مەستەكى، بېھى-شەربەتى	2~4 گرام
سامساق	گۈلسامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سامساقنىڭ تەڭگىچە غولى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق، - ئازراق - ھۆللۈكى بار.	چىرىشكە قارشى تۇرۇش، يارىلارنى تازىلاش ۋە ئونى پۈتۈرۇش، يەلنى يوقىتىش، ھەزمنى ياخشىلاش، تارتىشىپ قېلىشنى بوشىتىش، ھۆللۈكنى قۇرۇتۇش	يىرىڭلىق جاراھەت، كۈدۈمبا، ئۇچەي كېزىكى، ئۆتكۈر زىققە، ئۆپكە يالليۇغى، ئۆپكە توبېركۇلىيۇزى، ھەزىم ناچارلىقى، پالەچ، لەقۋا، ئولتۇرغۇچ نېرۋا ۋە بوغۇم ئاغرىقلىرى، رەئىشە، بەل ئاغرىقى ھەمدە تەبىئەت كۈچىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ھامىلىدار لارغا زىيان قىلىدۇ.	بادام يېغى، يۇمغاقسۈت، تۇز	2~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سانا	تار يوپۇرماق ئائىلىسىدىكى ئوسۇملۇك تار يوپۇرماق- لىق سانا ياكى ئۇچلۇق يو- پۇرماقلىق سانانىڭ ئۇش- شاق يوپۇرمە- قى	2 - دەرد- جىنىڭ ئاخىرىدا ئىسسىق	كۆيگەن خىلىتلارنى- سۈرۈپ چىقىرىش، مېڭىنى تازىلاش، بەدەننىڭ چوڭقۇر يەر- لىرىگە سىڭىش، تېرىنى پارقىرىتىش، رەئىس ئەزالارنى كۈچەيتىش، قۇرت ئۆلتۈرۈش	ئادەتتەنگەن قەۋزىيەتنى ھەمدە قوينۇق بەلغەم ۋە سەۋدادىن بولغان سەرگى، شەقىقە، جۇنۇن، كونا باش ئاغرىقى، يانپاش ئاغرىقى، زىققە، قۇلۇنجى، ئىرقۇننەسا، تەشەننۇج، پىل پۇت كېسەللىكى، ۋېنا تومۇرلىرىنىڭ ئەگرى - بۈگرى بولۇپ قېلىشى، قىچىشىقاق، دانىخورەك قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	قوساقنى كۆپتۈرۈ- دۇ، كۆ- ئۈلنى ئېلىش- تۈرىدۇ	بادام يې- غى، قىزىل- گۈل، تۇز	3～5 گرام
سانجىق ئوت يىلتىزى	ئېيىقتاپاز- لىقلار ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك كۆپ يوپۇر- ماقلىق ساز- جىق ئوتنىڭ يىلتىزسىمان- غولى بىلەن يىلتىزى	2 - دەر- جىدە ئىسسىق 3 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق	ئاغرىقپەسەيتىش، ئىششىقلايتۇرۇش، بەلغەم چىقىرىش، زەھەر قايتۇرۇش	ۋابا، ئوچەي يارىسى، يەرقان، ئۆپكە يالليۇغى، زىققە ۋە زۇكامنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق- چان كە- شىلەر- گە زە- يان قە- لىدۇ	سىركە	0.5～1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سەئتەر	بۇ بىر خىل ئۆسۈملۈك- تىكى يوپۇرمىقى ۋەگۈلى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئىششىق ياندۇرۇش، بەلغەم بوشىتىش، ئاغرىق قالدۇرۇش، جاراسمىلارنى ئۆلتۈرۈش ۋە تاش چۈشۈرۈش	قورساق ئېسىلىش، ھېق تۇتۇش، زىققە، ئۇچەي قۇرتلىرى، بالىياتقۇ يالۇغى، بۆرەك ۋە دوۇساق تېشى قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە- گە زىيان قىلىدۇ	ئەنجۈر، سىر- كە، ساپ ھەسەل	5 ~ 7 گرام
سەئىدى	ئۇزۇن قىياقلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئۇزۇن قىياقنىڭ يىلتىزسىمان تۈگۈنەك غولى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	رەئىس ئەزالار ۋە ئاشقازان، ئۇچەينى قۇۋۇەتلەش، يەلنى ھەيدەش، ھەيز ماڭدۇرۇش	نېرۋا ئاجىزلىقى، خەپەقان، پالەچ، لەقۋا، ھەزىم بۇزۇلۇش، تولغاق، قۇسۇش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	گال ۋە ئۆپكە- گە زىيان قىلىدۇ	رۇم بەدەن، شېكەر، ھەسەل	1~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سەبىرى	گۈلسامساق ئا- ئىلىسىدىكى ئۇ- ۋۇسۇملۇك 2 خا- ىل‌سەبرى يو- پۇرماق سۇيۇ- نىلىق شىرىسى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئا- سىسىق	يۇمشىتىش، سۇرۇش، ئىشـ شىق قايتۇ- رۇش، جاراسىم ئۇلتۇرۇش ۋە جاراھەتلەرنى تازىلاش	جاراھەت، سۇلۇق تەمرەتكە، بوغۇم ئاغرىقى، قەۋزىيەت، سىيىش قىيىنلىشىش، ئادەتلەنگەن قەۋزىيەت، كۆز ئاجىزلىقى ۋە ھەيز توسۇلۇپ قېلىش قاتارلىقلارda، شۇنداقلا كۆيۈك يارىسىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	بۇۋا- سىرغا زىيان قىلىدۇ	كەتىرا ۋە قا- زىلگۈل	0.5～1 گرام
سەفىدىاب كاشغەرى	قەلەي، قوغۇ- شۇن ۋە تۇتىيا قاتارلىق مەدەنـ لەرنى كۆشتە قىلىش ئارقـ لىق تەييارلا- غان تالقان	3 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئا- سىسىق	جاراھەتلەرنى قۇرۇتۇش ۋە تا- زىلاش، گۆش ئۇندۇرۇش، يۇمـ شىتىش، كۆيۈكـ نى ياخشىلاش	ھەر خىل يارا - جاراھەتلەر، كۆزدىكى يارا، بوۋاسىر قاناش، كونا قىچىشقاق، كۆيۈك قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىچە- ىدىن بېرىلـ سە، ئا- دەم ئۆلتۇ- رىدۇ	ياغلىق شور- پا، قاي- ماق، سۇت ھەمدە قەي قىلىش	2 گرام.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سەدەپ	مەرۋايىت قۇلۇلىسى ئائىلىسىدىكى ھايۋانات مەرۋايىت قۇلۇلىسى، مارتسن ئونچە قۇلۇلە-سى ۋە سەدەپ قۇلۇلە-سى ئائىلىسىدىكى بىر نەچچە خىل سەدەپ قۇلۇلسىنىڭ پوستلاق قاپلىق مەرۋايىت قەۋىتى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق سو-غۇق	پەي ۋە نېرۋىنىڭ قۇۋۇۋەتلەش، ئىسـ-ھالنى توختىتىش، بەلغەم ھەيدەش، سۇيدۇك ماڭدۇ-رۇش، زەھەر قايتۇ-رۇش، قان توختـ-تىش	ئىسھال، كۆز ئاجىزلە-قى، بوغۇم ئاغرىش، ئۆپكە يالىلۇغى، سىفلىس قاتارلىقلاردا ئىشلىتە-لىدۇ	ياخشى تازىلە-ماي ئىشلە-تىلە-سە،تالـ-غا زە-يان قە-لىدۇ	سىر-كە، ئانار سۇيى ۋە باشـ-قا مە-ۋىلەر	كۇشتىسـ-دىن 250～500 م گ
سەرپىستان	بوتا كۆز ئائىلىسـ-دىكى ئۆسۈملۈك سەرپىستان دەرخـ-نىڭ مېۋىسى	ئىسسىق-سوغۇق-لۇقتا-مۇتە-دىل، 1-دەرىجىدە ھۆل	بەلغەمبوشتىش، سەپرا ۋە قاننىڭ تېزلىكىنى ۋە ئۇسۇلۇقنى پەسەي-تىش، ئىچىنى يۇمشىتىش	كۆكرەك ۋە گالنىڭ يىرىكلىكى، سۇيدۇك ئېچىشىپ كېلىش، مەنىي يۇرۇپ كېتىش، ئاۋاز پۈتۈپ قېلىش، تولغاق، نەزلىنىڭ زۇكام قاتارلىقلاردا ئىشلىتە-لىدۇ	ئاشقا-زان ۋە جىگەر-گە زە-يان قىلىدۇ	چىلان ياكى قىزىلـ-گۈل	9～10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سەرخىس	سەرخىس ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋروپا سەرخىسىنىڭ يىلتىز-سىمان غولى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىپ يەل هەيدەش، خوش-لۇق كەلتۈرۈش، ئۇچەي قۇرتلىرىنى ئۆلتۈرۈش، زەهەر قايتۇرۇش، قان توختىتىش	خەپەقان، دوڭساق جاراهىتى، بوغۇملار ئاغرىقى، مەددە، يۇقۇملۇق زۇكام، تولغاق، بالىياتقۇ قانالش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە-گە زىيان قىلىدۇ	هەسەل	3 ~ 7 گرام
سەرەس	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يىپەك ئاكاتسىيە دەرىخىنىڭ پوستى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	كۆرۈش كۈچىنى ئاشۇرۇش، پەي-چىشلارنى چىڭىتىش	كۆز ئاجىزلىقى، چىش تۇۋى بوشاپ كېتىش، يىرىڭلىق جاراهەت هەمدە تېرە كېسەللىكلىرىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	قۇرۇق سوغۇق مىزاج-لىقلار-غا زىيان قىلىدۇ	قىزىل-گۈل يېغى	5 ~ 7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سەرمىس تۇرۇقى	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يىپەك ئاكاتسىيە دەرىخىنىڭ ئۇرۇقى	قۇرۇق ئىسسىق	ئومۇمىي بەدەننى قۇۋۋەتلەش، مەنى قويۇقلىتىش	مەنى سۇيۇلۇپ كېتىپ، بۆرەك ساھەسى تېلىپ ئاغرىش، پالەچ، لەقۋا، بوغۇم ئاغرىقى ۋە خانازىر قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	بەنەپشە يېغى	1 ~ 2 گرام
سەرسەبىل	گۈلىماساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك، ئۇزۇنچاق زىراۋەندى يوپۇرماقلىق چۆپچىنىڭ قۇرۇتۇلغان يىلتىزى	2 يىللىق ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق كونىسىنىڭ قۇرۇقلۇقى ئارتۇقراق بولىدۇ.	تارقىتىش، يۆمشىتىش، تەرلىتىش، سۇيدۇك ھەيدەش، قان تازىلاش	ھۆل سوغۇقتىن بولغان مېڭە، ئۆپكە كېسەللىكلىرى، سۇلۇق ئىششىق، قوتۇر، قىچىشقان، قان بۇزۇلۇش، باش، ئېغىز، ئاشقازان ئاغرىش، ئولتۇرغۇچ نېرۋا ۋە بوغۇم ئاغرىقلىرىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىقلارغا زىيان قىلىدۇ	بادام يېغى	5 ~ 7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سەكبىنەج	كۆنلۈك سىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە. كى بىر خىل ئۆسۈملۈكنىڭ مايلىق رېزىنىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق.	قىزىتىش، يۇمشىتىش، پارقىرىتىش، يەل ۋە ئىششىق تارقىتىش، ئاغرىق توختىتىش، زەردلاب ۋە قۇيۇق شىلىمشىقنى بەلغەملەرنى ئىچكى بەدەندىن تارتىپ چىقىرىش، سۈيدۈك ۋە ھەيز ماكىدۇرۇش	پالەچ، چوڭ بوغۇملار ئاغرىقى، باش ئاغرىقى، ئۇششاق بوغۇملار ئاغرىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ ئىستىسقادا سۇرگۈ ئورنىدا بېرىلىدۇ	ئىچكى ئىششىق. لار ۋە ئىسسىق مىزاج. لىقلارغا زىيان قىلىدۇ	كەتىرا، بادام يېغى	1~2 گرام
سەنگى جاراھەت	سۇس ئاقۇش ياكى يېشىلغا مايىل كەلگەن كاللەك ياكى ياپىلاق شەكىللىك تاش	قۇرۇق ئىسسىق	قان توختىتىش، ئاغرام بېرىش، ئىچىنى قايتۇرۇش، قۇرۇتۇش	ھەيزنىڭ كۆپ كېلىشى، قان سىيىش، قان تۆكۈرۈش، قانلىق تولغاق، ھەر خىل يارىلار ۋە مۇدۇرلاردا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋسۇنغا زىيان قىلىدۇ	قايماق، شەكەر، تەرەنجەبىن، سۈت	1~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سەنگىيا	ئوكسىدلار تۇرىدىكى كان ماددىسى ئارسېنولىت رۇدىسى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	تەئسىش، ئارتۇق گۆشلەرنى چۈشۈرۈش، يەل تارقىتىش، ئاشقازانىنى غىدىقلاش	سوئۇلقۇنىيە، نېرۋا ۋە پەي ئاجىزلىقى، شەقىقە، قىزىتمىلىق بەزگەك، قوتۇر، قىچىشقاق، كۈدۈمبا قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	ئارتۇق ئىچىلسە، ئادەم ئۆلتۈرىدۇ	سىمابتىن زەھەرلەنگۈچىلەرگە قارىتىلىپ چارىلار قىلىنىدۇ	8～60 م گ
سەۋزە	كۈنلۈكسىمان گۈلىلۈكلەر ئاىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سەۋزىنىكى مېۋىلىك يىلتىزى	2 - دەرىجىدە جىدە ھۆل ئىسسىق	رەئىس ئەزالار ۋە ئاشقازانىنى كۈچەيتىش، مەنپى كۆپەيتىش، ئىچىنى يۇمشىتىش، سۈيدۈك ھەيدەش، بەلغەم بوشىتىش	يۈرەك ئاجىزلىقى، خەپەقان، زىققە، سۈيدۈك ئېچىشىپ كېلىش، بۆرەك ۋە دوۋسۇندا تاش پەيدا بولۇش، ئۆپكە ئىششقى ۋە قەۋزىيەت قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاستا ھەزىم بولىدۇ. خام پېتى ئاچچىقسۇ بىلەن سەپ قىلىپ يىسە ئاشقازانىنى بۇزىدۇ	ئىسسىق لىق دورىلار ۋە گۆش بەلەن پىشۇرۇلىدۇ	مۇۋاپىق مىقداردا ئىستېمال قىلىنىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سەۋزە تۇرۇقى	بۇ كۆنلۈك- سمان گۈل- لۈكلەر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سەۋزىنىك ئۇرۇقى	ھۆل ئىسسىق	سۈيدۈك ۋە ھەيز مائىدۇرۇش، ئارام بېرىش	سېيىشنىڭ قىينىلىشىنى، بۆرەك ۋە دوۋسۇندا تاش پەيدا بولۇش، خۇن چىگىلىش قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	زىرە	3گرام
سوزاپ	سوزاپ ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سوزاپنىڭ پۈتۈن چۆپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق. ھۆللىنىڭ تەبىئىتى سەل تۆۋەنرەك	مېڭىنى قۇۋۋەتلەش، توسالغۇلارنى ئېچىپ، زەھەر قايتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزمائىدۇرۇش ھەمدە تېرە قىل قان تومۇرلىرى خىزمەتىنى كۈچەيتىش	قۇلاق ئاغرىقى، ئىشتىهاسىزلىق، جىگەر قېتىش، بەرەس، بەھەق، تەمرەتكە، پالەچ، تەشەننۇج ۋە بوغۇم ئاغرىقلىرى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	باشنى ئاغرىتىدۇ، كۆزگە زىيان قىلىدۇ.	سىركەنجىبىن ۋە رۇم بەدىيان	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سوزاپ تۇرۇقى	سوزاپ ئا- ئىلمىدىكى ئۆسۈملۈك سوزاپنىڭ پىشقان ئۇ- رۇقى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	ھەزمنى ياخشى- لاش، پەي - نېزۋە- لارنى قوزغىتىش، ھەيز ماڭدۇرۇش، سىرتىدىن ئىشلە- تىلسە ئىششىق قايتۇرۇش	قورساق ئېسىلىش، بالىياتقۇ ئاغرىش، بەھەق، بەرەس قاتار- لىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق- چان كە- شىلەرگە زىيان قە- لىدۇ	سىركە	3 گىرام
سوقمۇنىيا	يۆگەيلەر ئا- ئىلمىدىكى ئۆسۈملۈك سوقمۇنىيا- نىڭ ئۇيۇپ قالغان سۇت- سىمان مادە- دىسى	3 - دەرە- جىدە ئىسسىق، 2 - دە- رىجىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق.	ئىششىق ۋە يەللەرنى تارقىتىش، سەپرا ۋە شىلىمشىق مادىلارنى چىقە- رىش، قورساقتىكى ئۆلۈك بالىنى چۈشۈرۈش	قاتتىق قەۋزىيەت، ئومۇمىي بەدەن ئىششىقى، بوغۇم ئاغرىقى، ئۇچەي مەددىسى، ئاشقازان ئاجىزلىقى قاتارلىقلار- نى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆكۈلنى ئېلىشتۇرە- دۇ، قور- ساقنى مۇ- جۇپ ئاغ- رىتمىدۇ	قىزىل- گۈل سۇيى، رۇم بەدە- يان، تۇخۇم- نىڭ سېرىقى	0.1~0.7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سۇنىدۇرۇس	ئارچا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قارا ئارچا دەرىخىنىڭ پىلىمى	2 - دەرىجىدە، ئىسسىق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	بەلغەمنى كېسىش، ئىچكى - تاشقى ئەزالاردىن كەلگەن قاننى توختىتىش، زەردابنى قۇرۇتۇش	ھەر خىل ئەزا ۋە يوللاردىن قان كېتىش، بەلغەم مەنبەلىك زىققە، تۇتقاقلىق، بوۋاسىر قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك كە زىيان قىلىدۇ	ئەرەب يېلىمى	3گرام
سۇنبۇل جەۋەلى	سۇنبۇل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاغ سۇنبۇلىنىڭ قۇرۇلغان يىلتىزىدىن ئىبارەت	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	پەي - نېرۋىلارنى قۇۋۇتلىش ۋە قوزغىتىش، تەشەننۇجنى قايتۇرۇش	خەپەقان، پەي - نېرۋا ئاجىزلىقى، تۇتقاقلىق، تىترەش (رەئىشە)، كاناي شاخچىسى ياللۇغى، ھەيز ۋە سۈيدۈك تۇتۇلۇش، ئىشتىھاسىزلىق، يەرقان قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسقان جان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سۇنبۇل چىنى	سۇنبۇل ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك جۈملىگو سۇنبۇلىنىڭ يىلتىزسىمان غولى ۋە يىلتىزى	قۇرۇق ئىسسىق	رەئىس ئەزالارنى كۈچەيتىش، ئىشقى ۋە يەللەرنى تارقىتىش، سۇيدۇك ۋە ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش	مېڭە ۋە يۇرەكنىڭ ئاجىزلىقى، ئىشتىھاسىزلىق، يۇقىرى قان بېسىمى، ئىستېرىقا، زىققە، خەپەقان، سۇيدۇك ۋە ھەيز توسۇلۇش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق چان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	3~5 گرام
سۇنبۇل رۇمى	سۇنبۇل ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋروپا سۇنبۇلىنىڭ يىلتىزى	قۇرۇق ئىسسىق	يۇرەك، مېڭە باھنى كۈچەيتىش	تەبىئىتى، تەسىرى، ئىشلىتىلىشى، ئىشلىتىش مىقدارى قاتارلىقلار سۇنبۇل ھىندى بىلەن ئوخشايدۇ. بىراق باشقا خىللىرىدىن كۈچلۈكرەك	بۆرەك-كە زىيان قىلىدۇ	گۈل يېغى، كەتىرا	3 ~ 5 گىرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سۇنبۇل ھىندى	سۇنبۇل ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كەك يوپۇر-ماقلىق سۇنبۇلنىڭ يىلتىزى	2- دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	تارقىتىش، قىزدۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىش، چىرايىنى سۈزۈلدۈرۈش، يۈرەك، مېڭە ۋە باھنى كۈچەيتىش	سەرگى، ھېستېريە، خەپەقان، تىترەش (رەئىشە)، ئىشتىھاسىزلىق، يەرقان، جىگەر ئاجىزلىقى، ھەيز توسۇلۇش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ. ئوندىن باشقا چىرايىنى گۈزەللەشتۈرۈش مەقسىتىدە قوللىنىلىدۇ	بۆرەككە زىيان قىلمىدۇ	گۈل يېغى، كەتمەن	3~5 گرام
سۇنبۇل	سىر دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سۇماقنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	سەپرانى ۋە ئۇسسۇزلۇقنى پەسەيتىش، قان توختىتىش، ئىچنى ھەم ھۆنى توختىتىش، سۈيدۈكنى ئازايتىش	سەپرا مەنبەلىك كۆڭلى ئېلىشىش، تولغاق، تولا سېيىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەرگە ھەمدە ئاشقازاننى سوۋۇپ كەتكەنلەرگە زىيان قىلمىدۇ	مەستەكى، بەدىيان، رۇم بەدىيان	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سۇرۇنجان	گۈلىماساق ئائىلىسىدە-كى ئۆسۈمە-لۈك سورۇن-جاننىڭ قۇ-رۇق تەڭگە-سىمان يىلـ-تىزى	3 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	ئاغرىق توختىتىش، ئىششىق تارقىتىش، چوڭ - كىچىك تەرەتنى ماڭدۇ-رۇش، باھنى قۇۋ-ۇتلەش	چوڭ - كىچىك بوغۇملار ئاغرىقى، يەرقان قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەر ۋە ئاشقا-زانغا زىيان قىلىدۇ	كەتـ-را، شە-كەر، زەپەر	2～4 گرام
سۇگەت شېخى	تال - تە-رەكلەر ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مەجنۇنتال-نىڭ شېخى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	ھارارەتنى پەسەي-تىپ، يۇرەككە ئارام بېرىش، ئاغرىق پەسەيتىش، سۇيدۇك ھەيدەش	باش ئاغرىقى، خەپەقان، ئاشقازان ئاجىزلىقى، تۇنقاق-لىق، يەرقان، سىيىشنىڭ قىيىنلىشىشى، چوڭ - كىچىك بوغۇملار ئاغرىقى، سەل قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سو-غۇق مىزاج-لىقلار-غا زە-يان قىلىدۇ	قىزىل-گۈل ئەرە-قىسى، شېكەر	سۇيىدىن 50 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سۈگەتكۈل	تالگۈل ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سۆگەتكۈلە- نىڭ يوپۇر- مىقى ياكى دەرەخ قوۋ- زىقى	3 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق، زەھەرلىك	تارقىتىش، پارقە- تىش، قۇرۇتۇش، باھنى كۈچەيتىش	ھەر خىل ئىششقلار، يارىلار، قىچىشقاق، قوتۇر، باھ ئاجىزلىقى، بوۋاسىر قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	مېڭىگە زىيان قە- لىدۇ، كۆزنى قا- راڭغۇلاش- تۇرىدۇ، ئۆپكىگە زىيان قە- لىدۇ	مايلار ۋە ئو- غۇز سۈت، ھەسەل	بىر گرام
سۈتلۈك ئوت	سۈتلۈك ئوتلار ئائە- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كىچىك سۈتلۈك ئوتنىڭ پۈ- تۈن چۆپى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	ئىچىنى توختىتىش، مەنىي ۋە سۈيدۈكنى تىزگىنلەش، ئىچكى تەرەپتىن كېلىدىغان قاننى توختىتىش، يىلان زەھىرىنىڭ كېسىش	كۆپ ئېھتىلام بولۇش، تولغاق، خۇن كۆپ كېلىش، ئاشقازان، ئۇچەيدىن قان كېلىش قاتارلىق- لاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قە- لىدۇ	سۈت، شېكەر	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سۇنتلۇك ئوت (چوڭ)	سۇنتلۇك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چوڭ سۇتلۇك ئوتنىڭ چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	يۇمشىتىش، بوشاش- تۇرۇش	يۆتەل، زۇكام، قىسقا يۆتەل ۋە تەشەننۇجنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	سۇت	سۇيىدىن مۇزلاپتى مىقدارىدا ئىستېمال قىلىنىدۇ
سوغۇرمە	بۇ بىر خىل پارقىرايدىغان، ياپىلاق شەكىلىك مەدەن جىنستىكى تاش	قۇرۇق سوغۇق	ئارتۇق گۆش ۋە ھۆللۇكنى يوقىتىش، قان توختىتىش، كۆزنى روشەنلەشتۇرۇش	كۆز ئاجىزلىقى، باش ئاغرىش، شەقىقە، كۆيۈك قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق چان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	ئېھتىياجغا قاراپ سىرتىن ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سىرىق يۇگەي	يۆگەي ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سېرىق يۆگەينىڭ پۈتۈن چۆپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مادداىلارنى تارقىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، غەيرى تەبىئىي سەۋدا، بەلغەمنى سۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش	يەللەرنى تارقىتىش، غەيرى تەبىئىي بەلغەم، سەۋدانى سۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىقجان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	30 ~ 20 گرام
سىرىق يۇگەي تۇرۇقى	يۆگەيلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سېرىق يۆگەي ياكى باشقا خىلدىكى سېرىق يۆگەيلەرنىڭ ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 1 - دەرىجىدە قۇرۇق	سەۋدانى سۇرۇش، ئىششىقلارنى قايتۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىش	سەۋدادىن بولغان ھەر خىل كېسەللىكلەرگە، قورساق ئاغرىقى، گال ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	سىركىنجىبىن	6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سىدىر	جىگدىگە ئوخشايدىغان بىر خىل مۇنىلىك دەرەخنىڭ مۇنىسى	قۇرۇق سوغۇق	قىزىتما قايتۇرۇش، ئىچ سۇرۇشنى توختىتىش	قىزىتمىغا ئىچ سۇرۇشكە ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاج كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	گۈل-قەنت	ئەھ-ۋالغا قاراپ 20 گرام
سەقەنقۇر	يېڭنە بىلىق ئائىلىسىدىكى ھايۋانات بولۇپ، تېنى ياپىلاق ئۇزۇنچاق دۇمبە-سىنى ھالقىسىمان سۆڭەك يوق تۈرىدۇ	2 - دەرىجىدە ھۆل ئىسسىق	پەيلەرنى قۇۋۇتلەش، ئاغرىق پەسەيتىش، باھنى قۇۋۇتلەش سۈيدۈك ماخدۇرۇش	پەي، باھ ئاجىزلىقى، سۈيدۈك تۇتۇلۇپ قىلىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ			15~ گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سىغىز خان	قاغدىن ئالىراق، كىچىك-رەك، چىرايلىق بىر خىل قۇش	قۇرۇق ئىسىق	يەل تارقىتىش، چوڭ - كىچىك تەرەتنى راۋان قىلىش، قىزىتما قايتۇرۇش	يۇقۇرقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	نوسرە	مۇۋاپىق مىقدارداً
سوپۇن	مەشھۇر بىر خىل مادداً	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسىق	مادداًلارنى پىشۇرۇش، ئىششىقلارنى تارقىتىش، بەدەننى پارقىرىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش	يۇقۇرقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا، گالغا زىيان قىلىدۇ	ئىسقۇۋۇە كۈنجۈت يېغى بىلەن قۇستۇرۇش	ئىچكى تەرەپتىن ئىشلىتىلسە 6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
سىرىق زەرىڭ	سۇلفىدلىق بىرىكمىلەر تۇرىدىكى مىنېرال ماددا زەرنىڭ رۇدىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	چىرىشكە قارشى تۇرۇش، ئارتۇق گۆشلەرنى ۋە يىرىڭ-نى تازىلاش، قۇرتنى ئۆلتۈرۈش	ئىچكى - تاشقى بوۋاسىر، ھەر خىل يارىلار، تاز، دانىخو-رەك، قىچىشقاق، قوتۇر، سۆگەل، زەخمە ھەمدە باشنىڭ كېپەكلىشىشى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	خىلىتلارنى كۆيدۈرۈپ، تېرىگە داغ پەيدا قىلىدۇ باھنى سۇسلاشتۇرىدۇ	سېرىق ياغ، سېرىق ھېلىلە	125 مگ سىرتىن ئىشلىتىلىدۇ
سېرىق ھېلىلە	تۆت بۇرجەك ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھېلىلىنىڭ مېۋىسى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	مېڭىنى تازىلاش، ئاشقازاننى قۇۋۋەتلەش، سەپرانى سۇرۇش، ئاغرىق توختىتىش، سۈيدۈك ماڭدۇرۇش	ئۇنۇتقاقلىق، كۆرۈش ئاجىزلىقى، باش ئاغرىش، چاچ بالدۇر ئاقىرىپ كېتىش، مالىخۇلىيا، لەقۋا قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلەتىلسە مېڭىگە زىيان قىلىدۇ، ئۇچەينى قۇرۇتىدۇ	چەلان، سەرپىتان، بادام يېغى، كالا يېغى	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
سېمىز ئوت	سېمىز ئوت ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سېمىز ئوتنىڭ پۈتۈن چۆپى	1 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	ھاراقتنى پەسەيتىش، سۈيدۈك ماڭدۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش	ھەر خىل قىزىتما، سېيىشنىڭ قېينىلىشى، تولغاق، بۆرەك ۋە سۈيدۈك يولىدا تاش پەيدا بولۇش، ئۆچەي مەددىسى، ئىسسىقتىن بولغان باش ئاغرىقى، ئۆتكۈر ئۇسۇزلۇق، سۈيدۈك كۆيۈپكېلىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	يالپۇز	5~10 گرام
سېمىز ئوت ئۇرۇقى	سېمىز ئوت ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سېمىز ئوتنىڭ ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	قان تازىلاش، قىزىقلىق ۋە ئۇسسۇزلۇقنى پەسەيتىش، قان توختىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، سۈيدۈك ماڭدۇرۇش	ئىسسىقتىن بولغان جىگەر، ئاشقازان ئاجىزلىقى، سۈيدۈك ۋە ھەيزنىڭ ئېچىشىپ كېلىشى، سەرسام، بويۇن قېتىش ۋە تېرىنىڭ قىزىرىپ ئىششىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ.	كۆپ ئىستېمال قىلىنسا، كۆرۈش-نىئاجىزلاشتۇرىدۇ	كەرەپ-شە، يالپۇز، پىننە قوشۇپ بېرىلىدۇ	3~5 گرام

نامی	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۇچىسى	مىقدارى
سىمابال	يەككە مادىنلىق ئېلىمېنت - سىمابتۇر	2 - دەرىجىدە سوغۇق، 3 - دەرىجىدە ھۆل	ساغلاملىقنى ئاسراش، يەل ھەيدەش، پەي، ئاشقازان ۋە باھنى قۇۋۇزەتلەش	ئاشقازان ئاغرىش، باھ ئاجىزلىقى، سىقىلىس، قوتۇر، قىچىشقاق، يىرىڭلىق چاقا، ئاكىلە، چاچ بالدۇر ئاقىرىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئېغىز، چىش ۋە پەي، بۆرەككە زىيان قىلىدۇ	سۇت، ياغ، شورپا، مۇرابا، شەربەت	چوڭلارغا 2~3 گرام
سىياۋان	ئېيىقتاپاندىلىقلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سىيانىنىڭ قۇرۇتۇلغان ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئىشتىق تارقىتىش، يەل تارقىتىش، ھەيز ۋە سۈيدۈك ماڭدۇرۇش، ئاشقازان ۋە پەيلەرنى قۇۋۇزەتلەش، سۇت پەيدا قىلىش، چاچنى قارايتىش، ئاغرىق توختىتىش ۋە تېرىنى گۈزەللەشتۈرۈش	قورساق ئېسىلىش، قۇلۇنجى، نېرۋا ئاجىزلىقى، ئۇنۇتقاقلىق، رەئىشە، چاچ ئاقىرىش، بەرمس ۋە ھەيز توسۇلۇش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئۇنۇملۈك دورا سۈپىتىدە ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىقلارغا ۋە بۆرەككە زىيان قىلىدۇ	سىركىگە چىلاپ بېرىلىدۇ، كەتىرا قوشۇپ بېرىلسە، بۆرەككە بولغان زىيىنى ئازايىدۇ	2 ~ 5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
شاپتۇل	ئەتىرگۈل ئائىلىسىدىن كى ئۆسۈملۈك شاپتۇل دەرىخىنىڭ پىشقان مېۋىسى	2 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	ئىچىنى يۇمشىتىش، قان ۋە سەپرانىڭ قىزىقلىقىنى پەسەيتىش، ئاشقازان ۋە جىگەرنى قۇۋۋەتلەش	مېڭىگە قۇرۇقلۇق يېتىش، قىزىتما قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ھۆل مىزاج كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل ۋە زەنجىۋىل مۇراسىسى	مۇۋاپىق مىقدارى دائىم تېمال قىلىدۇ رۇلىدۇ
شاپتۇل مېغىزى	ئەتىرگۈل ئائىلىسىدىن كى ئۆسۈملۈك شاپتۇل ۋە ياۋا شاپتۇلنىڭ قۇرۇغان ئۇچكىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئۇچەينى سىلىقلاشتۇرۇش، قان ئايلىنىشنى راۋانلاشتۇرۇش، چاچ ئۇندۇرۇش ۋە سۈيدۈك ماڭدۇرۇش	قەۋزىيەت، ئۇچەي يارىسى، سۈيدۈكتىن قان كېلىش، بوۋاسىر، ھەيز توسۇلۇش، چاچ چۈشۈپ كېتىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاج كىشىلەرگە ھەمدە ئاشقازان ئاغرىقلىرىغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	3~6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
شاپتۇل مېغىزى يېغى	ئەتىرگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شاپتۇلنىڭ ئۇرۇقىدىن ئېلىنغان يېغى	قۇرۇق ئىسسىق	ئاغرىق توختىتىش، ئىچنى يۇمشىتىش، پارقىرىتىش، چاچ ئۇندۇرۇش	قۇلاق ئاغرىقى، قەۋزىيەت، داغ، سەپكۈن قاتارلىقلارنى ھەمدە چاچ چۈشۈپ كېتىشنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	مەسىكى، كەتىرا	مۇۋاپىق ئېلىپ ئىچكۈزۈلىدۇ
شازاندىرا	شازاندىرا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شىمال ۋە جەنۇب شازاندىرالىسىنىڭ مېۋىسى	مۆتىدىل	ئۆپكىنى ياخشىلاش، بۆرەكنى قۇۋۋەتلەپ، مەنىنى پەيدا قىلىش، ئىچ توختىتىش	زىققە، خەپەقان، ئۈيقۇسىزلىق، بۆرەك ئاجىزلىقى، ئىسھال ۋە نېرۋا ئاجىزلىقىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	زىرە	3～9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
شازاندىرا ئۇرۇقى	شازاندىرا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شازاندىرانىڭ ئۇرۇقى	سوغۇق	زەھەرنى قايتۇرۇش، جىگەرنىڭ كۈچەيتىش	جىگەر خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، زەھەر قايتۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش، يەرقانغا ئىشلىتىلىدۇ	سۇغۇق چان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	5 گرام
شاقاقۇل	گۈلسامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شاقاقۇلنىڭ يىلتىزسىمان غولى	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە ھۆل	بەدەننى ۋە باشنىڭ قۇۋۇشتىش، مەنىي پەيدا قىلىش ۋە قويۇقلىتىش، سۈت پەيدا قىلىش	كۆپ ئېھتىلام بولۇش، سۈت كېمىيىپ كېتىش	باشنى ئاغرىتىدۇ، ئىشتىھانى تۆۋەنلىتىدۇ	ھەسەل	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
شاكال بەدىيان	ماگنولىيە ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك شاكال بەدىياننىڭ مېۋىسى	قۇرۇق ئىسىق	ئاشقازاننى قۇۋۇ- ۋەتلەش، ھەزىم- نى ياخشىلاش، يەل ھەيدەش	سوغۇقتىن قۇسۇش، قور- ساق ئاغرىش، بۆرەك ئاجىز- لىقى قاتارلىق كېسەللەرگە ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغرىقى پەيدا قىلىدۇ	قۇرۇ- سا ياخشى بولۇپ كېتە- دۇ	5～3 گرام
شاقايىقۇنۇمان	ئېيىقتاپاز- لىقلار ئائە- لىسىدىكى ئۆسۈملۈك شاقايىقۇ- ماننۇنىڭ پۇتۇن چۆپى	قۇرۇق ئىسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، زەھەر قايتۇرۇش، داغ- نى يوقىتىش، قان توختىتىش	جاراسلىق تولغاق، سۇيدۇك، ھەيز توسۇلۇپ قېلىش، بەرەس، چاچ ئاقە- رىپ كېتىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ھەمدە مۇھىتتىكى جاراسىم ۋە زىيانلىق ھاشاراتلارنى يوقىتىشقا ئىشلىتىلىدۇ	دوڭساققا زە- يان قىلىدۇ، 3 گرام ئې- لىپ ھاراق بىلەن ئىچكۈ- زۈلسە، ئادەم- نى سارالىق قە- لىدۇ	بەدە- يان	3～2 گرام، گۈلى 0.1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
شاھتەررەچىنى	بۇ سۈتلۈك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك، يالماتقۇلاق-نىڭ پۈتۈن چۆپى	مۆتىدىل	جىگەر ۋە تالنىڭ توسالغۇلىرىنى ئېچىش، قان تازىلاش، سۈيدۈك ماكىدۇرۇش، چىشنى چىكىتىش، ئۇچ خىل خىلىتنى سۈرۈش، ئىشتىها ئېچىش	تېرە كېسەللىكلىرى، قىچىشقاق، تەمرەتكە، جىگەر ۋە تال توسۇلۇش، سۈيدۈك تۈتۈلۈش، يەرقان، خۇننىڭ كۆيگەنلىكىگە ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە-گە زە-يان قىلىدۇ	ھەسەل	6～10 گرام
شاھتەررە ھىندى	بۇ سۈتلۈك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شاھتەررە-نىڭ چۆپى	مۇرەكەپ، ئىسسىقلىق مايىلراق	تال ۋە جىگەرنىڭ توسالغۇلىرىنى ئېچىش، بۇزۇق ماددىلارنى سۈرۈش	غولى تېرە كېسەللىكلىرىگە، ئۇرۇقى سەۋدا ماددىسىنى سۈرۈشتە، كۆك ياپرىقى يەرقانىنى داۋالاشقا مۇۋاپىق كېلىدۇ	ئۆپكە-گە زە-يان قىلىدۇ	كاسە-سىنى	پارلىق سۇيى 50 ml

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
شەپەرەك	شەپەرەكلەر ئائىلىسىدىكى شەپەرەكنىڭ پۈتۈن تېنى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	سەپرانى سۇرۇش، ئىشقىلارنى تارقىتىش، ئاغرىق قالدۇرۇش	پالەچ، رەئىشە، زىققە، نىقرىس، چاچ چۈشۈش، سۆيدۈك تۇتۇلۇش، كۆزگە ئاق پەردە چۈشۈش، باھ ئاجىزلىقى قاتارلىقلار- نى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق- چان كە- شىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	ئېھتىياجلىق قاراپ بېرىلىدۇ
شاتىرەنجى	شاتىرەنجى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شەترەنجىنىڭ يىلتىزى بولۇپ يىلبويى يېغىۋالغىلى بولىدۇ	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بۇنى سىرتتىن ئىشلەتكەندە پارقىرىتىش، قىزارتىش، غىدىقلاش، پەيلەرنى قوزغىتىش؛ ئىچىدىن بېرىلگەندە ھەزىمنى ياخشىلاش، باھنى كۆچەيتىش، قويۇق خىلىتلارنى سۇرۇش، ئاۋازنى ساپ قىلىش رولىغا ئىگە	پالەچ، لەقۋا، پەي ئاجىزلىقلىرى، ھەزىمنىڭ ئاجىزلىقلىرى، بوغۇم ئاغرىقى، بەرەس، قىچىشىقاق، تىرە قوۋزاقلىشىش قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	سەمەي- غى ئە- رەبى، مەستە- كى	2~1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
شەۋكىران	كۆچۈلا ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شەۋكىران- نىڭ يىلتىزى	4 - دەرىجىدە سوغۇق	يەرلىك ئورۇننىش، مەست قىلىش، ئاغرىق توختىتىش، تارتىشىنى بوشىتىش، ئۇخلىتىش	مەقئەت كېسەللىكلىرى، بوۋاسىر يارىسى، بوغۇم ئاغرىقى، تىترىمە كېسەل، زىققە كېسەل قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	كۆزنى خىرەلەشتۈرىدۇ، تارتىشىش ۋە خىناق پەيدا قىلىدۇ	ھەسەل، گەپسەنتىن، جۇندەبىدەستەر	242～363 گرام
شۇمشا ئۇرۇقى	پۇرچاق ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شۇمشىنىڭ پىشىق ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	سۇيدۇك ھەيدەش، ھەيز ماڭدۇرۇش، ئىشتىھانى ئېچىش سىلغايتىش، يۇمشىتىش	يۆتەل، گال ۋە كۆكرەك- نىڭ يىرىكلىكى، ئىچ ئوتكۇ، تولغاق، ھەيز توسۇلۇش، باھنىڭ ئاجىز- لىقى، بەل ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغرىتىدۇ، ئىسسىق مىزاجلارغا زىيان قىلىدۇ	پالەك، سىمىز ئوت	1～3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
نىشەر.	مۇرەككەپ گۈلـ لۈكلەر ئائىلىسـ ىدىكى ئۆسۈملۈك شىخىنىڭ تېخى ئېچىلمىغان قۇرۇق غۇنچىسى	3 - دەرـ جىدە قۇـ رۇق ئىسسىق	سۇيدۇك ۋە ھەيزنى راۋان قىلىش، تەرەتنى يۇمشىتىش، ئىششىقـ لارنى قايتۇرۇش، يارـ لارنى قۇرۇتۇش، ئۇـ چەي سازاڭ قۇرتلىرىنى ئۆلتۈرۈش ۋە چىقـ ىرىش، زەھەر قايتۇرۇش	ئۇچەي قۇرتى، چاچ چۇشۇش، ھەر خىل قىزىتـ مىلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقاـ زان ۋە مېڭگە زىيان قىلىدۇ	مەسـ تىكى رۇمى، تورـ مۇس	1~4 گرام
شىكەر تېغال	مۇرەككەپ گۈللۈكـ لەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چوڭ خوخا يوپۇرمىقىنىڭ ئۈستىدىكى قۇرت قاپارتقۇچىسى چوڭ تۇمشۇقلۇق قۇرتنىڭ پارازىتلارچە ياشىشى ئارقىسىدا ھاسىل بولىدۇ	مۆتىدىل	سىلغايتىش، يۇمشـ تىش	گال يىرىكلىكى، ئۆپكە يالليۇغى، قۇرۇق يۆتەل، ئاشقازان‌قاتارلىق كېسەلـ لىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ		شېكەر ۋە تەرەنجىبىن	12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
شىكەر قومۇشى	باشاقلىق ئۆسۈملۈك- لەر ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك شېكەر قۇ- مۇشنىڭ غولى	1- دەرد- جىدە ئىسسىق، 2 - دەرد- جىدە ھۆل	يۇرەكنى قۇۋۋەت- لەش، ئىچنى يۇمشىتىش، سۈيدۇك ھەيدەش، ئۇسۇزلۇقنى بېسىش، چىشنى چىڭىتىش ۋە پاكىزلەش، توسالغۇلارنى ئېچىش	بەدەن ئاجىزلىق، سۆزنەك، ھەزىم ئاجىزلىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	تاماقتىن كېيىن كۆپ يېسە قورساق- نى ئېسىدۇ، يەل پەيدا قىلىدۇ، ئاشقازاننى بۇزىدۇ، ياشانغان ۋە بەلغەم مىزاج كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	روم بەد- يان، سۇدا قاينە- تىپ ئىشلە- تىش لازىم	مۇۋاپىق
شىرخىست	دەرەخنىڭ شاخلىرىغا چۈشۈپ توڭلايدىغان بىرخىل شەبنەمدۇر	1 - دەرد- جىدە ھۆل ئىسسىق	پارقىرتىش، تەبىئەتنى يۇمشىتىش، سەپرانى ۋە كۆيگەن خىلتلارنى سۈرۈش، كۆكرەك- نى يۇمشىتىش، بەلغەمنى بوشىتىش ۋە چىقىرىش	ئىسسىقتىن بولغان قىزىتمىلار، يۆتەل، كۆكرەك قۇرۇقلۇقى قاتارلىق كېسەللىكلەر- گە ئىشلىتىلىدۇ	مەنىنى سۇيۇلدۇرد- ۇ، يەل پەيدا قىلىدۇ	بادام يېغى، ئارپىبە- دىيان، گۈلاب	12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
شىنجاڭ بالدىرغىنى	بۇ كۈنلۈك- سىمان گۈل- لۈكلەر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بالدىرغاز- نىڭ يىلتە- زى	مۆتىدىل	سوغۇق يەلنى تارقا- تىش، ھۆللۈكنى ھەيدەش، ئاغرىق توختىتىش	سوغۇقتىن بولغان زۈكام، باش ئاغرىقى، قورساق ئاغرىش، ئىچى سۇرۇش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ			ئەھ- ۋالغا قاراپ مۇۋا- پىق مىق- دارداً
شۇرە قەلەمى	ئاق رەڭلىك كرىستال بولۇپ، تۈزلۈق يەر يۈزىدە يىغا- لىپ قالىدۇ	قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئې- چىش، بۈزۈق ماددا- لارنى سۈرۈش، قا- زىتما پەسەيتىش	بۆرەك ۋە دوڭساق تېشىنى چۈشۈ- رۈش، سۆزنەك، قىنچىقاق بوغۇم ئاغرىقى، قان تومۇر قېتىش قاتارلىقلارنى داۋالاش مەقسەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك- كە زە- يان قىلىدۇ	كەتىرا	3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
شاتۇت	بۇ ئۇزۇمە ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈمە- لۈك شاتۇت- نىڭ مېۋە- سى	2 - دەرە- جىدە سو- غۇق، 1 - دەرىجىدە قۇرۇق	سەپرانى پەسەيتىش، ئىسسىقتىن بولغان كاناي ئىششقىنى قايتۇرۇش، ئىشتە- ھانى ئېچىش	ئېغىز ۋە گال كېسەللىكلىرىگە ھەمدە ئىسھالغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە مېڭە- گە زە- يان قىلە- دۇ	ھەل سەل ياكى جاۋا- رىش دورە- لار	20 ~ 30 گرام
شۇكانى	Ⅱ بۇ مۇ- رەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈمە- لۈك چوڭ خوخىنەك پۈتۈن چۆپى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	زەھەر ۋە ئىششىق قايتۇرۇش، قان توختىتىش	قىزىتما، ئىچ ئۆتكۈ، ئاق كېسەل، قان كېتىش، مەقئەت ئىششىقى قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ		كەترا	5~8 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
شىكەر	بۇ شېكەر قومۇشى ياكى قىزىل-چىنناك سۈيىدىن پىششىقلاپ ئىشلەنگەن تاتلىق پارا-شوك	2 - دەرە-جىدە ئىسسىق، 1 - دە-رىجىدە قۇرۇق	مېڭە ۋە روھىي قۇۋۋەتنى كۈچەي-تىش، پەي ۋە سۆ-ڭەكلەرگە ئوزۇق بولۇش	قان ئازلىق، ماغدۇرسىزلىق، ئۇنۇنقاقلىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلە-دۇ. دورا ياساشقىمۇ كېرەك بولىدۇ	ئۆپكە ۋە ئاشقا-زانغا زىيان قىلىدۇ	بادام، سۈت	مۇۋاپىق مىقدار-دا ئىشلە-تىلىدۇ
شادىنەج	ماش ياكى نوقۇت چوڭلىقىدە-كى قىزىل رەڭلىك مە-نىرال ماددا	1 - دەرە-جىدە سو-غۇق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	ماددىلارنى تارقا-تىپ، جاراھەتنى پۈتتۈرۈش، ئۆپكە ۋە ئۇچەيدىكى يىرىڭلىق ئىششىقلارنى يوقىتىش	ئىسھال، قاناش، سىل، ئۇچەي جاراھىتى، كۆز قىزىرىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	دوڭ-سۈنغا زىيان قىلىدۇ	ئەرەب يىلە-مىسى، كەتىرا	1~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
غاپىس	ئازغان ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك غاپىسىنىڭ پۈتۈن چۆپى	قۇرۇق ئىسسىق	قان تازىلاش، ئىشتىق قايتۇرۇش، توسالغۇلارنى كېچىش، سۇيدۇك ۋە ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش	جىگەر ۋە ئاشقازان يالليۇغى، كونا ۋە يېڭى قىزىتمىلار، قىچىشقاق، تەڭگىسمان چاچ چۈشۈش، تەمرەتكە قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تال ۋە ئۇرۇق دانغا زىيان قىلىدۇ	رۇمبىدىيان	6~7 گرام
كارىۋان	كۆپ تۈشۈكلۈك زەمبۇرۇغلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاچچىق ئاق تۈۋاقنىڭ تېنى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بۈزۈق خىلتلارنى چىقىرىش، زەھەر قايتۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىش	بەلغەمدىن بولغان قىزىتما، باش ۋە بوغۇم ئاغرىقلىرى زىققا، يەرقان، كۆكرەك ئاغرىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	گالغا زىيان قىلىدۇ	يېڭى سۈت	1 —0.5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ق-ر-ق-	بۇ سۆگەت ئائىلىسىدە- كى بىر خىل يوغان دەرەخنىڭ مېۋىسى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	مادداىلارنى تارقىتىش، زەھەر قايتۇرۇش، بە- دەننى قۇۋۇتلەندۈرۈش	شەقىقە، ئۆپكە سە- لى، ئۇچەي يالۇغى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ۋە زەھەرلىك ھاشاراتـ لار زەھرىنى قايتۇ- رۇشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆڭۈل- نى ئې- لىشتۇ- رىدۇ، كۆكرەك- كە زە- يان قە- لىدۇ	كەتىرا	مۇۋاپىق مىقداردا
ق-	ئۆردەك ئا- ئىلىسىدىكى بىر خىل ئۆي قۇشى	ھۆل ئىسسىق	ياخشى قان پەيدا قە- لىش، سەمرىتىش، ئىششقلارنى تارقىتىش	يەل، ئۇچەيياللۇغى، ئىستىسقا، چوڭ بو- غۇملار ئاغرىقىقاتار- لىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقا- زانىنى ئېغىر- لاشتۇر- دۇ	پىياز	مۇۋاپىق مىقداردا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قەرەنجومشەك	كالپۇكسىمان گۈلى ئۆكلەر ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك قەلەمپۇر پۇراقلىق رەيھانىسىمان پۇتۇن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	نېمىگە ۋە بۇرۇنىسىمان توسالغۇلىرىنى ئېچىش، يۇمشىتىش، سىلىقلاشتۇرۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، يۇرەك، ئاشقازان، جىگەر گەرنى قۇۋۇەتلەش، ئىشتىهانى ئېچىش	يۇرەك ئاجىزلىقى، خاپىغان، زۇكام، ئاشقازان، جىگەر ئاجىزلىقى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	باشنى ئاغرىتىدۇ. مەيدىدە ئاچچىق سۇ پەيدا قىلىدۇ	بىنەپشە ۋە سىركەنجىبىن	5گرام
قەرەنفىل	سۇتلۇك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئىسسىق فورىياسى، ئانتىكو يورۇم ئۆسۈملۈكىنىڭ سۇتى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	پارقىرىتىش، يۇمشىتىش، كۆيدۈرۈش، قىزىتىش، ھەيز ماڭدۇرۇش، بەلغەمنى سۈرۈش	پالەچ، لەقۋا، تەشەنۇچ، ئىستېرخا، رەئىشە، باش قېيىش، ئىرقىنىسا، بوغۇم ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە، قان مىزاج كىشىلەرگە مۇڭاپىق كەلمەيدۇ. بالىياتقۇغازىيان قىلىدۇ	مۇقەل، رۇبۇش، دارچىن، ئاپاۋىيە، سەمىغى ئەرەبى، رەۋغىنى، بادام، سۇنبۇل، تېپ قاتارلىقلار	0.2~0.4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
فەنىرمايە	تۆگە ئائىلىسىدىكى هايۋان قوش لوكىلىق تۆگە، كالا ئائىلىسىدىكى هايۋان كالا، توشقان ئائىلىسىدىكى هايۋان هەر خىل توشقانلارنىڭ يېڭى تۇغۇلغان بالىسىنىڭ قېرىنىدىن ئېلىنغان ئۇغۇز سۈتى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئاشقازان ۋە يۇرەكنى كۈچەيتىش، قان توختىتىش، زەھەر قايتۇرۇش	تۇتقاقلىق، خەپەقان، ئىسهال، ئۇچەي جاراھىتى، ئەزالارنىڭ قېتىپ قېلىشى، خۇن چىگىلىش، قىزىتما، بۇرۇن قاناش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلىتىلسە، ئاشقازان ۋە ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	زىرە	بىر گىرام
فۇندۇق	بۇ قىيىن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك، ئۇرمان ياكى قىشلاقنىڭ قۇرۇتۇلغان پىشىق ئۇرۇقى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	مېڭىنى، پەي - نېرۋىنى قۇۋۋەتلەش، باھنى كۈچەيتىش، مەنىي كۆپەيتىش، سەمرىتىش، مۇسكۇللارنى چىڭىتىش.	جىسمانىي ئاجىزلىقى، ئاشقازان ئاجىزلىقى، يۆتەل، زىققە، تۆتۈۋېلىش قابلىيىتىنىڭ تۆۋەنلىكى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق چان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	4~12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قۇرۇق	پالما ئاۋ- لىسىدىكى ئۆسۈملۈك پالما دەرد- خىنىماك مېۋىسى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	تۆتۇش، ئىششىق ياندۇرۇش، مەددە چۈشۈرۈش	ئىچ ئۆتكۈ، چىش,تۇڭى قاناش، ئاق خۇن كېلىش، مەنى تۆتالماسلىق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆكرەككە زىيان قى- لىدۇ، تاش شەكىللەن- دۇرىدۇ	كەتىرا	3~5 گرام
ئۇرۇق	بۇ بىر خىل ساپ، سۇ- زۇك كەل- گەن ئەتۇار- لىق مېنرال مەدەن	3 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق، 1 - دەرجە- دە سو- غۇق	يۇرەك ۋە مېڭىنى قۇۋۇەتلەش، زەھەر قايتۇرۇش	يۇرەك ئاجىزلىقى، خىيالپەرەس- لىك، كۆز تورلىشىش، يارا قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ۋە زەھەرلىك ھاشارەت زەھرىنى قايتۇرۇشتا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەككە زىيان قى- لىدۇ	كەتىرا	0.8 ~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قارا ئاق	كاۋا ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك ئاچچىق قا-پاقنىڭ مې-ۋىسى	هۆل سو-غۇق	ئىچنى يۇمشىتىش، سوۋۇتۇش، تۆ-تۈش، ئۇيقۇ كەلتۈ-رۈش، سۈيدۈك هەي-دەش، هۆللۈك پەيدا قىلىش	ئىسسىقتىن بولغان جىگەر كېسەللىكى، ئىچى سۇرۇش، مېڭە پەردە يالليۇغى، جۇنۇپ، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاجلارغا زىيان قى-لىدۇ. خام قاپاق ئاش-قازانغا زە-يان قىلىدۇ	ھەسەل	3~5 گرام
قاپاق ئۇرۇقى	كاۋا ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك ئاچچىق قا-پاقنىڭ ئۇ-رۇقى	2 - دەرە-جىدە هۆل سو-غۇق	تەشنالىقنى قاندۇ-رۇش، سۈيدۈك ماڭدۇرۇش	قىزىتمىنى پەسەيتىش، ھەر خىل قىزىتمىلار، ئۇسسۇزلۇق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	بەلغەم مى-زاجلارغا زىيان قى-لىدۇ	ھە-سەل، ناۋات	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قارا ئەندىز	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك قارا ئەن- دىزنىڭ يىل- تىزى	قۇرۇق ئىسسىق	كۆكۈلنىي خۇشال قىلىش، توسالغۇلار- نى ئېچىش، جىگەر- نىڭ ئاغرىقلىرىنى توختىتىش، يەلنى يوقىتىش	يۇرەك ئاجىزلىقى، ئاشقازان ياللۇقى، باھ ئاجىزلىقى، مۇپاسىل، بەل، كىچىك بوغۇملار ئاغرىقى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىش- لىتىلسە، قانىنى بۇ- زىدۇ. مە- نىنى قۇرۇتىدۇ	سىر- كە، ئاچ- چىق ئانار سۇيى، خېمە- رى بە- نەپشە	5گرام
قارا جۇربەق	ئېيىقتاپاڭ- لىقلار ئائى- لىسىدىكى ئۆسۈملۈك خەربەقنىڭ يىلتىزى	3 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	كۈچلۈك سۇرۇش قۇرت ئولتۇرۇش	ساراڭلىق، ئومۇمىي بەدەن سۇلۇق ئىششقى، يەرقان، باش ئاغرىش، بەزگەك، تەمرەتكە قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ھامىلە- دارلارغا ھەمدە بە- دىنى ئا- جىزلارغا زىيان قە- لىدۇ	ھەسەل	2~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قارا كۆز بەدىيان	كۆنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سې- رىتقىچەكنىك قۇرۇتۇلغان پىششىق ئۇرۇ- قى	3 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسىق	ئاغرىق توختىتىش، كۆكۈلنى خۇشال قىلىش، ھەيز ماڭدۇرۇش، يەل ھەيدەش، سۈيدۈك ھەيدەش	بوغۇم ئاغرىقلىرى ۋە ئىششىق- لىرى، قورساق ئېسىلىش، بۆرەك ئاغرىقلىرى، قۇلاق ئاغرىقلىرىنى داۋالاش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	مېڭىگە، كۆزنىڭ كۆرۈشى- گە ۋە باھقا زە- يان قىلى- دۇ	سىر- كەنجە- بىن ۋە چۈچۈ- مەل نەرسە- لەر	2~3 گرام
قارا كۆز بەدىيان مايىسى	كۆنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سې- رىتقىچەكنىڭ يۇمران شېخى ۋە يوپۇرمىقى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسىق	يەل ۋە ئىششقلارنى تارقىتىش، ھەزىمگە ياردەم بېرىش، سۈيدۈكنى، ھەيزنى ماڭدۇرۇش، ماددىلا- رنى پىشۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىش	سۈيدۈك تۇتۇلۇش، ھەيز توسۇلۇش، جىگەر، قورساق ئاغرىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	مېڭە، كۆز، بۆ- رەكلەرگە زىيان قى- لىدۇ	لىمون سۇيى، قەلەم- چۇر، دار- چىن، ھەسەل	20 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۇچىسى	مىقدارى
قارا ھىلىلە	چاھار بۇرجەك ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھىلىلىنىڭ قۇرۇتۇلغان مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	قان تازىلاش، ھەزمنى كۈچەيتىش، ھۆللۈكنى قۇرۇتۇش	نېرۋا ئاجىزلىقى، بۇۋاسىر، چاچ ئاقىرىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	5-7 گرام
قارا تۇرۇك	ئازغان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قارا ئۇرۇك دەرىخىنىڭ مېۋىسى	1 - دەرىجىدە سوغۇق، 2 - دەرىجىدە ھۆل	يۇمشىتىش، سەپرا ۋە قان خىلىتىنى پەسەيتىش، ئۇسسۇزلۇقنى قالدۇرۇش، ئارام بېرىش	ئىسسىقتىن بولغان باش ئاغرىقى، كۆكۈل ئېلىش، سەپرا خاراكتېرلىك قىزىتما قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	مېڭە كېسەللىكى، ئاشقازان كېسەللىكى، سوغۇق مىجەزلەرگە زىيان قىلىدۇ	گۈل- قەنت، مەستەكى، مالئۇل ھەسەل، كۈندۈر	10~30 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
قارا ئۇجمە	ئۇجمە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قارا ئۇجمىنىڭ مېۋىسى	ھۆل سوغۇق	قان ۋە سەپرانىڭ قىزغىنلىقىنى پەسەيتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، زەھەر قايتۇرۇش	ئېغىز شىللىق پەردىسى ياللۇغى، گال ئىششىقى ۋە قۇزىيەتنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	پەينى بوشاش- تۇرىدۇ	مۇۋاپىق رۇمى- جىددىي	1 گرام
قارامۇچ	قارامۇچ ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قارامۇچنىڭ پىشىقى قۇرۇق مېۋىسى	3 - دەرىجىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	ھەزىمنى ياخشىلاش، يەلنى يوقىتىش، بەلغەم چىقىرىش، پەي، نېرۋىلارنى قۇۋۋەتلەش، بەدەننى قىزىتىش، سۇيۇقلۇقلارنى تارتىش، ئاشقازاننى قۇۋۋەتلەش، يۇرەكنى قوزغىتىش	ئىشتىهاسىزلىق، ھەزىمنىڭ ئاجىزلىقى، قورساق ئېسىلىش، چىش ئاغرىقى، تال يالليۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىجەز- لاردە باش ئاغرىقىنى پەيدا قىلىدۇ. كۆكرەك ۋە گالىنىڭ يېرىكلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ	ئىسسىق مىجەز- لار ئۈچۈن سوغۇق تەبىئەتلىك يانغىلادۇر	1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ھودا	قوش ماكان- لىق بىر خىل ھايۋان	2 - دەرد- جىدە ھۆل ئىسسىق	ئەزالارنى يۇمشا- تىش، سەمرتىش، بوغۇم ئاغرىقىنى پەسەيتىش	بەدەن ئاجىزلىقى، مۇپاسىل، سوغۇقتىن بولغان باش ئاغرىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇزۇن- داسىد- ئىدۇ	زىرە	مۇۋاپىق مىقدار- دا بې- رىلىدۇ
قايماق	كالا ئائىلە- سىدىكى كالا ۋە سۈ كا- لىسى سۈتى- نىڭ ئۈستى- دە پەيدا بول- غان مېيى	1 - دەرد- جىدە ھۆل ئىسسىق	سەمرتىش، يۆتەل پەسەيتىش	ئورۇقلۇق، ئۆپكە يالىلۇغى، ئىسھال، ئۆچەي يالىلۇغى، قۇرۇق يۆتەل قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ پىيىل- سە ئىشتە- ھانى تۈتىدۇ	شېكەر، تۇز	100 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قەرداق	كۈنلۈكسمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا زىرائەتلىك ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەدەننى قىزىتىش، تېرىنى قىزارتىش، شىلىمشىق خىلىتىلارنى چىقىرىش، ئىچكى ئەزالارنىڭ كۈچلەندۈرۈش	پالەچ، سەرئى، ئىستىرخا، كونا يۆتەل، بوغۇملار ئاغرىقى، يانپاش ئاغرىقى، بۆرەكتە ئۇششاق تاشلار پەيدا بولۇش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	ئەمەن، رۇم بەدىيان، سېرىق ئوت	4گرام
قەسىبۇززەررە	جىنتىيانا ئائىلىسىدىكى جىلۋە ئۇرۇقدەشىدىكى ئۆسۈملۈك، تۈكلۈك جىلىۋىنىڭ قۇرۇتۇلغان پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قانىنى تازىلاش، ئىششقلارنى ياندۇرۇش، يۇمشىتىش، تۈتۈش، سۈيدۈكنى ھەيز ماكدۇرۇش	جوزام، ئىششق، تەمرەتكە ۋە باشقا تېرە كېسەللىكلىرى، قىزىتما، ئىچى سۇرۇشلەردە ئىشلىتىلىدۇ	بەل ئومۇرتقىسىغا زىيان قىلىدۇ	رۇم بەدىيان	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قارا دورا	تاغدا بولىدىغان بىر خىل دەرەخ	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، سۈيدۈك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش، زەھەر قايتۇرۇش	يۇقىرىقىي مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	كۆكرەككە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	6 گرام
قەلەمپۇر	مىرتە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قەلەمپۇرنىڭ غۇنچىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	تىنچلاندۇرۇش، قىزارتىش، خۇشبۇي قىلىش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، يەلنى يوقىتىش	چىش ئاغرىقى، ھەزىم بۇزۇلۇش، قورساق ئېسىلىش، يۈرەك، مېڭە ئاجىزلىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك ۋە ئۇچەيگە، ئىسسىق مىزاجلارغا زىيان قىلىدۇ	سەمرە غى ئەرەبى	2~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قەلەمپۇر يېغى	مىرتە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قەلەمپۇرنىڭ قۇرۇق غۇنچىسىدىن پارلاندۇرۇپ ئېلىنغان ماي	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەش ئەزا خىزمىتىنى، نېرۋىنى قۇۋۋەتلەش، ئۇچىنچى دەرىجىلىك سوغۇق دورىلارنىڭ زەھەرلىك تەسىرىنى يوقىتىش، ئاشقازان، بۆرەكنى قىزدۇرۇش	ھەمىدەش، ئېغىز پۇراش، چىش ئاغرىقلىرى، بوغۇم ئاغرىقى، قۇسۇش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇرۇقدانغا زىيان قىلىدۇ	ئەرەب يېلىمى	1~3 گرام ئاساسەن سىرتقى تەرەپتىن ئىشلىتىلىدۇ
قەلەي	كۆمۈش-رەڭ، يۇمشاق، پاراقسىمان، سېتال، سېلىشتۇرما ئېغىرلىقى 7.2	3 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ھۆللۈكنى قۇرۇتۇش، بۇزۇق ماددىلارنى يوقىتىش، مەنى قويۇلدۇرۇش	سەرتان، سىفلىس، ئۇچلۇق سۆگەل، بالىياتقۇ يارىسى، قوتۇر، تەمرەتكە، ئاقما قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	مىقدارىدىن ئېشىپ كەتسە زەھەرلەيدۇ	سۈت، قايماق ۋە ياغلىق تاماملار	0.125 ~ 0.25 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
قەنبەل	سۈتلۈك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كالا- مالانىڭ مېۋىسى يۈزىگە يېغىلىپ قالىدىغان قۇمسىمان مادداا	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	مادداىلارنى تارتىلاش، زەھەر قايتۇرۇش	توتو قۇرۇت كېسەللىكى، يىرىڭلىق جاراھەت، زەھەرلىنىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان ۋە ئۆچەك زىيان قىلىدۇ	كەتكىچە، مەستە- كى، رۇمبىدە- يان	3~6 گرام
قەنتەربىئون سەغىر	چىنىگۈل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈمۈ- لۈك كىچىك قەنتوربيون- نىڭ پۈتۈن چۆپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	سۇيدۇك ۋە ھەيزنى راۋان قىلىش، بەلغەم بوشىتىش	بوغۇم ئاغرىقى، دېمى سىقىش، قاپاقنىڭ ئىششىقى ۋە ئاغرىقى، قۇلاق ئاغرىقلىرىغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆچەيگە زىيان قىلىدۇ	سەمەن- غى ئەرەبى، كەتىرا	$1\frac{1}{2}$~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قەنتەربىون كەبىر	جىتيانا ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چوڭ قەنتو- رىيوننىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرد- جىدە ئىسسىق، 3 - دە- رىجىدە قۇرۇق	ماددىلارنى تارقا- تىش، جىگەر، تال توسالغۇلىرىنى ئېچىش، چىرايىنى پارقىرىتىش، سۇيدۇك، ھەيز كەل- تۈرۈش	قۇلىنج، ئۆپكە ياللۇغى، جىگەر، تال توسۇلۇشلىرى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	مېڭىگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل ۋە تاتـ- لىق نەرسە- لەر	2~6 گرام
قەھۋە	رويان ئائى- لىسىدىكى قەھۋە ئۇ- رۇقدىشىدە- كى بىر نەچچە خىل ئۆسۈملۈك- نىڭ ئۇرۇ- قى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	قويۇق خىلتلارنى تارقىتىپ، توسالغۇ- لارنى ئېچىش، ئاشقازاننى قۇۋۇەت- لەش، سۇيدۇك ھاي- دۇرۇش	سەپرا ۋە قان سەۋەبلىك باش ئاغرىش، ھەزىم ناچارلىقى، ئىچ ئۆتكۈ ھەمدە روھىي ھالەت نورمال- سىزلىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سو- غۇق چانلار- غا زى- يان قىلىدۇ	زەنجە- بىل زەپەر	مۇڭا- پىق مىق- دارىدا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
فەيسۇم	بۇ بىر خىل تاغدا ئۆسىدىغان بەرەڭ جاسىپ	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يەل تارقىتىش زەھەر قايتۇرۇش، نەپەسنى راۋانلاشتۇرۇش، تاش چۈشۈرۈش	كۆكرەك ئاغرىقى، جاراھەت، بۆرەك تېشى، ئاشقازان ئاجىزلىقى، زەھەرلىنىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنىڭ قىينىلىشى قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە گە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا، فەشخاش	6گرام
چوڭ كاۋا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قوغۇنىڭ مېۋىسى	ئىسسىق سوغۇق لۇقتا مۆتىدىل، 2 - دەرىجىدە ھۆل	ئۇزۇق بولۇش، ھۆللۈك يەتكۈزۈش، تېرىنى سىلىغلاشتۇرۇش	بۆرەك ۋە سۈيدۈك يوللىرى توسۇلۇش، سۆزنەك قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يېسە ئىچ ئالارغا زىيان قىلىدۇ	سىركەن جىن ياكى چىنار سۈيى	مۇۋاپىق مىقدارداً

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قوغۇن تۇرۇقى	كاۋا ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك قوغۇنىنىڭ ئۇرۇقى	1 - دەرە-جىدە ئىسسىق، 2 - دە-رىجىدە ھۆل	توسالغۇلارنى ئې-چىش، بەدەننى تازىلاش، مەنى كۆپەيتىش	جىگەر ئىششىقى، سۇيدۇكنىڭ ئېچىشىپ كېلىشى، گال ئاغرىقى ۋە باھ ئاجىزلىقىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	بىنەپ-شە	5~7 گرام
قوغۇنشۇن	قارامتۇل يۇمشاق ۋە چۈرۈك مە-دەن.	2 - دەرە-جىدە ھۆل سو-غۇق	قورۇش، ماددىلارنى تارقىتىش ۋە زەھەر قايتۇرۇش	ھەر خىل يارا ۋە يالىۇغلار، بوغۇم ئاغرىقلىرى، قوتۇر، كۆز قىزە-رىش، كۆپ ئېتىلام بولۇش قاتارلىق-لارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە-گە زە-يان قىلىدۇ	سۇت ياكى ھەسەل	0.2~0.6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قومۇش يىلتىزى	باشاقلىق ئۆسۈملۈك- لەر ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك قومۇشنىڭ يىلتىزى	1 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	قىزىتما قايتۇرۇش، سۇيدۇك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش، قۇ- سۇشنى توختىتىش	ھەرخىل تەپلەر، سۇيدۇك ۋە ھەيز توسۇلۇش، ئىشتىھاسىزلىق، ھۆ بولۇش، تاز، تەمرەتكە قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە- گە زە- يان قىلىدۇ	كەتىرا ياكى پىنـ- ەدۇق	7~12 گرام
قوي گۆشى	ھەممە كە- شىگە تو- نۇشلۇق بولغان ھاي- ۋان قوينىڭ گۆشى	قۇرۇق ئىسسىق	تەبىئىي قۇۋۋەتنى كۈچەيتىش	ماغدۇرسىزلىق، باش ئاغرىش، باھ ئاجىزلىقى، ئاشقازان سوۋۇپ كېتىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	روھنى تۆۋەن- لەشتۈ- رىدۇ	ھەر خىل كۆك- تاتلار	مۇۋا- پىق مىق- دارداـ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ھ:	قامچا ئوت ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك ئات قۇلاقنىـــاك ئۇرۇقى	3 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	ئۇزۇق بولۇش، بۆ- رەكنـــى قۇۋۇەتلەش سەپكۇننى چۇشۇ- رۇش	ئۇمۇمىي بەدەن ۋە باش ئاجىزلىقى، ئۇنۇتقاقلىق، توغماسلىق، سەپكۇن، سۆگەل، كۆز ئېقى قاتارلىـــقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىـــ- سىـــق مىزاج- لىق كىشـ- لەرگە زىيان قىلىدۇ	غورا، ئاچ- چىقسۇ	مۇۋا- پىق مىق- دارىدا
قۇستە	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك قۇستە- ناك يىلتە- زى	3 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	روھىي قۇۋۇەتنـــى ئورغۇتۇش، بۇزۇق ماددىلارنى چىقىرىش	لەقۋا، ئۇنۇتقاقلىق، زىققا، داغ، سەپكۇن، تەمرەتكە، ئۇچەي قۇرتى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋ- ساق ۋە ئۆپكە- گە زە- يان قىلىدۇ	رومـ- بىدە- يان يا- كى گۈل- قەنت	2~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قۇشقاچ گۈشى مىكسى	لونخور قۇشى ئائىلىسىدىكى ئاق قۇشقاچ ۋە باشقا قۇشقاچلار-نىڭ گۆشى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئومۇمىي بەدەننىڭ كۆچەيتىش، سەمرىتىش، ئەستە ساقلاش كۈچىنى ياخشىلاش، باھنى قوزغاش	ئومۇمىي بەدەن ۋە باھ ئاجىزلىقى، ئۇنۇتقاقلىق، توغماسلىق، سەپكۈن، سۆگەل قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	غورا، ئاچچىقسۇ	مۇۋاپىق مىقدارىدا
قۇشقاچ گۈشى مىكسى	لونخور قۇشى ئائىلىسىدىكى ئاق قۇشقاچ ۋە ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇقداش قۇشقاچلارنىڭ ھۆل ياكى قۇرۇتۇلغان مېڭىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەدەننى سەمرىتىش، باھنى قوزغاش، ئىچنى توختىتىش	پالەچ، لەقۋا، پۈت - قول قولىشىش، تولا چۈش كۆرۈش، باھ ئاجىزلىقى، تۇغماسلىق، گاسلىق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ئانار، غورا سۈلىرى، سىركەنىڭ جىببىن	ئەھۋالغا قاراپ بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قۇلقۇل	كەندىرگە ئوخشايدىغان بىر خىل ئۆسۈملۈك. ئىناق ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە ھۆ ئىسسىق	سەمرىتىش، باھىنى كۈچەيتىش	بۆرەكنى كۈچەيتىش، بەدەننى سەمرىتىش، باھنى كۈچەيتىش	ئاشقازان ۋە بالىياتقۇغا زىيان قىلىدۇ	سىركە كەندىجىن	15 ~ 30 گرام
قۇل يىلىن	جاڭگال ۋە كۆل بويلىرىدا بولىدىغان بىر خىل قۇيرۇقلۇق ھايۋان	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يەللەرنى تارقىتىش، زەھەر قايتۇرۇش، يارا پۈتتۈرۈش	ھەر خىل جاراھەتلەرنى ساقايتىش، بەدەندىكى ئوقنى چىقىرىش، كۆز ئېقىنى چىقىرىۋېتىش، باھنى كۈچەيتىش مەقسەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يېسە روھىي جىددىيلىك پەيدا قىلىدۇ	سىركە	ئەھۋالغا قاراپ بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قۇندۇز قەھرى	قۇندۇزلار ئائىلىسىدىكى ھايۋان ياۋروپا قامىسى ياكى كانادا چولۇ قامىسىنىڭ پۇراقلىق ئۇرۇق خالىتىسىنىڭ ئاجرالمىلىرى	3 ـ دەرىجىدە قۇرۇق ئىسىق	نېرۋىنى جانلاندۇرۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، سپازمىنى بوشىتىش، تارقىتىش، قۇرۇتۇش، قىزىتىش، يۇمشىتىش، پەيلەرنى قۇۋۇزەتلىش، ئاغرىق پەسەيتىش، ھەيز ۋە سۈيدۈكنى راۋانلاشتۇرۇش	ھېستېريە، سەرئى، دۈيلىنىش، زىققە، رەئىشە، پالەچ، ئۇيقۇسىزلىق، نېرۋا ئاجىزلىقى، خۇن چىگىلىش قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلارغا زىيان قىلىدۇ	بىنەپشە شەربىتى	0.5 گرام
قۇنۇ-	كالا ئائىلىسىدىكى ھايۋان ئىنەك (سېيىر) ۋە سۇ كالىسىنىڭ سۈتىنى ئۇيۇتۇپ ياسايدىغان ئاق قويۇق مادا	2 ـ دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	سەپرا خىلىتىنى تەڭشەش، ئۇيقۇ كەلتۈرۈش ۋە ئوزۇق بولۇش	ئۇيقۇسىزلىق، قۇرغاقلىق، ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەردىكى باش ئاجىزلىقى، قان بېسىمى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاجلارغا زىيان قىلىدۇ	مۇرابا، مەجۇن، جەۋاھىرش	100 ~ 300 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
قىشقى سۈرمىسى	كالا ئائىلىسىدىكى ئىنەكنىڭ سۈتىدىن ھاسىل قىلىنىدىغان مەھسۇلات	2 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	سەپرانى پەسەيتىش، ھۆللۈك يەتكۈزۈش	ئۈيقۇسىزلىق، ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەردىكى باش ئاغرىقى، جىگەرنىڭ قىزىقلىقى ۋە قان بېسىمىغا قىلىنىدىغان ئىلاجىدا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق غۇۋاچان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	زىرە	100～400 گرام
قىزىقنىز ئورۇقى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قېرىقىزنىڭ ئورۇقى	سوغۇق	تازىلاش، زەھەر قايتۇرۇش	يارا، مۇدۇر- چاقا، تەمرەتكە، سۈت بېزى يالليۇغى، ئۆپكە جاراھىتى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا ياكى رومبىدىيان	3～9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قىلىن دارچىن	كافۇر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك دارچىننىڭ قوۋزىقى	2 - دەرىجىنىڭ ئاخىرى، 3 - دەرىجىنىڭ ئەۋۋىلىدە قۇرۇق ئىسسىق	يەل تارقىتىش، ئاشقازاننى - كۆچەيتىش، خۇشبۇي قىلىش	سوغۇقتىن بولغان بالش ئاغرىقى، ھەزىم ئاجىزلىقى، ئېغىز پۇرىشى، بالىياتقۇ ئاجىزلىقى، ئىششىق قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	سەرپىستان	2~4 گرام
قىرغاۋۇل	قىرغاۋۇل ئائىلىسىدىكى قىرغاۋۇلنىڭ پوتۇن تېنى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 1 - دەرىجىدە قۇرۇق	توسالغۇلارنى ئېچىپ، ساپ قان پەيدا قىلىش، مېڭە ۋە ئاشقازاننى كۆچەيتىش، داغ ۋە جاراھەتنى يوقىتىش	ھەزىم ئاجىزلىقى، ئۇنۇتقاقلىق، داغ، چاچقا ئاق سانجىش، كۆزگە ئاق چۈشۈش، يىرىڭلىق جاراھەت قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلارنىڭ ئىشنى ئاغرىتىدۇ	سەركەنجەبىن	ئەھۋالغا قاراپ بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ۋىجا	بىر خىل ئۆسۈملۈك- نىڭ ئۇرۇ- قى	4 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	بۇزۇق خىلتىلارنى سۈرۈپ چىقىرىش، ھەزمنى ياخشىلاش	سوغۇقتىن بولغان باش، كۆز ۋە قۇلاق ئاغرىقى، زۇكام، سەرسام، بوغۇم ئاغرىقى، سەۋدا مەنبەلىك ئىششىق قاتارلىقلارنىڭ داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج- لىق كىشى- لەرگە زىيان قىلىدۇ	كاسنى سۈيى ياكى سىركە	6~9 گرام
قىزىل بۇغداش	قامچىگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قىزىل بوغا- راشنىڭ پۇ- تۇن چۆپى	1 - دەرە- جىدە ھۆل سو- غۇق	ھارارەتنى پەسەي- تىش، قانلىق ۋە ئاددىي ئىچ ئۆتكۈنى توختىتىش	تولغاق، ئۆتكۈر قىزىتما، قان تۆكۈرۈش، كېزىك، سۆزنەك، بوۋاسىر قاتارلىقلارنىڭ داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	قورساققا پەيدا قىلىدۇ	زەنجىبىل	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	گىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قىزىلجا	لويلا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك قىزىلچىنىلك يىلتىزى	ھۆل گىسىق	بەلغەم بوشىتىش، گىششق قايتۇرۇش، پەي چىكىتىش	بۆرەك ئاجىزلىقى، مۇپاسىل، لەقۋا، شەقىقە، چىش ئاغرىقى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا گىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	چۈچۈمەل نەرسىلەر	40 گرام
قىزىل چۈچىكەن	گۈلسامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چۆپ- چىنىلىك يىلتىزسىمان غولى	يېگىسى ھۆل گىسىق، قۇرۇقى قۇرۇق گىسىق	توسالغۇلارنى ۋە ئارتۇق ماددىلارنى بىر تەرەپ قىلىش، زەھەرنى قايتۇرۇش	مالىخۇلىيا، باھ ئاجىزلىقى، بوغۇم ئاغرىقى، سىل، سىفلىس، قۇتۇر، بۆرەك ۋە سۈيدۈك يولى يارىسى، كونا باش ئاغرىقى قاتارلىقلارنى داۋالاش مەقسىدە گىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ئانار	6~9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قارا تاش تۇرۇقى	تاغدا بولىدىغان بىر خىل دەرەخنىڭ مېۋىسى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	يۇرەك، تالنى قۇۋۇۋەتلەش، قان ئايلىنىشنى ياخشىلاش، توسالغۇلارنى ئېچىش	يۇقىرىقى مەسىتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	كۆكرەككە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	5گرام
قىزىل زەرنىخ.	سۇلفىدلىق بىرىكمىلەر تۇرىدىكى مېنېرال ماددا قىزىل زەرنىخ رۇدىسى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ھۆللۈكنى قۇرۇتۇپ، جاراھەتنى پۈتتۈرىدۇ	ھۆل ۋە قۇرۇق قېچىشقاققا ئىشلىتىلىدۇ. قالغان تەرەپلىرى سېرىق زەرنىخقا ئوخشايدۇ	ئۇچەيگە زىيان قىلىدۇ	شېكەر سۇيى، ھەسەل، سۈت	سىرتىنى ئەھۋالغا قاراپ بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قىزىل سەندەل	پۇرچاق ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سەندەلنىڭ ياغاچلىق قىسمى	2 - دەرد- جىدە سو- غۇق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	قان تازىلاش، ئاغ- رىق پەسەيتىش، تۇتۇش	ئىسسىقتىن بولغان يۇرەك ئاجىزلىقى، قان سېيىش، قان تۆكۈرۈش، ئىسھال، ئاق خۇن قاتار- لىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە باھ- قا زد- يان قىلىدۇ	ھەسەل ياكى ناۋات	1~5 گرام
قىزىل مىس	گۈڭگۈرت ماددىلىرى تۇرىدىكى كان رۇدد- ىسى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	تۇتۇش، تارقىتىش، توختىتىش، زەخىم- لەرنى پۈتتۈرۈش	ماخاۋ، سىفلىس، پالەچ، لەقۋا، بوغۇم ئاغرىش، نەزلە، زۇكام، يۆتەل ھەمدە ئايرىم تېرە كېسەللىك- لىرىگە ئىشلىتىلىدۇ	خەفە- قان ۋە گال ئاغرىش- قا زد- يان قد- لىدۇ	كالا سۈتى ۋە يې- غى، ئەنە- جۇر، سېرىقچېچەك	0.5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
قىزىلگۈل	ئەتىرگۈل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك قىزىل- گۈلنىڭ دەسلەپ ئې- چىلغان گۈ- لى	مۆتىدىل	رەئىس ئەزالارنىڭ قۇۋۋەتلەش	ھەزىم ئاجىزلىقى، يۇرەك قېرىنچە ياللۇغى، جىگەر ياللۇغى، كۆز، قۇلاق ئاغرىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	جىنسىي قۇۋۋەتىنى ئاجىز- لاشتۇرىدۇ	رومبېدىيان	5~7 گرام
قىزىلموچ	پىدىگەن ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك قىزىل- مۇچنىڭ مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	تارقىتىش، قوزغاش	ھەزىم ناچارلىقى، مۇپاسىل، بەل ئاغرىقى، ھاشارات زەھرىدىن زەھەرلىنىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يې- يىشكە بولمايدۇ. ئو- مۇمىي بەدەندە زەھەرلە- نىش پەيدا قىلىدۇ	قايماق	1~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
كاسنە	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك كاسە- نىنىڭ پۈ- تۈن چۆپى	ھۆل ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئې- چىش، قان تازىلاش ۋە سوۋۇتۇش، ئىس- سىقتىن بولغان ئىششقلارنى قايتۇ- رۇش	يەرقان ئىستىسقا، باش ئاغرىش، سۇيدۇك تۇتۇ- لۇش قاتارلىقلاردا ئىش- لىتىلىدۇ	يۆتەل پەيدا قىلىدۇ	ئاق شېكەر، بىنەپشە شەر- بىتى	كاسنە سۇيە- دىن 50 م ل
كاسنە ئۇرۇقى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك كاسە- نىنىڭ ئۇ- رۇقى	قۇرۇق سوغۇق	توسالغۇلارنى ئې- چىپ، سۇيدۇك ھەي- دەش، قان تازىلاش	جىگەردە توسالغۇ پەيدا بولۇش، يەرقان، سۇلۇق ئىششق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆڭۈلنى ئېلىشتۇرە- دۇ	سىركەنجىبىن	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كاشىم	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كاشمىنىڭ يىلتىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، خام خىلتلارنى پىشۇرۇش، كۆكرەكنى بوشتىش، ئاشقازانىنى قۇۋۇەتلەش	پالەچ، لەقۋا، بوغۇم ئاغرىقى، نەپەس يوللىرى كېسەللىكلىرى، ئاشقازان ئاجىزلىقى، ئىستىقا قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	باشنى ئاغرىتىدۇ، دوۋسۇنغا زىيان قىلىدۇ	ئارپىبەدىيان ياكى پىدىگەن ئۇرۇقى	2.5 گرام ئىستىقا- غا 5 گرام
كافۇر	كامفورا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كامفور دەرىخىدىن ئېلىنىدىغان قەلەمچىسىمان ياكى كىرىستال شەكىللىك جەۋھەر	مۇرەككەپ تەبىئەتلىكتۇر. 3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يۇرەك، مېڭىنى قۇۋۇەتلەش، قوزغىتىش ھەم ئارام بېرىش، بەلغەم چىقىرىش، يەرلىك ئورۇننى مەست قىلىش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش	ئىسھال، مۇسكۇل ئاغرىش، سىل، كۆكرەك پەردە يالليۇغى، يۇرەك، مېڭە ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلەتسە ھەزىمنى ئاجىزلىتىدۇ. مەنىنى ئازايتىدۇ. چاچنى ئاقارتىدۇ. بۆرەك ۋە دوۋساقتا تاش پەيدا قىلىدۇ	ئىسپار، ئەنبەر، جۇندى بىدەستەر، گۈلقەنت، بىنەپشە	~ 500 125 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كاكىنەچ	پەتەنگان ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شوخلەكنىڭ قۇرۇتۇلغان ، مېۋىسىنىڭ گۈل كاس- سىسى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	چىرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، جىگەر ۋە دوۋساقتىكى توسال- غۇلارنى ئېچىش، ئارام بېرىش	بۆرەك ۋە دوۋساقتىكى يىرىڭلىق يارا، بۆرەك تېشى قاتارلىقلارنىدا- ۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئەزالار خىزمىتىنى سۇسلاشتۇ- رىدۇ	گۈلقەنت	5~7 گرام
كالا جۇۋىسى	كالا ئاتىلە- سىدىكى ھايۋان كالا ياكى سۇ كالىسىنىڭ قۇرۇتۇلغان زەكىرى	قۇرۇق ئىسسىق	بۆرەكنى قۇۋۇۋەتلەي- دۇ	بۆرەك ۋە باھ ئاجىزلە- قى، چىقىق (گىرىژ) قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلە- دۇ	ئاشقازانغا زىيان قە- لىدۇ	سىركە	20 ~ 30 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
كالا سۈتى	كالا ئائىلىسىدىكى هايۋان ئېنەك (سىرنىك) نىڭ سۈتى ياكى سۈ كالىسىنىڭ ئاق رەڭلىك مايسىمان سۈتى	مۆتىدىل	ئوزۇق بولۇش، زەھەر قايتۇرۇش، بەدەننى پارقىرىتىش	مېڭىگە قۇرۇقلۇق يېتىش، تۇتقاقلىق، مالىخولىيا، ئۆپكە ياللۇغى، قۇلۇنجى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	هەسەل، شەكەر	250～500 گرام
كالا مېيى	كالا ئائىلىسىدىكى هايۋان كالىنىڭ گۆشى	ھۆل ئىسسىق	سەمرىتىش، پەينى چىكتىش	ماغدۇرسىزلىق، ناماز شام قارىغۇسى، ئۆپكە ياللۇغى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا ئېغىر كېلىدۇ	ئاچچىقسۇ يا كى چامغۇر	200 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كالا ئائىلىسى	كالا ئائىلىسىدىكى هايۋان كالا ياكى سۈ كالىسىنىڭ ئۆتى	سوغۇق	ئۆت، جىگەرنى قۇۋۇەتلەش، تۈشۈش، جاراھەتنى پۈتتۈرۈش	ئۆت، جىگەر ئاجىزلىقى، بوۋاسىر، يىرىڭلىق جاراھىت، تەمرەتكە قىچىشقاق، گال ئاغرىقى قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	بەدىيان	20 ~ 30 گرام
كالىلىك بەسىي	يېسۈنلەك ئائىلىسىدىكى بىر خىل كۆكتات	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	خىلتلارنى پىشۇرۇش، يۇمشۇتۇش ۋە قۇرۇتۇش	بەدەن ئاجىزلىقى، ئىسهال، خۇمارلىق، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	مېڭىگە زىيان قىلىدۇ	ياغ ۋە تۇز	مۇۋاپىق مىقدارىدا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كالى زىرە	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك كالى زىرىنىڭ پىشقان مې- ۋىسى	3 - دەرە- جىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسىق	ئىششىق تارقىتىش، بەلغەمنى تازىلاش، ئاغرىق پەسەيتىش، مەددە چۈشۈرۈش	ھەر خىل بوغۇم ئاغرىق- لىرى، ئۇچەي مەددىسى، بەرمس ھەمدە ھەر خىل ئىششقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك ۋە ئۆپكىگە زىيان قە- لىدۇ	تاغ يالپۇزى	2~5 گرام
كامادىرىيۇس	بىر خىل گىياھ بولۇپ، پىشقا- دىن كېيىن يوپۇرمىقى، ئۇرۇقى تۆكۈ- لۈپ كېتىشتىن بۇرۇن ھەمە قىسىملىرىنى ئورۇپ قۇرۇ- تۇپ ئىلىنىدۇ	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسىق	توسالغۇلارنى ئې- چىش، خىلتلارنى يۇمشىتىش ۋە چىقىرىش	يۆتەل، كۆكرەك ئېغىر- لىقى، ھەيز ۋە سۈيدۈك تۇتۇلۇش، تال ئىششە- قى، بۆرەك ۋە دوۋسۇندا تاش پەيدا بولۇش قاتار- لىقلارنى داۋالاشتائىشلە- تىلىدۇ	ئۇچەيگە زىيان قە- لىدۇ	كەتىرا	3~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كاۋا	كاۋا ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك كاۋىنىڭ ئېتى	قۇرۇق ئىسىق	قەنت سىيىش كېسەللىكى، يۇقىرى قان بېسىم كېسەللىكىگە مەنپەئەت قىلىش، ئىششىق قايتۇرۇش، يۆتەل توختۇتۇش	يۇقىرىقى مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	زىرە	مۇڭا-پىق مىق-دارىدا
كاۋا ئۇرۇقى	كاۋا ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك كاۋىنىڭ ئۇرۇقى	ئىسسىقتا مايىل	مەددە چۈشۈرۈش، سۈيدۈك ھەيدەپ، ئىششىق ياندۇرۇش، سۈت پەيدا قىلىش	قاپاق ئۇرۇقى مەددىسىنى چۈشۈرۈشتە مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا ئۆپكە يالليۇغىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	قورساقنى كۆپتۈرىدۇ	زىرە، جۇڭنە	20 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كەبابە	قارىمۇچ ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كەبىنەك قۇرۇتۇلغان مېۋىسى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	چىرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، سۇيدۇك ھەيدەش، ھەيز ماۋ-دۇرۇش، يۇمشا-تىش	سۆزەنەك، سۇيدۇك تو-سۇلۇش، خۇن چىگىلىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلە-دۇ	باشقا ۋە دوۋساقلا زىيان قە-لىدۇ	باش ئۇچۇن سەندەل، دوۋ-ساق ئۇچۇن مەستىكى	3 گرام
كەبابە خەندان	سۇزاپ ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كەبابە خەن-دانىنىڭ مېۋە پوستى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	يۇرەك مېڭىنى كۈچەيتىش، ھەزىم-نى ياخشىلاش، ئاغ-رىق پەسەيتىش	چىش ئاغرىش، چىش تۇۋى بوشاپ كېتىشكە مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، ھەزىم ئاجىزلىقى، ئىسترخا، ئېغىز پۇراش قاتارلىق-لاردىمۇ قوللىنىلىدۇ	دوۋساقلا زىيان قە-لىدۇ ياكى پاش ئاغرە-قى پەيدا قىلىدۇ	كافۇر، نېلۇ-پەر، مەستە-كى، سەندەل، گۈلاب	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كەپتەر	پاختەك، كەپتەر ئائىلىسىدىكى قۇش ئۆڭ كەپتىرى، ياۋا كەپتەر ۋە قىياسلىق كەپتەرنىڭ پۈتۈن تېنى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەدەننى قۇۋۇەتلەش، پۇت، قول ئاغرىقىنى قالدۇرۇش، زەھەر قايتۇرۇش، ھەيز مائىدۇرۇش، توسالغۇلارنى ئېچىش	ئومۇمىي بەدەن ئاجىزلىقى، پالەچ، لەقۋا، رەئىشە، باش ئاغرىش، بوغۇم ئاغرىش قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	غورا سۈيى، سىركە، يۇمغاقسۈت	20 گرام
كەپتەر تۇخۇمى	پاختەك ئائىلىسىدىكى قۇش ئۆڭ كەپتىرىنىڭ تۇخۇمى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەدەننى، باھنى قۇۋۇەتلەش	بەدەن ئاجىزلىقى، باھ ئاجىزلىقى قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىقجان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركەنجىبىن	مۇۋاپىق مىقدارىدا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كاتېھىندى	پۈرچاق ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈمە-لۈك كاتېھىندى ۋە رويان ئائە-لىسىدىكى ئۆسۈملۈك قو-نۇن‌كاتېھىنە-دىسىنىڭ قۇرۇ-تۇلغان ئۇسارە-سى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	قان تازىلاش، تۆ-تۇش، قۇرۇتۇش ۋە مەددە چۈشۈرۈش	يەر قان، ماخاۋ، سۈيە-دۈك ئېچىشىپ كېلىش، ئىسھال، چىش تۇۋىقا-ناش، ئېغىز ئاغرىش، كۆپ ئېھتىلام بولۇش، ئۇچەي مەددىسى قاتارلىق-لارغا ئىشلىتىلىدۇ	باھنى تۆ-ۋەنلىتىدۇ، بۆرەكتە تاش پەيدا قىلىدۇ	ئىپار، ئەن-جەر، زەپەر	1~2 گرام
كەتىرا	پۈرچاق ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈمە-لۈك كەتىرانىڭ ۋە ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇقداش بول-غان دەرەخنىڭ يېلىمى	ئىسسىق سوغۇقتا مۆتە-دىل، ھۆل تە-رەپكە ما-يىل	سىلىغايتىش، يۇ-شىتىش، ئارام بېرىش، قان توختە-تىش، قانىنى ۋە باشقا سۇيۇلۇپ كەتكەن خىلتلارنى قويۇقلە-تىش	دورىلاردىن زەھەرلە-نىش، قان كېلىش، ئۆپكە جاراھىتى، سۈيدۈك يولى يىرىڭلىق يارىسى، بەرەس قاتارلىق-لاردا ئىشلىتىلىدۇ	تۆۋەن تە-رەپتىكى ئەزالارغا زىيان قە-لىدۇ	رۇم بەدىيان	1~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
كەنىر ئاجىنى	پۇرچاق ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شىنجاڭ كە-تىراسىنىڭ يىلتىزى	ئىسسىقتا مايىل	جاراھەتنى پۈتتۈ-رۈپ، گۆش ئوندۇ-رۇش، ئىششىق ياندۇرۇش، تېرە تۆ-شۈكلىرىنى ئېچىش	كونا ئىسھال، سوئى چىقىپ قېلىش، بالىياتقۇ چىقىقى، سوزۇلما بۆرەك جامى ياللۇغى، سۈت بېزى ئىششىقى، ئاستا خاراكتېر-لىك يارا، غدۇمرەك، خۇن چىگىلىشىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			8~15 گرام
كەرەپشە	ئۇششاق يو-پۇرماقلىقلار ئائىلىسىدە-كى بىر خىل كۆك-تات	قۇرۇق ئىسسىق	يەللەرنى تارقىتىش، ئىششىق ياندۇرۇش	دوربىدىن زەھەرلىنىش، ئىشتىھاسىزلىق، ئۇچەي ياللۇغى، سۆگەل قاتار-لىقلارنى داۋالاشتا ئىش-لىتىلىدۇ	قان بېسىمنى چۈ-شۈرىدۇ، باھنى ئا-جىزلىتىدۇ	رۇم بەدىيان	20 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كەرەپشە ئۇرۇقى	ئۇششاق يو-پۇرماقلىقلار ئائىلىسىدىكى كەرەپشە-نىڭ ئۇرۇ-قى	قۇرۇق ئىسسىق	سۇيدۇك ھەيدەش، زەھەر قايتۇرۇش، ئىششىق ياندۇرۇش	يۇقىرىقى مەقسەتلەرە ئىشلىتىلىدۇ	باھقا زىيان قىلمىدۇ	زىرە	مۇۋاپىق مىقدارىدا
كەركىدان مۇڭگۈزى	كەركىدان ئائىلىسىدە-كى ھايۋان بىر نەچچە خىل كەر-كىدانىنىڭ مۇڭگۈزى	قۇرۇق ئىسسىق	قان توختىتىپ، جاراھەتنى پۈتتۈ-رۇش، تۇغۇتنى ئاسانلاشتۇرۇش	بوۋاسىر، ئەزالارنىڭ قانىشى، جاراھەت، قىيىن تۇغۇت قاتارلىق-لارغا ئىشلىتىلىدۇ	قانىنى قو-يۇلدۇرىدۇ	كەرەپشە	ئەھ-ۋالغا قاراپ بېرى-لىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كەرۋىلا	كۈنلۈكسىمان گۈللىۋكلەر ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا زىرەنسىگە مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	يۇمشىتىش، تۇتۇش، جاراسىملارنى ئۆلتۈرۈش	نەپس سىقىلىش، بەرمس، قورساق كۆپۈش، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، ئۇچەي مەددىسى قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە بۆرەكتە توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ	ھەسەل، كەتىرا	3~5 گرام
كەسلەنچۈك	كەسلەنچۈك ئائىلىسىدىكى ھايۋان ئالا چىپار كەسلەنچۈك سىقى تېنى	قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى چۈشۈش، يەل ھەيدەش، زەھەر قايتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش	مېڭىگە قان چۈشۈش، پالەج، سەل، بوغۇم ئاغرىقى، لەقۋا، تۇتقاقلىق، جاراھەت قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	رەئىشە پەيدا قىلىدۇ	سىركەنجىبىن	مۇۋاپىق مىقدارda

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كەبەرەس	بىر نەچچە خىل ھەشەرنىڭ مۇھىلىساتسىيە ئۇسۇلىدا ھاسىل قىلىنغان خىرە دۇر. يۇنگدا سىرلاب، گىلى ئەرمەنى، ئاق زاك، تاش تۇز قاتارلىقلار قاتناشتۇرۇلىدۇ	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق		دوڭساق تېشى، كونا جاراھەتلەر، خانازىر، ناسۇر، سىفلىس، قوتۇر، تاز، سۇيدۇك كانالچە يالىلۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	رەئىس ئەزالارغا زىيان قىلىدۇ	كالا سۇتى شورپىلىق تاماق، كەتىرا گرام	0.01 ~ 0.02
كەكىرە تۇرۇقى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۇسۇملۇك كەكرەنىڭ قۇرۇتۇلغان مېۋىسى	سوغۇق	قىزىتما پەسەيتىپ زەھەر قايتۇرۇش، قاننى جانلاندۇرۇش، ئىششق قايتۇرۇش	چىيقان، غەلۋىرەك، ئىششق، بوغۇم يالىلۇغى، مۇپاسىل قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	روم بەدىيان	مۇۋاپىق مىقدارىدا ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	گىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
كەكلىك	قىرغاۋۇل ئائىلىسىدە- كى قۇش كەكلىكنىڭ پۇتۇن تېنى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق گىسسىق	ياخشى قان پەيدا قىلىش، باھنى قۇۋۇەتلەش، گىس- ھالنى توختىتىش، بەرەسنى يوقىتىش	رەئىس ئەزالار ئاجىزلىقى، پالەچ، لەقۋا، كۆكرەك ساھەسى ئاغرىش، تۇتاقلىق، ئۇنۇتقاق- لىق، ئورۇقلۇق، نامار شام قارىغۇسى، تەمرەتكە، قوتۇر، داغ، سەپكۈن قاتارلىقلاردا- گىشلىتىلىدۇ	خۇمار قىلىپ قويىدۇ. ئۇي- قۇنى قاچۇرە- دۇ، كۆزنى ئاجىزلىتىدۇ. مالىخولىيانا مۇپتىلا قىلىدۇ	قايماق، سۇت، سىر- كەنجىبىن، ھەسەل	3 گرام
كەندىر ئۇرۇقى	كەندىر ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كەندىرنىڭ قۇرۇتۇلغان پىششىق ئۇرۇقى	قورۇق سوغۇق	تۇتۇش، ئاغرىق توختىتىش، قىزىتما ياندۇرۇش، باھنى قۇۋۇەتلەش، مەست قىلىش	شەقىقە، مەنىي تۇتالماس- لىق، ئۇيقۇسىزلىق، ھەرخىل ئەزالار ئاغارتقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىدۇ	خۇمار قىلىپ قويىدۇ. ئۇيقۇ- نى قاچۇرىدۇ، كۆزنى ئاجىز- لىتىدۇ. مالى- خۇلىيانا مۇپتىلا قىلى- دۇ	قايماق، سۇت، سىر- كەنجىبىن، ھەسەل	3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
كەھرىبا	كونا قارىغاي ئائىلە. سىدىكى ئۆسۈملۈك. لەرنىڭ پىلىسى بىر ئاسسىدا كۆرۈلۈپ تېلىپ، مەلۇم مۇد. دەتسىن كېيىن تېنىپ ھاسىل بولغان ھىدروگار. بونلار	ئىسسىق - سوغۇق- لوقتا مۆ- تىدىل، 2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق	ئىچ توختۇتۇش، قان توختۇتۇش، كۆڭۈلنى ئېچىش، يۈرەكنى قۇۋۋەتلەش	قانلىق ئىسھال، ئىچكى - تاشقى ئەزالارنىڭ قانىشى، ناچار ماددىلار- نىڭ ئاشقازانغا قۇيۇلۇ- شى، سۈيدۈكنىڭ كۆپۈپ كېلىشى، ئاشقازان - بۆرەك ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلى- دۇ	كۆپ ئىش- لىتىلسە باشنى ئاغ- رىتىدۇ	بەنەپشە	1.5 گرام
چوقا ئائە- لىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆتكىنىڭ يىلتىزسە- مان غولى	قۇرۇق ئىسسىق	ھەزمنى ياخشە- لاش، ئىچىنى يۇمشىتىش، قىزىتما قايتۇرۇش، مەددە قۇرۇت ئۆلتۈرۈش، يەل ھەيدەش	ئىشتىھاسىزلىق قەۋزىيەت، ئومۇمىي بەدەن سۇلۇق ئىششقى، يەرقان، ئۇچەيدە قۇرت پەيدا بولۇش، شەقىقە ۋە دوۋسۇن ئاغرىش قاتار- لىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	قۇستۇرىدۇ ۋە تارتە- شىش پەيدا قىلىدۇ	بادام يېغى، مەستىكى	3~6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كۆچۈلا	كۆچۈلا ئا- ئىلىسىدىكى دەرەخ كۆ- چۈلانىڭ مېۋىسى	3 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	پەي، گۆشلەرنى چىڭىتىش، قو- رۇش، تۇتۇش، ئاغ- رىق قالدۇرۇش	پالەج، لەقۋا، مۇپا- سل، ئىستىرخا، باھ ئاجىزلىقى، بەل ئاغرىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلە- دۇ	زەھەرلەيدۇ	سۇت	0.2 گرام
كۆندۇر	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى تۈسۈملۈك 3 خىل كۆندۇر دەرىخىنىڭ ئېقىپ چۈشىدە- غان يېلىمى	2 - دە- رىجىدە ئىسسىق، 1 - دە- رىجىدە قۇرۇق	مادىلارنى پىشۇ- رۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، قان توختىتىش، بەلغەم چىقە- رىش، تۇتۇش، قاتۇرۇش	كاناي شاخچىلىرى- نىڭ كېڭىيىپ كېتىشى، يۇرەك ئاجىزلىقى ۋە شەلۋەرىگەن يارىلارنى ساقايتىشقا ئىشلىتە- لىدۇ	كۆپ ئىشلە- تىلسە خىلتە- لارنى كۆيدۈرە- دۇ. ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەردە باش ئاغرىقى پەيدا قىلىدۇ	شېكەر	1~6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
كۈنجۈت	بوتا كۆز ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۈندۇشنىڭ يىلتىزى	3 - دەرىجىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	بۇزۇلغان سەۋدانى چىقىرىش	پالەچ، لەقۋا، بىھۇشلۇق، بۆرەكتە تاش ھاسىل بولۇش، داغ، سەپكۈن، بوغۇم ئاغرىقى، بەرمس قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا، سۇت	0.3~0.5 گرام
كۈنجۈتكى دورىسى	سېپىيە ئائىلىسىدىكى ھايۋان سېپىللا سىياۋ بېلىقى ياكى سېپىللا بىلىقنىڭ ئىچكى قېپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئاشقازان سۇيۇقلۇقىنى تەڭشەش قان توختىتىش، جاراھەتنى پۈتتۈرۈش، تراخوما دانچىلىرىنى يوقىتىش، ئاق خۇننى توختىتىش	12 بارماق ئۆچەي يارىسى، سىل، ھەر خىل ئەزالار قانىشى، كۆز يارىسى، قۇلاق يىرىڭداش، سەپكۈن، داغ، مۇدۇر، ئىستىسقا قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلىتىلسە توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ	قاپاق مېغىزى يېغى	1~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كۆكتاش	مۇلفات كىسلاتا تۇرىدىكى كان ماددىسى كۆك- تاشىنىڭ كرىس- تال رۇدىسى ياكى مۇنئىي ياسالما تەركى- بىدە مۇ تۇتقان مىس مۇلفات كىسلاتاسى	4 - دە- رىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئارتۇق گۆشنى يوقىتىش، قان تازىلاش، ھۆل- لۈكنى قۇرۇتۇش	ھەر خىل ياراـ جاراـ ھەتلەرگە ئىشلىتىلـ دۇ	مىقدار- دىن ئېـ شىپ كەتسە، ئەكىس تەسىر بېرىدۇ	قۇستۇ- رۇش، قاي- ماق، سۇت، تۇخۇم ئېـ قى، شورپا	سىرتـ دىن مۇ- ۋاپىق مىقداردا ئىشلـ تىلىدۇ
كۆك تامۇر	شاخ - يوپۇرماقلـ رى باشقا تامۇتلار- نىڭكىگە ئوخشايدـ خان، پىشىقچە بىگىلى بولمايدـ خان، پوستى قې- لىن بىر خىل تامۇت بولۇپ، ئاپتونوم رايونـ مىزدا ئۆستۈرۈلـ دۇ	1 - دەرد- جىدە سو- غۇق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	ئاشقازان، جىگەرنى قۇۋۇەتلەش، ئىشتىھا ئېچىش، سەپرا پەسەيـ تىش، سېسىق گازلارـ نىڭ مېڭگە چىقىشىنى توسۇش، ئۇسۇزلۇقـ نى بېسىش	ئىسھال، كۆكۈل ئاينىش، ئاشقازان، جىگەر ئاجىزلىقى، ئىشتىھاسىزلىق، ئۇسۇزلۇق، يۆتەل قاتارلىقلاردا ئىشلـ تىلىدۇ	سوغۇق مىجەز- لىكلەرگە زىيان قـ- لىدۇ	ھەسەل، زىرە	ئەھـ ۋالغا قاراپ ئىسـ تېمال قىلـ نىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كۆكسۈلتان	ئازغان ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆكسۈلتاننىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	سەپرا مەنبەلىك قىزىتما ۋە قەينەپسەيتىش، ئاغرىق توختىتىش	قۇرۇقلۇقتىن بولغان تەب ۋە ئىسقىتىن بولغان يۆتەلنى يوق قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ئالۇچە گۈلى بىلەن قەنت قوشۇپ بېرىلىدۇ	بىمارنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ بېرىلىدۇ
كۆكسۈلتان ئۇرۇقى	ئازغان ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆكسۈلتاننىڭ ئۇرۇقى	مۆتىدىل	قاننى راۋانلاشتۇرۇپ، بەلغەم ھەيدەش، ئۇچەينى سىلىقلاش، سۇيدۇك ھەيدەش	كۆكرەك چىكىلىقى، قەۋزىيەت قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ	ھەسەل	8~10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كۆكنار چېچىكى	كۆكنار ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆكنارنىڭ چېچىكى	سوغۇق	ھۆتەل پەسەيتىش، ئاغرىق توختىتىش	يۆتەل، كۆكيۆتەل، ھەر خىل ئاغرىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	باھقا زىيان قىلمىدۇ	ھەسەل	2 گرام
كاۋا كاۋا	كاۋا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆك كاۋىنىڭ پىشقان مېۋىسى	ھۆل سوغۇق	مېۋىسى ۋە ئۇرۇقى قىزىتما قايتۇرۇش، سۈيدۈك ھەيدەش، قان توختىتىش، ئىششىق قايتۇرۇش	سۇلۇق ئىششىق، دىئابېت، يۇرەك قوزغىلىش، قان كېتىش، ئۆپكە يالىلۇغى ۋە سۈيدۈكنىڭ ئېچىشىپ كېلىشى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سوغۇق مىزاجلىقلارغا زىيان قىلمىدۇ	بەدىيان، قارا-مۇچ	مۇۋا-پىق مىقدارىدا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كاۋاك مېغىزى	پۈرچاق ئا-ئىلىسىدىكى كۆك ماش-نىڭ پىشقان ئۇرۇقى	1 - دەرە-جىدە ھۆل سو-غۇق	قان تازىلاش، قە-زىتما پەسەيتىش	ئىسسىق ئۆتۈش، گال ۋە تىل ئاغرىش، كۆ-رۈش ئاجىزلاش، ئىس-سىقتىن بولغان يۆتەل، تىلما، قىزىل قاتارلىق-لاردا ئىشلىتىلىدۇ	سۇغۇق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قە-لىدۇ	زىرە، قەلەم-چۈر، دار-چىن، قارە-مۇچ، زەنجە-ۋىل	50 ~ 70 گرام
كۆكنار	ئەپيۇنگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆكنارنىڭ پۈتۈن تېنى	3 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	ئاغرىق پەسەيتىش، قان توختىتىش	قويۇق خىلتلارنى تارقىتىش، ئىسھالنى توختىتىش، يۆتەلنى پەسەيتىش مەقسەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ	مېڭىگە زىيان قە-لىدۇ	ھەسەل	8~10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كۆكنار پوستى	ئەپيۇنگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆكنارنىڭ پىشقان غوزا مېۋىسىنىڭ قۇرۇتۇلغان سىرتقى مېۋىسى	2 - دەرىجىدە سوغۇق، 1 - دەرىجىدە قۇرۇق	ئاغرىق توختىتىش، قان ۋە ئىچ سۇرۇشنى توختىتىش، ئۇخلىتىش	ئىسھال، يۆتەل، قان تۈكۈرۈش، باش ئاغرىش، باھ ئاجىزلىقى، ئۈيقۇسىزلىق، تولغاق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلەتسە مېڭىگە زىيان قىلىدۇ. ئۆپكە كېسەللىكلىرىگە ئەكسى تەسىر كۆرسىتىدۇ	بەدىيان، ھەسەل، شېكەر، مەستىكى	1～3 گرام
كۆكنار تۇرۇقى	كۆكنار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆكنارنىڭ ئۇرۇقى	ھۆل سوغۇق	تۈتۈش، ئاغرىق پەسەيتىش، كۆكرەكنى يۇمشىتىش	كۆكرەكنىڭ يىرىكلىكى، مەنىي تۆتالماسلىق، ئىسھال، قان تۈكۈرۈش، ھەر خىل ئەزالار ئاغرىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	باھنى ئاجزلاشتۇرىدۇ	ھەسەل، بادام مېغىزى	1～2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كۈك يانتاق	پۈرچاق ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆك يانتاق- نىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرد- جەدە قۇ- رۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئې- چىش، ماددىلارنىڭ قۇيۇلۇشىنى تو- سۇش، بەدەنگە جۇلا بېرىش	بوۋاسىر، باش ئاغرىقى، بوغۇم ئاغرىقى ۋە كۆزگە ئاق چۈشۈش قاتارلىقلار- دا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەككە زىيان قى- لىدۇ	كەتىرا، نېلۇ- پەر گۈلى	2 گرام2
كۈدە	گۈلسامساق ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك كۈدە- نىڭ تېنى	3 - دەرد- جەدە ئىسسىق، 2 - دە- رىجىدە قۇرۇق	توسالغۇلارنى ئې- چىپ، ئىششىق قايتۇرۇش، ئىچنى يۇمشىتىش، زەھەر قايتۇرۇش	بوۋاسىر ئۈچۈن مەخ- سۇس ئىشلىتىلىدۇ. ئۇنىكىدىن باشقا، باھ ئاجىزلىقى، ئۆپكە يالليۇغى، قەۋزىيەت قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلە- دۇ	قورساقنى كۆپتۈرىدۇ	يۇمغاقسۈت، ھۆل كاسىنى	20 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كۈدە تۇرۇقى	گۈلسامساق ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك كۈدە- نىڭ ئۇرۇ- قى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئې- چىپ، ئىششقلارنى تارقىتىش، تازىلاش، باھنى قۇزۇتلىش ۋە يەل ھەيدەش	قان ۋە يەل مەنبەلىك بوۋاسىرنى داۋالاشتا مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ. ئىشتىھاسىزلىققىمۇ بېرىلىدۇ	ئۆپكە، بۆ- رەك ۋە دوۋساقتا زىيان قە- لىدۇ	ھەسەل	2~3 گرام
كۈمۈش	مەشھۇر مە- دەن دورا	قۇرۇق سوغۇق	كۆكۈلنى ئېچىش، مېڭە، يۈرەك ۋە ئاشقازاننى قۇز- ۇتلاش، كۆزدىكى ئاقنى ئېلىش	مالىخولىيا، ۋەسۋەسە، كۆزگە ئاق چۈشۈش، خەپەقان، زىققە، ئىستقا، بوۋاسىر، قوتۇر، قىچىشىقاق، قولتۇق پۇراش، خەپەقان قاتارلىقلارغا ئىشلىتە- لىدۇ	كۆپ ئىشلە- تىلسە ئۆچەيگە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا، ھەسەل	0.5~ 1گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۇچىسى	مىقدارى
كۆمۈش ۋەرەق	تەبىئىي كۆمۈشنى سوقۇپ تەييارلىغان قەغەزسىمان كۆمۈش پارچىسى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	كۆكۈلنى ئېچىش، مېڭە ۋە يۈرەكنى قۇۋۋەتلەش، كۆزنى روشەنلەشتۈرۈش	مېڭە ئاغرىش، خەپەقان، ئاشقازان ئاجىزلىقى ۋە كۆز ئاغرىشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەيگە قۇرۇقلۇق يەتكۈزىدۇ	كەتىرا، سەل، مېغىزى، شەربەت هەم- بادام	3~5 گرام
كۆنجۈت	زىغىر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۆنجۈتنىڭ قارا، ئاق رەڭلىك ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە جىددىي ئىسسىق	بەدەننى سەمرىتىش، سۈت ۋە مەنىي پەيدا قىلىش، باھانىي قۇۋۋەتلەش، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، بوۋاسىرنىڭ قانىشىنى توختىتىش	بوۋاسىر، ھەر خىل ئىششىقلار، زىققە، سېيىش قېينىلىش، خۇن چىگىلىش، ئاشقازان ئاغرىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇزۇندا سىڭىدۇ	ھەسەل، شەكەر	9~12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كونجۇت يىلتىز	زىغىر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك كۈنجۈتنىڭ ئۇرۇقىدىن ئېلىنغان ياغ	2 - دەرىجىلىك سوغۇق	بەدەننى سەمرىتىش، تېرىنى يۇمشىتىش	قۇرۇق يۆتەل، زىققە، پالەچ، لەقۋا ۋە بوغۇم ئاغرىقلىرىغا ئىشلىتىلىدۇ	تەستە سىڭدۈ	پىياز سۈيى ۋە لىمون ئەرەقى	5~7 گرام
كىلەر	پاتمىچۇق ئائىلىسىدىكى ھايۋان كېلەر-نىڭ ئىچكى ئەزالىرى ئېلىنىپ ۋېتىلگەن پۈتۈن تېنى	3 - دەرىجىلىك سوغۇق	تىنچلاندۇرۇش، زەھەر قايتۇرۇش، باھنى قۇۋۋەتلەش، ئۆپكىنى تازىلاش	ئومۇمىي بەدەن ۋە باش ئاغرىقى، زىققە، بەھەق، بەرەس، داغ قاتارلىقلاردا مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ. سېزىمسىزلاندۇرۇش ھەمدە توختاپ قالغان ئوقنى تارتىپ چىقىرىش مەقسەتلىرىدە ھۆ قوللىنىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرنى پەرىشان قىلىدۇ	زەيتۇن يېغى، زىرە، يالپۇز، كالىسىنە، ئومۇلۇك، ئۇرۇقى ۋە سوغۇق تەبىئەتلىك كۆك-ئاتلار	ئىچىدىن 15~10 گرام، سىرتىدىن ئەۋالغا قا-راپ بېرىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كېۋەز ئانىسى	تۈگمىكۈل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك شانە دەرەخ گىيا- سىنىڭ پۈتۈن چۆپى	ھۆل سو- غۇق	تارقىتىش، توختە- تىش، يۇمشىتىش، سۈيدۈكنى راۋانلاش- تۇرۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش	قاندىن بولغان بوۋاسىر، قان سىيىش، قان تۇكۇرۇش، سۆزنەك، گال ئاغرىقى، بادامبەز ئىششىقى قاتارلىق كېسەللىكلەردە ئىشلىتىلىدۇ	بەدىنى ئاجىز كە- شىلەرگە زىيان قى- لمايدۇ	ھەسەل، قارا- مۇچ	5~7 گرام
كېۋەز چېچىكى	لەيلىگۈل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك كېۋەز- نىڭ غوزىلا- شتىن ئىلگىرى ئېچىلغان چېچىكى	ھۆل سو- غۇق	مېڭە ۋە يۈرەكنى قۇۋۋەتلەش	خەپەقان، مالىخۇلىيا قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ			شەربەتتىدىن 30 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
كىچىك قاقلە	زەنجىۋىل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك كىچىك قاقلىنىڭ قۇرۇتۇلغان مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	ھەزمنى ياخشى- لاش، يەل ھەيدەش، ئىچ توختىتىش، كۆڭۈلنى ئېچىش	يۇرەك، مېڭە، ئاشقازان ئاجىزلىقى، ئىچ ئۆتكۈ قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلە- دۇ	ئۆپكىگە زىيان قى- لمىدۇ	كەتىرا	2~4 گرام
كاپۇر	سۈت ئەم- گۈچى ھايۋانلار ئىچىدىكى بىر خىل جانۋار	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش مادىلارنىڭ تارقاقلاشتۇرۇش	پالەچ، پاچاقلار ۋە پۇت- لارنىڭ يوغىناپ قېلى- شى، ئىستقا، سىل، خانازىر، داغ قاتارلىقلار- نى يوقىتىشقا ئىشلىتىلە- دۇ	جىگەرگە زىيان قى- لمىدۇ	سىركە ياكى كاسىنى سۈيى	30 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
كىشمىش	ئۇزۇم ئاغلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئۇزۇمنىڭ قۇرۇق مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	مادداىلارنى تارقىتىش، ئۇچەينى يۇمشىتىش، باھنى قۇۋۇەتلەش	خەپەقان، يۈرەك ئاجىزلىقى، يۆتەل، كۆكرەك-نىڭ چىڭىلىقى، ئورۇقلۇق، قەۋزىيەت قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركەنجىبىن، خەشخاش، چىلان	20 گرام
كىيورە	پاندا ناس دەرىخى ئاغلىسىدىكى ئۆسۈملۈك پاندا ناس دەرىخىنىڭ گۈلى	ھۆل ئىسسىق	كۆڭۈلنى خۇشال قىلىش ۋە مېڭىنى قۇۋۇەتلەش	خەپەقان، قىزىل، چېچەك قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	نەزلىنى قوزغىتىدۇ	بېدىمىشكى، گەرەقى	گەرەقنى 70~50 م ل شەربەتنى 50~25 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
گاۋزىبان ھىندى	بوتا كۆز ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك ھىند- دىستان گاۋ- زىباننىڭ پۈتۈن چۆپى	ھۆل ئىسسىق	رەئىس ئەزالارنى قۇۋۋەتلەش، ئىچىنى يۇمشىتىش، بەلغەم- نى سۈرۈش، قىزىتە- ما پەسەيتىش، يۆتەل توختىتىش	مالىخۇلىيا، خەفاقان، كۆكرەك پەردە يالليۇغى، ئۆپكە يالليۇغى، سىل، نەزلە، زىققە قاتارلىقلار- غا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	گاق سەندەل	5~7 گرام
گۈلبەنەپشە	بەنەپشە ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك بەنەپ- شىنىڭ گۈلى	2 - دەرە- جىدە ھۆل سو- غۇق	قىزىتما قايتۇرۇش، قان تازىلاش	ئىسسىقتىن بولغان زۇكام، باش ئاغرىش، يۆتەل، مۇپاسىل، سۈيدۈك يولى يالليۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلە- دۇ	يۈرەككە سوغاق كە- لىدۇ	رۇمبەدىيان	10 ~ 15 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
گۈلدارچىن	كامفورا ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك دارچىننىڭ گۈلى	قۇرۇق ئىسىق	يۇرەكنى قۇۋۋەت-لەش، ئىشتىها ئېچىش، بەلغەم چىقىرىش	خەپەقان، ئىشتىهاسىز-لىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەرگە ئىسسىق كېلىدۇ	سىركە	1~2 گرام
گۈڭگۈرت	تەبىئىي ئېلىمىنت بولغان گۈڭگۈرت-تىن ئىبارەت	3- دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	تارقىتىش، قىزدۇ-رۇش، قۇرۇتۇش، يۇمشىتىش، قان تازىلاش، جاراسىم ئۆلتۈرۈش	بوۋاسىر، سوئى چىقىش، زىققە، بوغۇم ئاغرىش، قان تۆكۈ-رۇش، قىچىشىق، قۇرۇق تەمرەتكە، تىرناق ئاقىرىش، داغ، قۇبا قاتارلىقلارغا ئىشلىتىدۇ	مېڭە ۋە ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	كەتىرا، يېڭى سۇي، بىنەپشە	0.5~1 گىرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
گىلاس	ئازغان ئالبىسىدىكى ئۆسۈملۈك گىراس دەرىخىنىڭ پىشقان مېۋىسى	قۇرۇق ئىسسىق	كۆكرەكنى ۋە ئىچنى يۇمشىتىش، تاشنى پارچىلاش، قىزىقلىقنى پەسەيتىش، تۈتۈش، پارقىرىتىش	كۆكرەك ۋە گالىناك يىرىلىكى، يۆتەل، قەۋزىيەت قاتارلىقلارغا ئىشلىتىدۇ	ئاشقازان-ئاچاق ھۆل-لۈكىنى كۆپەيتىۋېتىدۇ	قارىمۇچ	3~4 دانە

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
لاچىۇرد	كاندىن چىقىدىغان بىر خىل تاش	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق، يۇلغىنى 1 - دەرىجىدە سوغۇق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	قويۇق خىلىتلارنى چىقىرىش، كۆكۈلنى ئېچىش، تۇشۇش، كۆيدۈرۈش، ئېچىشتۇرۇش، قان توختىتىش	قان كۆپ كېتىش، مالىخۇلىيا، كۆز ئاجىزلىقى، كىرپىك تۆكۈلۈش، يۈرەك سېلىش، زىققە، سۈيدۈك ۋە ھەيز توسۇلۇش، بەرەس، سۆگەل قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان كېرىش ئىغىزىغا زىيان قىلىدۇ	مەسىتەكى، كەتىرا، ھەسەلدە	چوڭلارغا 4~2 گرام
لاچىندانەھىندى	زەنجىبىل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك لاچىندانىنىڭ قۇرۇتۇلغان مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ھەزىمنى ياخشىلاش، كۆكۈلنى ئېچىش، ئاغرىق پەسەيتىش	ئېغىز پۇراش، ھەزىم بۇزۇلۇش، كۆكۈل ئاينىش، خەپەقان، ھېق تۇتۇش، بىئارام بولۇش قاتارلىق ئالامەت ۋە كېسەللىكلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە گە زىيان قىلىدۇ	تاباشىر، كەتىرا.	2~1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	گىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
دەن	بۇ بىرخىل تاغ دەرىخىنىڭ تېنى ۋە يۇپۇرمىقىدىن پەيدا بولىدىغان مۆللۈكتۇر	1 - دەرىجىدە گىسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	خىلىتلارنى پىشۇرۇش ۋە تارقىتىش، ئىچنى يۇمشىتىش، سۈيدۈك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش	سوغۇقتىن بولغان يۆتەل، سۈيدۈك ۋە ھەيز توسۇلۇش، تەڭگىسمان چاچ چۈشۈش (دائۇسۇئلەپ)، باش ئاغرىش، جىگەر، ھەزىمى ناچارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	تۆۋەندىكى ئەزالارغا زىيان قىلمايدۇ	سۇنجۇل، گۈلاب، سەندەل	2 م ل
لەھىيە تۇتىيا	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈكتىكە ساقلىنىدىغان پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	قان توختىتىش، قان ۋە سەپرا مەنبەلىك ئىچ ئۆتكۈنى توختىتىش، جاراھەتنى پۈتتۈرۈش تەسىرىگە ئىگە	بالىياتقۇ، ئىچمز ۋە بۇرۇندىن قان كېتىش، ئۆپكە جاراھىتى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك كەسىلىنى زىيان قىلمايدۇ	چىلان	10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
لەيلە	ستراكىس ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك لوبان دەرىخىنىڭ خۇشپۇراق رېزىنىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەلغەم چىقىرىش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، باھانى قۇۋۇزەتلەش	زۇكام، كاناي شاخچىلىرى كېڭىيىپ كېتىش، بۆرەكتە تاش پەيدا بولۇش، بۆرەك جامى ياللۇغى، ھەر خىل جاراھەت قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا ئېغىر كېلىدۇ	كەتىرا	7 گرام
لوبيا	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سەي پۇرچىقىنىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە ھۆل ئىسسىق	بەلغەم بوشىتىش، سۇيدۇك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش، باھانى قۇۋۇزەتلەش، سۈت پەيدا قىلىش	ھەيز ۋە سۇيدۇك توتۇلۇش، باھ ئاجىزلىقى، سۈت كەملىك ۋە ھەر خىل سۇلۇق ئىششقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇزۇندا ھەزىم بولىدۇ	دارچىن، ناۋات	10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	گىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
لوكات	لاكسفېردا ئائىلىسىدىكى ھاشارات شىللاق قۇرتىنىڭ ئاجراتمىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق، 3 - دەرىجىدە ئىسسىق	ماددىلارنى تارقىتىش، قان توختىتىش	گىسىلغا، زىققا، يەر قان، ئاشقازان گېچىشىش، قان تۈكۈرۈش، بالىياتقۇدىن قان كېلىش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا گىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	مەسىتىكى	2 گرام
لوكات	گەتىرگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چار تالنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	قىزىقلىقنى پەسەيتىش، تۈتۈش، ئاشقازاننى قوۋۇۋەتلىش	قىزىتما، قۇسۇش، خەقان، گىشتىھاسىزلىق، ئۇچەي ئاجىزلىقى قاتارلىقلاردا گىشلىتىلىدۇ	يۆتەل پەيدا قىلىدۇ	ئىسىق تەبىئەتلىك نەرسىلەر	10 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
لويلا	لويلا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك لويلىنىڭ يۇمران ۋاقىتلىكى پۈتۈن چۆپى	مۆل ئىسسىق	يوللارنى سىلىقلاش، تۇرۇش، جاراھەتنى تىزگىنلەش، مەددىنى چۈشۈرۈش	قەۋزىيەت، ئۇچەي مەددىسى، يەرقان، سۆزنەك، ئىستىسقا قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	يەل پەيدا قىلىدۇ	ئىسسىق تەبىئەتلىك دورا - دەرمەكلەر	مۇۋاپىق مىقدار- دا ئىستېمال قىلىنىدۇ
لىسانۇل ئەسپەر	ئەرمەدۇن ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئەرمەدۇن دەرىخىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىنىڭ ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	يەللەرنى تارقىتىش، باھنى قۇۋۋەتلەش، ئاغرىق توختىتىش	نەرۋا ئاجىزلىقى، كونا يۆتەل، بەل ئاغرىش، سۈيدۈك تۇتۇلۇش، باھ ئاجىزلىقى، كۆپ ئېھتىلام بولۇش قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىقلار- نىڭ بەشىنى ئاغرىتىدۇ	يۇمغاق سۇت	6~9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	گىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
لىمون	سەپرا ئوت-لار ئائىلە-سىدىكى 2 خىل لىمون دەرىخىنىڭ پىشقان مې-ۋىسى	2 - دەرە-جىدە سو-غۇق، 1 - دەرىجىدە ھۆل	قىزىتمىنى پەسەي-تىش، زەھەر قايتۇ-رۇش، قويۇق خىلت-لارنى تارقىتىش	گىسىلىگەندىن بولغان يۇرەك تىترەش، باش ئاغرىش، يۇقۇملۇق گىسىلى زۇكام، دانى-خورەك قاتارلىقلارنى داۋالاشتا گىشلىتىلىدۇ	سو-غۇق مىزاج-لىق كىشى-لەرگە بېرىش-كە بولى-مايدۇ	ناۋات، ھەسەل	پوستى ۋە ئۇ-رۇقى 1 گرام، سۇيىدىن 6 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
مارجان	گورگىندا ئائىلىسىدىكى هايۋان قىزىل رەڭلىك مارجان قۇرتىنىڭ ئاجرىلمىپ چىققاندىن كېيىنكى ئاھاڭ ماددىلىق ئىسكىلىتلىرى دىن ئىبارەت	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ھۆللۈكنى قۇرۇتۇش، قان توختىتىش، يۇرەكنى قۇۋۋەتلەش	يۇرەك چالاكلىغۇش، ۋەسۋەسە، ھەر خىل شەكىلدە قان كېتىش، ئاشقازان سۇيۇقلۇقى ئېشىپ كېتىشتىن بولغان بىئاراملىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	0.5～3 گرام
مازىريون	مازىريون ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئالتاي مازىريونىنىڭ يىلتىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قۇرت ئۆلتۈرۈش، ئىچنى سۈرۈش، ماددىلارنى تارقىتىش	ئىستىسقا، يەرقان، ئۇچەي قۇرتى، بەھەق، بەرەس قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەر زىيان قىلىدۇ	بادام يېغى	1～2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ماگنىت تېشى	ئوكسىدلانغان ماددا تۈرىدىكى ماگنىتلىق تۆمۈر رۇدىسىنىڭ مىنېرال تېشى	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	قويۇق خىلىتلارنى تازىلاش، قان توختىتىش، زەھەر قايتۇرۇش، جاراھەتنى پۈتتۈرۈش، ئاق خۇن ۋە ئىسھالنى توختىتىش، ئۇششاق تاشلارنى ئېيىرىش، تۇغۇتنى ئاسانلاشتۇرۇش	پالەچ، بوغۇم ئاغرىش، ھەر خىل ئىششىق ۋە قاناش، جاراھەت قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازان زىيان قىلىدۇ	سۈت	كۈشتە قىلىنغاندىن 0.5~1 گرام
مانگو	سىر دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مانگونىڭ مېۋىسى	پىشقان مانگو ھۆل ئىسىق	كۆڭۈلنى خۇش قىلىش، قان كۆپەيتىش، سەمرىتىش	ئۇرۇقلۇق، قۇرۇقلۇق تىن بولغان جىنسىي ئاجىزلىق قاتارلىقلاردا مۇۋاپىق مىقداردا ئىشلىتىلىدۇ			مۇۋاپىق مىقداردا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
مانگو مېغىزى	سىر دەرد- خى ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك مانگو مېۋە- سىنىڭ ئۇرۇقى	مۆتىدىل	ئىچ سۇرۇشنى توختىتىش	ئىچ ئۆتكۈگە شىپا بولىدۇ ۋە شۇ مەقسەتتە ئىشلىتىلىدۇ			3 گرام
مالكەنگىنى	جىن چاتقە- لى ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك مالكەنگىنە- نىڭ ئۇرۇ- قى	3 - دەرە- جىدە ئىسسىق	مېڭىنى جانلاندۇ- رۇش، ئاشقازان ۋە باغىنى قۇۋۇتلەش	ئولتۇرغۇچ نېرۋا يالليۇغى، لەقۋا، سەرئى، بەل ئاغرىش، ئۇنۇتقاقلىق، ئاشقازان ۋە باغ ئاجىزلىقى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج- لىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سۈت	1~0.5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
مامسا	كۆكنار ئا- ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مامسانىڭ گۈلى ياكى پۈتۈن چۆپى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	ئىچىنى قاتۇرۇش، ئىششقلارنى تارقىتىش، بەدەننى قۇۋۇتلىش، سۇۋۇ- تۇش، ماددا قايتۇ- رۇش	ئىسسىقتىن بولغان كۆز ياشاڭغۇ- راش، كۆرۈش ئاجىزلىقى، ئىسھال، باش ئاغرىش، پۇت - قول ئىششى- قى، ئۈيۈشۈش، يەل تاشما قاتارلىق- لاردا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	3~6 گرام
مامىرانچىنى	ئېيىق تاپاڭ- لىقلار ئائى- لىسىدىكى ئۆسۈملۈك مامىرانچىڭ- نىڭ قۇرۇ- تۇلغان يىل- تىزىسمان غولى	3 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	توسالغۇلارنى ئې- چىش، يەللەرنى تارقىتىش، تېرىكە جۇلا بېرىش	كۆز تورلىشىش كۆزدىكى ئاق داغ، بەرمس، بەھەق، قىچىشقاق، قوتۇر، داغ، چىش ئاغرىش، يەرقان، تولغاق، بوۋاسىر قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك- كە زە- يان قىلىدۇ	سىركە	2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ماھىدانە	سۈتلۈك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك لاتىرىسىنىڭ پىشقان ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەلغەم چىقىرىش، ئىچنى سۈرۈش، يەل تارقىتىش، سۈيدۈك ھايدۇرۇش	بوغۇم ئاغرىقى، سۈلۈق ئىششىق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	رۇم بەدىيان	0.5～1 گرام
ماھى زەھرىج	يۇمىلاق زىراۋەندى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يۇمىلاق زىراۋەندىنىڭ قۇرۇق مېۋىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	كۆچلۈك سۈرۈش	ئۇششاق بوغۇملار ئاغرىقى ھەمدە ئولتۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆچەيگە زىيان قىلىدۇ	كەتىراق، كاللا، رۇم بەدىيان	2～3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
مەدەستان	تازىلانمىغان قوغۇشۇن ئوگسىدى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ھەر خىل جاراھەتلەرنىڭ تازىلاش ۋە گۆش ئوندۇرۇش، قان توختىتىش، قاتۇرۇش	ھەر خىل يىرىڭلىق ھۆل چاقا، قارا داغ، قوتۇر، قىچىشقاق، كۆپ تەرلەش، تېرە يېرىلىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئارتۇق ئىشلىتىلسە، ئادەمنى ئۆلتۈرىدۇ	جىددىي قۇسۇش ھەمدە سېرىق چېچەك ۋە ئەنجۇرنىڭ سۈيى بىلەن يۇيۇش، مۇرەككىنىڭ ئىچكۈزۈش	ئەھۋالغا قاراپ سىرتىن ئىشلىتىلىدۇ
مەرۋەنجوش	كالپۇكسىمان گۈلىلۈكلەر ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مەرۋەنجۇش نىڭ قۇرۇتۇلغان پۈتۈن چۆپى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، يۇمشىتىش، تارقىتىش، قۇرۇتۇش، يۇرەكنى قۇۋۋەتلەش	خەپەقان، زىققە، ئىستىسقا، ئۇچەي توسۇلۇش، لەقۋا، باش ئاغرىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەك ۋە دوۋسۇنغا زىيان قىلىدۇ	كاسە، سەمز ئوت	3~9 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
مەرۋايىت	مەرۋايىت قۇلۇلمىسى ئائىلىسىدىكى ھايۋان مەرۋايىت قۇلۇلىسى ۋە مارتىن ئۇنچە قۇلۇسى ۋە مەدەپ قۇلۇلىسى ئائىلىسىدىكى ھايۋان پۈرۈلمە سىزىقلىق قۇلۇلىسى قاتارلىقلارنىڭ مەرۋايىت خالتىسى ئىچىدە شەكىللەندۈرگەن يادروسىز مەرۋايىت يىلتىزى	مۆتىدىل	رەئىس ئەزالارنى قۇۋۋەتلەش، كۆز-رۇش كۈچىنى ئاشۇرۇش، قان توختىتىش	روھىي تۆۋەنلىك، خەپەقان، ئېھتىلام، ئاق خۇن ۋە قانلىق ئىسھال، بوۋاسىر، قىزىل - چېچەك، داغ، يىرىنگلىق جاراھەت قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋساقما زىيان قىلىدۇ	مارجان يىلتىزى	1~2 گرام
مەستىكى رۇمى	سىر دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا پىستىنىك دېۋىرقاي يېلىمى	2 - دەرىجىنىك ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	رەئىس ئەزالار ۋە ئاشقازاننى كۈچەيتىش، يۇمشىتىش، يەل تارقىتىش، پارقىرىتىش، قاتۇرۇش، ئېغىزنى خۇشبۇي قىلىش	ئاشقازان ئاجىزلىقى، ئىچ ئۆتكۈ، چىش تۇۋى بۇزۇلۇشى، ئېغىز پۇراش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋساقما زىيان قىلىدۇ	بۇنى بىر كېچە - كۈندۈز سىركە- گە چىلاپ، ئاندىن قۇرۇتۇپ كەتىرا بىلەن ياكى تەنھا ئۆزىنى قەنت، سەمىغى ئەرەبى، يۇمغاق- سۇت بىلەن ئىچىش كېرەك	4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
مورا	قاسىراقلىقلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مورا دەرىخىنىڭ يۇمۇران شاخلىرى ئۈستىدە قۇرۇپ قالغان قۇرت قالدۇقلىرى پارتقۇلىرى	قۇرۇق سوغۇق	قورۇش، قۇرۇتۇش، تۇتۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش	ھەر خىل ئىششىق ۋە جاراھەتلەر، كونا ۋە قانلىق ئىسھال، ئاق خۇن كېلىش، بەش ئەزا يارىلىرى، تەمرەتكە، سەپكۇن، چاچ چۈشۈش قاتارلىق كېسەللىكلەردە مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ	كۆك رەڭ ۋە گالغا زىيان قىلىدۇ	كەتكەندە، ئەرەب يېلىمى	0.5~3 گرام
مورمەككى	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مۇرمەككىنىڭ رېزىنىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	چىرىشكە قارشى تۇرۇش، بەلغەم چىقىرىش، قوزغىتىش ۋە تەڭشەش	كاناي شاخچىلىرىنىڭ كېڭىيىپ كېتىشى، ھەيز ۋە سۈيدۇك كېلىشى قىيىنلىشىش، بوغۇم ئاغرىقى، ئولتۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىش، ئېغىز ۋە گال يالۇغلىرىغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل ياكى ھۆل - سۇغۇق نەرسىلەر	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
	ھەسەل ھەرىسىنىڭ ھەسەل يىغىدىغان كۆنىكى	مۆللۈكتە مۆتىدىل 2 - دەرىجىدە ئىسسىق	تارقىتىش، پىشۇرۇش، پەيلەرنى يۇمشىتىش	يىرىڭلىق جاراھەت، كونا ئىسھال، يۆتەل، سەل، كۆكرەكنىڭ يىرىكلىكى، سەپكۈن، داغ قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىشتىھانى تۈتىدۇ	نان	2 گرام
مۇمىيا	ئاسفالىت (نېفىتتىن ئايرىۋېلىنغان قارامۇم) غا ئوخشايدىغان بىر خىل سۈيۈقلۇق بولۇپ، قاتتىق ئىسسىق مۇھىتتا بەزى تاشلارنىڭ كاۋاكلىرىدىن سىرغىپ چىقىدۇ.	قۇرۇق ئىسسىق	مېڭە ۋە يۈرەكنى قۇۋۋەتلەش، تو-سالغۇ ۋە ئىششىقلارنى قايتۇرۇش، يارىنى ۋە سۆڭەكنى پۈتتۈرۈش	يۈرەك، مېڭە ئاجىزلىقى، ھەر خىل ئىششىقلار ۋە جاراھەتلەر، سۇنۇق، ۋە زەربە تەككەن زەخمىلەرگە ئىشلىتىلىدۇ ئوندىن باشقا جەسەت ساقلاشتا پايدىلىنىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىقلار-غا زىيان قىلىدۇ	مائۇل-چە-سەل، سىركە-جىبىن	0.2 گرام ئېلىپ ئىچى ياكى سىرتىدىن ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
مۇسلى	قوناقگۈل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھېپوكىس ئوتى ۋە كورکولىگو ئوتلىرىنىڭ يىلتىزسىمان غولى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يۇمشىتىش، سىلىغايتىش، مەنىي كۆپەيتىش ۋە بەدەننى سەمرىتىش	مەنىي تېز يۇرۇپ كېتىش، خۇن چىگلىش، تولغاق، سۆزنەك، يەرقان قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق جان كۈشەندىلەرگە زىيان قىلىدۇ	ئاق ۋە قارا مۇسلى بىر - بىرىگە تۇزەتكۈچى بولالايدۇ، كالا سۈتىمۇ مۇۋاپىق كېلىدۇ	2~7 گرام
مۇسلى	يۇمىلاق زىرائەندە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئافرىقا مۇغاسىنىڭ تۇگۈنەك يىلتىزى	2 - دەرىجىدە ئىسسىق، 1 - دەرىجىدە ربجىدە قۇرۇق	يەل ۋە ئىششىقلارنى تارقىتىش، پەي ۋە ئەزالارنى چىڭىتىش، تۇتۇش	تۇتقاقلىق، جۇنۇن، بەل ۋە چوك - كىچىك بوغۇملار ئاغرىقى، ئەزالارنىڭ بوشىشىپ كېتىشى، گال ۋە بالىياتقۇ ئىششىقىغا قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋساقا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
مۇقەل	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مۇقەل دەرىخىنىڭ ياغلىق سۈزۈلۈشچان يېلىمى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	پارقىرىتىش، تارتىشىش، يۇمشىتىش، زەھەر قايتۇرۇش، نېرۋا - پەيلەرنى قۇۋۇەتلەش، توسالغۇلارنى ئېچىپ بەلغەم بوشىتىش	پالەچ، لەقۋا، رەئىشە، ھەر خىل بوغۇملار ئاغرىقى، بوۋاسىر، خانازىر قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە ۋە بۆرەككە زىيان قىلىدۇ	كەتكىرا، زەپەر	3~6 گرام
مېڭە	ھايۋانلارنىڭ مېڭىسى بولۇپ، كۆپىنچە قوي مېڭىسىنى كۆرسىتىدۇ	ھۆل سوغۇق	مېڭىنى قۇۋۇەتلەش، مەنىي پەيدا قىلىش، زەھەر پەسەيتىش	سەرسام، نېرۋا ئاجىزلىقى، باش ئاجىزلىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ئىسسىق دورىلار	مۇۋاپىق مىقدارىدا

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
مىڭەسائىلە	هاماملىس چانقىلى ئائىلە- سىدىكى ئۆسۈملۈك شەرق ئە- رەن دەرىخىنىڭ رېزىنىسى ياكى سۈتى	2 - دەرە- جىدە ئىسسىق، 3 - دە- رىجىدە قۇرۇق	چىرىشكە قارشى تۇرۇش، بەلغەمنى چىقىرىش، ئاغرىق پەسەيتىش، سۈيە- دۈك، ھەيزنى راۋان- لاشتۇرۇش	سىل، رەئىشە، بۆرەك ئاغرە- قى، ئاۋاز پۈتۈپ قېلىش ۋە سۈيدۈك، ھەيز توسۇلۇش قاتار- لىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە- گە زە- يان قىلىدۇ	مەس- تىكى	1~3 گرام
مىشكىدانە	تۇگمىگۈل ئائە- لىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئا- ببلموسكوس چۆپىنىڭ پىش- قان ئۇرۇقى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق	يۆتەل توختىتىش، ھەزمنى ياخشىلاش، ئاغرىق توختىتىش ۋە بوشاشتۇرۇش	ھەزىم ناچارلىقى، ھېستېرىيە قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتە- لىدۇ	سو- غۇق- چان كىشە- لەرگە زيان قىلىدۇ	زىرە	2~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
مىشكى تارامىش	كالپۇكسىمان گۈلىدىكى ئۆسۈملۈك تاغ يالپۇزنىڭ پۈتۈن چۆپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يەل ھەيدەش، مەددە قۇرتىنى چۈشۈرۈش	قورساق ئېسىلىش ۋە ئاغرىش، بەدەن ئاجىزلىقى ۋە ئۇچەي مەددە قۇرتى قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	مەقئىكە زىيان قىلمايدۇ	سەمەغى ئەرەبى، سىركە	5~7 گرام
مىڭ دېئانە	كالپۇكسىمان گۈلىدىكى ئۆسۈملۈك مىڭ دېئانەنىڭ ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ھۆششىزلاندۇرۇش، تىنىچلاندۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش، قان توختىتىش	ھەر خىل ئاغرىقلارغا ئاغرىق توختىتىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىستەمال قىلسا زەھەرلەيدۇ	سۈت	1گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
مىس	تەبىئىي مەۋجۇت بولغان فېررووم سولغىرىك رۇدىسىدىن ئىبارەت.	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق.	ماددىلارنى تارقىتىش، زەھەر قايۇتىرۇ ، جاراھەتنى پۈتتۈرۈش، كۆرۈش قۇۋۋىتىنى ئاشۇرۇش.	ھەر خىل چاقا ۋە جاراھەتلەر، زىققا، كۆز ئاجىزلىقى، يۆتەل، سۆكەك سۇنۇپ كېتىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ.	كۆپ ئىستېمال قىلىسا زەھەرلەيدۇ.	شور- پا، سۇت، قايماق، كالا يېغى.	ئىچىش- سىرتىدىن ناھايىتى ئاز مىقدار- دا ئىشلىتىلىدۇ.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى .	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
مەرزەنجۇش	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مەرزەنجۇشنىڭ قۇرۇتۇلغان پۈتۈن چۆپىدۇر.	1 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق.	توسالغۇلارنى ئېچىش، يۇمشىتىش، تارقىتىش، قۇرۇتۇش، يۇرەكنى قۇۋۋەتلەش تەسىرىگە ئىگە.	خەپەقان، زىققا، ئىستېقا، ئۇچەي تولۇش، لەقۋا، باش ئاغرىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ.	بۆرەك ۋە دوۋسۇنغا زىيان قىلىدۇ.	كاسىنى، سېمىز ئوت.	3~9 گرام.
مەستىكى رومى	سىر دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا پىستىنىڭ دېۋىرقاي يېلىمىدۇر.	2 - دەرىجىدە ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق.	رەئىس ئەزالار ۋە ئاشقازاننىڭ كۈچەيتىش، يۇمشىتىش، يەل تارقىتىش، پارقىرىتىش، قاتۇرۇش، ئېغىزنى خۇشبۇي قىلىش.	ئاشقازان ئاجىزلىقى، ئىچ ئۆتكۈ، چىش تۇ- ۋى بۇزۇلۇشى، ئېغىز پۇراش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ.	دوۋسۇنغا زىيان قىلىدۇ.	بۇنى بىر كېچە - كۈندۈز سىركىگە چىلاپ ئاندىن قۇ- رۇتۇپ كەتىرا بىلەن ياكى تەنها ئۆ- زىنى قەنت، سە- غى ئەرەبى، يۇ- غاقسۇت بىلەن ئې- چىشتۇر.	4 گرام.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
مۇرمەككى ۋ مۇرسا- ق	زەيتۇن دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مۇرمەكىكىنىڭ رېزىنىسىدۇر.	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق.	چىرىشكە قارشى تۇرۇش، بەلغەم چىقىرىش، قوزغىتىش ۋە تەڭشەش تەسىرىگە ئىگە.	كاناي شاخچىلىرىنىڭ كېڭىيىپ كېتىشى، ھەيز ۋە سۈيدۈك كېلىشى قىينىلىشى، بوغۇم ئاغرىقى، ئولتۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىشى، ئېغىز ۋە گال يالليۇغلىرىغا ئىشلىتىلىدۇ.	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ.	ھەسەل ياكى ھۆل - سوغۇق نەرسىلەر.	2~3 گرام.
ھۆل	قاسراقلىقلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك موزا دەرىخىنىڭ يۇمران شاخلىرى ئۇستىدە قۇرۇپ قالغان قۇرت قاپارتقۇلىرىدىن ئىبارەت.	قۇرۇق سوغۇق.	قورۇش، قۇرۇتۇش، تۇتۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش. تەسىرىگە ئىگە.	ھەر خىل ئىششىق ۋە جاراھەتلەر، كونا ۋە قانلىق ئىسھال، ئاق خۇن كېلىش، بەش ئەزا يارىلىرى، تەمرەتكە، سەپكۈن، چاچ چۈشۈش قاتارلىق كېسەللىكلەردە مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ.	كۆكرەك ۋە گالغا زىيان قىلىدۇ.	كەتىرا، ئەرەب يېلىمى.	0.5~3 گرام.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
نەغىز گۈل يىلتىزى	تاش سامساق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك نەرگىسنىڭ يىلتىزى	ھۆل سوغۇق	قىزىتما قايتۇرۇش، سۈيدۈك ھەيدەش	سۈيدۈك ئېقىپ كېتىش، ئىسسىق تەن بولغان باش ئاغرىش، ئۆت يالليۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	رۇمبىدىيان	5～8 گرام
لوقۇت	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك نوقۇتنىڭ قۇرۇتۇلغان پىشىقى مېۋىسى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	باھنى قۇۋۇەتلەش، ئاغرىق پەسەيتىش، جاراسسىملارنى ئۆلتۈرۈش ۋە ماددىلارنى تۇتۇش	سۆزەك، دىئابېت، باھ ئاجىزلىقى، چاچ چۈشۈش، ماغدۇرسىزلىق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	يەل پەيدا قىلىدۇ	خەش، خاش، زىرە، گۈڭگە، جاۋاۋرىش كۇمۇنى	مۇۋاپىق مىقداردا ئىستېمال قىلىنىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تۇشۇدۇر	تەركىبىدە ئاممۇنىي خلورىد تۇتقان كان تېشى	قۇرۇق سوغۇق	ئارام بېرىش، شىلىمىق پەردىلەرنى قوزغىتىش، ھەزىمنى ياخشىلاش، ئۇچەي - ئاشقازاننى قۇۋۇتلەش ۋە سەپىرانى تارقىتىش	يەرقان ئىستىسقا، كاناي ۋە ئۆپكە ئىللۇغى، چىقىق، ھەزىم قاچىزلىقى، بەرمس ۋە چاقا - مۇدۇرلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئارتۇق ئىشلىتىلسە، ئادەم ئۆلتۈرىدۇ	سۇت، سېرىق ماي، ياغلىق شورپا	0.5 گرام
نىشاستە	باشاقلىق ئۆسۈملۈكلەر ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك بۇغداي چىلانمىسىنىڭ تېگىگە ئولتۇرۇپ قالقان دۇغى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	بەلغەم پىشۇرۇش، ئىششىق قايتۇرۇش، قۇرۇتۇش، قان توختىتىش	ئۆپكە ئىللى، تولغاق ۋە ھەر خىل چاراھەتلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلىتىلسە، مەنىي كېمەيتىدۇ، ئۇزۇندا سىكىدۇ	تاتلىق نەرسىلەر، چىگە، سەي، قەلەمپۇر	3~12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
نىلۇپەر	نىلۇپەر ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك نىلۇپەرنىڭ غۇنچىسى	2 - دەرە-جىدە ھۆل سو-غۇق	يۇرەك ۋە مېڭىنى تىنچلاندۇرۇش، ئۇسسۇزلۇقنى پە-سەيتىش	يۇرەكنىڭ ئىسسىقتىن بولغان كېسەللىكلىرى، مېڭىنىڭ قۇرۇقلۇقى، يۆتەل، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋ-سۇنغا زىيان قىلىدۇ	ھە-سەل، ناۋات	3~9 گرام
نىلۇپەر ئۇرۇقى	نىلۇپەر ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك نىلۇپەرنىڭ ئۇرۇقى	خام ئۇ-رۇقى ھۆل سو-غۇق، پىشقىنى قۇرۇق سوغۇق	ئارام بېرىش، تۇ-تۇش	تولغاق، سىزلام، ئېھتىلام ۋە قاتتىق ئۇسسۇزلۇقنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	مېڭگە زىيان قىلىدۇ	قارا-مۇش	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
هاشا	كالپۇكسىمان گۈلىنىڭ ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك چۆل رەيھانىنىڭ پۈتۈن چۆپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	چىرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، بەلغەم بوشىتىش، ئىششىق قايتۇرۇش، يەل تارقىتىش	پالەچ، لەقۋا، قۇلۇنج، مەددە، قەۋزىيەت، ئىششىق، ھەزىم ناچارلىقى، سۇيدۇك ۋە ھەيزنىڭ توسۇلۇشى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە گەزىيان قىلىدۇ	تاباشىر	5~7 گرام
ھەبەتۇلخۇزرا	بەتتىم دەرىخىنىڭ مېۋىسى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	باھنى قۇۋۇەتلەش، بەلغەم بوشىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش	باھ ئاجىزلىقى، قەۋزىيەت، زىققە، داغ، سەپكۈن قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ.	مېڭىگە زىيان قىلىدۇ.	كەتىرا، بىنەپشە، سىركەنجىبىن، قىزىلگۈل.	3~5 گرام.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ھەبىۋۇلئاس	مىرتا ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاس دەرىخىنىڭ پىشاي دېپ قالغان قۇرۇق مېۋىسى	قۇرۇق سوغۇق.	تازىلاش، قان، تەر ۋە ئىچ ئۆتكۈنى توختىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، چاچ يىلتىزىنى قۇۋۋەتلەش	ھەر خىل ئەزالاردىن قان كېتىش، ئۆتكۈر ئىششىق، يىرىڭلىق چاقا، سۈيدۈك تېمىپ كېلىش، ھەيز كۆپ كېلىش، خەفەقان قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغرىقى، ئۈيقۇسىز- لىق، پەيدا قىلىدۇ	گۈل- جىنەپ- شە ۋە ھۆل ئىسقىنە- رسىدە- لەر	3～5 گرام.
ھەبىۋۇلبان	ئازادى دەرىخى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاچچىق ئازادى دەرىخىنىڭ قۇرۇق تۆلغان پىشقى مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق.	جىگەر ۋە تالىنىڭ توسالغۇسىنى ئېچىش، ئاغرىق پەسەيتىش، خام بەلغەمنى سۈرۈش، جاراسىملارنى ئۆلتۈرۈش	خۇن چىگىلىش، بوۋاسىر، قەۋزىيەت، ئۇچەي قۇرتى ھەمدە 12 بارماق ئۇچەي يارىسىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەر ۋە ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ.	رازىيانە.	بىر گرام.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ھەببۇلقۇلت	بىر خىل ئۇرۇق دورا	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	ماددىلارنى تارقىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش	بۆرەك تېشى، ھېق تۇتۇش، بوۋاسىر، قۇلۇنجى، قەۋزىيەت قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكە گەزىيان قىلىدۇ	ھەسەل	03 گرام
ھەببى رىشات	كرىست گۈلى ئۇكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھالۇن گىياھنىڭ پىشقان ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەلغەم چىقىرىش، تارقىتىش، قىزارتىش، مەنىي پەيدا قىلىش، ئىشتىھانى ئېچىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش	زىققە، ئىشتىھاسىزلىق، باھ ئاجىزلىقى، بەرەس، سەپكۈن، بەھەق، سۈيدۈك ۋە ھەيزنىڭ قېيىندا كېلىشى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	دوۋساقا زىيان قىلىدۇ	شەكەر، تەرخەمەك ئۇرۇقى	1~3 گرام

نامی	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ھەبىي زەلەم	بىر خىل ئۆسۈملۈك-نىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرە-جىدە ھۆل ئىسسىق.	بۆرەك ۋە جىگەرنى كۈچەيتىش، مەنىي كۆپەيتىش، بەدەننى سەمرىتىش	يۆتەل، سۈيدۈكنىڭ ئېچىشىپ كېلىشى، جىگەر ۋە بۆرەك ئاجىزلىقى، داغ قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	توسال-غۇ پەيدا قىلىدۇ	سىر-كەنجىبىن	6~12 گرام
ھەبىۋۇلغار	كامغۇرا ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك غار دەرىخىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق.	قۇۋۇەتلەش، ئاغرىق قالدۇرۇش، يەل تارقىتىش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش.	پالەچ، لەقۋا، رەئىشە، بوغۇم ۋە ئولتۇرغۇچ نېرۋا ئاغرىقى، زىققە ۋە يۆتەلنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ.	ئاشقازانىنى سۈسلاشتۇرىدۇ. كۆڭۈلنى ئاينىتىدۇ.	كەترا.	1~2 گرام.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ھەجەر ۋلىيەھۇد	قەدىمكى يىڭنە تېرەلمك ھايۋانلارنىڭ تاشقا ئايلانغان قالدۇقلىرى	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق.	سۇيدۇك ماڭدۇرۇش، ئۇششاق تاشلارنى چۈشۈرۈش	بۆرەك ۋە دوۋساقتا تاش پەيدا بولۇش، سۇيدۇك توسۇلۇش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.	جىگەرگە زىيان قىلمايدۇ.	ئەرەب يېلىمى.	1~2 گرام.
ھەسەل	ھەسەل ھەرىسى ئائىلىسىدىكى ھاشارات ھەسەل ھەرىسى ئىچىغارغان قوۋۇق ۋە شىرنىلىك ماددىدۇر.	يېڭىسى 1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق، كونىسى 2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق.	توسالغۇ ئېچىش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، ئوزۇقلاندۇرۇش	قۇۋۇشتۇرۇلمىك، پالەچ، لەقۋا، يۆتەل، قۇلۇنجى، ھۆللۈكتىن بولغان پۈت ئاغرىقى، ئىششىق ھەمدە ھەزىم ناچارلىقى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ.	كۆپ ئىستېمال قىلىنسا ياكى كونا ھەسەل ئىشلىتىلسە باشنى ئاغرىتىدۇ.	يۇمشاق سۈت سۇيى، ئانار سۇيى.	50 م ل

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
ھەشقىسىچەك	يۆگەيلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھەشقىپىچەكىنىڭ پۈتۈن چۆپى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قەۋزىيەت يۇمشىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، ماددىلارنى تارقىتىش، ئىچنى سۈرۈش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	ناۋات	3 گرام
ھەشقىسىچەك ئۇرۇقى	يۆگەيلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھەشقىپىچەك ياكى يۇمىلاق يوپۇرماقلىق ھەشقىپىچەكنىڭ پۈشقان ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىپ، ئارتۇق ماددىلارنى تارقىتىش، سۈرۈش	بۇ كۆچلۈك سۈرگە دورىسى بولۇپ، ھەر خىل ھەددىلەرنى چۈشۈرۈشتە مەخسۇس ئىشلىتىلىدۇ ئۇندىن باشقا بوغۇم ئاغرىقى، يىرىڭلىق چاقا، بەرەس، بەھەق قاتارلىقلاردىمۇ قوللىنىلىدۇ	كۆپ ئىشلىتىلسە سۈسىز-لاندۇرىدۇ	ناۋات، مېۋە سۈلىرى	1~2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ھەلىيۇن	گۈلسامساق ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھەلىيۇننىڭ پۈتۈن چۆپى	قۇرۇق ئىسىق	سۇيدۇك، ھەيزنى راۋان قىلىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، ئىششىق قايتۇرۇش	يۇقىرىقى مەسىلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ		3 گرام	
ھەلىيۇن ئۇرۇقى	گۈلسامساق ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مار-چوبەنئاق ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسىق.	توسالغۇلارنى ئېچىپ، ئىششىق ياندۇرۇش، مەنىي كۆپەيتىش، سۇيدۇك ۋە ھەيز ماكىدۇرۇش	يەرقان، بۆرەك ۋە دوۋسۇندا تاش پەيدا بولۇش، سۇيدۇك ۋە ھەيز توسۇلۇش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ.			3~5 گرام.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
ھەمىشباھار	بىر خىل ئۆسۈملۈك- نىڭ پۈتۈن چۆپى	1- دەرىجىدە قۇرۇق، 2- دەرىجىدە سوغۇق	جىگەر توسالغۇلىرى- نى ئېچىش، ئىسھال ۋە قاننى توختىتىش، ئۆپكىنى تازىلاش، مەددىنى ئۆلتۈرۈش	ئىسسىقتىن بولغان جىگەر ۋە ئاشقازان ئىششىقى، زىققە، ئىسھال، قان كېتىش، جاراھەت، بەش ئەزا ئاغرىقلىرى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ.	تالغا زىيان قىلمايدۇ.	گىلى ئەرمەنى، سىركەدە جىبىن.	قۇرۇق يوپۇرمىقىدىن 4~12 گرام، سېقىلغان سۇيىدىن 15~30 م ل.
مۇزدۇر ھىندى	زىرىق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زىرىقنىڭ مېۋىسىدىن سېقىپ چىقىرىلغان ئۇسارىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق.	قان تازىلاش، ئىشتىق ياندۇرۇش، ئاغرىق قالدۇرۇش، ئىچ توختىتىش	قىزىتما ۋە ئىششىقلار، بوۋاسىر، يەرقان، تولغاق، سۇيدۇك ئېچىشىپ كېلىش، قۇلاق يىرىڭداش، چىش تۇۋى بوشاپ قېلىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ.	تالغا زىيان قىلمايدۇ.	رۇم بەدىيان، مەستەكى.	1~2 گرام.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
مۇزۇر مەككى	زىرەك ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك زىقىرىقنىڭ سۈتىدىن چىقىرىلغان؟	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	يەل ۋە ئىششىق قايتۇرۇش، ئىچنى توختۇتۇش	يۇقىرىقى مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ	رۇم بەدىيان	3~5 گرام
مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھۈمامانىڭ ئۇرۇقى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، يەل تارقىتىش، زەھەر قايتۇرۇش، جىگەرنى قۇۋۋەتلەش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	كەرەپشە ئۇرۇقى	4 -6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
هومىمباز	قامچا ئوت ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك ئات قۇلاقنىـــك پۈتۈن چۆپى	قۇرۇق ئىسسىق	ئاغرىق پەسەيتىش، غەيرى تەبىـــئىـــي سەپرانى سۇرۇش	يۇقىرىقـــى مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	باھقا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	01 گرام
هومىمبازئۇرۇقى	قامچا ئوت ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك ئات قۇلاقنىـــك ئۇرۇقى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق سو- غۇق.	تۇتۇش، توختىتىش	ئاغرىق	تولغاق، قۇسۇش، ئۇسسۇزلۇق ۋە سۇيدۇك تامچىلاش قاتارلىـــقلاردا ئىشلىتىلىدۇ.	بۆرەك- كە زە- يان قە- لىپ، باھنـــى ئاجىز- لاشتۇرە- دۇ.	شە- كەر، بەدە- يان.	سۇيە- دىن 30 ~ 20 م ل.

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
هوڭ- ئۇ	بىر خىل ئۇچارلىق- ئىناك گۈشى	2 - دەرد- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئې- چىش، ئەستە تۇتۇش كۈچىنى ياخشىلاش	يۈقىرقىسى مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ		ئەھ- ۋالغا قاراپ	
ھىلىلە	تۆت بۇرەك ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈكھىلىلە- ئىناك مېۋە- سى	قۇرۇق ئىسسىق	غەيرى تەبىئىي سەپرا، سەۋدا، بەل- غەملەرنى سۇرۇش، سۇيدۇك ھەيدەش	يۈقىرقىسى مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	مېڭىگە زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	10-8 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ھىلىلە	كۆنلۈكسىمان گۈلىلۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ھېگىنىڭ سۈتسىمان رېزىنىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق.	توسالغۇلارنى ئېچىپ، ماددىلارنى يۇمشىتىش ۋە تارقىتىش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش، پەينى چىكىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش.	سوغۇقتىن بولغان رېماتىزم، ئۇنۇتقاقلىق، ئىشتىھاسىزلىق، پالەچ، لەقۋا، ئىستېرخا، رەئىشە (تىتىرمە كېسەل)، سەرئىي، ھېچ تۇتۇش، كۆز قارائۇغۇلىشىش قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ.	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرنىڭ جىگىرىگە زىيان قىلىدۇ.	بىنەپشە، ئالما سۈيى، ئاچچىق ئانار.	0.5~2 گرام.

نامى	تونۇش	تەبئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
قورداق	ئوردان ئالىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئورداننىڭ قۇرۇتۇلغان يىلتىزى ۋە يىلتىزسىمان غولى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	جىگەر ۋە تالىنىڭ توسالغۇسىنى ئېچىش، سۇيدۇك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش	يەرقان ھەمدە خۇن چىگىلىشتە ئىشلىتىلىدۇ	دوزا ساقلىغىلى بولمايدۇ	كەتكەن، روم بەرمەيدۇ	3~5 گرام
ئوسما ئۇرۇقى	كىرپىست گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئوسىمنىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قۇرۇش، قۇرۇتۇش، يالىلۇغ قايتۇرۇش	كۆزدىكى ئاق داغ، چاچ چۈشۈپ كېتىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	بەرمەيدۇ	3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئوسما يوپۇرمىقى	كرېست گۈللۈكلەر ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈمە- لۈك ئوسۇ- مىنىڭ قۇ- رۇق يوپۇر- مىقى	2 - دەرە- جىدە قۇ- رۇق ئىسسىق	قورۇش، ماددىلارنى تارقىتىش، ئىچ قا- تۇرۇش	چىش ۋە چاچ تۈۋى ئاجىزلىقى، بو- ۋاسىر ۋە باش ئاغرىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	مېڭە- نى ئا- جىز- لاشتۇ- رىدۇ	قەلەم- چۇر	3 گرام
ئوغرىتىكەن	ئوغرىتىكەن ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈمە- لۈك ئوغرە- تىكەننىڭ پۈتۈن چۆپى	قۇرۇق ئىسسىق	بۆرەكتىكى تاشنى چىقىرىش، سۈيدۇك ۋە ھەيزنى راۋانلاش- تۇرۇش، يۆتەل توختىتىش	تاش پەيدا بولۇش، زىققە، بەرەس، ئەزالاردا توسالغۇ پەيدا بولۇش، سۆزنەك قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قە- لىشتا ئىشلىتىلىدۇ. ئوغرىتىكەننى قورۇپ ئىستېمال قىلسا شېكەر سە- يىش كېسەللىكى (دىيابىت) نى كونترول قىلىشتا ئۈنۈمگە ئىگە	باشقا زىيان قىلە- مدۇ	بادام ۋە كۈن- جۈت يېغى	5~7 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تۇتىرۇق	سەپرا ئوت-لار ئائىلە-سىدىكى ئۆسۈملۈك ئوتروجە-نىك پىشقان قۇرۇق مې-ۋىسى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	ھەزمىنى ياخشى-لاش، يەل ھەيدەش	سەپرا خاراكتېرلىك ئىچ ئۆتكۈ، كۆڭۈل ئاينىش، يۈرەك ۋە ئاشقا-زان ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	باش ئاغرى-قى پەيدا قى-لىدۇ	ھەسەل	3~5 گرام
تۇد ھىندى	مازەريۇن ئائىلىسىدە-كى ئۆسۈم-لۈك ئۇد ھىندىنىك مايلىق ياغ-چى	قۇرۇق ئىسسىق	يۈرەك، مېڭە ۋە ئاشقازاننى قۇۋۋەت-لەش، توسالغۇلارنى ئېچىپ، يەللەرنى تارقىتىش، چىرىش-كە قارشى تۇرۇش	رەئىس ئەزالار ئاجىزلىقى، بوغۇم ئاغرىقى، زىققە، ئېغىز پۇراش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج-لىقلار-غا زىيان قىلىدۇ	كاۋۇر، سىر-كەنجە-بىن	4~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تۇد سەلب	ئېيىقتاپاندىكى ئۆسۈملۈك قىزىل چۇغلۇقتىك يىلتىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىپ ماددىلارنى تارقىتىش، ئاغرىق قالدۇرۇش، سۈيدۈك ۋە ھەيزنى ماڭدۇرۇش، پەيلەرنى قۇۋۇۋەتلەش	سەرئى، رەئىشە، لەقۋا، پالەچ، جۇنۇن، ۋەسۋەسە، مېڭە پەردە يالليۇغى، ھېستېريە، يەرقان ھەمدە ئاشقازان، بۆرەك ۋە دوۋساق ئاغرىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ھامىلدارلارغا بېرىلمەيدۇ	گۈلقەنت، مائۇل، ھەسەل	1~3 گرام
تۇزۇنچاق زىراۋەندى	زىراۋەندى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك شمال زىراۋەندىسى يا كى زىراۋەندىنىڭ يىلتىزى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	توسالغۇلارنى ئېچىپ، ماددىلارنى تارقىتىش، تازىلاش	ھەر خىل جاراھەت، زىققە، ئۇچەي مەددە قۇرتى، بالا چۈشمەسلىك، تۇغۇتتىن كېيىن قان كېتىش، سۈيدۈك ۋە ھەيز توسۇلۇش، بالىياتقۇ ئاغرىش قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	جىگەر ۋە تالغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، سىركەنجىبىن، قارامۇچ	3~5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈچىسى	مىقدارى
تۇسترۇدوس	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تاراپوپۇرماقلىق ئۇسۇتقۇددۇسنىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەلغەم بوشتىش، مېڭىنى تازىلاش، پەي - نېرۋىلارنى قۇۋۋەتلەش، ئاشقازاننى كۈچەيتىش	پالەچ، لەقۋا، رەئىشە، تۇتاقلىق، نەزلە، ئۇنۇتقاقلىق، بوغۇم ئاغرىقى قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	قۇرۇق مىزاجلىق لارغا زىيان قىلىدۇ	لېمون شەربىتى	3~9 گرام
تۇسترۇل	تال گۈل ئائىلىسىدىكى راۋولفىيە چاتقىلىنىڭ يىلتىزى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قىزىتما قايتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش ئۇخلىتىش	ئۇيقۇسىزلىق، مالىخۇلىيا، يۇقىرى قان بېسىمى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ			250 م گ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئۇسۇلۇك ئۇرۇقى	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئۇسۇلۇك ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ئاغرىق توختىتىش، سېپازما قايتۇرۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش	ئۇيقۇسىزلىق، مالىخۇلىيا، ئېھتىلام، چاچ چۈشۈش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	باھنى تۆۋەنلىتىدۇ	مەستىكى، ھەسەل	3～5 گرام
ئۇشۇق	كۈنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تەرسۇس ناملىق دەرەخنىڭ رېزىنىسى	قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىپ، ئىششىق ياندۇرۇش، بەلغەم بوشتىش، ھەيز ماڭدۇرۇش، قۇرت ئۆلتۈرۈش	ھەر خىل قاتتىق ئىششقلار، تاۋۇن، بوغۇم ئاغرىقى، زىققە، كونا يۆتەل قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	بۆرەككە، ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ، كۆپ ئىشلىتىلسە قان سېيدۇرىدۇ	سىركە ۋە رۇم بەدىيان	0.5～2 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تۇشۇشاق يوپۇرماقلىق شۇلۇق	مۇرەككەپ گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈكتا- جىلىق ئەمەن ياكى جۇڭگو شۇڭقىنىاك قۇرۇتۇلغان مايىسى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	توسالغۇلارنى ئېچىپ، ئىششىق تارقىتىش، ھەيز راۋانلاشتۇرۇش، نەزلىنى تازىلاش	يەرقان، بالىياتقۇ ئىششقى، يەل ۋە بەلغەمدىن بولغان ھەر خىل ئىششقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ			3~6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
	بۇ بارلىق هايۋانلارنىڭ ئۆت خالتىسى بولۇپ، دورىغا كۆپىنچە قوي ئۆتى ئىشلىتىلىدۇ	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىش، ماددىلارنىڭ تارقىتىش	كۆز ۋە قۇلاقنىڭ يىرىڭلىق يارىسى، كۆزىگە چۈشكەن ئاق قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ		ئەھۋالغا قاراپ مۇۋاپىق مىقدارىدا	
تۆۋچىكە گۆشى	كالا ئائىلىسىدىكى هايۋان ئۆچكىنىڭ گۆشى	3- دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	قان پەيدا قىلىش، تەبىئىتىنى يۇمشىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، كۆزنىڭ قۇۋۋەتلىش، نەپەسنى ياخشىلاش	جىگەر ئاجىزلىقى، هەر خىل ئىششىقلار، نەپەس قىيىنلىشىش، مېڭىگە قۇرۇقلۇق يېتىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	سەۋدا مىزاج لىقلارغا زىيان قىلىدۇ. يەل كۆپەيتىۋېتىدۇ	باۋدام، نارجىل، خورما	50 ~ 200 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۈزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تۇرۇك	ئەتىرگۈل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك ئۆرۈك ياكى ياۋا ئۆرۈكلەر- نىڭ مېۋىسى	2 - دەرە- جىدە ھۆل سو- غۇق	توسالغۇلارنى گې- چىش، سەپرانى ھەيدەش، قەۋزىيەت يۇمشىتىش	قەۋزىيەتكە، غەيرى تەبىئى سەپرانى سۈرۈش، توسالغۇلارنى گېچىش مەقسەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ	يەل پەيدا قىلىدۇ	شەكەر	ئەھۋالغا قاراپ ئىستە- مال قىلى- نىدۇ
تۇرۇك مېغىزى	ئەتىرگۈل ئائىلىسىدە- كى ئۆسۈم- لۈك ئۆرۈك ياكى تاغ ئۆرۈكلىرى- نىڭ مېغىزى	تاتلىق مېغىز قۇرۇق ئىسسىق كېلىدۇ	سەمرىتىش، بەلغەم بوشىتىش، ئىچنى يۇمشىتىش، يۆتەل پەسەيتىش	زىققە، يۆتەل ۋە ھەر خىل تېرە جاراھەتلىرىدە ئىشلىتىلىدۇ	ئۇچەي- گە زە- يان قىلىدۇ	شەكەر	1.5~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تۇرۇك مېغىزى	ئازغان ئائىلە-سىدىكى ئۆ-سۈملۈك ئۆ-رۈكنىڭ مېغە-زىدىن تارتىپ ئېلىنغان ياغ	قۇرۇق ئىسسىق	سەمرىتىش، ئىچنى يۇمشىتىش، بەلغەم بوشىتىش	زىققە، قەۋزىيەت ۋە بەزى تېرە كېسەللىكلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ			5～15 م ل
تۇشنە	ئۆشنە ئائىلە-سىدىكى ئۆ-سۈملۈك ئۆ-زۈن يىپلىق-ئۆشنە ۋە بۈ-زۈق غوللۇق ئۆشنىنىڭ يىپسىمان تۈرى	مۆتىدىل	تۈتۈش، تارقىتىش، تىنچلاندۇرۇش، چىرىشكە قارشى تۇرۇش	خەپەقان، بىئاراملىق، ئاشقا-زان، جىگەر ئاجىزلىقى ۋە يۈقۇملۇق كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ	ئۈچەي-گە زە-يان قىلىدۇ	رۇم بەدىيان	3～5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تۆلۈك بۇلۇڭ	دېڭىزنىڭ قىرغاقلىرىدا تاش ئۈستىدە بولىدىغان بىر خىل ماددا	1 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	زەھەر قايتۇرۇش؛ زەخمىلەرنى پۈتتۈرۈش، ئىششىقلارنى تارقىتىش	ھەر خىل جاراھەت، يارا، قانكەتىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىچكى ئەزالارغا زىيان قىلىدۇ	غورا سۈيى	0.1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تۇرمە	ئۇجمە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك. ئاق ئۇجمىنىڭ مېۋىسى	1 - دەرىجىدە ھۆل ئىسسىق	مېڭىگە ھۆللۈك ئۆتكۈزۈش، ياخشى قان پەيدا قىلىش، ئۆپكىنى ياراشتۇرۇش	گال ئىششىقى، بادامسىمان بەز يالىلۇغى، سۈيدۈك ئېچىشىپ كېلىش، زىققا، قەۋزىيەت قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئاشقازانغا زىيان قىلىدۇ	زىرە	مۇۋاپىق مىقدارda
تۇزدۇم	بىر خىل مېۋە	ياخشى پىشقىنى ھۆل ئىسسىق	ئوزۇق بولۇش، قانى قاپلاش	ئورۇقلۇق، قەۋزىيەت، باھ ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ	سىركەنجىبىن	100 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
تېسىق يوپۇرماق	ئېيىق ئائىلىسىدىكى هايۋان ئېيىقنىڭ ئۆتى	سوغۇق	ئاغرىق پەسەيتىش، ئىسهالنى توختىتىش، ئۆتنى تولۇقلاش، مەددە چۈشۈرۈش	يەرقان، ئۆت يولى يالليۇغى، ئىسهال، تۇتقاقلىق، هەزىم ناچارلىقى، دويلىنىش، تارتىشىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			1~3 گرام
تېسىق يوپۇرماق	ئېيىق ئائىلىسىدىكى هايۋان ئېيىقنىڭ يېغى	3 - دەرىجە قۇرۇق ئىسسىق	مۇسكۇللارنى چىڭىتىش، كونا بوغۇم ئاغرىقلىرىنى قالدۇرۇش	هەر خىل بوغۇم ئاغرىقلىرى، سۈيدۈك ۋە مەنىي تۇتالماسلىق، جاراهەت، چاقا، تەمرەتكە، بەرەس، تەڭگىسىمان چاچ چۈشۈش، پالەچ، لەقۋا، رەئىشە، پۇت - قول تارتىشىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			سىرتىن مۇڭا پىقىدارىدا ئىشلىتىلىدۇ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئىسمار	بۇغا ئائىلىسىدىكى ھايۋان ئەركەك ئىپار كىيىكنىڭ جىنسىي بەز خالتىسىنىڭ قۇرۇغان سۈيۇقلۇقى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	رەئىس ئەزالارنى قۇۋۋەتلەپ تەبىئىي ھارارەتنى كۆچەيتىش، كۆڭۈلنى خۇشال قىلىش، قوزغىتىش، توسالغۇلارنى ئېچىش، سىپازما قايتۇرۇش، باھنى قۇۋۋەتلەش	يۈرەك ۋە مېڭىنىڭ ئاجىزلىقى، مالىخوليا، سەرئى، ھېستېريە، دۆيلىنىش، ئۇنۇتقاقلىق، پالەچ، لەقۋا، سەكتە، رەئىشە، كۆك - يۆتەل، تارتىشىپ قېلىش، چىيقان، يارىلىنىش، باھانىڭ ئاجىزلاپ مېڭىشى، بالش ئاغرىش قاتارلىق ئومۇمىي بەدەن ئاجىزلىقىنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە	250～125 م گ
ئىت ئۇزۇمى	پىدىگەن ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئىت ئۇزۇمىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	چىرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئاغرىق پەسەيتىش، سۈيدۈك ھەيدەش	دوۋساق ياللۇغى، بۆرەك تېشى، بادامسىمان بەز ياللۇغى، بوۋاسىر، قۇلاق ياللۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئەزالارنى سۈسلاشتۇرىدۇ	گۈلگەنت	7～5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ئىتياشقى	پەتەنگان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاق گۈللىك ئىتياشقى ياكى تۈكلۈك ئىتياشقىنىڭ مېۋىسى ياكى ئۇرۇقى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	تىنچلاندۇرۇش، تۇتۇش، ئىششىق قايتۇرۇش	زۇكام، ئۇيقۇسىزلىق، ئېھتىلام، بوۋاسىر، ناسۇر (ئاقما جاراھەت)، غەلۋىرەك، چىش تۇۋى ئىششىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىشلىتىلسە، ساراڭ قىلىپ قويىدۇ	قارىمۇچ، بەدىيان	0.1 گرام
ئىتياشقى گۈلى	پەتەنگان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاق گۈللىك ئىتياشقى ياكى تۈكلۈك ئىتياشقىنىڭ قۇرۇق گۈلى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	نەپەسنى ياخشىلاش، يەل ھەيدەش، ئاغرىق توختىتىش ۋە بەھوش قىلىش	زىققە، بوغۇم ئاغرىقى، باللاردىكى دۆيلىنىش كېسەللىكى قاتارلىقلاردا ھەمدە ئوپېراتسىيەدە ناركوز دورىسى سۈپىتىدە ئىشلىتىلىدۇ	ئىنكاسنى تۆۋەنلەشتۈرۈپتىدۇ	ھەسەل	0.3～0.6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئىتياڭقى يوپۇرمىقى	پەتەنگان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئاق گۈللىك ئىتياڭقى ياكى تۆكلۈك ئىتياڭقى قاتارلىقلارنىڭ يوپۇرمىقى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	سپازما بوشىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش، بېھۇش قىلىش	زەققە، بوغۇم ئاغرىقلىرى، پوقاق، بوۋاسىر، ئەمچەك يالىلۇغى، ھەيزىنىڭ ئاغرىتىپ كېلىشى، كۆيگەن جاراھەت قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	مەس قىلىش تەسىرىنى بېرىدۇ	ھەسەل	0.6 گرام
چىرىق	باشاقلىقلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك مەكە چىغىنىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	توسالغۇلارنى ئېچىپ ئىششىق قايتۇرۇش، ئۇخلىتىش، ئىشتىھانى ئېچىش ھەمدە تۈتۈش	پالەچ، لەقۋا، بوغۇم ئاغرىقى، بەل ئاغرىقى، ئۆپكە ياللۇغى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق تىن بولغان بۆرەك يالىلۇغى ۋە باش ئاغرىقنىڭ زىيان قىلىدۇ	گۈلاب، نېلۇپەر، سەندەل ئەرەقلىرىنىڭ بىرى ئىچكۈزۈلىدۇ.	3~6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئىسپىغۇل	پاقىيوپۇرمىقى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك تۇخۇمسىمان يوپۇرماقلىق پاقىيوپۇرمىقىنىڭ ئۇرۇقى	2 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	قىزىتما قايتۇرۇش، ئىششىق تارقىتىش، ئىسھالنى توختىتىش	تولغاق، زۇكام، ئاشقازان ۋە 12 بارماق ئۆچەي يارىسى، بۆرەك ۋە سۈيدۈك يولى يالليۇغىسى، سۆزنەك، قان سېيىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	پەينى بوشىتىپ تىتىدۇ	سىركە نجىبىن، بېھى	3~5 گرام
ئىكلىلمىلىك	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك سېرىق گۈللۈك بېدىنىڭ ئۇرۇقى	1 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ماددىلارنى تارقىتىپ، ئىششىق يانداۋرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش، سۈيدۈك ۋە ھەيز ماڭدۇرۇش	جىگەر، تال، بالىياتقۇ، مەقئەت ۋە ئۇرۇقدان ئىششىقلىرىنى قايتۇرۇش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ	ئۇرۇقدانغا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل، ئەنجۇر	2~4 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
تېكىر	چايانئوت ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئېكىر-نىلۇك يىلتىز-سىمان غولدۇر	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	توسالغۇلارنى ئېچىپ مېڭىنىڭ تازىلاش، ھەزىمنى ياخشىلاش، سۇيدۇك ۋە ھەيزنى مائدۇرۇش، مەددىنى ئۆلتۈرۈش	پالەچ، لەقۋا، ئىستىرخا، تىل ئېغىرلىقى، ئۇنۇتقاقلىق، بىھوشلۇق، سەرئى، تەشەنۇچ، ھېستېرىيە، ھەزىم ناچارلىقى، سىيىش قىيىنلىشىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	باشقا زىيان قىلمايدۇ	بەدىيان، سىركەنى جىبىن	3.5 گرام
ئىنەكچىسى ئۇرۇقى	سۇتلۇك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئىنەكچىتىكەن ئۇرۇقى	4 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بەلغەم ۋە سەۋدانى سۈرۈش، ماددىلارنى تارقىتىش، ئاغرىق پەسەيتىش	لەقۋا، پالەچ، يۆتەل، زىققە، قەۋزىيەت، باش ۋە بوغۇم ئاغرىقى، ئىستىسقا، سەكتە، ئەزالارنىڭ قاتتىقلىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىشتىھانى سۇسلاشتۇرىدۇ، كۆڭۈلنى غەش قىلمايدۇ	كەتىرا، مەستەكى، پىننە	125 م گ

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئۇنىنەكپىتى پېنى	سۇتلۇك ئوتلار ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ئۇنىنەكپىتىنىڭ ئۇرۇقىدىن تارتىپ ئېلىنغان ياغ	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئۆچەي توسالغۇسىنى ئېچىش، ماددىلارنى تارقىتىش	سۈلۈق ئىشتەك، بالىياتقۇ ۋە دوڭساق ئىششىقى، قۇلۇنج، بوۋاسىر، تەمرەتكە، قارا داغ قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىشتىھانى تۆتىدۇ	سۈت	12~20 م ل
ئىسكەنجىبىن	بىر خىل يىلتىز	قۇرۇق ئىسسىق	غەيرىي تەبىئىي سەۋدانى يوقىتىش، بەدەننى قۇۋۇەتلەش	يۆتەل، زىققە، ئەزالاردىكى ئىششىق، بەرەس، باھ ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	5گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ئىقلىما	ئالتۇن كۆمۈشنى تاۋلىغان ۋە سوققان ۋاقتتا ئاجرىلىپ چىقان كىرى	ئەسلى ماددىسىغا ئوخشايدۇ، قۇرۇقلۇقى تېخىمۇ يۇقىرى	ياللۇغ قايتۇرۇش، ئاغرىق پەسەيتىش	كۆزدىكى ئاق داغ، قىچىشقاق، يىرىڭلىق جاراھەت، بەھەق، داغ، مۇپاسىل قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئۆپكىگە زىيان قىلىدۇ. كۆمۈش توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ	بادام يېغى	ئالتۇننىڭ گرامغىچە كۆمۈشنىڭ 1 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ۋاسالغۇ	ئوبدان پىشقان ئۆزۈمنىڭ قۇرۇتۇلغىنى	1 - دەرىجىدە ھۆل ئىسسىق	بەلغەمنى چىقىرىش، باھنى كۆچەيتىش	ئورۇقلۇق، ئونۇتقاقلىق، سۈيدۈك تۇتالماسلىق، باھ ئاجىزلىقى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ	ئاچچىق-چۈچۈك مېۋە سۈيى	90 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ياقۇت	بۇ بىر كۆپ خىل رەڭ-لىك مەدەن-دۇر. قىزىل ياخ-شىراق ھې-سابلىنىدۇ	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئىسسىق	مېڭە ۋە يۈرەكنى قۇۋۋەتلەش، ھارا-رەتنى كۆچەيتىش، قان تازلاش، زەھەر قايتۇرۇش، كۆز ئا-جىزلىقى	نېرۋا ئاجىزلىقى، خەپەقان، جۇ-نۇن، تائۇن، تۇتاقلىق، زەھەر-لىنىش، كۆز ئاغرىش قاتارلىق-لاردا ئىشلىتىلىدۇ			مۇۋاپىق مىقداردا ئېلىپ مۇرەككەپ دورا يا-ساپ ئىس-تېمال قىلىنىدۇ
ياخاق مېغىزى	ياخاق ئائە-لىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياخاقنىڭ مېغىزى	2 - دەرە-جىدە قۇ-رۇق ئە-سسىق	مېڭىنى قۇۋۋەتلەش، ئىششىق تارقىتىش، پارقىرىتىش	باھ ئاجىزلىقى، يۆتەل، قۇۋۋەت-سىزلىك قاتارلىقلاردا ئىشلىتە-لىدۇ	ئىس-سىق مىزاج-لىقلار-غا زە-يان قىلە-دۇ	ئانار سۈيى	12～25 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
يالپۇز	كالپۇكسىمان گۈلىلۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يالپۇزنىڭ پۈتۈن چۆپى	قۇرۇق ئىسىق	چىرىشنىڭ ۋە زەھەرلىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ھەزىمىنى ياخشىلاش، يەل ھەيدەش، ئاغرىق توختىتىش، سۈيدۈك ھەيدەش	ئىشتىھاسىزلىق، ئىسھال، قۇسۇش، يەلتاشما، سەپكۈن، داغ، زەھەرلىك ھاشارات پەيدا قىلغان جاراھەت، قۇلاق، بۇرۇن ۋە باشقا ئەزالاردىكى قۇرت قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ	باھقا زىيان قىلىدۇ	كەتىرا چىسى	8 گرام
يانتاق شىكىرى	پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يانتاقنىڭ يوپۇرمىقىدىن سىرغىپ چىقىپ قېتىپ قېلىشىدىن ھاسىل بولغان ماددا	مۆتىدىل	بەلغەم بوشىتىش، باھنى قۇۋۇۋەتلەش، سەمرىتىش، سەپرانى سۈرۈش	بەدەن ئاجىزلىقى، باھ ئاجىزلىقى، يۆتەل قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسىق مىزاجىلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	چىدىلان	25 ~ 50 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
ياۋا تامۇز	جاڭگال ئا-مۇتىنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە سوغۇق، 3 - دەرىجىدە قۇرۇق	ئىچ قاتۇرۇش	ئىسھال، يامان گۆش قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ	توسالغۇ پەيدا قىلمايدۇ	ھەسەل	مۇڭا-پىق مىقدا-رىدا
ياۋا پۇرچاق	پۇرچاق ئا-ئىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا پۇرچاق-نىڭ پۈتۈن چۆپى	قۇرۇق ئىسسىق	جاراسسىم ئۆلتۈ-رۇش، ئىششىق يا-دۇرۇش، سۇرۇش، تەرلىتىش، قان تا-زىلاش	قەۋزىيەت، قىزىتما، بوغۇملار ئاغ-رىقى، سۇلۇق ئىششىق، زىققە، سۇيدۇك تۇتۇلۇش قاتارلىق كېسەل-لىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاج-لىقلار-غا زى-يان قىلمايدۇ	قارا-مۇچ، ھەسەل	7～12 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
باۋا رەيھان	كالپۇكسىمان گۈلى ئۇكلەر ئىلىسىدىكى ئۇسۇملۇك ئاق رەيھان شىكىل پۇتۇن چۆپى	مۆتىدىل	يۇرەك، ئاشقازان، باش قۇۋۇشقاق تالش، سۈيدۈك ھاجىدۇرۇش، ئىششىق تارقىتىش، پۇراش قوۋۇشتىنى ئاشۇرۇش، مادىلارنى تارقىتىش	يۇقىرىقى مەقسەتلەردە ئىشلىتىلىدۇ	كۆزگە زىيان قىلمايدۇ	سىرىقە، تەرخەك	مۇۋاپىق مىقدارىدا
باۋا سامساق	قوناقگۈل ئائىلىسىدىكى ئۇسۇملۇك تاغ سامسىقى شىكىل تەڭگە سىمان غولى	3 - دەرىجىلىك ئاخىرىدا قۇرۇق ئىسسىق	قۇستۇرۇش، بەلغەم بوشىتىش، تىنچلاندۇرۇش	زىققە، كۆكرەك پەردە يالۇغى، دەمئافراگما يالۇغى، بالىياتقۇ سۈلۈق ئىششىقى، يۇقۇملۇق تولغاق قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	تېنى ئاجىز كىشىلەرگە قاتتىق زىيان قىلمايدۇ		ئۆزىدىن 5~6 گرام، قاينىتىپ ئىسىدىن 1.5~3 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ياۋا سەۋزە	كۆنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا سەۋزە	ھۆل ئىسسىق	باھنى كۈچەيتىش، بەلغەم بوشىتىش	باھ ئاجىزلىقى، ماغدۇرسىزلىق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			مۇۋاپىق مىقداردا
ياۋا سەۋزە ئۇرۇقى	كۆنلۈكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا سەۋزىنىڭ پىشىق قۇرۇتۇلغان مېۋىسى	3 - دەرىجىدە ئىسسىق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	بەلغەم بوشىتىش، ئىششىق ياندۇرۇش، بۆرەك ۋە دوۋساقتىكى تاشنى چۈشۈرۈش	يۆتەل، ئىستىسقا، سۇيدۇك ۋە ھەيز توسۇلۇش، تاش پەيدا بولۇش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق مىزاجلىق كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	كەتىرا	3～5 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ياۋا كۈنجۈت	كالپۇكسىمان گۈللۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك ياۋا كۈنجۈتنىڭ پۈتۈن چۆپى	مۆتىدىل	يۆتەل پەسەيتىش، قان توختىتىش، قىزىتما قايتۇرۇش، ئۆپكىنى تازىلاش	زەھەرلىنىش، قان تۈكۈرۈش، خۇن چىگىلىش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ			10 گرام
يەرمەدىكى	يەرمەدىكى ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يەر مەدىكىنىڭ قۇرۇتۇلغان گۆشلۈك غولى	3 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	ئىسسال، قان ۋە تەرنى توختىتىش، قاتتىقلىقنى يۇمشىتىش، بوغۇملارنى چىڭىتىش	جىگەر قېتىش، ئىسسال، قان كېتىش، دوۋسۇن يالۇغى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ ئىستېمال قىلىنسا شوك قىلىپ قويىدۇ. قان سىيدۇرىدۇ	تۇز، سىرىقچېچەك	6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
يۇلغۇن مېۋىسى	يۇلغۇن ئاغىچىلىكىدىكى ئۆسۈملۈك يۇلغۇنىنىڭ مېۋىسى	1 - دەرىجىدە سوغۇق، 2 - دەرىجىدە قۇرۇق	قوروش، قان توختىتىش، قۇرۇتۇش، تارقىتىش	ئۆپكە يالليۇغى، بوۋاسىر، تال ئىششىقى، جىگەر قېتىش، ئىسهال، ھەر خىل دەرىجىدە قان كېتىش، زۇكام، يۆتەل، قوتۇر، قىچىشقاق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	باشقا زەرلەر قىلىدۇ	ھەسەل، ياغ	5~7 گرام
بۇمىران بۇغا مۇڭگۈزى	بۇغا ئائىلىسىدىكى گۈلنار بۇغا ۋە قارا تاغان بۇغىلارنىڭ مۇڭگىزى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	بۆرەك ۋە ئاشقازاننى قۇۋۇەتلەش، پەي ۋە سۆڭەكلەرنى چىڭىتىش، بۇزۇق مادىلارنى تازىلاش	باھ ئاجىزلىقى، نېرۋا ئاجىزلىقى، پەي بوشاش، سۇلۇق ئىشىش، ئاق كېسەل، ھەيز توسۇلۇش، سۈت كەملىك، قۇلۇنجى قاتارلىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ	كۆپ يېسە قانىنى كۆيدۈرىدۇ، كۆزنى ئېچىشتۇرىدۇ	كەتىرا، ھەسەل	4~8 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
ياۋا توشقان	مەشھۇر ھايۋان توشقانىنىڭ ياۋىسى	3 - دەرىجىدە ھۆل سوغۇق	سۇيدۇك تۇتالماسلىق، سوغۇقتىن بولغان پەي بوشاپ كېتىش، پالەج، لەقۋا، سەرئى، رەئىشە قاتارلىقلارغا مەنپەئەت قىلىش	پالەج، لەقۋا، سەرئى، رەئىشە، ئورنىغا سىيىپ يېتىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ	ئىسسىق جان كىشىلەرگە زىيان قىلىدۇ	سىركە، قېتىق	ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ
يۇمغاقسوت	كۆنلۈكسىمان ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يۇمغاقسوتنىڭ پۈتۈن چۆپى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	سۇيدۇك ھەيدەش، توسالغۇلارنى ئېچىش، ئاغرىق پەسەيتىش، قان توختىتىش	سۇيدۇك تۇتۇلۇش، ئۆسۈزلۇق، ئاشقازان كۆپۈش، ئۈيقۇسىزلىق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	باھقا زىيان قىلىدۇ	ھەسەل	مۇۋاپىق مىقدارda

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيىتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈ چىسى	مىقدارى
يۇمغاقسۈت ئۇرۇقى	كۆنلۈكسىمان گۈلىلۈكلەر ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يۇمغاقسۈتنىڭ مېۋىسى	2 - دەرىجىدە قۇرۇق سوغۇق	تىنچلاندۇرۇش، قىزىتما پەسەيتىش، سۇلۇق ئىششقنى قايتۇرۇش، قان توختىتىش، سۈيدۈك ھەيدەش	قانلىق ئىچ ئۆتكۈ، خەفەقان، ئىستىسقا، كۆز قىزىرىپ قېلىش، ئاق خۇن قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	ئۇنۇتقاق قىلىپ قويىدۇ، مەنىنى ئازايتىدۇ، باشقىنى قايدۇرىدۇ	ئىلىل-تىلغان تۇخۇم	15～20 گرام
يۇمىلاق زىرائەندە	زىرائەندە ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يۇمىلاق زىرائەندىنىڭ يىلتىزى	2 - دەرىجىدە قۇرۇقسىمىق	تارقىتىش، يۇمشىتىش، تازىلاش، ئىچ توختىتىش، بەلغەم بوشىتىش، ئارام بېرىش، ھەيز ماڭدۇرۇش، ئىشىشق ياندۇرۇش، زەھەر قايتۇرۇش	زىققە، كونا يۆتەل، شەقىقە، ھېق تۇتۇش، يەرقان، تال ئىششىقى، پالەچ، يانپاش ۋە بوغۇم ئاغرىقى، پەي تارتىشىش، بەھەق، داغ قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	تالغا زىيان قىلىدۇ، ئەزالارنى قۇرۇتىدۇ	ھەسەل، قاپاق يېغى، بىنەپشە	3～6 گرام

نامى	تونۇش	تەبىئىتى	خۇسۇسىيتى	ئىشلىتىلىشى	زىيانلىق تەسىرى	تۇزەتكۈچىسى	مىقدارى
يۇمىلاق قاقىلە	زەنجىبىل ئائىلىسىدىكى ئۆسۈملۈك يۇمىلاق قاقىلىق قىلى	ئىسسىق	ئاشقازاننى قىزدۇرۇش، بەلغەم بوشىتىش، يەل ھەيدەش	سوغۇقتىن بولغان ئۆپكە كېسەللىكلىرى، ھەزىم ناچارلىقى، شىش، بەل - پۇت ئاغرىقى، قۇسۇش، ئىچى سۇرۇش ۋە تال ئاجىزلىقى قاتارلىق ئالامەت ۋە كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ			1~3 گرام
بىلان قاسىرىقى	سېرىق باش بىلان ئائىلىسىدىكى ھايۋان سېرىق باش بىلان، ئاق بەر بىلىنى ۋە باشقا بىلانلارنىڭ ناشىلىغان قۇرۇق تېرە قاسىرىقى	2 دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق	ئارنۇق ماددىلارنى يوقىتىش، ناش چۈشۈرۈش، ئىششىق يايدۇرۇش	بوۋاسىر، قۇلاق ئاغرىش، كۆز ياشاقلىراش، تەمرىنكە، ھەر خىل يارا - چاپىلار، ئاقما (خانازىر)، بەرەس، سۈگىل، تەڭگىسىمان چاچ چۈشۈش، سۈبۈك يولىدىكى ناش قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ	كۆزگە زىيان قىلىدۇ. تېرىنى بىرىكتۈرىدۇ	يۇمغاق. ھۆل	1~3 گرام

مەسئۇل مۇھەررىرى: يالقۇن ئابدۇسالام
كوررېكتورى: رەيھان نۇر

دائىم ئىشلىتىلىدىغان ئۇيغۇر تېبابىتى دورىلىرى قوللانمىسى
(يەككە دورا قىسمى)

ئەخمەتجان ئىسمايىل
تۈزگۈچى: ئابلىكىم نۇرمۇھەممەت ھاجى
ئابلىمىت ئابدىقادىر

شىنجاڭ پەن - تېخنىكا سەھىيە نەشرىياتى(W) نەشر قىلىپ تارقاتتى
(ئۈرۈمچى شەھىرى بۇلاقبېشى كوچىسى 66 - قورۇ، پوچتا نومۇرى: 830001)
شىنجاڭ «قەشقەر گېزىتى» باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
ئۆلچىمى 787x1092 مم، 32 فورمات، 10.25 باسما تاۋاق
2000 - يىلى 1 - ئاي 1 - نەشرى، 1 - قېتىم بېسىلىشى
تىراژى: 1-3000

ISBN7—5372—2183—9/R. 281
باھاسى: 13.80 يۈەن